

SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO

Kirkon keskusrahasto

**Talousarvio vuodelle 2020 ja
toiminta- ja taloussuunnitelma
vuosille 2020–2022**

Kirkkohallituksen esitys 3/2019 kirkolliskokoukselle

Asianumero: DKIR/337/02.00.01/2019

Muutettu kirkkohallituksen täysistunnossa 15.10.2019.

KIRKKOHALLITUS

Sisällys

1	Yleisperustelut.....	7
1.1	Suunnittelun lähtökohdat.....	7
1.2	Taloudelliset lähtökohdat.....	9
1.3	Kirkkohallituksen ja osastojen perustoiminnan kuvaus	10
1.3.1	Kirkkohallituksen henkilöstösuunnitelma	10
1.3.2	Hallinto-osasto.....	11
1.3.3	Työmarkkinaosasto, Kirkon työmarkkinalaitos	13
1.3.4	Talousoasasto	14
1.3.5	Toiminnallinen osasto.....	16
1.3.6	Ulkoasiain osasto	17
1.3.7	Kansliapäällikön toimisto.....	19
1.3.8	Kirkon viestintä	20
1.3.9	Kirkon tutkimuskeskus.....	21
1.3.10	Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)	23
1.3.11	Kirkon palvelukeskus	26
1.3.12	Piispainkokouksen kanslia	27
1.3.13	Arkkipiispan kanslia	28
1.4	Suunnitelman keskeiset kohdat	29
1.4.1	Erillishankkeet.....	29
1.4.1.1	Käynnissä olevat hankkeet	29
1.4.1.2	Uudet hankkeet	33
1.4.2	Hiippakunnallinen toiminta	34
1.4.2.1	Talousarvioaloite hiippakuntien rahanjakomuutokseen liittyen.....	34
1.4.2.2	Saamelaisten kirkkopäivät 2021	35
1.4.3	Muita talouteen vaikuttavia tekijöitä	35
1.4.3.1	Hautaus-toimen tietojärjestelmä	35
1.4.3.2	Kopiosto.....	36
1.4.4	Kirkon keskusrahaston omistamat ja vuokraamat kiinteistöt ja toimitilat	37
1.4.4.1	Kirkon talon muutostyöt.....	37
1.4.5	Kirkkohallituksen ympäristöohjelma	38
1.4.6	Lapsivaikutusten arviointi.....	38
1.4.7	Kirkon yhteisen toiminnan rahoittaminen	39
1.4.8	Sitovuustaso	40
1.5	Päätösesitys	41

1.6	Kirkon keskusrahaston talousarvio.....	41
2	Kirkon yhteinen toiminta.....	44
2.1	Talousarvio	44
2.2	Kirkkohallituksen talousarvio	46
2.3	Hiippakuntien talousarviot sekä toiminta- ja taloussuunnitelmat.....	47
2.3.1	Turun arkkihiippakunta	48
2.3.2	Tampereen hiippakunta	51
2.3.3	Oulun hiippakunta	55
2.3.4	Mikkelin hiippakunta	61
2.3.5	Borgå stift / Porvoon hiippakunta	63
2.3.6	Kuopion hiippakunta	66
2.3.7	Lapuan hiippakunta	71
2.3.8	Helsingin hiippakunta	77
2.3.9	Espoon hiippakunta	80
2.3.10	Tuomiokapitulien toimitilat.....	83
2.3.11	Tuomiokapitulien yhteiset.....	84
2.4	Avustukset	85
2.4.1	Avustukset seurakunnille.....	85
2.4.2	Avustukset yhdistyksille ja laitoksille.....	87
2.4.2.1	Yhteistyösopimuksen tehneet järjestöt	87
2.4.2.2	Kouluttavat laitokset	87
2.4.2.3	Sisar-yhteisöt	88
2.4.2.4	Muut yhdistykset ja laitokset	88
2.4.3	Muut avustukset.....	88
2.4.3.1	Sekalaiset avustukset.....	89
2.4.3.2	Some-yhteistoimintahankkeet	90
2.4.3.3	Saamelaistyö.....	90
2.5	Valtion rahoitus	93
2.6	Omakatteiset rahastot.....	95
3	Kirkon palvelukeskus	100
3.1	Toimintasuunnitelma	100
3.1.1	Asiakkaat.....	100
3.1.2	Prosessit.....	101
3.1.3	Henkilöstö.....	101
3.1.4	Talous.....	102
3.2	Talousarvio	102

3.3	Tuloskortti.....	103
4	Investoinnit ja kirkon ICT-kehitystoiminta.....	105
4.1	Investoinnit.....	105
4.2	Kiinteistö- ja kalustoinvestoinnit	105
4.2.1	Kirkkohallitus / kiinteistöt.....	105
4.2.2	Hiippakunnat / kiinteistöt.....	105
4.3	Kirkon ICT-kehitystoiminta	106
4.3.1	Seurakuntatoiminta.....	107
4.3.2	Kulttuuriomaisuus ja kiinteistöt	107
4.3.3	Hautaustoimi	107
4.3.4	Kirkonkirjojen pito	108
4.3.5	Yhteiset palvelut	108
4.3.6	Kirkon keskushallinnon ICT-investoinnit.....	109
5	Rahoituslaskelma.....	110
6	Kirkkohallituksen suunnitteluosastoiden talousarviot ja toiminnan kuvaus	111
6.1	Kirkolliskokous	111
6.2	Piispainkokouksen kanslia	112
6.3	Arkkipiispan kanslia	115
6.4	Kirkkohallituksen yhteinen toiminta	118
6.5	Kansliapäällikön toimisto.....	121
6.6	Hallinto-osasto.....	123
6.7	Kirkkohallituksen työmarkkinaosasto (TMO) Kirkon työmarkkinalaitos (KiT)	128
6.8	Talousosasto	132
6.9	Toiminnallinen osasto.....	139
6.10	Ulkoasiain osasto	145
6.11	Kirkon viestintä.....	152
6.12	Kirkon tutkimuskeskus.....	159
6.13	Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)	162
6.14	Jäsenmaksut ja erityisavustukset kirkkojen kansainvälisille yhteistyöjärjestöille.....	174
6.15	Kirkon ulkomaiset yhteydet.....	175
6.16	Kirkon ulkosuomalaistyö	176
6.17	Muut yhteiset tarpeet	179
6.18	Kiinteistöt	181
6.19	Rahastot.....	183
7	Liite, kiinteistöselvitys	184

1 Yleisperustelut

Kirkon keskusrahasto

Kirkon yhteinen toiminta

- Kirkkohallitus
- Hiippakunnallinen toiminta
- Avustukset
- Valtion rahoitus
- Omakatteiset rahastot

Kirkon palvelukeskus

1.1 Suunnittelun lähtökohdat

Kirkkohallituksen arvot

- **Usko:** Liitymme maailmanlaajaan Kristuksen kirkkoon ja sen uskoon.
- **Toivo:** Vahvistamme luottamusta tulevaisuuteen.
- **Rakkaus:** Toimimme vuorovaikutteisesti, vastuullisesti ja oikeudenmukaisesti.

Kirkkohallituksen tehtävä

- Hoidamme kirkon yhteisiä tehtäviä kotimaassa ja kansainvälisesti.
- Vaikutamme yhteiskunnassa tuoden esiin kirkon sanomaa ja arvoja.
- Tuemme seurakuntia muuttuvassa ympäristössä.

Kirkkohallitus vuonna 2020

- Olemme muutoksen keskellä yhteistyöhakuinen seurakuntien palvelija ja yhteiskunnallinen vaikuttaja.

Strategiset painopisteet

- **Nostamme kirkon sanoman esiin:** Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.
- **Kohtaaminen koskettaa:** Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.
- **Rakastamme lähimmäistä:** Edistämme heikommassa aemassa olevien ja kestävä kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.
- **Arvostamme jäsenyyttä:** Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.

Vuoden 2020 talousarviossa ja vuosien 2020–2022 toiminta- ja taloussuunnitelmassa ei ole varauduttu Kirkkohallituksen Suunta-hankkeen mukanaan tuomiin muutoksiin, vaan suunnitelmat on laadittu nykytilan mukaisina. Suunta-hankkeen vaikutukset näkyvät seuraavassa suunnitelmassa eli toimintasuunnitelmassa vuodelle 2021 ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuosille 2021–2023. Suunta-hankkeesta kerrotaan lisää kohdassa 1.2.1.1.

1.2 Taloudelliset lähtökohdat

Yleinen talouskehitys

Valtiovarainministeriön 17.6.2019 julkaisemassa, vuosia 2019–2021 koskevassa talouskatsauksessa ennustetaan talouskasvun jäävän viime vuosia maltillisemmaksi tulevien vuosien aikana.

Vuonna 2019 Suomen BKT kasvaa 1,6 %. Vaikka näkymät vientimarkkinoilla ja maailmantaloudessa ovat heikentyneet, Suomen vientiteollisuuden näkymät eivät ennustejakson alkupuolella heikkene merkittävästi. Yksityisten investointien kasvun arvioidaan hidastuvan, julkisten investointien kasvu jatkuu nopeana. Tuotannollisten investointien näkymät ovat valoisat. Kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousu sekä työllisyyden koheneminen. Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu pysyy nopeana.

Vuonna 2020 BKT kasvaa 1,2 %. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisten määrän kasvua. Työllisyysaste nousee 73,5 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä. Talouden kasvu ei kuitenkaan riitä nostamaan työllisyysastetta 75 prosenttiin ilman merkittäviä lisätoimia. BKT:n kasvu hidastuu 1,1 prosenttiin vuonna 2021.

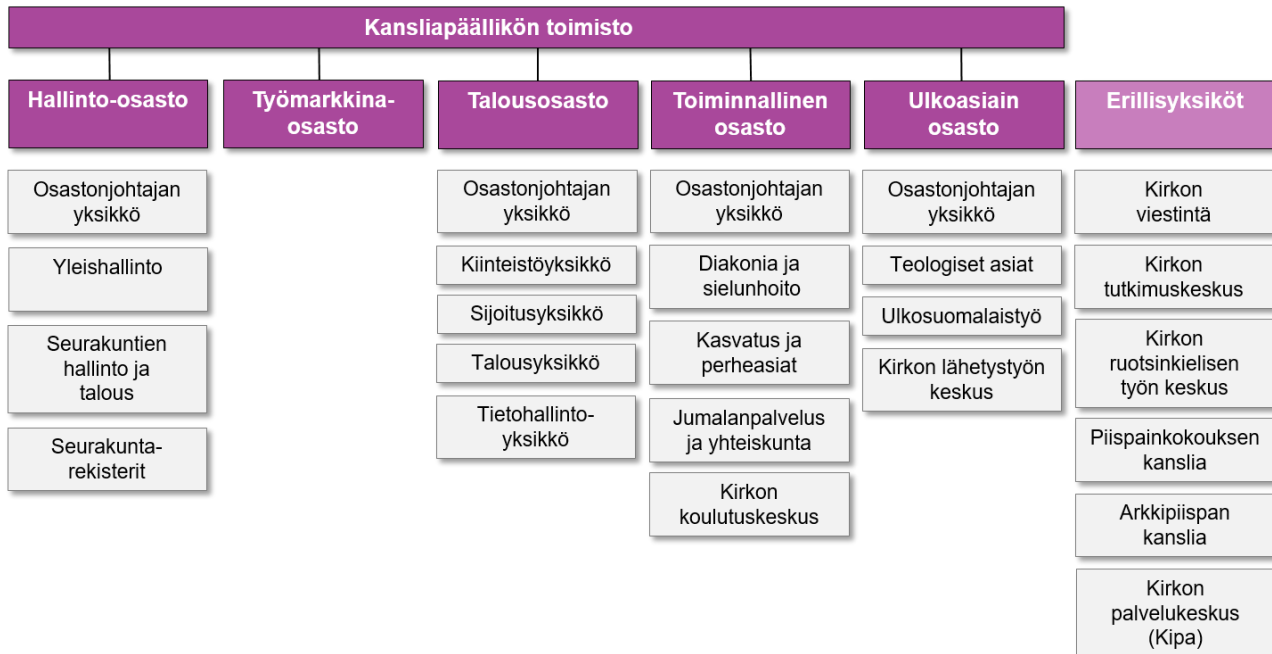
Inflaation odotetaan kokonaisuutena kiihtyvän vain vähän.

Kolme vuotta jatkunut hyvä suhdanne on kohentanut julkisen talouden tilaa. Julkisen talouden rahoitusasema vahvistuu edelleen ensi vuonna mutta alkaa sen jälkeen vähitellen heikentyä. Myös julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kääntyy vähitellen uudelleen kasvuun. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen kasvu.

Maailmantalouden kasvu hidastuu tänä vuonna huomattavasti viime vuodesta. Hidastuminen johtuu pitkälti USA:n ja Kiinan välisestä kauppakonfliktista, mikä on hidastanut myös maailmankaupan kasvua. Euroalueen näkymät heikentyivät viime vuonna. Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä talouskasvu oli kuitenkin odotuksia nopeampaa monessa eurooppalaisessa taloudessa.

USA:n kauppapolitiikan vaikea ennustettavuus korostaa maailmankaupan voimakkaan hidastumisen riskiä. Mahdollinen Britannian sopimukseton EU-ero heikentäisi Euroopan näkymiä. Italian talouspolitiikkaan liittyvät riskit voivat konkretisoitua euroalueella. Geopoliittisten jännitteiden kärjistyminen nostaisi raakaöljyn hintaa. Pidemmällä ajalla kotimaisista riskeistä korostuu suurhankkeiden merkitys investoinneille. Jos suurhankepäätöksiä ei tehtäisi, investoinnit kasvaisivat huomattavasti vähemmän. Jos taas suurin osa hankkeista toteutuisi, investointiennuste olisi alimitoitettu.

1.3 Kirkkohallituksen ja osastojen perustoiminnan kuvaus

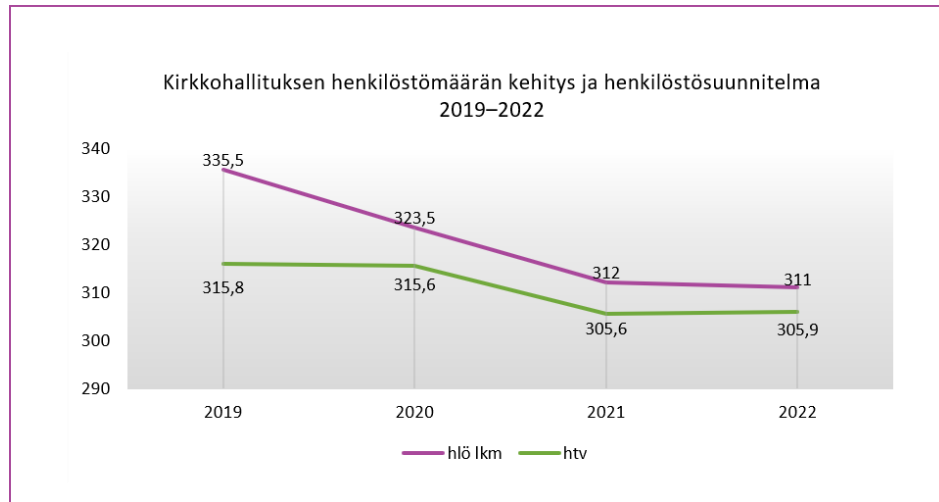
1.3.1 Kirkkohallituksen henkilöstösuunnitelma

Määräaikaisten projektien päättymisen, toimintamallin uudistamisen, Kirkon kehityspalvelut-yksikön perustamisen sekä eläköitymisten yhteydessä tapahtuvien töiden uudelleenjärjestelyjen myötä Kirkkohallituksen henkilöstömäärä tulee edelleen vähentymään. Henkilöstömäärän ja henkilötyövuosien määrän vaihtelua vuositason tasolla selittää opinto- ja perhevapaat ja näiden vapaiden ajaksi rekrytoitu määräaikainen resurssi sekä kausityöntekijät. Taloudellisten resurssien supistuminen, toimintaympäristössä tapahtuva muutos sekä henkilöstömäärän vähentyminen edellyttävät kykyä uudistaa rakenteita sekä toimintamalleja.

Osaamista on yhdistettävä yli osasto- ja organisaatorajojen, hallintokulttuuria on kehitettävä, otettava käyttöön täysipainoisesti uuden teknologian hyödyt ja kehitettävä työmuotoja sekä uudistettava tehtävien sisältöjä ja työnkuvia. Tämä edellyttää henkilöstöltä kykyä ja edellytyksiä siirtyä tehtävästä toiseen ja joustaa työnkuissa ja tehtävissä. Edellä mainitut asiat edellyttävät vahvaa panostamista muutosjohtamiseen, henkilöstön osaamiseen sekä työhyvinvointiin.

Kirkkohallituksen henkilöstömäärän kehitys ja henkilöstösuunnitelma vuosina 2019–2022

*) Henkilötyövuosi, htv: Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä (säännöllinen työaika + ylityötunnit). Raportoinnissa on käytetty tietoja, jotka sisältävät ko. kalenterivuoden työajan, josta on vähennetty keskeytykset.

1.3.2 Hallinto-osasto

Tehtävät ja vastuualueet

Hallinto-osasto toteuttaa ja kehittää muuttuvassa toimintaympäristössä kirkon hyvää hallintoa yhteistyössä seurakuntien ja muiden tahojen kanssa. Tuemme seurakuntia antamalla asiantuntija-apua ja vaikuttamalla yhteiskunnassa. Osasto käsittelee asiat, jotka koskevat säädösvalmistelua, kirkon yhteistä hallintoa, seurakuntien hallintoa ja taloutta, kirkon kulttuuriperintöä, kirkollisverotusta, kirkonkirjojenpitoa ja kirkollisia vaaleja. Lisäksi osasto käsittelee ne asiat, jotka eivät kuulu muiden osastojen ja yksiköiden toimialaan. Hallinto-osasto on jakautunut osaston johtajan toimistoon sekä kolmeen yksikköön.

- Yleishallinnon yksikkö tarjoaa palveluita ja neuvontaa sekä seurakunnille että Kirkkohallituksen sisällä. Yleishallinnon tehtäviin kuuluvat kirkon keskushallinnon päätöksentekoa sekä asian- ja dokumentinhallintaa tukevat toiminnot, kuten kirkolliskokouksen kansliatoiminnot sekä kirkkohallituksen täysistunnon ja virastokollegion tukitoiminnot. Lisäksi yksikkö vastaa Kirkkohallituksen kirjastosta ja käännöstoiminnasta.
- Seurakuntien hallinto ja talous -yksikkö vastaa asiantuntija-avun antamisesta seurakuntien hallinnon, taloushallinnon ja kiinteistötoimen kehittämiseen sekä hautaustoimeen ja kirkon kulttuuriperinnön ylläpitoon liittyvissä tehtävissä. Yksikkö hoitaa myös kirkollista tilastointia ja kirkollisia vaaleja koskevia tehtäviä.
- Seurakuntarekisterit yksikkö vastaa kirkon yhteisen jäsentietojärjestelmän (Kirjurin) toiminnasta ja kehittämisestä sekä antaa ohjeita ja neuvoja kirkonkirjojen pidosta ja kirkkoherranviraston hoidosta seurakunnille. Yksikkö vastaa myös kirkon yhteisten sähköisten asiointipalveluiden ja asianhallintajärjestelmä Domuksen ylläpidosta ja kehittämisestä.

Hallinto-osasto palvelee, tukee ja kehittää sekä kirkon keskushallintoon että seurakuntien ja seurakuntayhtymien hallintoon ja talouteen liittyvää päätöksentekoa ja päätöksentekoprosesseja. Niin keskushallinnossa kuin seurakuntahallinnossakin lainsäädännön tulkinna ja soveltamiskäytännön tuen tarve on jatkuvaa. Osaston edunvalvontavastuulla ovat seurakuntien hallintoon, talouteen, kirkollisverotukseen sekä muihin osaston tehtäväalueen toimintaan vaikuttavat lakihankkeet.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Toimintaympäristön ja lainsäädännön nopeat muutokset, seurakuntien taloudellinen kehitys sekä tietojärjestelmien ja sähköisten asiointipalvelujen vaatimukset haastavat perinteisen hallintokulttuurin. Kirkon yhteisistä tietojärjestelmistä jäsentietojärjestelmä Kirjurin, Kirjuriin liittyvien sähköisten asiointipalveluiden, asianhallintajärjestelmä Domuksen, kiinteistönhallintajärjestelmä ja arvoesinerekisteri Basiksen sekä kirkon tilastointipalvelun ylläpito ja kehittäminen ovat osaston vastuulla. Lisäksi valmistelussa on yhteisen hautaustoimen järjestelmän aikaansaaminen.

Useat osaston tehtävät vaativat erityisasiantuntijuutta. Osaston tehtäväkentän ollessa laaja yhden tehtäväalueen asiantuntijuus on pääasiassa yhden osaajan vastuulla. Tehtäväkuvat ovat lisäksi laajoja ja asiantuntijoilta vaaditaan moniosaamista. Säädosvalmistelua tehdään muiden työtehtävien ohella, jolloin resurssien käyttöä joudutaan jatkuvasti suunnittelemaan. Osaston perustehtävien hoitaminen on haavoittuvaa ja tehtäviä joudutaan viljalti priorisoidaan. Tilannetta on pyritty korjaamaan tiimityöskentelyllä, osaston sisäisiä prosesseja kehittämällä sekä seurakuntaosaajien mukanaololla projekteissa. Mahdollisissa uusissa kehityshankkeissa joudutaan käyttämään määräraikaista projektihenkilöstöä.

Keskeiset painopistealueet

- Yhteiskunnallinen vaikuttaminen, hallinnon läpinäkyvyys, hyvä ja avoin tiedonvälitys sekä säännöllinen vuorovaikutus seurakuntien kanssa.
- Säädosvalmistelussa painottuvat niin kirkolliskokouksen toimeksiannot kuin yleislainsäädännön muutoksista aiheutuvat säädöstarpeet.
- Suunnitelmakaudella toiminnassa korostuvat tietojärjestelmien kehittäminen asiakirjahallinnossa, arkistoinnissa ja hautaustoimessa. Kirkonkirjojenpidossa edistetään kirkonkirjojenpidon keskittämistä alueellisiin keskusrekistereihin, valtakunnallisen sukuselvityspalvelun jalkauttamista, Kirjurin toimintojen automatisointia sekä sähköisiä asiointipalveluja.

Henkilöstö

Hallinto-osaston henkilömäärä on tällä hetkellä 24. Määräaikaisen projektin päättymisen myötä sekä eläköitymisen yhteydessä tapahtuvien töiden uudelleen allokointien johdosta osaston perushenkilöstön määrän arvioidaan vähenevän 20:een toiminta- ja taloussuunnitelmakauden aikana.

1.3.3 Työmarkkinaosasto, Kirkon työmarkkinalaitos

Tehtävät ja vastuualueet

Kirkon työmarkkinaosasto huolehtii kirkon palveluksessa olevien palvelussuhdetta koskevasta säädösvalmistelusta ja mallisääntöjen laatimisesta, kirkon henkilöstöpolitiikasta, kirkon työnantajaviestinnästä ja kirkon henkilöstön osaamisen kehittämisestä henkilöstöpolitiikan alalla ja muilta osin yhteistyössä toiminnallisen osaston kanssa. Lisäksi työmarkkinaosasto hoitaa kirkon työmarkkinalaitokselle kuuluvat tehtävät.

Kirkon työmarkkinalaitos toimii evankelis-luterilaisen kirkon sekä seurakuntien ja seurakuntayhtymien edunvalvojana ja vaikuttajana työmarkkina-asioissa. Kirkon työmarkkinalaitos on yksi Suomen työmarkkinoiden keskusorganisaatioista (ns. työmarkkinakeskusjärjestö). Se neuvottelee ja sopii keskusjärjestö- ja liittotasoon sopimukset mm. työntekijöiden ja viranhaltijoiden palvelussuhteen ehdoista sekä valvoo kirkkotyönantajien etuja työoikeuden ja työelämän kehittämisasioissa.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Osastolla valmistellaan säännöksiä osana työmarkkinatoimintaa, mutta myös kirkon omien säännösten muuttamista sikäli kuin kyse on henkilöstöstä, sekä huolehditaan kirkon henkilöstöpolitiikasta. Henkilöstön osaamista kehitetään yhteistyössä koulutuskeskuksen kanssa. Kirkkohallituksessa käynnissä olevan Suunta-hankeen yhteydessä on tavoitteena edelleen syventää tätä yhteistyötä ja etsiä yhteistyölle uusia muotoja muiden kanssa. Lisäksi osastolla hoidetaan työmarkkinalaitokselle kuuluvaa työnantajaedunvalvontaa ja -vaikuttamista keskusjärjestö- ja liittotasolla. Liittotasolla huolehditaan keskeisistä ja kaikille kirkon työnantajille yhteisistä asioista, kuten palkkaus- ja työaikajärjestelmästä sekä paikallisen sopimistoiminnan raameista.

Keskeiset painopistealueet

- Kirkon työmarkkinalaitos neuvottelee uuden kirkon sektorilla sovellettavan virka- ja työehtosopimuksen. Tässä työssä otetaan huomioon uusi työaikalaki ja sen tavoitteet sekä edellisellä sopimuskaudella työskennelleiden työryhmien selvitykset ja seurakuntien kokemukset palkkaus- ja työaikajärjestelmien kokeiluista ja uudistuksista.

Henkilöstö

Työmarkkinaosastolla työskentelee yhteensä 8 henkilöä: johtajan lisäksi 5 asiantuntijaa ja 2 tukipalvelutehtävissä. Kokemukset liittokohtaisesta sopimuskierrroksesta ja työnjaosta liittojen ja keskusjärjestöjen kesken osoittavat, että henkilöstöltä vaaditaan verkostoitumista sekä monipuolista osaamista ja joustavuutta.

1.3.4 Talousosasto

Tehtävät ja vastuualueet

Kirkon keskusrahaston/talousosaston (kiinteistö-, talous ja tietohallinto) tehtävänä on vastata Kirkon keskusrahaston toiminnan rahoituksesta ja omaisuuden hoidosta.

- Kiinteistöyksikkö vastaa Kirkon talon (Eteläranta 8) sisäisistä tukipalveluista. Lisäksi kiinteistöyksikkö vastaa Kirkon keskusrahaston omistamien kiinteistöjen yllä- ja kunnossapidosta sekä peruskorjauksesta ja huoneistojen kunnossapidosta. Kirkon keskusrahaston omistamia kiinteistöjä on 17 kpl ja asuinhuoneistoja 52 kpl.
- Talousyksikkö vastaa Kirkon keskusrahaston ja Kirkon eläkerahaston taloushallinnosta. Tärkeimmät taloushallinnon toiminnot (ostolaskujen reititys ja tiliöinti, matkalaskujen asiattarkastus matkustussäännön mukaisesti, Kirkkohallituksen maksamien palkkioiden asiattarkastus ja tiliöinti sekä käyttäjien ohjaaminen koko Kirkkohallituksen, kahden tuomiokapitulin osalta) on keskitetty taloustiimiin. Tiimin ja Kirkkohallituksen sekä tiimin ja Kirkon palvelukeskuksen välistä työnjakoa kehitetään edelleen tehokkuuden lisäämiseksi.
- Tietohallintoyksikkö ylläpitää ja kehittää kirkon yhteisiä ICT-peruspalveluita sekä vastaa keskushallinnon tietotekniikasta. Tämän lisäksi tietohallintoyksikkö vastaa ICT-projektitoiminnasta, hankinnoista sekä tarjoaa seurakunnille tietotekniikan palvelukokonaisuuksia sopimuspohjaisesti.
- Virastokollegio on asettanut Kirkkohallituksen tietosuojatyöryhmän ja nimittänyt talousosaston lakimiehen Kirkon keskusrahaston tietosuojavastaavaksi, jonka tehtävistä säädetään EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessa. Kirkon keskusrahaston tietosuojavastaava toimii Kirkkohallituksen, tuomiokapitulien ja keskusrahaston IT-alueen seurakuntien tietosuojavastaavana sekä tukee kirkon muiden tietosuojavastaavien välistä yhteistyötä.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Kehitämme kirkon ICT-palveluita ja projektitoimintaa yhdessä seurakuntien ja IT-alueiden kanssa.

Kirkon keskusrahaston IT-alue tarjoaa keskushallinnolle sekä sopimuspohjaisesti siihen liittyneille seurakunnille ICT-peruspalvelut. Lisäksi tarjotaan kaikille seurakunnille erilaisia tietojärjestelmä- ja sovelluspalveluita sekä jaetaan asiantuntemusta seurakuntien välillä.

Keskitettyjen hankintojen kautta tuomme seurakunnille merkittäviä taloudellisia säästöjä. Kirkkohallituksen hankintapalveluiden kautta tehdyt kilpailutukset toteutetaan kaikkien seurakuntien hyödynnettäväksi, silloin kun hankinnalle on tarvetta myös seurakunnissa. Yhteistyötä tehdään julkishallinnon yhteishankintayksiköiden kanssa. Seurakunnat voivat hyödyntää kuluanalyysijä toimintansa tehostamiseen. Hankintayhteistyötä tehdään julkishallinnon yhteishankintayksiköiden kanssa.

Kehitämme työkaluja ja toimintatapoja talouden seurantaan.

Huolehdimme kiinteistöjen kunnosta tehtyjen kuntoarvioiden mukaisesti.

Keskeiset painopistealueet

- Tasapainotamme Kirkon keskusrahaston talouden vuoteen 2021 mennessä.
- Kehitämme seurakuntalähtöistä projekti- ja palvelutoimintaa. Seurakunnat voivat antaa kehittämis ehdotuksia Ideasalkun (<http://idea.evl.fi>) kautta.

Henkilöstö

Taloussosaston henkilöstön määrä on edelleen laskeva; suunnitelmakauden alussa 36,5 ja suunnitelmakauden lopussa 34.

1.3.5 Toiminnallinen osasto

Tehtävät ja vastuualueet

Toiminnallisen osaston tehtävänä on hoitaa kirkon yhteistä toimintaa koordinoimalla ja kehittämällä kirkon työtä yhteistyössä seurakuntien, hiippakuntien ja kirkollisten järjestöjen kanssa, huolehtimalla kirkon toimintaan liittyvistä yhteyksistä ja vaikuttamalla päätöksentekoon yhteiskunnassa sekä edistämällä kirkon toiminnan verkostoitumista ja yhteistyötä.

Kirkon yhteisen toiminnan koordinoiminen ja kehittäminen muodostuu yhtäältä yhteisten tehtävien hoitamisesta ja toisaalta seurakuntatyön tukemisesta sekä sisällöllisestä ja menetelmällisestä kehittämisestä. Keskeisiä tehtäväalueita ovat jumalanpalveluselämä, kasvatusta ja opetus, sielunhoito ja diakonia. Toiminnallisella osastolla tuetaan ja edistetään myös kirkon ja seurakuntien erityistehtävien työtä, kuten perheneuvontaa, sielunhoitoa sairaaloissa, vankiloissa ja oppilaitoksissa. Toiminnallinen osasto edistää kirkon työtä erilaisissa erityisryhmissä (esim. viittomakieliset, vammaisryhmät, maahanmuuttajat ja monikulttuuriset yhteisöt, saamelaiset, romanit jne.) Yhteisöllisen työotteen merkitys on nousemassa yhä tärkeämmäksi. Tärkeä ulottuvuus seurakuntatyön kehittämistä on kirkon työntekijöiden koulutus. Kirkon koulutuskeskus huolehtii kirkon työntekijöiden täydennyskoulutuksesta ja sen koordinoinnista sekä osallistuu kirkon työntekijöiden ammatillisen peruskoulutuksen kehittämiseen yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Yhteiskunnallisten yhteyksien hoitaminen ja myönteinen vaikuttaminen päätöksentekoon ovat osaston asiantuntijoiden keskeinen tehtävä, erityisesti seurakuntien toimintaan liittyvissä tehtävissä. Keskeiset näkökulmat ovat kirkon edunvalvonta ja arvoperusteinen yhteiskuntavastuu. Tämä koskee lainsäädäntöä ja muuta vaikuttamista esimerkiksi koulutus-, työvoima-, talous-, sosiaali-, terveys-, kulttuuri- liikunta-, nuoriso- ja ympäristöpolitiikan alueilla. Yhteistyökumppaneita ovat valtion viranomaiset sekä erilaiset kansalaisjärjestöt.

Ajankohtaisia asioita ovat esimerkiksi katsomuskasvatuksen sisällöt, kasteen ja kirkon jäsenyyden toteuttamiseen ja yhteiskuntarauhaan liittyvät toiminnalliset hankkeet sekä maahanmuuttoon ja monikulttuurisuuteen liittyvät kysymykset. Osaston työtä leimaa läheinen yhteistyö kristillisten järjestöjen ja kouluttavien oppilaitosten kanssa.

Vuonna 2020 osastolla toteutetaan organisaatiouudistus osana Kirkkohallituksen Suunta-hanketta.

Keskeiset painopistealueet

- Seurakuntalaislähtöisen työotteen vahvistaminen.
- Ilmastostrategian tukeminen.
- Kasteen ja kummiuden merkityksen lisääminen.

Henkilöstö

Henkilöstösuunnitelman mukaan osaston henkilömäärä on vuoden 2020 lopussa 50 (vuonna 2018: 54).

1.3.6 Ulkoasiain osasto

Tehtävät ja vastuualueet

Ulkoasiain osasto hoitaa kirkon ekumeenisia ja kansainvälisiä suhteita ja niihin liittyviä teologisia asioita. Se valmistelee ja toimeenpanee kirkkomme teologisia dialogeja, hoitaa yhteyksiä eri kirkkoihin, kansainvälisiin kirkkoliittoihin ja Suomen Ekumeeniseen Neuvostoon sekä yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin. Osasto koordinoi ystävyysseurakuntatyötä, erityisesti suhteita Inkerin, Viron ja Unkarin evankelis-luterilaisiin seurakuntiin sekä hoitaa stipendivaihtoa sopimuskirkkojen kanssa.

Osasto koordinoi kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun yhteistä toimintaa. Se huolehtii kirkon lähetystyön yhteisestä linjauksesta ja kasvatus-, koulutus- ja tiedotustoiminnasta. Se hoitaa yhteyksiä lähetysten kansainvälisiin toimijoihin ja verkostoihin ja seuraa kansainvälistä lähetystyötä ja missiologista keskustelua. Lisäksi osasto osallistuu uskontojen väliin keskusteluun ja yhteydenpitoon muiden uskontojen kanssa.

Osasto vastaa ulkomailla asuvien suomalaisten parissa tehtävän kirkollisen työn suunnittelusta ja toteutuksesta yhteistyössä paikallisten sisarkirkkojen kanssa. Ulkomailla arvioidaan asuvan yhteensä 1,5 miljoonaa suomalaistaustaista henkilöä. Kirkon ulkosuomalaisyötä tehdään lähes 40 maassa. Ulkosuomalaisia palvelee noin 160 päätoimista työntekijää, jotka muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ovat ulkomaisten sisarkirkkojen palveluksessa. Tämän lisäksi määräaikaiset kirkon turistityön tekijät palvelevat kausisiirtolaisia ja matkailijoita suurimmissa ulkomaisissa lomamatkakohteissa.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Kirkkomme on Luterilaisen maailmanliiton (LML), Kirkkojen maailmanneuvoston (KMN) ja Euroopan kirkkojen konferenssin (EKK) perustajajäsen. Merkittävä osa kirkon kansainvälisestä ekumeenisesta toiminnasta toteutuu näiden järjestöjen puitteissa. Lisäksi kirkkomme osallistuu alueellisiin kirkkojen välisiin verkostoihin ja käy kahdenvälisiä teologisia dialogeja. Ulkoasiain osasto koordinoi näitä yhteyksiä.

LML ja KMN ovat hyväksyneet merkittäviä ekumeenisia asiakirjoja ja ulkoasiain osasto edistää niiden reseptiota yhteistyössä hiippakuntien kanssa. Niin ikään Euroopan kirkkojen konferenssin yleiskokouksen linjaukset ja LML:n uusi strategia edellyttävät osastolta toimenpiteitä.

Kristittyjen määrä kasvaa. Kirkkoihin ja kristillisiin yhteisöihin kuuluvien määrä on jatkanut voimasta kasvuaan Latinalaisessa Amerikassa, Afrikassa ja Aasiassa. Jo 2/3 maailman kristityistä on globaalissa etelässä. Tämä edellyttää yhteyksien vahvistamista globaalin etelän kirkkoihin sekä kahdenvälisesti että kirkkoliittojen ja ekumeenisten verkostojen (etenkin Global Christian Forum) kautta.

Kirkkojen väliset suhteet Suomessa ovat hyvät. Merkittävin kirkkojen yhteistyöverkosto on Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN). Kirkkomme osallistuu aktiivisesti sen toimintaan ja on järjestön merkittävin rahoittaja. Yhteyttä Vapaakristilliseen neuvostoon ja Frikyrkliga Samverkaniin ylläpidetään säännöllisten tapaamisten kautta. Lisäksi neuvottelukunnat Suomen Vapaakirkon ja Suomen helluntaiherätyksen kanssa tuovat kirkot käsittelemään yhteisiä kysymyksiä ja vaihtamaan informaatiota.

Uskontojen välisen vuoropuhelun ja yhteistyön merkitys on lisääntynyt ja tämän kehityksen voidaan ennakoida jatkuvan lisääntyneen muuttoliikkeen ja muiden uskontojen jäsenmäärien lisääntyessä. Kirkkomme osallistuu aktiivisesti Uskot-foorumin toimintaan. Sen tavoitteena on vaalia yhteiskuntarauhaa maassamme uskonnonvapautta vahvistavassa hengessä edistämällä uskontojen välistä vuoropuhelua, yhdenvertaisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja yhteistyötä. Ulkoasiain osasto koordinoi myös kirkkomme kahdenvälisiä suhteita juutalaisiin ja muslimeihin. Uskontodialogi edellyttää myös osallistumista kansainvälisiin uskontodialogin verkostoihin.

Ulkosuomalaistyötä tehdään keskeisimmissä ulkosuomalaiskohteissa. Ulkosuomalaiset koostuvat useista erilaisista ryhmistä, joiden tarpeet ja odotukset poikkeavat toisistaan. Lisäksi siirtolaisuus on muuttanut muotoaan: oleskelu ulkomailla on aiempaa lyhytkestoisempaa ja maastamuutto on usein väliaikaiseksi tarkoitettua. Tämä edellyttää työn painopisteiden jatkuvaa arviointia ja resurssien uudelleen kohdentamista tarpeen mukaan.

Kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun kanssa on solmittu perussopimus, joka määrittelee järjestöjen oikeudet ja velvollisuudet. Perussopimuksen toteutumista seurataan mm. ohjauskeskustelujen kautta. Kaikissa hiippakunnissa on kansainvälisen työn hiippakuntasihteerit, jotka ovat ulkoasiain osaston keskeisiä yhdyshenkilöitä hiippakuntiin. Kirkkomme lähetystä ohjaa lähetysten peruslinjaus. Lähetysten haasteena ovat vaikeutuvat työolosuhteet useissa maissa.

Keskeiset painopistealueet

- Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa järjestetään 16. teologinen dialogi sekä tähän liittyen oppikeskustelujen 50-vuotisjuhla.
- Seurakuntien käyttöön valmistuu opaskirja eri uskontojen kohtaamiseen ja opaskirjaan liittyviä koulutuksia järjestetään hiippakunta- ja seurakuntatasolla.
- Ulkosuomalaistyön strategia päivitetään yhteistyössä keskeisten ulkosuomalaistyön koti- ja ulkomaisen toimijoiden kanssa.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä (sisältäen määrä- ja osa-aikaiset turistipapit ja -kanttorit) oli vuoden 2018 lopussa 30. Henkilöstömäärään ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia.

1.3.7 Kansliapäällikön toimisto

Tehtävät ja vastualueet

Kansliapäällikkö johtaa Kirkkohallituksen viraston toimintaa ja henkilöstöhallintoa. Kansliapäällikön toimiston tehtävänä on tukea kansliapäällikköä työssään.

- Kansliapäällikkö vastaa Kirkkohallituksen toiminnan kehittämisestä ja strategisesta suunnittelusta. Hänen vastuullaan on myös Kirkkohallituksen yhteydet viranomaisiin ja muuhun yhteiskuntaan. Keskeisimpiä yhteistyökumppaneita yhteiskuntasuhteiden näkökulmasta ovat ministeriöt, virastot ja kansalaisjärjestöt.
- Kansliapäällikön toimistossa toimiva Kirkkohallituksen henkilöstötiimi pyrkii luomaan edellytyksiä tavoitteelliselle ja tulokselliselle työskentelylle muun muassa hoitamalla Kirkkohallituksen operatiivisia henkilöstöprosesseja sekä työterveyshuollon ja työkyvyn ylläpidon koordinoimista, organisoimalla Kirkkohallituksen yhteistä koulutusta sekä tuemalla työyhteisön toimintaa ja osaamisen kehittämistä. Henkilöstötiimi kehittää yhteisiä henkilöstöhallinnon toimintamalleja ja pelisääntöjä.
- Kansliapäällikön toimistoon sijoitettu toimistopalvelutiimi hoitaa kansliapäällikön toimiston, piispainkokouksen kanslian ja toiminnallisen osaston toimistotehtävät.
- Lisäksi kansliapäällikön toimistossa hoidetaan muutamia Kirkkohallituksen erityistehtäviä, kuten EU-toimintaa. Kirkon EU-vaikuttamistoiminnan tavoitteena on aktiivinen osallistuminen Euroopan tulevaisuutta koskevaan keskusteluun sekä EU:n ja kirkkojen välisen vuoropuhelun vahvistaminen.
- Messuihin ja julkaisuihin liittyvät tehtävät kuuluvat kansliapäällikön toimistoon, samoin Arvojen Akatemian organisoiminen. Arvojen Akatemian toiminta on synnyttänyt verkoston yhteiskunnan eri aloille: julkiseen hallintoon, politiikkaan, kulttuuriin, liike-elämään, järjestökenttään sekä koulutus- ja tiedemaailmaan. Suunnitelmavuonna toimintaa on tarkoitus jatkaa vuosittaisella kurssilla ja aiempien kurssien jatkotapaamisilla.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Kirkkohallitus on monien muutosten keskellä. Suunnitelmavuoden aikana on tarkoitus jatkaa Kirkkohallituksen toimintamallin kehittämistä. Suunta-hankkeeksi organisoitu kokonaisuus sisältää muun muassa Kirkkohallituksen tehtävien priorisointia ja uudelleenjärjestelyä, Kehityspalvelut-erillisyyksikön perustamisen, kirkon viestinnän pohtimista sekä strategiatyötä. Keskeistä on myös henkilöstön tukeminen muutosten keskellä.

Kansliapäällikön toimiston koordinoimiin erityistehtäviin vuonna 2020 kuuluu kirkon yhteisen strategian laatiminen. Työskentelyä varten on asetettu ohjausryhmä ja valmisteleva työryhmä. Tavoitteena on, että kirkkohallituksen täysistunto hyväksyy kirkolle vuoteen 2026 suuntaavan strategian syyskuussa. Laadittava strategia pyrkii olemaan muodoltaan selkeä ja napakka, kieleltään ymmärrettävä ja konkreettinen sekä sisällöltään priorisoinnissa auttava ja kirkon erityislaadun huomioiva. Yhteinen strategia tukee strategista suunnittelua kirkon kaikilla tasoilla, kirkon toimijoiden välistä yhteistyötä ja keskustelevaa toimintakulttuuria.

Keskeiset painopistealueet

- Kirkon yhteisen strategian laatiminen.
- Kirkkohallituksen toimintamallin kehittäminen Suunta-hankkeen mukaisesti.

1.3.8 Kirkon viestintä

Tehtävät ja vastuualueet

Kirkon viestintä (KV) huolehtii osaltaan vastuullisesti siitä, että kirkko ja sen sanoma vaikuttavat yhteiskunnassa. KV edistää viestinnän keinoin kirkon yhteisiä tavoitteita tukemalla kirkollista ja uskonnollista vuoropuhelua kirkossa ja yhteiskunnassa luterilaisen arvopohjan mukaisesti sekä pitämällä uskoa, kristillisiä ja kirkollisia näkökohtia esillä mediassa kirkon kokonaistrategian ja viestintäohjelman mukaisesti.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Viestintätodellisuuden suurimpia haasteita on jatkuva muutoksen ja murroksen tila. Sopeutuminen haasteeseen edellyttää lähitulevaisuudessa entistä suurempaa muutosvalmiutta niin organisaatioviestinnässä kuin ohjelmatuotannoissakin. Kirkkohallituksen toimintamallin uudistushanke on osoittanut yhä vain suurempaa kysyntää viestinnälliselle osaamiselle kaikilla kirkon hallinnon tasoilla. Samaan aikaan resursseja vähennetään määrätietoisesti erityisesti KV:n kotipesästä Kirkkohallituksesta.

KV:n on siis pyrittävä etsimään vastauksia ja keinoja aiempaa napakammin koko kirkon viestintätoimien tehostamiseksi. Yhteistyötä on ollutkin jo monilla eri tasoilla, mutta todellisia käytännön ratkaisuja ilmiselvien päällekkäisyyksien karsimiseksi ei ole voitu toteuttaa toivottulla tavalla. Suomen evankelis-luterilainen kirkko käyttää viestintään eri tasoilla, seurakunnat ja kapitulit mukaan lukien lähes 40 miljoonaa kirkollisveroeuroa vuosittain. Tällä summalla pitäisi päästä nykyistä suurempaan ja rakentavampaan näkyvyyteen.

Tämä on varmasti mahdollista seurakuntien identiteettiä puhumattakaan kirkon perussanomien latistamista. Se edellyttää realiteettien tajua ja yhteisvastuullisuuden nykyistä tehokkaampaa käytäntöönpanoa. Tämä selkeyttämistehtävä on lähivuosien keskeisimpiä tavoitteita. Parhaillaan vireillä oleva viestinnän käytännön toimien uudelleen asemointi Kirkkohallituksessa on osa koko kirkon viestinnällistä uudelleen arviointia.

Viestinnällisten linjausten ja myös kirkon johdon päätöksenteon tueksi on luotaus- ja analyysitoiminta elvytettävä uudelleen painotetusti ennakkoivaan toimintamuotoon. Työskenteilyn odotetaan johtavan säännölliseen käytännön toimintaan vuoden 2020 alkuun mennessä.

Keskeiset painopistealueet

- Koko kirkon viestintäyhteistyön tehostaminen.
- Luotaus- ja analyysitoiminnan vakiinnuttaminen osaksi Kehittämispalveluiden tilannekuvatiimiä.
- Uuden viestintäohjelman käynnistäminen.

Henkilöstö

Vuoden 2020 lopussa KV:n henkilötövuosien määrä on nykyarvion mukaan 27, seuraavan vuoden lopussa 25,5 ja suunnittelukauden lopussa vuonna 2020 26 henkilötövuotta. On kuitenkin tiedostettava, että viestinnällisten tarpeiden kysyntä Kirkkohallituksen eri osastoilla, kapituleissa ja seurakunnissa sekä avunpyynnöt kirkollisilta järjestöiltä lisääntyvät kaiken aikaa.

1.3.9 Kirkon tutkimuskeskus

Tehtävät ja vastuualueet

Kirkon tutkimuskeskuksen tehtävänä on toteuttaa kirkon ja seurakuntien päätöksenteolle ja toiminnan kehittämiselle tarpeellista kirkon ja uskonnollisen elämän sekä yhteiskunnan muutosten tutkimusta. Kirkon tutkimuskeskus huolehtii siitä, että kirkko saa tarvitsemaansa tutkimustietoa. Tutkimustoimintansa kautta keskus tukee Kirkkohallitusta toimintaympäristön muutosten ennakkoinnissa, kirkon toiminnan kehittämisessä ja viestinnässä.

Tunnettuna asiantuntijatoimijana keskus huolehtii siitä, että tiedotusvälineet saavat ajan tasalla olevaa tietoa kirkosta ja uskonnollisesta elämästä. Tutkimuskeskuksen tutkijat tuovat asiantuntemustaan kotimaisiin ja kansainvälisiin tutkimushankkeisiin sekä erilaisiin työryhmiin ja luottamuselimiin. Tutkijoiden tutkimustuloksia julkaistaan sekä tieteellisinä että yleis-tajuisina artikkeleina kansainvälisissä ja kotimaisissa julkaisuissa. Tutkimuskeskus järjestää myös ajankohtaisiin aiheisiin liittyviä seminaareja.

Oman tutkimustoimintansa lisäksi Kirkon tutkimuskeskus myöntää vuosittain apurahoja kirkon ja seurakuntien päätöksenteolle ja toiminnan kehittämiselle tarpeelliseen tutkimukseen. Tutkimuskeskus toimii Kirkkohallituksen erillisyyksikkönä kansliapäällikön alaisuudessa. Kirkkohallituksen asettama neuvottelukunta tukee sen toimintaa.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Luterilaisella kirkon ajankohtaiset haasteet kytkeytyvät erityisesti nuoren sukupolven etään-tymiseen kirkosta ja kastamattomien määrän kiihtyvään kasvuun. Kansankirkon aseman

muuttuessa yhteiskunnassa hakee uudella tavalla rooliaan suomalaisten elämässä ja suomalaisessa yhteiskunnassa. Se joutuu myös tekemään merkittäviä päätöksiä toimintatavoistaan talouden kiristyessä.

On olennaista, että tällaisessa tilanteessa kirkko pystyy päätöksissään tukeutumaan tutkituun tietoon. Tutkimustoiminnalla tulee olla kirkossa riittävät resurssit ja tutkimustoiminnan tulee olla organisoitu siten, että ajankohtaisiin tutkimustarpeisiin kyetään reagoimaan nopeasti ja joustavasti. Tutkimuskeskus toimii aktiivisesti Kirkkohallituksen organisaatiomuutoksessa, jotta tutkimustieto saataisiin nykyistä laajemmin käyttöön kirkon eri tahoilla. Tämä merkitsee sekä uudenlaisten yhteistyöverkostojen käyttöönottoa että tutkimusraportoinnin kehittämistä yhä helppokäyttöisemmäksi.

Keskeiset painopistealueet

- Suomalaisten uskonnollisuuden ja kirkon toiminnan muutoksia käsittelevä kirkon nelivuotiskertomus valmistuu.
- Tiedolla johtamisen pilottihankkeessa rakennetaan malleja, jotka tukevat tiedon käyttöä päätöksenteossa seurakunnissa, hiippakunnissa ja Kirkkohallituksessa. Näitä malleja hyödynnetään myös Kirkkohallituksen organisaatiomuutoksessa.

Henkilöstö

Tutkimuskeskuksen henkilöstön määrään ei ole odotettavissa suuria muutoksia. Jokainen virka ja tehtävä on välttämätön, jotta tutkimuskeskus kykenee täyttämään sille annetut tehtävät. Lisäksi ajankohtaisiin tai kiireellisiin tutkimushankkeisiin on yleensä ollut mahdollista palkata tilapäistä lisätyövoimaa joko omalla tai ulkopuolisella tutkimusrahoituksella.

1.3.10 Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)

Uppgifter och ansvarsområden

Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) är en specialenhet vid kyrkostyrelsen och ansvarar för kyrkans svenska verksamhet på rikskyrkoplanet. KCSA arbetar på ett sätt som beaktar det unika för den finlandssvenska kulturen och som är relevant för det finlandssvenska kyrkliga fältet. KCSA består av enheterna Kyrkans verksamhet och Kommunikation och har ett nära samarbete med Kyrkostyrelsens övriga avdelningar, Borgå stift och dess församlingar.

Enheten för kyrkans verksamhet arbetar med frågor som berör småbarnspedagogik, undervisning, fostran, själavård, konfirmandarbete, kultur, vuxenarbete och samhälle. Inom enheten finns även två prästtjänster för arbetet bland döva och personer med kognitiv funktionsnedsättning.

Enheten för kommunikation ansvarar för en del av de uppgifter som Kyrkans kommunikation sköter på finska. Den producerar radioandakter, radio- och tv-gudstjänster, TV-programmet Himlaliv, sköter en del av kyrkans gemensamma webbkommunikation och erbjuder medierna nyheter om kyrkans verksamhet och förvaltning. Till enheternas gemensamma satsningar hör närvaron och synligheten i sociala medier.

Till den svenska centralens uppdrag hör att följa med, beakta och informera om ny lagstiftning och utveckling som berör kyrkans verksamhet och skapa material och verktyg som stöder församlingarna i deras arbete. Den samlar också församlingsarbetare till forum (rådplägningsdagar) och bidrar med sakkunskap till kyrkans svenska personalutbildning. Dessutom står den i växelverkan med de nordiska systerkyrkorna och samarbetar aktivt med samhällsliga aktörer, i synnerhet inom Svenskfinland.

Nuläge och framtidsutsikter

KCSA är i dagsläget en välfungerande och kreativ enhet med en kompetent och motiverad personal. Samarbetet med församlingarna, kyrkliga organisationer och andra samarbetspartner är väl etablerat och kontakterna till kyrkans anställda sköts regelbundet genom utbildningar och forum för olika yrkesgrupper. Den svenska centralens anställda är integrerade i Kyrkostyrelsens arbete och deltar regelbundet i gemensamma överläggningar med sina finska kolleger.

Ekonomi är den stora utmaningen inför framtiden. KCSA har följt Kyrkostyrelsens allmänna budgetdirektiv men om ytterligare nedskärningar måste göras leder det till svåra prioriteringar i verksamheten. En mindre budgetram innebär att enheten för kommunikation får uppenbara svårigheter att uppfylla kyrkans åtagande gentemot Yle om att producera gudstjänster och andakter för radio och TV. Även enheten för kyrkans verksamhet är sårbar eftersom arbetsbilderna redan nu är mycket breda och de sakkunniga ansvarar för flera uppgiftsområden. Ytterligare nedskärningar innebär att hela uppgiftsområden inte kan skötas vilket i så fall sätter de svenskspråkiga församlingarna i en ojämlik situation gentemot de finskspråkiga.

En annan utmaning är att KCSA:s verksamhetsmedel är avsevärt mindre än inom andra avdelningar i Kyrkostyrelsen. KCSA är de facto beroende av extern finansiering i form av fyra stiftskollekter från Borgå stift för att balansera sin budget. Bristen på verksamhetsmedel begränsar möjligheterna till nysatsningar och att utveckla verksamheten. I det här avseendet bör kyrkans svenska arbete prioriteras så att de svenskspråkiga församlingarna stöds på ena handa grunder som de finskspråkiga.

Centrala tyngdpunktsområden

- Vi inspirerar, stöder och ger Borgå stifts församlingar verktyg för att utveckla sin verksamhet inom fostran med särskild fokus på dop och faderskap.
- Vi synliggör kyrkan i olika medier och stöder de svenska församlingarna i utvecklandet av deras interna och externa kommunikation.
- Vi planerar och arrangerar finlandssvenska kyrkodagar i Mariehamn 2020.

Personal

KCSA:s framtidsutsikter är tillfredsställande ifall centralen kan bibehålla nuvarande personalstyrka. Förhållandet till Kyrkostyrelsens övriga avdelningar, till de svenska och tvåspråkiga församlingarna och andra samarbetspartner är gott och församlingarnas anställda deltar i hög grad i de utbildningar och forum som ordnas. I dagsläget har KCSA 18 anställda. För att Kyrkostyrelsen skall kunna erbjuda svenskspråkiga församlingar och andra samarbetspartner service på svenska är det en förutsättning att personalstyrkan bibehålls på denna nivå.

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK)

Tehtävät ja vastualueet

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK) on Kirkkohallituksen erillisyksikkö, joka vastaa kirkon ruotsinkielisestä toiminnasta kokonaiskirkon tasolla. Keskukseen työssä otetaan huomioon suomenruotsalaisen kulttuurin erityispiirteet, jotka vaikuttavat merkittävästi ruotsinkielisellä kirkollisella toimintakentällä. KRTK:ssa on kaksi yksikköä: toiminnallinen yksikkö ja viestintäyksikkö. Keskus tekee tiivistä yhteistyötä Kirkkohallituksen muiden osastojen, Porvoon hiippakunnan ja sen seurakuntien kanssa.

Toiminnallisen yksikön vastuualueisiin kuuluvat varhaiskasvatukseen, opetukseen, kasvatukseen, sielunhoitoon, rippikoulutyöhön, kulttuuriin, aikuistyöhön ja yhteiskuntaan liittyvät asiat. Yksikössä on myös kaksi papinvirkaa: kehitysvammaispappi ja kuurojen pappi.

Viestintäyksikkö vastaa osasta niitä tehtäviä, joita Kirkon viestintä hoitaa suomeksi. Yksikkö tuottaa radiohartauksia, radio- ja televisiojumalanpalveluksia ja TV-ohjelmaa Himlaliv (Täivaallista menoa), hoitaa osan kirkon yhteisestä verkkoviestinnästä ja tarjoaa tiedotusvälineille uutisia kirkon toiminnasta ja hallinnosta. Yksiköiden yhteisiin panostuksiin kuuluu läsnäolo ja näkyvyys sosiaalisessa mediassa.

KRTK:n tehtäviin kuuluu seurata kirkon toimintaa koskevaa uutta lainsäädäntöä ja kehitystä, ottaa ne huomioon ja tiedottaa niistä sekä tuottaa materiaalia ja työkaluja seurakunnille tukemaan niiden työtä. Lisäksi keskus kokoaa seurakuntien työntekijöitä foorumeihin (neuvottelupäiville) ja tarjoaa asiantuntemusta kirkon ruotsinkieliseen henkilöstökoulutukseen. KRTK pitää myös yhteyttä pohjoismaisiin sisarkirkkoihin ja tekee aktiivista yhteistyötä yhteiskunnan toimijoiden kanssa, erityisesti Suomen ruotsinkielisillä alueilla.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

KRTK on tällä hetkellä hyvin toimiva ja luova yksikkö, jonka henkilöstö on pätevää ja motivoitunutta. Yhteistyö seurakuntien, kirkollisten järjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa on vakiintunutta, ja yhteyksistä kirkon työntekijöihin huolehditaan säännöllisesti eri ammattiryhmille järjestettävien koulutusten ja foorumien yhteydessä. Ruotsinkielisen työn keskuksen työntekijät toimivat Kirkkohallituksen työn puitteissa, ja he osallistuvat säännöllisesti yhteisiin neuvotteluihin suomenkielisten kollegoidensa kanssa.

Talous on suuri haaste tulevaisuudessa. KRTK on noudattanut Kirkkohallituksen yleisiä budjettiohjeita, mutta jos lisäleikkauksia joudutaan vielä tekemään, edessä on vaikeat toiminnan priorisoinnit. Pienempi budjettikehys tarkoittaa, että viestintäyksiköllä on suuria vaikeuksia täyttää kirkon Ylälle antamaa sitoumusta jumalanpalvelusten ja hartauksien tuottamisesta radioon ja televisioon. Myös toiminnallinen yksikkö on haavoittuvainen, sillä työnkuvat ovat nykyiselläänkin hyvin laajoja ja asiantuntijat vastaavat monista tehtäväalueista. Lisäleikkauksen seurauksena koko tehtäväaluetta ei pystytä hoitamaan, mikä asettaa ruotsinkieliset seurakunnat eriarvoiseen asemaan suomenkielisiin seurakuntiin nähden.

Toinen haaste on KRTK:n muita Kirkkohallituksen osastoja huomattavasti pienemmät toimintavarat. KRTK on käytännössä riippuvainen ulkoisesta rahoituksesta, joka koostuu Porvoon hiippakunnalta vuosittain saatavista neljästä hiippakuntakolehdista, voidakseen pitää budjetin tasapainossa. Toimintavarojen niukkuus rajoittaa mahdollisuuksia uusiin panostuksiin ja toiminnan kehittämiseen. Tässä mielessä kirkon ruotsinkielinen työ pitäisi priorisoida, jotta ruotsinkielisiä seurakuntia tuetaan samanlaisin perustein kuin suomenkielisiä.

Keskeiset painopistealueet

- Me inspiroimme, tuemme ja annamme Porvoon hiippakunnan seurakunnille välineitä toiminnan kehittämiseen kasvatuksen alalla tukien erityisesti kastetta ja kummiutta.
- Teemme kirkkoa näkyväksi eri tiedotusvälineissä ja tuemme ruotsinkielisiä seurakuntia niiden sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittämisessä.
- Suunnittelemme ja järjestämme suomenruotsalaiset kirkkopäivät Maarianhaminassa vuonna 2020.

Henkilöstö

KRTK:n tulevaisuudennäkymät ovat tyydyttävät, jos keskuksen nykyinen henkilöstövahvuus säilyy. Suhde Kirkkohallituksen muihin osastoihin, ruotsinkielisiin ja kaksikielisiin seurakuntiin ja muihin yhteistyökumppaneihin on hyvä, ja seurakuntien työntekijät osallistuvat järjestettävään koulutukseen ja foorumeihin ahkerasti. KRTK:lla on nykyään 18 työntekijää. Jotta Kirkkohallitus pystyisi edelleen tarjoamaan ruotsinkielisille seurakunnille ja muille yhteistyökumppaneille ruotsinkielistä palvelua, henkilöstövahvuuden tulee säilyä nykyisenlaisena.

1.3.11 Kirkon palvelukeskus

Tehtävät ja vastuualueet

Kirkkolain ja kirkkojärjestyksen mukaisesti Kirkon palvelukeskus hoitaa seurakuntien, seurakuntayhtymien, hiippakuntien, Kirkon keskusrahaston ja Kirkon eläkerahaston kirjanpidon, ostolaskut, ostoreskontran, myyntilaskut, myyntireskontran, käyttöomaisuuskirjanpidon, palkanlaskennan, matka- ja kululaskut sekä niihin liittyvän maksuliikenteen.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Kaikki Suomen evankelis-luterilaisen kirkon talousyksiköt ovat olleet Kirkon palvelukeskuksen asiakkaina vuoden 2017 alusta. Vuonna 2019 palvelukeskuksella oli noin 270 asiakasta ja vuoden 2020 alusta alkaen noin 265 asiakasta.

Kirkon palvelukeskus tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja sekä suomeksi että ruotsiksi. Päätoimipaikka on Oulussa ja sivutoimipiste on Porvoossa.

Kirkon palvelukeskus on kehittänyt tarjoamiaan talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja ja järjestelmiä koko olemassaolonsa ajan ja kehitystyötä jatketaan yhdessä asiakkaiden kanssa myös tulevana vuosina. Tavoitteena on tehostaa talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja ja parantaa palvelukeskuksen tuottavuutta.

Vuosina 2018–2019 on pilotoitu uusia palvelulaajennuksia asiakkaiden tarpeiden mukaan. Pilotointi on osoittanut, että palvelulaajennuksia tarvitaan ja kokemukset ovat olleet hyviä. Vuonna 2020 palvelulaajennuksia tarjotaan aktiivisemmin suuremmalle asiakasjoukolle.

Keskeiset painopistealueet

- Kehitämme palvelukeskuksen palveluprosesseja automatisoimalla manuaalisia työvaiheita.
- Selkeytämme talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseihin liittyvää työnjakoa yhteistyössä asiakkaiden kanssa.
- Parannamme palvelukeskuksen järjestelmien käytettävyyttä ja käyttöohjeita.

Henkilöstö

Kirkon palvelukeskuksen henkilöstömäärä ja toiminnan resursointi on vakiintunut siirtymäkauden loputtua, jolloin toimintoja on uudelleenorganisoitu ja resursseja on kohdennettu kehittämisprojekteihin. Vuoden 2019 lopussa Kirkon palvelukeskuksen työvahvuudessa on suunnitelman mukaan 106 henkilöä. Tämän lisäksi palvelukeskuksen toiminnan jatkuva ylläpito vaatii määräaikaista lisäresursointia mm. kausiluonteisten töiden ja lomasijaisuuksien vuoksi.

1.3.12 Piispainkokouksen kanslia

Tehtävät ja vastuualueet

Piispainkokouksen kanslia auttaa piispainkokousta toteuttamaan kirkkolain ja kirkkojärjestyksen tälle säätämät tehtävät, jotka liittyvät kirkon uskoon, opetukseen, ekumeniaan ja lähetystehtävään sekä uskontosuhteisiin, hiippakuntien hoitoon sekä pappisvirkaan, jumalanpalveluselämään ja rippikouluun. Lisäksi piispainkokouksen kanslia tukee arkkipiispan ja piispojen kollegion työskentelyä sekä Kirkkohallituksen toimintaa erityisesti teologisissa kysymyksissä.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Piispainkokouksen kanslian työ on kirkon keskushallinnon uudistamisen myötä vakiintunut nykyisiin uomiinsa. Uutena skenaariona piispainkokouksen kanslialla on muiden yksiköiden lailla se, miten yksikön toimintakulttuuri muuttuu uuden Suunta-hankkeen myötä: tavoitteena on olla entistä tiimimäisemmin yhteistyössä Kirkkohallituksen muiden yksiköiden kanssa ja tuoda erilaisiin hankkeisiin sitä teologista resurssiosaamista, jota piispainkokouksen kansliassa on. Myös yhteistyö arkkipiispan kanslian kanssa on tiivistä, sillä johtuen arkkipiispan kanslian työtilanteesta piispainkokouksen teologinen sihteeri avustaa sopimuksen mukaan arkkipiispaa.

Kanslian resurssit ovat pääsääntöisesti sopivassa suhteessa työmäärään. Erityisen haastavaa on silti kokonaistyömäärän ennakointi, koska piispainkokouksen esityslistalle tulevia asioita ja niiden vaatimaa valmistelumäärää sekä -rytmiä on vaikea arvioida etukäteen, koska päätöksentekoon kuuluu tietty ennakoimattomuus johtuen niiden tahojen vapaasta aloiteoikeudesta, jotka ovat tähän kirkkojärjestyksen osalta oikeutettuja.

Henkilöstö

Piispainkokouksen kanslia on pieni erillisyksikkö, jossa on kaksi työntekijää. Toimistosihteerin työpanos saadaan nykyään keskitetyistä sihteerin palveluista, joita johdetaan kansliapäällikön toimistosta. Tämä järjestely riittää nykyisellään piispainkokouksen kanslian tehtävien suorittamiseen. Toisaalta arkkipiispan erityistehtävien ja piispojen kollegion tehtävien suorittamiseksi lisätyövoima yhdessä arkkipiispan kanslian kanssa voisi olla perusteltua, koska paineet piispojen yhteisiin ulostuloihin ja linjanvetoihin ovat monin tavoin kasvaneet toimintaympäristön muuttuessa – joskus reagointia päivän polttaviin asioihin odotetaan hyvinkin nopealla aikataululla.

1.3.13 Arkkipiispan kanslia

Tehtävät ja vastualueet

Arkkipiispan tehtävät jakautuvat kirkon keskushallinnon johtotehtäviin, oman kaitsenta-alueen hoitamiseen sekä kirkon edustamiseen suomalaisessa yhteiskunnassa ja kansainvälisesti. Arkkipiispan kokonaiskirkollisiin tehtäviin kuuluvat muun muassa puheenjohtaminen kirkollis-kokouksessa, piispainkokouksessa ja kirkkohallituksen täysistunnossa. Arkkipiispa on myös Kirkon viestinnän neuvottelukunnan ja Kirkon EU-neuvottelukunnan puheenjohtaja. Lisäksi arkkipiispalla on vastuu kirkon kansainvälisten ja ekumeenisten asioiden hoitamisesta sekä kirkon edustamisesta suomalaisessa yhteiskunnassa ja mediassa.

Arkkipiispan kanslian tehtävänä on avustaa arkkipiispaa hänen virkansa hoidossa ja suorittaa muut arkkipiispan antamat tehtävät. Arkkipiispan kansliassa työskentelee kaksi teologista erityisavustajaa, jotka on sijoitettu Helsinkiin, sekä arkkipiispan sihteeri, joka on sijoitettu Turkuun. Kirkkohallituksen asiantuntijoiden tuella on kanslian työn kannalta olennainen merkitys. Erityisen läheinen työyhteys kanslialla on Kirkon viestintään ja Kirkon ulkoasiain osastoon.

Nykytilanne ja tulevaisuudennäkymät

Arkkipiispan kokonaiskirkollinen rooli on viime vuosina entisestään kasvanut. Mediaympäristö on monipuolistunut ja nopeutunut samalla kun arkkipiispasta on henkilökeskeisen uutisoinnin myötä tullut yhä korostuneemmin kirkon ääni ja kasvot. Vastaavasti arkkipiispan kanslian työmäärä on lisääntynyt työntekijämäärän pysyessä samana. Työn painopiste on siirtynyt asioiden taustavalmistelusta nopeaan reagointiin ja sen edellyttämään kiireelliseen tiedonhankintaan. Jatkuvasta valmiustilasta on tullut arkipäivää.

Keskeiset painopistealueet

- Kirkon keskushallinnon johtotehtävät.
- Oman kaitsenta-alueen hoitaminen Turun arkkihiippakunnassa.
- Kirkon edustaminen suomalaisessa yhteiskunnassa ja kansainvälisesti.

Henkilöstö

Lisääntyneeseen työvoiman tarpeeseen on vastattu kehittämällä yhteistyötä piispainkokouksen kanslian, Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin ja kansliapäällikön toimiston kanssa. Tulokset ovat olleet hyviä ja parantaneet kapasiteetin ohella tiedonkulkua ja yhteistoiminnallista työotetta. Henkilöstön kuormittuminen on kuitenkin yhä suurta. Tehtävien delegoinnin ja priorisoinnin lisäksi tarvitaan joko lisäresursseja tai työn tavoitetason välitöntä merkittävää supistamista nykyisestä.

1.4 Suunnitelman keskeiset kohdat

1.4.1 Erillishankkeet

Erillishankkeet	TA	TAE	TTS	TTS
(1 000 euroa)	2019	2020	2021	2022
Käynnissä olevat				
Kirkolliskokouksen tulevaisuuslinjausten toteuttaminen	400	400		
Varautuminen SOTE- ja maakuntauudistukseen	100			
Kirkkohallituksen aineiston digitointi	200	200		
Seurakuntien talousjohdon työn tukeminen	100			
Kirkkolain kommentaari	100	150		
Kaste ja kummius	50	50		
Uusi				
Hiilineutraali kirkko 2030		300		
Yhteensä	950	1 100		

1.4.1.1 Käynnissä olevat hankkeet

Kirkolliskokouksen tulevaisuuslinjausten toteuttaminen

Kirkolliskokous hyväksyi toukokuussa 2017 tulevaisuusvaliokunnan mietinnön, joka sisälsi 17 tulevaisuustoimeksiantoa Kirkkohallitukselle. Näistä suurin osa valmistuu vuoden 2019 loppuun mennessä.

Vuonna 2020 valmistellaan erityisesti Kirkon keskusrahaston talouden tasapainottamista vuoteen 2021 mennessä kirkolliskokouksen linjauksen perusteella. Vuoteen 2021 mennessä kirkon yhteisen toiminnan talouden tulee olla tasapainossa ja 6,5 %:n suuruinen keskusrahastomaksun tuotto riittää kattamaan toiminnan kulut ja poistot.

Tulevaisuustoimeksiantojen toteuttamiseen varattua rahaa käytetään talouden sopeuttamistoimenpiteiden suunnitteluun ja valmisteluun. Tästä esimerkkinä on Kirkkohallituksen Kirkon talossa käytössä olevien tilojen muuttaminen Uusi tila -hankkeen myötä monitilatoimistoksi.

Suunta-hanke

Kirkolliskokouksen tulevaisuustoimeksiantojen suurimman jäljellä olevan kokonaisuuden vuonna 2020 muodostaa niin kutsuttu Suunta-hanke, joka rakentuu aiemman Kirkon kehittämispalvelut -projektin pohjalle. Suunta-hanke muodostuu erilaisista projekteista ja selvityksistä, joiden avulla pyritään koko Kirkkohallitusta koskien toimintatapojen uudistamiseen ja yhteistyön tiivistämiseen eri osastojen ja yksiköiden välillä. Lisäksi tavoitteena on päällekkäisyyksien karsiminen ja säästöjen etsiminen. Pääosa valmisteleavasta projekti- ja selvitystyöstä tehdään jo vuoden 2019 aikana.

Suunta-hankkeen osana oleva Kirkon kehityspalvelut -projekti valmistelee toimenpiteitä uuden samannimisen erillisyyksikön perustamiseksi Kirkkohallituksen ohjesääntömuutoksen myötä kevään 2020 kirkolliskokouksessa. Kirkon viestinnän suunta -projekti selvittää Kirkon viestinnän asemaa ja tehtäviä sekä laatii uuden Kirkon viestintäohjelman. Muut Kirkkohallituksen osastot ja yksiköt osallistuvat Suunta-hankkeeseen Toiminnallisen osaston suunta -tai Nelikenttä-projektien kautta. Lisäksi kaikkia osastoja ja yksiköitä koskee Muutoksen tuki -projekti, jolla tuetaan henkilöstöä muutoksen keskellä.

Suunta-hankkeen osana käynnistyy 2020 alussa myös Kirkkohallituksen strategian 2021–2026 valmistelu. Näiden lisäksi Suunta-hankkeen resurssia käytetään piispainkokouksen toukuussa 2019 käynnistämän hiippakuntaselvitystyöryhmän puitteissa. Suunta-hanketta edistetään edelleen tiiviissä yhteistyössä Kirkon keskusrahaston kiinteistöstrategia -projektin kanssa.

Kirkon keskusrahaston kiinteistöstrategian laatiminen

Kirkon keskusrahaston kiinteistöstrategiassa linjataan kiinteistöjen omistamista ja ylläpitoa sekä toimitilojen suunnittelua. Strategiassa määritetään, mitä kiinteistöjä on tarkoituksenmukaista omistaa ja mistä on syytä luopua. Lisäksi linjataan, millaiset vuokratilat palvelevat parhaiten kirkon yhteisen toiminnan tarpeita. Strategisessa kokonaisarviossa huomioidaan taloudellisuuden lisäksi toiminnallisuus, historia-arvo sekä ympäristö-, ilmasto- ja energianäkökulmat. Kiinteistöstrategian linjauksiin pohjautuen pyritään saavuttamaan merkittäviä taloudellisia säästöjä. Kiinteistöstrategia laaditaan yhteistyössä hiippakuntien kanssa. Osana kiinteistöstrategian laatimista tilojen tarve ja käyttöaste tutkitaan kokonaisuutena ja hiippakuntakohtaisesti. Siellä missä se on mahdollista, kustannussäästöjä etsitään esimerkiksi tilojen yhteiskäytöstä paikallisen seurakunnan tai seurakuntayhtymän kanssa.

Uusi tila -hanke

Kirkkohallitus käynnisti syksyllä Uusi tila -työympäristöprojektin, jonka avulla kehitetään nykyistä toimintaa ja työskentelytapoja sekä uusitaan työtiloja ja tilaratkaisuja tukemaan paremmin joustavuutta, yhdessä tekemistä ja tiedonkulun sujuvuutta. Kirkkohallituksen käytössä olevat tilat muutetaan monitilaympäristöksi, jolloin nykyisen viiden kerroksen sijasta käytössä olisi enää kolme kerrosta. Vapautuvat tilat vuokrataan. Hanke on edennyt aikataulussa, tavoitteena on siirtyä uusiin tiloihin joulukuussa 2020.

Kirkkohallituksen työympäristöprojektin yhteistyökumppanina toimivan tahon kustannukset maksetaan erillishankkeeseen ”Kirkolliskokouksen tulevaisuuslinjausten toteuttaminen” varasta määrärahasta. Varsinaisen muutostyön kustannusten arvioidaan olevan n. 2,0 milj. euroa, tämä maksetaan Kiint. Oy Eteläranta 8:lle rahoitusvastikkeena. Lisäksi uusien tilojen kalusteisiin varattava 0,5 milj. euroa sisältyy Kirkon keskusrahaston investointiosaan.

Kirkkohallituksen aineiston digitointi

Kirkkohallituksen arkistoaineiston digitointiin on saatu määräraha kolmelle vuodelle, joista vuosi 2020 on viimeinen. Digitointi on sen vuoksi tarkoitus saada tehtyä loppuun vuoden aikana. Asiakirjojen digitoinnista on tehty digitoijana toimivan Canon Oy:n kanssa puitesopimus. Sen nojalla myös seurakunnat pystyvät halutessaan tekemään omat sopimukset arkistoaineistojensa digitoinnista.

Hankkeen tarkoituksena on saada digitoitua eri toimielinten pöytäkirjat ja muu keskeinen materiaali. Digitaalisessa muodossa ne pystytään tuomaan nykyistä helpommin muun muassa henkilökunnan ja tutkijoiden käyttöön. Asiakirjat digitoidaan niin, että myös niiden sisältöihin pystytään kohdistamaan tekstihakuja. Tällöin asioiden hakeminen materiaaleista helpottuu huomattavasti. Tekstihakua on myös tarkoitus kehittää vuoden 2020 aikana niin, että siitä saadaan mahdollisimman toimiva. Tähän mennessä paperisista arkistomateriaaleista on pystytty tekemään vain manuaalisia hakuja.

Digitointiprosessissa kertyneiden kokemusten pohjalta on laadittu ohjeistusta seurakunnille. Vuoden 2020 aikana tätä ohjeistusta aiotaan edelleen päivittää. Digitointihankkeen edetessä kertyy kokemuksia prosessin eri vaiheista ja ohjeen päivittäminen on sen vuoksi olennaista. Ohjeistusta voivat käyttää hyväkseen ne seurakunnat, jotka haluavat käyttää digitoinnissaan puitesopimusta. Ohjeistus on kuitenkin laadittu niin, että se soveltuu myös yleisemmäksi ohjeeksi aineistojen digitointiin.

Kirkkolainsäädännön kommentaari

Kirkkolainsäädännön kommentaaria koskeva kaksivuotinen erillishanke käynnistyi keväällä 2019. Tavoitteena on, että hankkeen ensimmäisen vuoden aikana laaditaan uuden kirkkolain kommentaariosuus, jolloin vuonna 2020 työskentely painottuu kirkkojärjestyksen kommentaarin kirjoittamiseen.

Kommentaaria kirjoittaa kaksi lakimiestä, joiden työpanoksesta osa kohdistuu jo olemassa olevaan Kirkkohallituksen hallinto-osaston lakimiehen tehtävään. Hankkeeseen nimettiin keväällä 2019 ohjausryhmä, jossa on jäsenenä niin hiippakuntien kuin seurakuntayhtymienkin lakimiehiä. Ohjausryhmän tehtävänä on sekä ohjata työn etenemistä että antaa palautetta kirjoitustyöhön.

Tavoitteena hankkeessa on saada aikaan sähköinen kommentaari, joka olisi tarvittaessa mahdollista tulostaa myös kirjana. Kun hankkeessa tehdään pohjatyö sähköiseen kommentaariin, on sitä mahdollisuus päivittää virkatyönä säädösmuutosten yhteydessä. Tavoitteena olisi siten jatkossa ajan tasalla pysyvä kommentaari kirkkolainsäädännön soveltajien tueksi. Hanke määrärahasa on varsinkin vuoden 2020 kuluerässä otettu huomioon myös kommentaarin kaksikielisyys, jotta ruotsinkieliset lainsoveltajat olisivat yhdenvertaisessa asemassa suomenkielisten kanssa.

Kaste ja kummius

Vuosi 2020 on kaste ja kummius -hankkeen viimeinen vuosi.

Hankkeessa pyritään Kirkkohallituksen strategisen tavoitteen mukaisesti turvaamaan kasteen asema suomalaisten perheiden elämässä. Taustalla on kasteen suosion suhteellisen nopea lasku 2010-luvulla. Myös kasteen kulttuurinen asema ja tulkinta ovat muutoksessa: yhä useammassa perheessä päätös lapsen kastamisesta halutaan jättää lapselle itselleen.

Hanke toteutuu verkostoyhteistyössä kaikkien Kirkkohallituksen osastojen kanssa sekä Kirkon viestinnän, Kirkon tutkimuskeskuksen, suurten kaupunkiseurakuntien, hiippakuntien sekä järjestöjen kanssa. Hanke hyödyntää jo olemassa olevia rakenteita ja malleja, asiakaslähtöistä palvelumuotoilua sekä muiden maiden kirkkojen kokemuksia ja tuloksia. Hallinnollisesti hanketta koordinoi toiminnallisen osaston kasvatus ja perheasiat -yksikkö (KKP).

Hanke jakautuu kuuteen laajaan pääkokonaisuuteen seuraaviin tavoittein:

- Tutkimuksen tavoitteena on selvittää erityisesti kaupungissa asuvien 20–40-vuotiaiden näkemyksiä kasteesta ja kummiudesta. Toinen tavoite on selvittää 20–40-vuotiaiden asenteita, toiveita ja odotuksia suhteessa kirkkoon ja uskoon.
- Viestinnän tavoitteena on luoda positiivista helposti lähestyttävää kuvaa kasteesta ja kummiudesta. Uudistetaan kumminkaa.fi-nettisivut, tehdään syksyllä 2019 toteutetun vaikuttajakartoituksen pohjalta vertaisvaikuttajakampanja sekä tuotetaan aineistoa lapsen, nuoren ja aikuisen kastamiseen liittyen.
- Jäsenviestinnän pitkän ajan tavoitteena on luoda kokonaiskirkollinen jäsenviestintäjärjestelmä, jonka avulla sekä yksittäiset seurakunnat että kirkko kokonaisuudessaan voisivat sähköisin menetelmin olla yhteydessä jäseniinsä sekä muihin luvan antaneisiin henkilöihin. Konkreettisenä toimenpiteenä pilotoidaan ja kehitetään malliviestejä kasteeseen, kasvun polkuun ja kummiuteen liittyen.
- Kummiuden tukemisen tavoitteena on kannustaa seurakuntia tarkastelemaan omaa toimintaansa ”kummilasien” kautta ja vahvistamaan kummien roolia seurakuntien toiminnassa. Konkreettisinä toimenpiteinä uudistetaan kumminkaa.fi-nettisivut, laajennetaan kummipäivä 40:lle paikkakunnalle, tehdään kummipäivän käsikirja ja tarjotaan seurakunnille mahdollisuus kummikorttien käyttöön sekä kartoitetaan työntekijöiden käsityksiä kummiudesta. Kummipäivään liittyen hankitaan 2–3 valtakunnallista yhteistyökumppania. Lisäksi mallinnetaan kummiuden tukemisen suunnittelu osana seurakunnan kasvun polun kokonaisuutta.
- Teologia ja monikulttuurisuus saralla seurataan ja tuetaan meneillään olevia sekä Kirkkohallituksen että yhteistyökumppaneiden rinnakkaisia prosesseja mm. toimitusten kirjan rukousten uudistamista ja kasteeseen liittyvän käsikirjan tuottamista. Lisäksi tuotetaan Kastepäivän ohjevihko ja muuta materiaalia seurakuntien tueksi.
- Kaste ja kummius -hankkeen suurin yksittäinen kokonaisuus vuonna 2020 on kasvun polku. Tavoitteena on kuvata ja mallintaa kasvun polkua ja sen kehittämistä 0–22-vuotiaiden osalta seurakunnissa. Konkreettisenä toimenpiteenä tuotetaan Kasvun polun -mallisuunnitelma ja työvälineet paikallisseurakuntien Kasvun polkuun. Luodaan myös jatkosuunnitelma 16–29-vuotiaiden kasvun polun kehittämiseksi seurakunnissa.

1.4.1.2 Uudet hankkeet

Hiilineutraali kirkko 2030

Esitetty erillishanke toteuttaa kirkkohallituksen täysistunnossa 26.2.2019 hyväksymää kirkon energia- ja ilmastostrategiaa Hiilineutraali kirkko ja tekee siitä todellisuutta seurakuntien ja kirkon elämässä.

Suomessa monet toimijat ovat viime vuosina työstäneet energia- ja ilmastostrategioitaan, esimerkiksi väkiluvultaan kuusi suurinta kaupunkia ja monet kunnat ovat asettaneet hiilineutraaliustavoitteet, jotka osuvat vuosien 2029 ja 2040 välille.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon toiminnassa ilmastopäästöjä tulee muun muassa kiinteistöjen lämmittämisestä, sähkönkulutuksesta, liikkumisesta ja hankinnoista. Seurakuntien omistuksessa on myös noin 0,7 % Suomen metsistä. Metsien yksi merkittävä ns. ekosysteemi-palvelu on toimia hiilinieluna. Kirkon päästöjä ja nieluja ei ole vielä kartoitettu kattavasti.

Kirkon energia- ja ilmastostrategian mukaan suurin osa kirkon toiminnan päästöistä tulee kiinteistöjen lämmittämisestä ja sähkönkulutuksesta. Tässä strategiatyössä on lähdetty siitä, että kirkon oman kiinteistöjärjestelmä Basiksen tietojen avulla saadaan koottua tiedot rakennusten energiankulutuksesta, voidaan seurata päästöjen kehittymistä ja laatia tiekartta päästöjen vähentämiselle kohden hiilineutraaliutta.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko sitoutuu kansalliseen ja kansainväliseen työhön ilmastomuutoksen hillitsemiseksi tavoitellen lämpenemisen rajoittamista 1,5 asteeseen esiteollisesta ajasta. Kirkko on hiilineutraali vuonna 2030. Tällöin kasvihuonekaasupäästöjä on vähennetty 80 % nykytasosta ja loput 20 % kompensoidaan mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi kiinnittämällä huomiota seurakuntien omistamien metsien muodostamaan hiilivarastoon.

Hanke toteutetaan pääosin vuonna 2020, mutta se saattaa jatkua vuoden 2021 puolelle.

Vuonna 2020 kartoitetaan seurakuntien metsäomaisuus ja sen toimiminen hiilinieluna ja -varastona sekä kartoitetaan Basis-järjestelmän avulla seurakuntien kiinteistöjen energiamuodot ja tämänhetkisten hiilipäästöjen määrä. Seurakunnille annetaan energianeuvontaa ja tuetaan viestinnällä ja neuvonnalla fossiilista energiaa käyttäviä seurakuntia siirtymisessä fossiilittomiin energialähteisiin. Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia yhteishankintoihin kuntien kanssa. Kyseeseen tulevat esim. aurinkopaneelit, autojen konvertoiminen etanolilla tai bio-kaasulla toimiviksi, sähköautojen hankinnat, sähköautojen latauspisteiden hankinnat jne.

1.4.2 Hiippakunnallinen toiminta

1.4.2.1 Talousarvioaloite hiippakuntien rahanjakomuutokseen liittyen

Kirkolliskokous päätti 9.5.2019 tarkistaa hiippakuntarajoja siten, että ne seuraisivat maakuntien rajoja. Päätöksestä seurannut merkittävin aluemuutos koski Lahden seudun seurakuntia. Tampereen hiippakuntaan kuuluva Hollolan rovastikunta siirtyy kokonaisuudessaan vuoden 2020 alusta Mikkelin hiippakuntaan. Rovastikunnan seurakuntien yhteenlaskettu jäsenmäärä on huomattava, ja muutos vähentää merkittäväällä tavalla Tampereen hiippakuntiin kuuluvien seurakuntalaisten jäsenmäärää. Seurakuntalaisten jäsenmäärällä on huomattava merkitys, kun ajatellaan hiippakuntien samaa rahaa Kirkon keskusrahastosta eli budjettikehyksen muodostumista.

Koska päätös tulee voimaan nopealla aikataululla, se vaikuttaa hiippakuntien rahanjakoon jo tulevan vuoden talousarviossa. Tuomiokapitulit joutuvat jäsenmäärän muutoksista johtuvilla kehyksillä valmistelevaan vuoden 2020 budjettia. Osa hiippakunnista on luonnollisesti tässä uudessa tilanteessa taloudellisessa mielessä saamapuolella, osa puolestaan joutuu tulemaan jatkossa toimeen pienemmällä budjetilla. Seurakuntalaisten jäsenmäärään painottuva rahanjakomalli ei kaikilta osin ole oikeudenmukainen.

Hiippakuntarajojen muutoksista seurannut päätös pudotti hetkessä Tampereen hiippakunnan kehysbudjettia 76 000 eurolla. Kyse on summasta, joka on enemmän kuin yhden viranhaltijan kustannukset. Koska Tampereen hiippakunnassa on tehty jo tulevia vuosien varten ennakoivasti säästöjä esimerkiksi luopumalla isoista toimitiloista ja muuttamalla toimintakulttuuria kustannustehokkaammaksi, kehyksen suuri pudotus luo kohtuuttoman vaikean tilanteen hiippakunnalle. Varsinkin, koska muutos astuu voimaan jo ensi vuoden alusta.

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Kirkon keskusrahaston talousarviossa vuodelle 2020 otetaan huomioon hiippakuntarajojen muutokset sekä niistä seuraavat taloudelliset seuraukset siten, että hiippakuntien toiminta ei kohtuuttomalla tavalla häiriidy. Lisäksi esitetään, että Tampereen hiippakunnalle myönnetään vuoden 2020 budjettiin 40 000 euron erityismääräraha, joka auttaa hiippakuntaa sopeuttamaan talouttaan uuteen tilanteeseen. Perusteluna tähän on kohtuuttoman nopealla aikataululla tehdyt muutokset, sekä hiippakunnan vastuullisuus taloudenpidossa, joka näkyy jo ennakoivasti tehdyissä huomattavissa säästötoimenpiteissä.

Hiippakuntien palkka- ja toimintarahat on jaettu vuonna 2007 hyväksytyn rahanjakomallin mukaisesti. Mallin ulkopuolelle on suljettu kiinteistökulut, koska tilaratkaisut poikkeavat olennaisesti toisistaan. Rahanjakomallissa hiippakunnille varattu summa jaetaan kolmeen osaan: kiinteään osaan, muuttuvaan osaan ja erityisosaan. Erityisosasta maksetaan kuurojen pappien ja vankiladiakonien sekä arkkipiispan kustannukset. Loput rahat jaetaan niin, että kiinteä osa on 62,5 % ja muuttuva 37,5 %. Kiinteä osa jaetaan tasan kapitulien kesken, ts. jokaisen osuus on yhtä suuri. Muuttuva osa jaetaan ottaen huomioon kolme olennaisesti tuomiokapitulien toimintaan vaikuttavaa tekijää. Nämä tekijät painoarvoineen ovat: hiippakunnan väkiluku (50 %), seurakuntien lukumäärä (25 %) ja alueelliset tekijät (25 %). Alueellisia tekijöitä arvotettaessa huomioon otetaan pisimmät välimatkat hiippakunnassa ja etäisyys Helsingistä.

Kirkkohallitus puoltaa talousarvioaloitteen hyväksymistä. Tampereen hiippakunnan talousarviokehykseen on lisätty 40 000 euroa vuodelle 2020. Muiden hiippakuntien osalta määrärahojen vähennykset eivät ole merkittäviä (Kuopio –10 000 euroa, Helsinki ja Espoo –5 000 euroa ja Turku –4 000 euroa).

1.4.2.2 Saamelaisten kirkkopäivät 2021

Saamelaisten kirkkopäivät on tarkoitus järjestää Oulun hiippakunnassa Inarin seurakunnan alueella kesällä 2021. Vuonna 2008 allekirjoitetun Inarin sopimuksen mukaan Saamelaisia kirkkopäiviä tulisi viettää neljän vuoden välein. Viimeksi saamelaisia kirkkopäiviä vietettiin Ruotsin Arvidsjaurissa vuonna 2017. Tapahtuma tavoittaa saamelaisia neljän valtion alueelta; Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Venäjältä.

Kirkkopäivien ohjelma ja messut toimitetaan kaikilla saamenkielillä, pohjois-, inarin-, koltan-, luulajan-, etelä-, umeän-, piteän- ja kildininsaameksi. tapahtuman päämääränä on tukea ja vahvistaa saamelaista kirkollista elämää. Barenskin alueen kristillisten kirkkojen yhteistyöneuvosto (SKKB) huolehtii yhteydestä Venäjän saamelaisiin.

Tuomiokapituli esittää, että saamelaisten kirkkopäivien järjestämiseen kesällä 2021 varataan yhteensä 100 000 euroa siten, että 40 000 euroa käytettäisiin vuonna 2020 ja 60 000 euroa vuonna 2021.

Kirkkohallitus on lisännyt vuodelle 2020 Oulun hiippakunnan talousarviokehykseen 40 000 euroa ja vuodelle 2021 60 000 euroa saamelaisten kirkkopäivien järjestämiseksi. Edellisen kerran Oulun hiippakunta järjesti saamelaiset ekumeeniset kirkkopäivät Inarissa vuonna 2009. Kirkkopäivien pääasiallisen järjestely- ja talousvastuun kantaa järjestelyvuorossa olevan maan kirkko. Vuoden 2009 kirkkopäiviä varten varattiin Kirkon keskusrahaston vuoden 2009 talousarvioon 95 000 euroa.

1.4.3 Muita talouteen vaikuttavia tekijöitä

1.4.3.1 Hautaustoimen tietojärjestelmä

Hautaustoimen tietojärjestelmä -hanke on ainoa uusi esitettävä tietojärjestelmähanke

Hautaustoimen tehtäviä ja toimintaa säätelee Hautaustoimilaki 457/2003, Kirkkolain 17 luku ja Kirkkojärjestyksen 17 luku. Seurakunnilla ja seurakuntayhtymillä on velvollisuus pitää hautarekisteriä, josta ilmenevät laissa erikseen määritellyt vainajaan, hautasijaan ja hautaan liittyvät tiedot.

Hautaustoimen toiminnallinen kokonaisuus kattaa lakisääteisen hauta- ja vainajarekisterin ylläpidon, hautaoikeuksien määrittelyn, haudanhoitosopimusrekisterin ja siihen liittyvän hautojenhoitoon liittyvien tehtävien suorittamisen sekä hautausmaata ja hautamuistomerkkejä koskevat tiedot.

Seurakunnilla ei ole olemassa tällä hetkellä yhtenäistä tietokantaa haudoista. Hautaustoimen tietojärjestelmän valmistelutyöryhmä esitti vuonna 2015 valmistuneessa raportissaan hautaustoimen tietojen ylläpitoon ja hyödyntämiseen tarvittavan yhteisen tietokannan ja tietojärjestelmän rakentamista. Talousvaliokunta totesi kirkolliskokoukselle antamassaan mietinnössään 6/2017, että hautaustoimen järjestelmän toteuttamista on syytä edelleen selvittää.

Tietojärjestelmähankinta on valmisteltu Kirkkohallituksessa ja virastokollegio on 10.10.2019 valinnut tietojärjestelmän toimittajan siten, että hankintapäätös on ehdollinen ja pannaan täytäntöön, mikäli hankintaan suunniteltu määräraha hyväksytään Kirkon keskusrahaston talous- ja toimintasuunnitelman käsittelyn yhteydessä kirkolliskokouksessa marraskuussa 2019. Voittaneen tarjouksen vertailuhinta tarjouskilpailussa oli 327 750 euroa (alv. 0 %), laskettuna neljälle vuodelle.

1.4.3.2 Kopiosto

Suomessa on kolme tekijänoikeusjärjestöä: Gramex, Teosto ja Kopiosto.

Gramex on esittävien taiteilijoiden ja musiikkituottajien tekijänoikeusjärjestö. Gramexilta saa luvia äänitemusiikin ja musiikkivideoiden käyttöön. Seurakunnat maksavat Gramexille käyttöluvista 4,47 senttiä (+ 10 % alv.) /seurakunnan jäsen/vuosi.

Teosto edustaa säveltäjiä, sanoittajia, sovittajia sekä musiikinkustantajia. Teostokorvauksia maksavat musiikin käyttäjät. Seurakunnat maksavat Teostolle 9,79 senttiä (+ 10 % alv.) /seurakunnan jäsen/vuosi.

Kopiosto mahdollistaa tekijänoikeuden suojaamien julkaisujen ja audiovisuaalisten teosten käytön. Kopioston asiakkaita ovat oppilaitokset, yritykset ja julkishallinto. Kopioston luvalla nämä tahot voivat kopioida ja käyttää digitaalisesti tekijänoikeuden suojaamia julkaisuja ja teoksia sekä hyödyntää monipuolisesti tv-sisältöjä. Tällä hetkellä Kopioston luvat maksetaan keskitetysti Kirkon keskusrahaston talousarviosta. Vuonna 2019 Kopiostokorvaus on 390 000 euroa (+ 10 % alv.).

Kopioston kanssa on alustavasti keskusteltu mahdollisuudesta siirtyä hajautettuun sopimusmalliin nykyisen sopimuksen päättyessä vuoden 2020 lopussa. Tässä hajautetussa suositusso-
pimusmallissa Kopiosto ja Kirkkohallitus sopisivat seurakunnan jäsenkohtaisesta korvauksesta ja luvan sisällöstä. Jos Kirkkohallitus suosittelee sopimista ja tehdään useampivuotinen suositusso-
pimus, voidaan korvauksesta myöntää 13 % suositusalennus sekä 5 % monivuotisuusalennus (jos väh. 3-vuotinen sopimus). Seurakunnat/seurakuntayhtymät tekisivät Kopioston kanssa oman toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen. Sama malli on Kopiostolla käytössä kuntien ja Kuntaliiton kanssa.

Kopiosto on arvioinut karkealla tasolla vuoden 2019 korvauksesta, mikä olisi keskushallinnon ja mikä seurakuntien ja seurakuntayhtymien osuus. Arvio korvauksesta olisi 9,8 senttiä (+ 10 % alv.) /seurakunnan jäsen/vuosi. Jos hajautus toteutettaisiin, laskettaisiin korvaus uuden vuonna 2020 tehtävän tutkimuksen perusteella. Edellinen kopiointitutkimus tehtiin vuonna 2014.

Siirtymistä hajautettuun sopimusmalliin ei ole otettu tässä suunnitelmassa huomioon. Tarkoituksena on ensin tehdä kopiointitutkimus, jonka jälkeen ratkaistaan, siirrytäänkö myös Kopioston osalta hajautettuun malliin, vai katsotaanko, että seurakuntien Kopiosto-korvaukset on perusteltua maksaa edelleen Kirkon keskusrahastosta.

1.4.4 Kirkon keskusrahaston omistamat ja vuokraamat kiinteistöt ja toimitilat

Kirkon keskusrahaston omistuksessa olevat tuomiokapitulien toimitilat ja piispantalot:

- Arkkipiispantalo Turussa, arkkipiispan toimisto Turussa, Turun piispantalo, Tampereen piispantalo, Oulun tuomiokapituli, Mikkelin tuomiokapituli, Porvoon tuomiokapituli, Lapuan piispan asunto Seinäjoella, Kuopion piispantalo ja Espoon piispantalo (myynnissä).

Vuokratut tilat:

- Turun tuomiokapituli, Tampereen tuomiokapituli, Porvoon piispantalo, Lapuan tuomiokapituli Lapualla, Lapuan tuomiokapituli Seinäjoella, Lapuan tuomiokapituli Jyväskylässä, Kuopion tuomiokapituli, Helsingin tuomiokapituli, Helsingin piispan asunto ja Espoon tuomiokapituli

Kirkon keskusrahaston omassa omistuksessa olevat Kirkkohallituksen tilat:

- Kirkon talo (omistussuhde: Kirkon keskusrahasto 67 %, Kirkon eläkerahasto 33 %), Sipoon kiinteistö ja Järvenpään koulutuskeskus.

Vuokratut tilat:

- Tutkimuskeskus Tampereella, Kirkon palvelukeskus Oulussa ja Porvoossa sekä tietohallinnon toimipiste Seinäjoella.

1.4.4.1 Kirkon talon muutostyöt

Kirkkohallituksen käytössä olevat tilat muutetaan monitilaympäristöksi. Nykyisen viiden kerroksen sijasta käyttöön jää kolme kerrosta. Suunnitelmat valmistuvat lokakuussa 2019 ja urakkakilpailu käydään marraskuussa 2019. Muutostöiden arvioidaan valmistuvan syksyllä 2020.

- Tähän muutokseen varataan 2,0 milj. euroa. Vapautuvat tilat vuokrataan.

*) Kiinteistöselvitys talousarvion liitteenä (s. 184).

1.4.5 Kirkkohallituksen ympäristöohjelma

Kirkkohallituksella on voimassa oleva ympäristöohjelma (2017–2021), jonka laadinta noudattaa soveltuvin osin kirkon ympäristödiplomikäsikirjaa. Kirkon talolla (Eteläranta 8, Helsinki) on lisäksi voimassa oleva ympäristödiplomi (2017–2021).

Kirkkohallituksen ympäristöohjelman tavoitteena on edistää ympäristöstä huolehtimista. Ohjelmassa on asetettu ympäristöasioihin liittyviä tavoitteita, joita seurataan ja mitataan. Lisäksi henkilöstä kannustetaan huomioimaan ympäristöasiat omissa työtehtävissään sekä tunnistamaan kaikessa toiminnassaan kestävä kehityksen periaatteet.

Kirkon talolle on laskettu hiilijalanjälki ja sen kehitystä seurataan. Ympäristöohjelman toteuttaminen näkyy käytännön tasolla esim. Kirkon talon energiakulutuksen (sähkö, lämpö, vesi) seuraamisessa, jätteiden lajittelussa, hankinnoissa ja niitä koskevissa kilpailutuksissa sekä matkustusohjeistuksessa.

Kirkkohallitus on sitoutunut vähentämään lentokilometrejä ja kompensoimaan niitä Suomen lähetyseuran puunistutushankkeen kautta (Tansania). Kirkon keskusrahasto on sitoutunut yhdessä Kirkon eläkerahaston kanssa vastuulliseen sijoittamiseen. Ympäristöteemoja pidetään esillä viestinnällisin keinoin ja erilaisten kampanjoiden ja tilaisuuksien kautta.

1.4.6 Lapsivaikutusten arviointi

Kirkkohallitus hoitaa kirkon yhteistä hallintoa, taloutta ja toimintaa. Suurin osa Kirkkohallituksen työstä on luonteeltaan sellaista, että sillä ei lähtökohtaisesti ole suoranaisia vaikutuksia lapsiin. Hallinnollisessa päätöksenteossa lapsivaikutusten arviointi on suurelta osin tapahtunut jo asioiden käsittelyn aiemmissa vaiheissa, koska nykyisen ohjeistuksen mukaan lapsivaikutukset arvioidaan siinä vaiheessa, kun asiaa ensimmäisen kerran käsitellään.

Toisaalta Kirkkohallituksen eri osastojen toiminnalla on usein välillisesti vaikutuksia lapsiin. Tällöin on kyse erityisesti perhe- ja kasvatustyön kysymyksistä, joissa tavoitteena on usein lasten aseman ja osallisuuden vahvistaminen kirkon ja sen seurakuntien toiminnassa (esimerkiksi kasvatuksen Rauha-painopistehanke, 10–14-vuotiaiden seurakuntalaisuuden kehittäminen, uuden rippikoulusuunnitelman käyttöönotto, Kaste ja kummius -hanke ja kansallisen lapsistrategian valmistelutyöhön osallistuminen).

Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arvioiminen niin päätöksenteossa kuin lapsiin kohdistuvassa toiminnassa on yksi Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) kehittämiskohteista. Kirkkohallitus / Kirkon kasvatusta ja perheasiat -yksikkö on osallistunut muutosohjelmatyöskentelyyn sen eri tasoilla. Lapsivaikutusten arviointi on myös väline lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseen, sillä lasten ja nuorten kuuleminen on tärkeä osa lapsivaikutusten arviointia. Kirkkohallitus on toimeksiantona laatinut esityksen nuorten ja nuorten aikuisten osallisuuden vahvistamisesta kirkolliskokoukselle. Toteutuessaan esitys tulee vahvistamaan merkittävällä tavalla nuorten ja nuorten aikuisten osallisuutta.

Lainsäädäntöhankkeissa tutkitaan aina sen vaikutukset talouteen, viranomaistoimintaan, ympäristöön ja yhteiskuntaan. Osana esityksen yhteiskunnallisia vaikutuksia tutkitaan, onko

säännösmuutoksilla vaikutuksia lapsiin. Talousarvio ja toimintasuunnitelma 2020 ei sisällä yllä kuvatun lisäksi sellaisia esityksiä, joilla olisi suoranaisia vaikutuksia lapsiin.

1.4.7 Kirkon yhteisen toiminnan rahoittaminen

Kirkon keskusrahasto saa pääosan tuloistaan seurakunnilta keskusrahastomaksuina. Keskusrahaston tulot määräytyvät kaksi vuotta aikaisempien verotulojen mukaan (vuoden 2020 keskusrahastomaksutulot perustuvat vuoden 2018 verotuloihin). Näin ollen seurakuntien verotuloissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset vaikuttavat automaattisesti keskusrahaston tuloihin kahden vuoden viiveellä.

Kirkolliskokous alensi marraskuussa 2017 seurakuntamaksuprosentin 7,5 %:sta 6,5 %:iin vuodelle 2018. Kirkolliskokouksen päätöksen mukaisesti Kirkon keskusrahaston talouden tulee olla vuoteen 2021 mennessä tasapainossa ja 6,5 %:n suuruisen keskusrahastomaksun tuotto riittää kattamaan toiminnan kulut ja poistot.

Verohallinnon 6.8.2019 julkaiseman ennakkotiedon mukaan seurakuntien verovuoden 2018 kirkollisvero on n. 882,2 milj. euroa eli muutos edelliseen vuoteen verrattuna on + 1,8 %. Verotulojen kasvun seurauksena keskusrahastomaksun tuotto nousee vuonna 2020 arviolta 1,5 %.

	2019	2020	2021	2022
Maksuprosentti	6,5 %	6,5 %	6,5 %	6,5 %
Perusmaksutulo	41,2 milj. euroa	41,8 milj. euroa	42,3 milj. euroa	42,5 milj. euroa
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	-9,7 milj. euroa	- 8,4 milj. euroa	- 0,9 milj. euroa	- 0,6 milj. euroa

Suunnitelmakaudella vuoden 2020 tulos on n. 8,4 milj. euroa alijäämäinen. Suurin kertaluonteinen menoerä vuonna 2020 on Kirkkohallituksen tilojen muuttaminen pienemmäksi monitilaympäristöksi (Uusi tila -hanke). Muutostöiden alustava kustannusarvio on 2,0 milj. euroa.

Tässä suunnitelmassa vuoden 2021 alijäämä on edelleen n. -0,9 milj. euroa. Tavoitteena on vuoden 2020 aikana etsiä lisää tehostamiskohteita siten, että tilikauden tulos vuonna 2021 olisi 0 euroa. Koska asian valmistelu on tältä osin vielä kesken, tässä suunnitelmassa ei ole arvioitu eri suunnitteluyksiköiden käytettävissä olevia määrärahoja vuonna 2021 tai vuonna 2022. Kirkkohallituksen, Hiippakunnallisen toiminnan ja Avustusten vuosien 2021 ja 2022 talousarvioissa esitetään vain toimintakate. Kirkon yhteisen toiminnan vuosien 2021 ja 2022 talousarvio on esitetty laajemmassa muodossa.

Kirkon keskusrahaston rahavarat vähenevät suunnitelmakaudella yhteensä n. 7,4 milj. euroa. Suunnitelmakauden lopussa (31.12.2022) rahavarat ovat liitteenä olevan rahoituslaskelman mukaan n. 38,2 milj. euroa.

1.4.8 Sitovuustaso

1. Kirkkohallituksen sitovuustaso on Kirkkohallituksen toimintakate.
2. Hiippakunnallisen toiminnan sitovuustaso on kunkin tuomiokapitulin toimintakate.
3. Avustusten sitovuustaso on seurakunta-avustusten osalta avustusten yhteismäärä, muiden avustusten osalta sitovuustaso on kuhunkin kohteeseen myönnetty avustus.
4. Kirkon palvelukeskuksen sitovuustaso on Kirkon palvelukeskuksen toimintakate.

Talousarvion suunnitelmavuosien osalta luvut eivät ole sitovia.

Investointiosassa sitovuustaso on pääryhmien (tietojärjestelmäinvestoinnit, kiinteistöt, kalusto) mukainen sekä Kirkkohallituksen että tuomiokapitulien osalta.

1.5 Päätösesitys

Edellä esitetyn nojalla ja viitaten jäljempänä oleviin yksityiskohtaisiin perusteluihin kirkkohallitus esittää, että kirkolliskokous päättäisi

Kirkon yhteinen toiminta

1. vahvistaa, että perusmaksu määräytyy laskennallisen kirkollisveron perusteella ja vahvistaa perusmaksun suuruudeksi vuonna 2020 6,5 %.

Kirkon palvelukeskus

2. vahvistaa, että Kirkon palvelukeskuksen palvelumaksut määräytyvät vuonna 2020 seuraavasti:
 - a. hinnoittelu perustuu omakustannushinnoitteluun,
 - b. asiakaskohtaiset palvelumaksut muodostuvat kiinteästä maksuosuudesta ja toteutuneisiin suoritemääriin perustuvasta muuttuvasta maksuosuudesta,
 - c. kiinteä maksuosuus muodostuu pohjaosuudesta sekä seurakuntatalouden jäsenmäärän perusteella määritetystä osuudesta,
 - d. suoritemäärinä käytetään järjestelmistä saatuja ajantasaisia suoritemäärätietoja tai työajan seurannan mukaisia työtunteja, suoritemääräperusteisten veloitusten yksikköhinnat ovat kaikille asiakkaille samat,
 - e. palvelukeskukselle erillisiä lisäkustannuksia aiheuttavat toimintatavat ja erikseen sovittavat asiakasprojektit veloitetaan asiakaskohtaisesti niistä aiheutuneiden kustannusten mukaisesti.

Kirkon keskusrahasto

3. hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen Kirkon keskusrahaston talousarvioksi vuodeksi 2020 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi vuosiksi 2020–2022
4. vahvistaa, että vuonna 2020 valtion Kirkon keskusrahastolle maksamasta 115 710 000 euron rahoituksesta 106 410 000 euroa jaetaan seurakunnille euroa/kunnan jäsen - jakoperusteen mukaisesti,
5. 7 000 000 euroa käytetään seurakuntien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon ja
6. Rahoituksesta 2 300 000 euroa jää jakamatta ja tämä osuus käytetään
 - a. Kirjuri-jäsentietojärjestelmän ylläpito- ja kehitystyöhön (2 000 000 euroa) ja
 - b. hautaus-toimen tietojärjestelmän hankintaan, järjestelmän toteuttamiseen ja ylläpitoon (300 000 euroa).

Helsingissä 15. päivänä lokakuuta 2019

Arkkipiispa

Tapio Luoma

Kirkkoneuvos

Leena Rantanen

1.6 Kirkon keskusrahaston talousarvio

Kirkon keskusrahasto (Kirkon yhteinen toiminta ja Kipa)

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021	TS2 2022
Toimintatuotot	-23 022 131,59	-23 649 106,00	-23 948 230,00	-23 843 555,00	-23 993 555,00
Korvaukset	-7 615 636,70	-9 142 000,00	-9 091 900,00	-9 091 900,00	-9 091 900,00
Myyntituotot	-56 798,03	-10 000,00	-23 000,00	-23 000,00	-23 000,00
Maksutuotot	-1 502 402,08	-1 474 940,00	-1 871 854,00	-1 809 429,00	-1 809 429,00
Vuokratuotot	-421 407,68	-348 880,00	-342 500,00	-342 500,00	-342 500,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-1 687 371,19	-1 227 000,00	-1 275 500,00	-1 273 625,00	-1 273 625,00
Tuet ja avustukset	-242 573,02	-243 000,00	-236 500,00	-236 375,00	-236 375,00
Sijoitustuotot	-143 522,77	-714 510,00	-288 000,00	-248 000,00	-248 000,00
Muut toimintatuotot	-10 296 860,54	-9 722 676,00	-10 052 476,00	-10 052 226,00	-10 198 726,00
Sisäiset tuotot	-1 055 559,58	-766 100,00	-766 500,00	-766 500,00	-770 000,00
Toimintakulut	66 916 958,74	70 554 047,84	71 221 041,00	66 864 488,00	67 066 395,00
Henkilöstökulut	29 285 202,42	30 372 637,84	30 490 311,00	29 840 365,00	29 826 882,00
Palkat ja palkkiot	22 699 796,22	22 889 529,86	23 158 865,00	22 669 463,00	22 663 039,00
Henkilösivukulut	6 848 762,22	7 495 107,98	7 334 446,00	7 173 902,00	7 166 843,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-263 356,02	-12 000,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Palvelujen ostot	17 630 064,49	18 369 360,00	18 822 117,00	17 389 430,00	17 585 930,00
Palvelun ostot - sisäiset	1 055 559,58	782 000,00	766 500,00	766 500,00	766 500,00
Vuokrakulut	2 520 981,32	2 424 041,00	2 299 300,00	2 304 775,00	2 314 775,00
Aineet ja tarvikkeet	1 359 369,35	971 442,00	946 372,00	925 552,00	924 002,00
Ostot tilikauden aikana	1 359 369,35	971 442,00	946 372,00	925 552,00	924 002,00
Annetut avustukset	14 423 953,74	16 807 047,00	10 788 601,00	8 531 106,00	8 541 586,00
Muut toimintakulut	641 827,84	827 520,00	7 107 840,00	7 106 760,00	7 106 720,00
Siirto omakatteeseen rahastoon	-64 163,93	918 010,00	85 810,00	45 810,00	45 810,00
TOIMINTAKATE	43 830 663,22	47 822 951,84	47 358 621,00	43 066 743,00	43 118 650,00
Keskusrahastomaksut	-42 348 822,00	-41 200 000,00	-41 800 000,00	-42 300 000,00	-42 500 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-267 126,09	342 470,00	342 470,00	-1 952 000,00	-1 952 000,00
Korkotuotot	-446 327,71	-272 000,00		0,00	0,00
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	-783 974,83	-802 530,00	-761 000,00	-1 161 000,00	-1 161 000,00
Muut rahoitustuotot	-707 041,65	-1 325 000,00	-1 696 530,00	-1 500 000,00	-1 500 000,00
Arvon muutokset sijoituksista	794 219,93			0,00	0,00
Korkokulut	5 009,71			0,00	0,00
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	870 982,00	2 742 000,00	2 800 000,00	709 000,00	709 000,00

Muut rahoituskulut	6,46			0,00	0,00
VUOSIKATE	1 214 715,13	6 965 421,84	5 901 091,00	-1 185 257,00	-1 333 350,00
Poistot ja arvonalentumiset	6 135 178,27	2 700 000,00	2 386 000,00	1 960 000,00	1 814 000,00
Suunnitelman mukaiset poistot	6 135 178,27	2 700 000,00	2 386 000,00	1 960 000,00	1 814 000,00
TILIKAUDEN TULOS	7 349 893,40	9 665 421,84	8 287 091,00	774 743,00	480 650,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	173 677,74	10 000,00	105 000,00	105 000,00	105 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 523 571,14	9 675 421,84	8 392 091,00	879 743,00	585 650,00

2 Kirkon yhteinen toiminta

2.1 Talousarvio

Kirkkohallitus, hiippakunnallinen toiminta, avustukset, valtion rahoitus ja omakatteiset rahastot

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä "miinus" (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021	TS2 2022
Toimintatuotot	-14 020 749,91	-14 779 106,00	-14 728 230,00	-14 623 555,00	-14 623 555,00
Korvaukset	-7 615 636,70	-9 142 000,00	-9 091 900,00	-9 091 900,00	-9 091 900,00
Myyntituotot	-55 698,03	-10 000,00	-23 000,00	-23 000,00	-23 000,00
Maksutuotot	-1 502 402,08	-1 474 940,00	-1 871 854,00	-1 809 429,00	-1 809 429,00
Vuokratuotot	-407 607,68	-348 880,00	-328 500,00	-328 500,00	-328 500,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-1 687 371,19	-1 227 000,00	-1 275 500,00	-1 273 625,00	-1 273 625,00
Tuet ja avustukset	-214 944,59	-243 000,00	-210 500,00	-210 375,00	-210 375,00
Sijoitustuotot	-143 522,77	-714 510,00	-288 000,00	-248 000,00	-248 000,00
Muut toimintatuotot	-1 555 306,89	-1 085 176,00	-1 108 976,00	-1 108 726,00	-1 108 726,00
Sisäiset tuotot	-838 259,98	-533 600,00	-530 000,00	-530 000,00	-530 000,00
Toimintakulut	58 378 553,15	61 684 047,84	62 001 041,00	57 644 488,00	57 696 395,00
Henkilöstökulut	24 752 210,66	25 402 637,84	25 250 311,00	24 700 365,00	24 636 882,00
Palkat ja palkkiot	19 194 256,51	19 462 217,86	19 490 865,00	19 073 519,00	19 032 115,00
Henkilösivukulut	5 772 037,17	5 952 419,98	5 762 446,00	5 629 846,00	5 607 767,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-214 083,02	-12 000,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Palvelujen ostot	14 751 744,07	15 514 360,00	15 892 117,00	14 364 430,00	14 470 930,00
Palvelun ostot - sisäiset	544 472,58	252 000,00	236 500,00	236 500,00	236 500,00
Vuokrakulut	2 075 534,97	1 959 041,00	1 849 300,00	1 849 775,00	1 849 775,00
Aineet ja tarvikkeet	1 191 992,41	921 442,00	876 372,00	855 552,00	854 002,00
Ostot tilikauden aikana	1 191 992,41	921 442,00	876 372,00	855 552,00	854 002,00
Annetut avustukset	14 423 953,74	16 807 047,00	10 788 601,00	8 531 106,00	8 541 586,00
Muut toimintakulut	638 644,72	827 520,00	7 107 840,00	7 106 760,00	7 106 720,00
Siirto omakatteiseen rahastoon	-64 163,93	918 010,00	85 810,00	45 810,00	45 810,00
TOIMINTAKATE	44 293 639,31	47 822 951,84	47 358 621,00	43 066 743,00	43 118 650,00
Keskusrahastomaksut	-42 348 822,00	-41 200 000,00	-41 800 000,00	-42 300 000,00	-42 500 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-267 126,09	342 470,00	342 470,00	-1 952 000,00	-1 952 000,00
Korkotuotot	-446 327,71	-272 000,00		0,00	0,00

Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	-783 974,83	-802 530,00	-761 000,00	-1 161 000,00	-1 161 000,00
Muut rahoitustuotot	-707 041,65	-1 325 000,00	-1 696 530,00	-1 500 000,00	-1 500 000,00
Arvon muutokset sijoituksista	794 219,93			0,00	0,00
Korkokulut	5 009,71			0,00	0,00
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	870 982,00	2 742 000,00	2 800 000,00	709 000,00	709 000,00
Muut rahoituskulut	6,46			0,00	0,00
VUOSIKATE	1 677 691,22	6 965 421,84	5 901 091,00	-1 185 257,00	-1 333 350,00
Poistot ja arvonalentumiset	4 486 423,91	2 700 000,00	2 386 000,00	1 960 000,00	1 814 000,00
Suunnitelman mukaiset poistot	4 486 423,91	2 700 000,00	2 386 000,00	1 960 000,00	1 814 000,00
TILIKAUDEN TULOS	6 164 115,13	9 665 421,84	8 287 091,00	774 743,00	480 650,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	173 677,74	10 000,00	105 000,00	105 000,00	105 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 337 792,87	9 675 421,84	8 392 091,00	879 743,00	585 650,00

2.2 Kirkkohallituksen talousarvio

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021	TS2 2022
Toimintatuotot	-3 695 996,89	-3 146 576,00	-3 416 930,00	-3 416 930,00	-3 416 930,00
Korvaukset	-250 868,96	-142 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Myyntituotot	-55 688,03	-10 000,00	-23 000,00	-23 000,00	-23 000,00
Maksutuotot	-977 879,17	-992 600,00	-1 395 054,00	-1 395 054,00	-1 395 054,00
Vuokratuotot	-248 039,28	-188 200,00	-171 600,00	-171 600,00	-171 600,00
Kolehdit, keräykset ja lah- joitusvarat	-93 512,50	-85 000,00	-80 500,00	-80 500,00	-80 500,00
Tuet ja avustukset	-69 911,67	-128 000,00	-58 000,00	-58 000,00	-58 000,00
Muut toimintatuotot	-1 400 246,94	-1 067 176,00	-1 088 776,00	-1 088 776,00	-1 088 776,00
Sisäiset tuotot	-599 850,34	-533 600,00	-530 000,00	-530 000,00	-530 000,00
Toimintakulut	29 103 161,00	30 261 970,00	30 552 886,00	28 514 728,00	28 626 635,00
Henkilöstökulut	14 877 778,65	15 456 123,00	15 169 624,00	14 783 633,00	14 720 150,00
Palkat ja palkkiot	11 502 973,30	11 863 340,00	11 716 587,00	11 419 641,00	11 378 237,00
Henkilösivukulut	3 445 917,88	3 596 783,00	3 453 037,00	3 363 992,00	3 341 913,00
Henkilöstökulujen oikai- suerät	-71 112,53	-4 000,00	0,00	0,00	0,00
Palvelujen ostot	9 987 789,94	10 892 985,00	11 265 999,00	9 840 637,00	10 007 137,00
Palvelun ostot - sisäiset	251 779,66	233 000,00	236 500,00	236 500,00	236 500,00
Vuokratulut	759 526,78	735 600,00	928 600,00	928 600,00	928 600,00
Aineet ja tarvikkeet	712 249,42	483 050,00	462 522,00	454 632,00	453 082,00
Ostot tilikauden aikana	712 249,42	483 050,00	462 522,00	454 632,00	453 082,00
Annetut avustukset	1 917 424,92	1 675 722,00	2 420 601,00	2 202 756,00	2 213 236,00
Muut toimintakulut	596 611,63	785 490,00	69 040,00	67 970,00	67 930,00
TOIMINTAKATE	25 407 164,11	27 115 394,00	27 135 956,00	25 097 798,00	25 209 705,00

2.3 Hiippakuntien talousarviot sekä toiminta- ja taloussuunnitelmat

Hiippakunnallinen toiminta, talousarvio

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021	TS2 2022
Toimintatuotot	-1 510 821,93	-758 020,00	-830 300,00	-765 625,00	-765 625,00
Korvaukset	-364 690,53	0,00	-21 900,00	-21 900,00	-21 900,00
Myyntituotot	-10,00			0,00	0,00
Maksutuotot	-524 323,41	-482 340,00	-476 800,00	-414 375,00	-414 375,00
Vuokratuotot	-12 421,86	-11 680,00	-13 900,00	-13 900,00	-13 900,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-125 393,62	-141 000,00	-145 000,00	-143 125,00	-143 125,00
Tuet ja avustukset	-145 032,92	-115 000,00	-152 500,00	-152 375,00	-152 375,00
Muut toimintatuotot	-100 719,95	-8 000,00	-20 200,00	-19 950,00	-19 950,00
Sisäiset tuotot	-238 229,64	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintakulut	14 638 024,22	14 429 577,84	14 256 965,00	13 757 520,00	13 697 520,00
Henkilöstökulut	9 368 283,14	9 422 666,84	9 646 383,00	9 482 428,00	9 482 428,00
Palkat ja palkkiot	7 293 565,89	7 199 115,86	7 440 692,00	7 320 292,00	7 320 292,00
Henkilösivukulut	2 209 027,32	2 231 550,98	2 208 691,00	2 165 136,00	2 165 136,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-134 310,07	-8 000,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Palvelujen ostot	2 954 231,17	2 934 865,00	2 899 232,00	2 796 907,00	2 736 907,00
Palvelun ostot - sisäiset	51 682,22	19 000,00	0,00	0,00	0,00
Vuokrakulut	1 247 800,38	1 156 021,00	848 700,00	849 175,00	849 175,00
Aineet ja tarvikkeet	473 939,42	434 800,00	411 350,00	398 420,00	398 420,00
Ostot tilikauden aikana	473 939,42	434 800,00	411 350,00	398 420,00	398 420,00
Annetut avustukset	500 074,74	420 325,00	412 500,00	191 800,00	191 800,00
Muut toimintakulut	42 013,15	41 900,00	38 800,00	38 790,00	38 790,00
TOIMINTAKATE	13 127 202,29	13 671 557,84	13 426 665,00	12 991 895,00	12 931 895,00

2.3.1 Turun arkkihiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Turun tuomiokapituli tukee uskon ja rakkauden toteutumista seurakuntien ja seurakuntayhtymien kumppanina arkkihiippakunnan alueella.

Arkkihiippakuntaan kuuluu 51 seurakuntaa Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pirkanmaan alueilla. Kirkkoon kuuluu alueen ihmisistä 72,1% (516 933/2018). Turun arkkihiippakunnassa on kaksi piispaa: piispa Kaarlo Kalliala ja arkkipiispa Tapio Luoma. Seurakunnista muodostuu viisi rovastikuntaa: Turun, Paimion, Nousiaisten, Ala-Satakunnan ja Porin rovastikunnat. Piispan vastuulle kuuluvat Porin, Ala-Satakunnan, Nousiaisten ja Paimion rovastikuntien seurakunnat (42) ja arkkipiispan vastuulla ovat Turun Tuomiorovastikunnan seurakunnat (9).

Tehtävänsä toteuttamiseksi tuomiokapituli ohjaa, neuvoa, päättää, viestii, valmentaa ja tukee. Tuomiokapitulin johtajaa piispa Kaarlo Kalliala ja työ tuomiokapitulissa jakautuu seuraaviin yksiköihin: piispan kanslia, hallinto, kehittäminen ja viestintä. Lisäksi tuomiokapitulissa työskentelevät kuurojenpappi ja vankiladiakoni. Tuomiokapitulin toiminta on osa piispan ja arkkipiispan viranhoitoa.

Tuomiokapitulin kollegio hoitaa yhdessä piispojen kanssa hiippakunnan hallintoa sekä edustaa kirkkoa hiippakunnan asioissa. Hiippakunnassa toimii ympäristötyötä sekä kulttuuriperintötyötä edistävät työryhmät.

Henkilöstö

Arkkihiippakunnan henkilöstöön kuuluu piispa, arkkipiispa sekä 13 viranhaltijaa ja työntekijää, jotka työskentelevät piispan alaisuudessa. Arkkipiispan viranhoidon tukena on lisäksi arkkipiispan kanslian henkilökunta, joka kuuluu Kirkkohallituksen henkilöstöön.

Viime vuosina tuomiokapitulin henkilöstön määrää, henkilöstörakennetta ja tehtäväkuvia on muokattu merkittävästi. Vuosi 2020 on toteuttavissa hyvin pitkälti nykyisellä henkilöstöllä. Piispa saavuttaa eroamisiän 68 vuotta tulevan vuoden marraskuussa.

Muutostarpeet

Turun arkkihiippakunnan seurakunnat elävät murroksessa, joka koskettaa koko kirkkoa. Seurakuntien jäsenmäärä laskee, kastettujen määrä on vähentynyt merkittävästi, muuttoliike vaikuttaa osaan seurakunnista, toimintamäärärahat vähenevät ja resurssit muuttuvat. Tämä merkitsee muutosta seurakuntarakenteesta ja seurakuntien toiminnoissa. Samaan aikaan myös suomalaisten odotukset kirkkoa kohtaan sekä heidän hengelliset tarpeensa hahmottuvat uudella tavalla.

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin tavoitteena on tukea seurakuntia ja seurakuntayhtymiä tässä muutoksessa. Tuemme toimintakulttuurin muutosta vahvistamalla osallisuutta ja vapaaehtoistyötä. Tämä edellyttää realismin ja toivon ottamista laaja-alaisesti todesta.

Seurakuntien toimintakulttuurin muutos on yhtä aikaa haaste ja mahdollisuus. Tässä muutoksessa haluamme edistää armon, oikeudenmukaisuuden ja elämän mielekkyyden toteutumista kirkossa ja yhteiskunnassa vuorovaikutuksessa arkkihiippakunnan ihmisten kanssa. Sitoudumme edistämään kirkon ilmasto-ohjelmaa.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2020–2022

- A. Realismin ja toivon ottaminen todesta ja laaja-alaisesti sekä muutoksen tuki erityisesti seuraavilla osa-alueilla:
1. kaste ja seurakunnan jäsenyys
 2. jumalanpalveluselämä ja kirkkotilat
 3. osallisuus ja vapaaehtoisuus
- B. Muutoksen edellyttämän strategisen johtamisen ja viestinnän tukeminen.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2020

1. Realismin ja toivon ottaminen todesta laaja-alaisesti sekä muutoksen tuki
 - Seurakuntien johtavilla viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on realistinen ja totuudenmukainen kuva seurakunnan voimavaroista tulevaisuudessa.
 - Hankeseurakuntien kanssa etsimme erilaisin kokeiluin muutosta, jossa seurakuntien elämä avautuu ulospäin ja jossa tehdään yhteistyötä alueen ihmisten verkostoissa ja yhteisöissä.
 - Samaan aikaan vahvistamme kirkkotilojen monimuotoista käyttöä, jotta ne voivat toimia uudella tavalla yhteisön keskuksina, kun osasta kiinteistöistä tullaan luopumaan.
 - Vahvistamme toimintakulttuurin muutoksella seurakunnan työntekijän työidentiteettiä, jossa seurakuntalaisen vastuu ja kumppanuus työntekijän ammatillisen työn rinnalla vahvistuu.
2. Muutoksen edellyttämän strategisen johtamisen ja viestinnän tukeminen
 - Tuemme strategista johtamista, jotta yhdessä voimme löytää tavan olla kirkko jälkikansankirkollisessa todellisuudessa.
 - Tuemme työntekijöiden uudenlaista osaamista, koordinointi- ja vuorovaikutustaitoja sekä kykyä toimia erilaisissa verkostoissa.
 - Vahvistamme ja kehitämme viestintää seurakunnissa.
 - Vahvistamme tulevaisuusajattelua, kokeiluja ja henkilöstösuunnittelua, joka huomioi myös vapaaehtoisten vastuunkannon.

Taloussuunnitelman vuosien 2020–2022 erityisperustelut

Vuoden 2020 talousarvioeritys on laadittu Kirkkohallituksen ohjeiden mukaisesti, ja sen toimintakate on hiippakunnalle ilmoitetun kehyksen pohjalta 1 780 000 euroa, josta kiinteistö- ja toimitilamenojen osuus on 218 800 euroa.

Vuonna 2020 budjetissa on Kirkkohallituksen kullekin tuomiokapitulille ohjaama 50 000 euron määräraha kehittämishankkeisiin, jotka liittyvät rakennemuutoksiin ja seurakuntien yhteistyön kehittämiseen. Määräraha mahdollistaa tuomiokapitulin aktiivisen roolin seurakuntien muutosprosessien tukemisessa.

Vuonna 2020 arkkihiippakunnassa toteutetaan piispanvaali ja -vaihto. Piispan vaihdoksesta aiheutuviin ylimääräisiin kuluihin tuomiokapitulit ovat perinteisesti saaneet erillismäärärahan. Näihin kuluihin anotaan 30 000 euron erillismääräraha.

Turun arkkihiippakunnan talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintatuotot	-108 759,01	-63 700,00	-71 400,00	
Korvaukset	-34 838,17			
Maksutuotot	-34 874,26	-40 700,00	-41 700,00	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-25 147,81	-20 000,00	-25 000,00	
Tuet ja avustukset	-12 431,25	-3 000,00	-3 000,00	
Muut toimintatuotot	-266,99		-1 700,00	
Sisäiset tuotot	-1 200,53			
Toimintakulut	1 904 717,21	1 893 900,00	1 911 400,00	
Henkilöstökulut	1 338 814,92	1 315 500,00	1 345 300,00	
Palkat ja palkkiot	1 039 247,24	1 006 200,00	1 045 000,00	
Henkilösivukulut	317 180,87	312 300,00	303 300,00	
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-17 613,19	-3 000,00	-3 000,00	
Palvelujen ostot	345 054,21	331 900,00	352 100,00	
Palvelun ostot - sisäiset	5 556,30		0,00	
Vuokrakulut	128 557,56	127 500,00	127 000,00	
Aineet ja tarvikkeet	64 215,93	51 300,00	49 300,00	
Ostot tilikauden aikana	64 215,93	51 300,00	49 300,00	
Annetut avustukset	17 882,04	67 500,00	37 500,00	
Muut toimintakulut	4 636,25	200,00	200,00	
TOIMINTAKATE	1 795 958,20	1 830 200,00	1 840 000,00	1 788 000,00

2.3.2 Tampereen hiippakunta

Tampereen hiippakunnan toimintasuunnitelma on esitetty tuloskortin muodossa.

Taloussuunnitelman v. 2020–2022 erityisperustelut

Kirkolliskokous päätti 9.5.2019 tarkistaa hiippakuntarajoja siten, että ne seurasivat maakuntien rajoja. Päätöksestä seurannut merkittävin aluemuutos koski Lahden seudun seurakuntia. Tampereen hiippakuntaan kuuluva Hollolan rovastikunta siirtyy kokonaisuudessaan vuoden 2020 alusta Mikkelin hiippakuntaan. Rovastikunnan seurakuntien yhteenlaskettu jäsenmäärä on huomattava, ja muutos vähentää merkittäväällä tavalla Tampereen hiippakuntiin kuuluvien seurakuntalaisten jäsenmäärää. Seurakuntalaisten jäsenmäärällä on huomattava merkitys, kun ajatellaan hiippakuntien samaa rahaa Kirkon keskusrahastosta eli budjettikehyksen muodostumista. Koska päätös tulee voimaan nopealla aikataululla, se vaikuttaa hiippakuntien rahanjakoon jo tulevan vuoden talousarviossa.

Hiippakuntarajojen muutoksista seurannut päätös pudotti hetkessä Tampereen hiippakunnan kehysbudjettia 76 000 eurolla. Koska Tampereen hiippakunnassa on tehty jo tulevia vuosien varten ennakoivasti säästöjä esimerkiksi luopumalla isoista toimitiloista ja muuttamalla toimintakulttuuria kustannustehokkaammaksi, kehyksen suuri pudotus luo kohtuuttoman vaikean tilanteen hiippakunnalle.

Kirkolliskokoukselle esitetään, että Tampereen hiippakunnalle myönnetään vuoden 2020 budjettiin 40 000 euron erityismääräraha, joka auttaa hiippakuntaa sopeuttamaan talouttaan uuteen tilanteeseen. Perusteluna tähän on kohtuuttoman nopealla aikataululla tehdyt muutokset, sekä hiippakunnan vastuullisuus taloudenpidossa, joka näkyy jo ennakoivasti tehdyissä huomattavissa säästötoimenpiteissä. Lisätietoja talousarvioesityksestä kohdassa 1.2.2.1.

Tampereen hiippakunnan talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Tampere	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintatuotot	-131 169,05	-61 000,00	-50 000,00	
Korvaukset	-34 838,17			
Maksutuotot	-70 850,20	-38 000,00	-38 000,00	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-11 945,16	-20 000,00	-12 000,00	
Tuet ja avustukset	-2 510,50	-3 000,00	0,00	
Muut toimintatuotot	-10 030,02			
Sisäiset tuotot	-995,00			
Toimintakulut	1 589 484,13	1 414 800,00	1 349 502,00	
Henkilöstökulut	1 068 350,39	989 100,00	993 802,00	
Palkat ja palkkiot	829 641,32	742 100,00	763 802,00	
Henkilösivukulut	238 709,07	247 000,00	230 000,00	
Palvelujen ostot	307 685,07	264 600,00	266 500,00	
Palvelun ostot - sisäiset	5 035,06	6 500,00		
Vuokrakulut	118 035,60	50 000,00	31 300,00	
Aineet ja tarvikkeet	28 838,02	53 300,00	27 900,00	
Ostot tilikauden aikana	28 838,02	53 300,00	27 900,00	
Annetut avustukset	60 433,19	50 000,00	30 000,00	
Muut toimintakulut	1 106,80	1 300,00		
TOIMINTAKATE	1 458 315,08	1 353 800,00	1 299 502,00	1 259 502,00

TULOSKORTTI 2020			
Tampereen hiippakunta			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Verkostot ja kumppanuudet	Verkostojohtaminen ja verkostotyö on luonteva toimintatapa kapitulin ja seurakuntien toiminnassa	Vahvistamme konsulttien roolia verkostotyössä	Alueelliset konsulttiverkostot toimivat
		Opimme verkostojohtamista johtamisbrunsseilla	Brunssien osallistujamäärä
		Kehitämme johtamisvalmennusta ja johtamiskoulutusta (uusi ylimmän johdon johtamiskoulutus)	Työyhteisön Peili ja Kirkollisen johtamisen peili
	Alueelliset kehittämispalvelujen verkostot toimivat	Organisoimme alueelliset jumalanpalveluselämän kehittämistiimit	Tiimien järjestämien ohjaustilanteiden määrä ja kattavuus
		Järjestämme alueelliset verkostotapaamisia ja foorumeita (myös D-Areenat)	Verkostotapaamisten lukumäärä ja osallistujamäärä
		Kytkeimme kirkollisia ja muita alueen toimijoita kumppaneiksi	Kumppaneiden määrä, yhteistyöhankkeiden määrä ja kattavuus
		Rohkaisemme kokeiluihin	Uusien kokeilujen määrä
Kapitulin ohjaustyö	Uusimuotoinen piispantarkastus toimii	Hausjärven, Riihimäen ja Ikaalisten pt-prosessit	Piispantarkastusprosessin vaikuttavuuden arviointi
	Hiippakunnan uusien seurakuntien vastaanottaminen ja kumppanuuden rakentaminen	Piispan vierailut ja muut yhteistyöneuvottelut Kihniön, Parkanon, Virtain, Sastamalan ja Punkalaitumen seurakunnissa	Kumppanuuskysely
	Moniammatillisuus ja monialaisuus vahvistuu	UTV ja Johtamisen perusteetkoulutus moniammatillisena	Osallistujamäärä ja moniammatillisuuden määrä
	Seurakuntalaisten toimijuus vahvistuu	Perustamme Kasvun Verso – palkinnon kannustaaksemme seurakuntalaisvastuuseen	Palkinnon hakemusten määrä ja laatu
	Työyhteisöjen jaksaminen ja muutosjousto vahvistuvat	Resilienssityökalun levittäminen	Resilienssiproessin toteutusten määrä ja kattavuus
		Lisäämme työyhteisökonsulttien käyttöä	Konsultaatioiden määrä
	Dialoginen työote ja ulospäin suuntautuminen vahvistuvat	Vahvistamme dialogiosaimista	Uusi arviointityökalu
		Uskontojen lasisilta	Osallistujamäärä ja edustavuus
Kirkon energia- ja ilmastostrategia	Kapitulin oma toimintamalli on kestävä kehityksen mukainen	Kapitulin oma ympäristödiplomi	Auditoijan raportti
		Rakennamme ekotoimijoiden verkostoja	Verkostotapaamisten määrä
	Ympäristötietoisuus läpäisee seurakuntien toiminnan ja talouden suunnittelun	Aktivoimme seurakuntia hakemaan ympäristödiplomia.	Ympäristödiplomia valmis-televien seurakuntien määrä

		Järjestämme ilmasto- ja ympäristöajatteluun ohjaavia prosesseja, esim. Vihreä Lasi-silta	Koulutusten, konsultaatioiden ja verkostotapaamisten määrä ja toimijoiden määrä
	Seurakunnat päivittävät kiinteistöstrategiansa ilmastotavoitteiden mukaisesti	Organisoimme seurakuntien kiinteistötoimen asiantuntijakonsultointia	Koonti seurakuntien kiinteistöstrategioista
Kapitulin työn arviointi	Vastaamme entistä paremmin seurakuntien tarpeisiin	Arvioimme yhdessä seurakuntien kanssa, mihin meitä tarvitaan	Kyselyjen ja kerätyn palautteen analysointi
		Hiippakunnan taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen	Hiippakunnan talousarviokehys on yhdenvertainen muiden hiippakuntien kanssa
	Toimintamallimme on ekologinen	Mittaamme resurssiemme käytön tehokkuutta.	Matkakustannusten seuranta Työajan seuranta
	Rakennamme entistä vahvemmin kumppanuutta ja verkostoja	Suunnittelemme, toteutamme ja arvioimme kaikki prosessit yhdessä kumppanien kanssa	Kumppaneiden ja verkostojen määrä
	Vahvistamme vuoropuhelua	Kehitämme arviointityökalun dialogisuuden mittaamiseen	Palaute arviointityökalun käytettävyydestä

2.3.3 Oulun hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Uusi strategia, joka on valmistunut 2017 lopulla, määrittelee tuomiokapitulin visioksi:

Rohkaisemme seurakuntia elämään levollisesti Jumalan rakkaudesta ja hyödyntämään voimavarojansa. Olemme helposti lähestyttäviä. Työmme on alueellisesti kattavaa, verkostoitunutta ja monialaisuutta tukevaa.

Strategia on pyritty laatimaan kevyeksi ja helpoksi päivitettäväksi. Lähivuosien muutokset sekä kirkon toimintaympäristössä, että sisäiset taloudelliset haasteet vaativat siihen palamista usein. Uuden strategian myötä käyttöön on otettu uusi toimintasuunnitelmapohja, joka on taulukkomuotoinen. Siinä pyritään siihen, että asetetut tavoitteet ovat strategisista tavoitteista nousevia ja toisaalta kaikkia tavoitteita konkretisoidaan toimenpiteiksi. Toimenpiteille on nimetty vastuuhenkilöt ja laadittu joko laadullinen tai määrällinen mittari, jolla tavoitteen saamista voidaan arvioida. Tätä pohjaa on käytetty sekä koko talon, että neuvottelukuntien toimintasuunnitelmissa.

Kirkon keskusrahastomaksun alentaminen prosentilla loi keskusrahaston yksiköille, myös tuomiokapituleille, noin 8 miljoonan euron säästöhaasteen viimeistään vuoden 2021 alusta. Siihen asti vähennystä voidaan kompensoida keskusrahaston aikaisempien vuosien ylijäämällä. Se, kuinka säästöt painottuvat on vielä auki. Niiden vaikutus Kirkkohallituksen ja tuomiokapitulin henkilöstöön on vielä selvityksen alla, mutta henkilöstövaikutuksia on odotettavissa. Tuomiokapitulit ovat sopineet, että säästöjä pyritään saamaan jo ennen vuotta 2021 ja näin tekemään sopeuttamista vähitellen mahdollisuuksien rajoissa.

Hengellisen elämän hoitaminen on mukana läpäisevästi kaikessa hiippakunnan toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Säästöjenkin keskellä rohkaisu ja kannustus kirkon perustetävistä kiinnipitämiseen ovat tarpeen sekä Piispantalon omassa toiminnassa, että seurakunnissa. Maallikoiden osallisuuden vahvistamista osana kirkon toiminnan uudistamisen prosessia tulee edelleenkin jatkaa.

Euroopan sosiaalirahaston (ESR) ja valtion tuella (80 %) toteutettavaa Kohdataan-hanketta jatketaan vuoteen 2021 saakka. Kohdataan-hankkeen avulla tuetaan seurakuntia toimimaan muutosten keskellä uudistamalla ihmisen kohtaamiseen liittyvää työkaluturia.

Oulun hiippakunta operoi kolmen kokonaisen maakunnan alueella. Pyhäjärven ja Vaalan seurakunta liittyvät Oulun hiippakuntaan vuoden 2020 alussa. Vaalassa sijaitsevan Pelson vankilan vankiladiakoni siirtyy Kuopion tuomiokapitulin työyhteisöstä Oulun hiippakunnan työyhteisöön, hiippakuntadekaanin alaisuuteen.

Pitkään valmisteltu Sote-uudistus kaatui valmisteluajan loputtua poliittisen hallituksen toiminnan päättymiseen. Sote-uudistuksen nyt jatkuessa pääosin entiseltä pohjalta, tuomiokapitulin tulee hoitaa osaltaan vaikuttamistoimintaa maakuntiin sekä koordinoijan ja tiedonvälittäjän roolia suhteessa seurakuntiin.

Vuonna 2020 tullaan juhlistamaan pohjoisen hiippakunnan 170-vuotista taivalta. Hiippakunnan historian 50 ensimmäistä vuotta pääpaikka oli Kuopiossa ja vuodesta 1900 lähtien Oulussa.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2020–2022

1. Seurakuntien hengellisen elämän tukeminen
 - Läpäisyperiaatteella koulutuksen, valmennuksen ja esimerkin keinoin
 - Piispan ja hiippakunnan viranhaltijoiden toimesta asian esillä pitäminen työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kohtaamisissa.
 - Jakamalla hengellistä sisältöä hiippakunnan viestintäkanavissa
2. Seurakuntien johtamisen ja henkilöstön tukeminen toimintaympäristön muutoksessa
 - Piispantarkastusten uudistaminen
 - Kohdataan-hankkeen avulla
 - Koulutuksen keinoin
 - Ongelmiin tarttuminen ja niiden ratkaiseminen varhaisen puheeksi ottamisen periaatteella
 - Johtamispuheella
 - Suunnitelmallinen viestintä, seurakuntien viestinnän tukeminen ja valmius kriisiviestintätilanteissa
3. Seurakuntien työkalutuuin uudistamisen tukeminen vahvistuvaan kumppanuuteen seurakuntien vapaaehtoisten kanssa. Tuetaan seurakuntalaisuutta voimavarana
 - Kiinnittämällä asiaan huomiota piispantarkastuksissa
 - Kohdataan hankkeen kautta
 - Pitämällä asiaa esillä läpäisyperiaatteella
4. Seurakuntien tukeminen työmäärän suhteuttamisessa väheneviin työvoimaresursseihin
 - Ottamalla asia esille piispantarkastusten työyhteisötyöskentelyissä
 - Kiinnittämällä asiaan huomiota luottamushenkilöiden ja seurakunnan johdon tapauksissa
 - Pitämällä esillä seurakunnan toiminnan johtamista ja suunnittelua erilaisissa tapauksissa
 - Vapaaehtoisten toimintamahdollisuuksien lisääminen hiippakunnallisessa toiminnassa
5. Hiippakunnan alueellisen kattavuuden lisääminen
 - Kehittämällä digitaalisen yhteydenpidon keinoja
 - Pitkäjänteisen yhteistyön kehittäminen yhdessä rovastikuntien kanssa
 - Hiippakunnan uusien seurakuntien Pyhäjärven ja Vaalan huomioiminen
6. Saamen kieltä puhuvien seurakuntatyön tukeminen
 - Saamen kielten tukeminen saamelaisten kotiseutualueen seurakunnissa
 - Saamen kielten huomioiminen hiippakunnan toiminnassa ja tiedotuksessa
 - Saamelaiset kirkkopäivät 2021, valmistelu

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2020

1. Hiippakunnan oman henkilöstön työkalutuuin uudistaminen vahvempaan työskentelyyn kokonaisten työyhteisöjen kanssa
 - Piispantarkastusten työyhteisötyöskentelyn kehittäminen
 - Henkilöstön tiimityön vahvistaminen
2. Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet yksilöity tarkemmin tulokortissa.

Taloussuunnitelman v. 2020–2022 erityisperustelut

Vuoden 2020 alusta Pyhäjärven ja Vaalan seurakunnan siirtyvät Kuopion hiippakunnasta Oulun hiippakuntaan. Oulun hiippakunnan seurakuntien lukumäärä nousee 62:een ja jäsenmäärältään hiippakunnasta tulee suurin. Muutos vaikuttaa Oulun hiippakunnan talouteen siten, että käytettävissä oleva määräraha nousee vuonna 2020. Keskusrahaston säästötarpeen vaikutus näkyy vasta vuoden 2021 budjetissa näillä näkymin siten, että se on 70 000 euroa pienempi ja kehittämismäärärahaa (50 000 euroa) ei enää makseta.

Oulun hiippakunnassa on tarkoitus järjestää Saamelaiset kirkkopäivät vuonna 2021. Saamelaiset kirkkopäivät järjestetään neljän vuoden välein ja tapahtuma tavoittaa saamelaisia neljän valtion alueelta; Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Venäjältä. Kirkkopäivien järjestämistä varten tuomiokapituli on anonut kirkolliskokoukselta 40 000 euron määrärahan vuodelle 2020 ja 60 000 euron vuodelle 2021. Lisätietoja talousarvioesityksestä kohdassa 1.2.2.2.

Oulun hiippakunnan talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Oulu	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintatuotot	-447 021,46	-80 000,00	-123 000,00	
Korvaukset	-85 985,17			
Maksutuotot	-44 551,00	-44 000,00		
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-23 685,86	-25 000,00	-20 000,00	
Tuet ja avustukset	-119 972,71	-8 000,00	-103 000,00	
Muut toimintatuotot	-68 352,28	-3 000,00		
Sisäiset tuotot	-104 474,44			
Toimintakulut	1 998 816,38	1 685 417,00	1 679 563,00	
Henkilöstökulut	1 234 542,53	1 032 867,00	1 196 763,00	
Palkat ja palkkiot	952 466,87	782 867,00	920 763,00	
Henkilösivukulut	286 900,86	250 000,00	276 000,00	
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-4 825,20			
Palvelujen ostot	528 451,46	512 550,00	391 600,00	
Palvelun ostot - sisäiset	4 537,12			
Vuokratkulut	58 185,89	18 300,00	16 000,00	
Aineet ja tarvikkeet	92 466,37	52 200,00	52 200,00	
Ostot tilikauden aikana	92 466,37	52 200,00	52 200,00	
Annetut avustukset	69 973,43	68 000,00	18 000,00	
Muut toimintakulut	10 659,58	1 500,00	5 000,00	
TOIMINTAKATE	1 551 794,92	1 605 417,00	1 556 563,00	1 576 563,00

TULOSKORTTI					
Oulun hiippakunta					
Kumppanuus					
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö /-t	Seuranta, arviointi
Tuetaan seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työku- lttuurin muutok- sessa erityisesti pitämällä esillä työku- lttuurin uu- distamista ja va- paaehtoisuuden lisäämistä	Koulutus, neuvottelu- päivät, rovastikuntata- paamiset, johtamisen- päivät, hengelliset sisäl- lön viestintäkanavissa	Johtamiskoulutus / uu- det kirkkoherrat	2020-2021	dekaani	Koulutuksen alueelli- sen kattavuuden seuranta / kukin omalta alueeltaan
		Isostoiminnan kehittä- miskoulutus			on / ei
		Koulutusten ja tapahtu- mien viestinnän kehittä- minen: nostot Tiennäyt- täjä/Ofelaksessa, sosi- aalisen median sisältö- strategia	Elokuu-lo- kakuu vuo- sittain / jat- kuva	Kunkin koulutuk- sen vastuuhen- kilö /tiedotuk- sesta vastaavat, Piispan erityis- avustaja/	on / ei arviointi jatkuva
	Vapaaehtoisuuden li- säämiseen liittyvien käytäntöjen kehittämi- nen kaikilla työaloilla	Työntekijöiden koulu- tus, tukeminen ja kan- nustus	Jatkuva toi- mintaa	Dekaani ja muut työntekijät	Vapaaehtoistyö on huomioitu koulutuk- sissa ja toiminnassa
		Vapaaehtoisten toimin- tamahdollisuuksien laa- jentaminen			Viittomakielisten va- paaehtoisten ja va- paaehtoisten kanssa toteutettujen tapah- tumien määrä
		Tiedotus			
Tuetaan seura- kuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä muutosproses- seissa	Työnohjaus ja konsul- tointi	Kohdataan -ESR-hanke	2/2019- 1/2021	Dekaani, projek- tipäällikkö	Jatkuva seuranta ja arviointi
	Kehittämisen- ja hanketoi- mintaa		Jatkuva seuranta ja arviointi	Kukin omalla vas- tuualueellaan	Uusien hankkeiden määrä
	Ohjaus ja neuvonta		2020-2021	Lakimiesasessori ja hiippakunta- pastori	
Työnilo ja työhyvinvointi					
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi
Henkilöstön hy- vinvoinnista hu- olehtiminen muu- tostilanteessa	Aktiivisen tuen käyttö	Kohtaamiset	2020	Esimiehet	Aktiivisen tuen mal- lin koulutus tehty
		Asioiden välitön pu- heeksi ottaminen			
	Työilmapiiristä huoleh- timinen	Työyhteisön yhteiset ta- pahtumat (esim. retket, virkistyspäivät, Lucia- juhla), hyvät käytöstä- vat	Jatkuva	Kaikki	Työhyvinvointia ja vuorovaikutusta kos- keva kysely henkilös- tölle 2020
	Työpanoksen arvosta- minen	Tarvittaessa tukitoimet ja kuntoutus, muut tuki- toimet	Jatkuva	Kaikki	Palautteen antami- nen työtovereille toi- mii
	Hyvä työterveyshuolto	Henkilöstön hyvinvoin- nista huolehtiminen	Jatkuva		Työhyvinvointia ja vuorovaikutusta kos- keva kysely henkilös- tölle 2020
	Työyhteisökokous	Suunnittelu hyvissä ajoin	Kaksi ker- taa vuo- dessa	Lakimiesasessori, diak.hpksihteeri	
			2020-2021	Piispa	

	Isojen muutosten ennakointi ja tiedottaminen (esim. henkilövaihdokset)			Esimiehet (päättökset tiedoksi henkilöstölle)	Työhyvinvointia ja vuorovaikutusta koskeva kysely henkilöstölle 2020
Työmäärän suhteuttaminen olemassa oleviin resursseihin	Työnkuvien tarkistaminen	Kehityskeskustelut / sihteeristö / työyhteisökokous	2020 - 2021	Esimiehet	Palaute esimiehelle kehityskeskustelun yhteydessä
	Työtehtävien priorisointi	Työajan seuranta, Kehityskeskustelut	Seurataan sovitulla aikavälillä työtehtäviä ja niihin käytettyä aikaa 2020	Kaikki, Esimiehet	Arvioidaan yhdessä esimiehen kanssa toteutettua seurantaa.
Matkustamisen vähentäminen	Työn järjeistäminen	Etäyhteyksien käytön hyödyntäminen	2020 – 2021	Kaikki,	Matkustaminen on vähentynyt.
Pelson vankila-diakonin liittymisen työyhteisöön	Kutsuminen työntekijöiden kokoontumisiin	Aktiivinen yhteydenpito	2020-	Esimiehet ja henkilöstö.	
Työn edellytykset					
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Arviointi
Varautuminen kirkon kokonaistalouden muutoksiin	Vuoden 2021 talousarvion realistinen laadinta huomioiden keskusrahastomaksun alenemisen vaikutukset	Henkilöstön eri tyyppiset kokoukset	Tammikuu 2020	Johtoryhmä	Talous- ja toimintasuunnittelun onnistuminen
		Toiminta- ja taloussuunnittelupäivä/ kevään sihteeristöt	Toukokuu 2020		
	Toimenkuvien tarkistaminen suhteessa tuleviin muutoksiin (rovas-tikunta/maakunnat huomioiden)	Kehityskeskustelut, esitys, käsittely henkilöstön / hiippakuntasihteerien kanssa	Kehityskeskustelut kesä-elokuu, esitys ja käsittely lokakuu, vahvistaminen marras-joulukuu 2019	Johtoryhmä	Valmis vuoden 2019 loppuun mennessä
	Viittomakielisen työn piirirajojen uudistaminen	Osallistuminen työskentelyyn	2020	Kuurojenpappi	Toteutuminen kyllä/ei
Kirkon tulevaisuustyön ennakointi	Kokonaiskirkon päätösten arviointi hiippakunnan tasolla		Jatkuva arviointi päätösten mukaan	Tulevaisuustyöryhmä ja johtoryhmä	Päätökset huomioitu ja saatettu henkilöstön tietoon
Vahvistetaan työntekijöiden sielunhoidollista osaamista yksilöiden ja ryhmien	Sielunhoidon erityiskoulutuksen järjestäminen Oulussa 2020-2022 yhdessä Kirkon koulun	Kaksi lähijaksoa vuoden toimintavuoden aikana	18.-20.5.2020 ja 28.-30.10.2020	Kirkon koulutuskeskus ja Mirva Kuikka	Väliarviointi koulutuksen puolesta välissä ja loppuarviointi koulutuksen päättyttyä

kanssa seurakuntatyön vaativissa tilanteissa, Samalla vahvistetaan seurakuntaisten saamaa osaavaa sielunhoitoa	tuskeskuksen ja paikallisten kouluttajien kanssa	Sielunhoidon koulutukseen kuuluva kehittämistehtävä levittää sielunhoidon osaamista työyhteisöön			
Työyhteisöjen toiminnan voimaantuminen ja työn ilon vahvistaminen	Alueelliset tapahtumapäivät Toimivan työyhteisön, työyhteisötaitojen ja työn ilon ympärillä		25.3. Kalajoen rovastikunnan päivä Oulaisissa, 26.3. Rovaniemen rovastikunnan päivä Kemijärvellä	Hiippakuntasihteerit	Palautekysely osallistujille
Suunnitelmallinen viestintä	Sosiaalisen median sisältöstrategia	Kriisiviestintäohjelma	Kesäkuu 2019	Piispan erityisavustaja/ viestintätiimi	Jatkuva arviointi
Työn rakenteet					
Strateginen tavoite	Toimenpide	Osatoimenpide	Aikataulu	Vastuuhenkilö/-t	Seuranta, arviointi
Lisätään hiippakunnan toiminnan alueellista kattavuutta	Koulutuksiin ja tapahtumiin etäyhteydellä osallistuminen mahdolliseksi sekä niiden ja muiden tapahtumien tallentaminen verkkoon	Striimausten ja tallennuksen tekninen toteutus	Jatkuva	Dekaani, Toim. toimistos sihteeri	Riittävä osaaminen ja resurssit
		Koulutusten ja tapahtumien striimaus sovitusti, huomioidaan tilaisuuksien suunnittelussa	Jatkuva	Toim. toimistos sihteeri hiippakuntasihteerit, kuurojenpappi	Toimii/ei toimi
	Lisätään pitkäjänteistä yhteistyötä rovastikuntien kanssa		Jatkuva	Johtoryhmä, kollegio	On konkreettisia toimenpiteitä
Etätyön mahdollistaminen joustavoittamaan työskentelyä	Etätyösopimukset		Jatkuva	Esimiehet	Jatkuva

2.3.4 Mikkelin hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Hiippakunnan strategian mukaisesti painopistealueina ovat:

- seurakuntien toimintaedellytysten vahvistaminen: työntekijän hengellisen identiteetin ja työidentiteetin, ykseyden, ammattitaidon, rekrytoinnin, muutosvalmiuden, työyhteisöjen toimivuuden vahvistaminen sekä toivon näkökulman ja tulevaisuuden uskon ylläpitäminen.
- seurakuntien auttaminen kirkon tehtävän hyvään toteuttamiseen rakennemuutoksissa, kriisitilanteissa, kumppanuus- ja kehittämishankkeissa sekä hallinnossa.

Seurakuntien tilanne hiippakunnan alueella on haastava vanhusvoittoisen väestörakenteen, poismuuton ja kirkosta eroamisen sekä niiden aiheuttamien talousvaikutusten vuoksi.

Vuoden 2020 alusta astuvat voimaan uudet hiippakuntarajat. Tällöin Mikkelin hiippakunta koostuu neljästä maakunnasta: Etelä-Savo, Etelä-Karjala, Kymenlaakso ja Päijät-Häme. Muutosten myötä Mikkelin hiippakuntaan kuuluu 38 seurakuntaa. Vuoden 2020 yhtenä keskeisenä painopisteenä tulee olemaan hiippakuntaan siirtyvien uusien seurakuntien vastaanottaminen (Keski-Lahti, Laune, Salpausselkä, Joutjärvi, Nastola, Hollola, Asikkala, Orimattila ja Pieksämäki).

Vuosi 2020 on viimeinen voimassaolovuosi Mikkelin tuomiokapitulin vuonna 2015 käynnistyneelle strategialle. Uusi strategia on parhaillaan valmisteilla, ja se on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2021 alusta. Siinä yhteydessä Mikkelin tuomiokapituli tulee myös siirtymään Kirkkohallituksen suositteleman tulokortin käyttämiseen toimintasuunnitelman ja -kertomuksen laadinnassa.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2020–2022

- Seurakuntien tarkoituksenmukaisen hallinnon ja kestävän talouden tukeminen
- Seurakuntien tukeminen mielekkäisiin toimintarakenteisiin siirtymisessä
- Seurakuntien perustehtävälähtöisen toiminnan suunnittelun ja toteutuksen edistäminen
- Seurakuntien työyhteisöjen toimivuuden edistäminen ja työntekijöiden tukeminen
- Seurakuntien työntekijöiden ammatillinen täydennyskoulutus

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuosina 2020

1. Ohjaamme seurakuntia aktiivisesti etsimään ja toteuttamaan perustehtävän, toimintaympäristön muutoksen ja taloudellisen itsekannattavuuden näkökulmasta mielekkäitä rakenneuudistuksia.
2. Tuemme seurakuntien työyhteisöjen toimivuutta, omaehtoista ongelmanratkaisua sekä autamme seurakuntia tarttumaan työyhteisön ongelmiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tuemme seurakuntien työyhteisöjä muutostilanteissa järjestämällä työyhteisönohjausta.
3. Tuemme rekrytoitumista seurakuntatyöhön pitämällä yhteyttä kirkon virkaan opiskeleviin eri oppilaitoksissa ja järjestämme erityisesti uusille työntekijöille työnohjausta, mentorointia ja vertaisryhmätukea.
4. Pidämme yllä seurakuntien työntekijöiden ammatillista osaamista vastaamalla seurakuntien sekä kokonaiskirkon hankkeisiin liittyvään koulutustarpeeseen.

- Kolme papiksi vihittävien ordinaatiovalmennuskokonaisuutta ja yksi diakonian virkaan vihittävien ordinaatiovalmennuskurssi, kaksi pastoraalikurssia ja uudistuvan johtamiskoulutusjärjestelmän mukaiset koulutukset
 - Lisä- ja täydennyskoulutusta pyritään pääasiassa toteuttamaan lyhytkestoisinä täsmäkoulutuksina eri rovastikuntien alueilla.
5. Kehitämme toimintaamme tuomiokapitulin saaman Kirkon ympäristödiplomin mukaisesti ja tuemme seurakuntia ympäristödiplomin hankkimisessa. Tavoitteena on ympäristödiplomiseurakuntien määrän lisääminen hiippakunnassamme. Kirkon energia- ja ilmastostrategian yhtenä päämääränä on se, että vuonna 2025 kaikilla Suomen luterilaisilla seurakunnilla olisi voimassa oleva ympäristödiplomi.

Mikkelin hiippakunnan talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Mikkeli	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintatuotot	-90 824,69	-139 740,00	-134 600,00	
Korvaukset	-34 838,17		-3 300,00	
Maksutuotot	-51 936,25	-47 740,00	-92 500,00	
Vuokratuotot			-300,00	
Tuet ja avustukset	-2 973,75	-92 000,00	-38 500,00	
Muut toimintatuotot	-876,52			
Sisäiset tuotot	-200,00			
Toimintakulut	1 295 191,47	1 399 540,00	1 466 600,00	
Henkilöstökulut	1 014 402,02	1 062 400,00	1 081 000,00	
Palkat ja palkkiot	776 860,03	810 900,00	832 250,00	
Henkilösivukulut	237 620,29	251 500,00	248 750,00	
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-78,30			
Palvelujen ostot	220 945,39	231 140,00	282 100,00	
Palvelun ostot - sisäiset	2 782,26			
Aineet ja tarvikkeet	28 695,65	33 200,00	30 900,00	
Ostot tilikauden aikana	28 695,65	33 200,00	30 900,00	
Annetut avustukset	27 168,96	71 800,00	70 800,00	
Muut toimintakulut	1 197,19	1 000,00	1 800,00	
TOIMINTAKATE	1 204 366,78	1 259 800,00	1 332 000,00	1 266 550,00

2.3.5 Borgå stift / Porvoon hiippakunta

Verksamhetsidé

Borgå stift med sitt domkapitel och stiftsfullmäktige har som sin uppgift att hjälpa och stödja stiftets församlingar, kyrkliga samfälligheter och anställda vid fullgörandet av deras grunduppgifter att förkunna Guds ord, förvalta sakramenten, utöva diakoni, mission och ansvara för den kristna fostran. Domkapitlet sköter dessutom de myndighetsuppgifter som i enlighet med kyrkans bekännelse och bestämmelserna i kyrkolagen och kyrkoordningen ankommer på nämnda organ: att betjäna förvaltningen och ge stöd i det dagliga arbetet, samt att företräda kyrkan i ärenden som gäller stiftet.

Tyngdpunktsområden 2020–2022

- Stödåtgärder för församlingsstrukturer i förändring (fortsätter)
- Personalutbildning (fortsätter)
- Utvecklingsprojekt (2 året)
- Arbetshandledning och arbetslagskonsultation (sista året)
- Rekryteringsfrågor (fortsätter)
- Andlig fördjupning och frivilligarbete (fortsätter)
- Miljö 2020–2022 (1 året)

De centrala verksamhetsmålen inom tyngdpunktsområdena 2020

- Förändringarna i församlingsstrukturen följs upp och stödåtgärder i form av arbetslagsutveckling och arbetshandledning sätts in vid behov. Mentorskapsprogrammet för nya kyrkoherdar i Borgå stift fortsätter. Mentorerna kallas som tidigare till sitt uppdrag av biskopen och mentorskapsprogrammet leds av biskopen tillsammans med stiftssekreteraren för personalvård. Domkapitlet följer med att mentorsrelationen fungerar tillfredsställande.
- Den svenskspråkiga personalutbildningen prioriteras fortsättningsvis för att bibehålla en så hög kvalitet som möjligt.
- En ny arbetshandledarutbildning anordnas 2018–2020 och den sker i stiftets egen regi. Tillgången till arbetslagskonsulter säkras genom utbildning.
- Domkapitlet i Borgå stift utvecklar tillsammans med Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) utvecklingsprojekt. Projekten skräddarsys och erbjuder möjlighet att på ett långsiktigt sätt utveckla församlingarnas verksamhet eller förvaltning.
- Rekryteringen till kyrkliga yrken har uppmärksammats på stiftsnivå. Domkapitlet har ansvaret för att nytt rekryteringsmaterial produceras under år 2020.
- Samtalsdagar kring andlig fördjupning i Borgå stift arrangeras i form av utbildningsdagar och retreatar. Intresset för dagarna är starkt och visar på ett behov hos anställda att stärka andligheten och att inspirera till större lekmanansvar i stiftets församlingar. Insatser för frivilligarbetet koordineras tillsammans med LekMannaAkademin (LMA).

Porvoon hiippakunta / Toiminta-ajatus

Porvoon hiippakunnan ja sen tuomiokapitulin ja hiippakuntavaltuuston tehtävänä on auttaa ja tukea hiippakunnan seurakuntia, seurakuntayhtymiä ja niiden työntekijöitä perustehtävissään: Jumalan sanan julistamisessa, sakramenttien jakamisessa, diakoniatyössä, lähetystyössä sekä kristillisessä kasvatuksessa. Lisäksi tuomiokapituli hoitaa viranomaistehtäviä, jotka kuuluvat sille kirkon tunnustuksen sekä kirkkolain ja kirkkojärjestyksen nojalla, palvelee hallintoa, tukee jokapäiväistä työtä sekä edustaa kirkkoa hiippakuntaa koskeissa asioissa.

Painopistealueet 2020–2022

- Muuttuvien seurakuntarakenteiden tukitoimet (jatkuu)
- Henkilöstön koulutus (jatkuu)
- Kehityshanke (2. vuosi)
- Työnohjaus ja työyhteisökonsultaatio (viimeinen vuosi)
- Rekrytointikysymykset (jatkuu)
- Hengellinen syventyminen ja vapaaehtoistyö (jatkuu)
- Ympäristö 2020–2022 (1. vuosi)

Painopisteiden keskeiset toimintatavoitteet 2020

- Seurakuntarakenteen muutoksia seurataan, ja tarvittaessa otetaan käyttöön tukitoimia, kuten työyhteisöjen kehittäminen ja työnohjaus. Porvoon hiippakunnan uusien kirkkoherrojen mentorointiohjelma jatkuu. Kuten tähänkin saakka, piispa kutsuu mentorit tehtävään ja johtaa mentorointiohjelmaa yhdessä henkilöstöhuollon hiippakuntasihteerin kanssa. Tuomiokapituli seuraa, että mentorisuhde toimii tyydyttävästi.
 - Ruotsinkielistä henkilöstökoulutusta painotetaan edelleen, jotta laatu säilyisi mahdollisimman hyvänä.
 - Uusi työnohjaajakoulutus järjestetään vuosina 2018–2020, ja se toteutetaan hiippakunnan omassa ohjauksessa. Työyhteisökonsulttien saatavuus varmistetaan koulutuksilla.
 - Porvoon hiippakunnan tuomiokapituli kehittää yhdessä Kirkon ruotsinkielisen työn keskuksen (KRTK) kanssa kehityshanketta. Hanke räätälöidään, ja se tarjoaa mahdollisuuden seurakuntien toiminnan tai hallinnon pitkäaikaiseen kehitykseen.
 - Rekrytointiin kirkollisiin ammatteihin on kiinnitetty huomiota hiippakunnan tasolla. Tuomiokapituli vastaa uuden rekrytointimateriaalin tuottamisesta vuonna 2020.
 - Porvoon hiippakunnan hengellisen syventymisen keskustelupäivät (Samtalsdagar kring andlig fördjupning i Borgå stift) järjestetään koulutuspäivinä ja retriitteinä. Kiinnostus keskustelupäiviin on voimakasta, mikä kertoo työntekijöiden tarpeesta vahvistaa hengellisyyttä ja inspiroida suurempaan maallikkovastuuseen hiippakunnan seurakunnissa. Vapaaehtoistyöhön tehtyjä panostuksia koordinoidaan yhdessä LekManna-akatemian (LMA) kanssa.
-

Porvoon hiippakunnan talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Porvoo	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintatuotot	-251 134,76	-80 500,00	-123 500,00	
Korvaukset	-34 838,17	0,00		
Maksutuotot	-81 536,27	-50 000,00	-78 500,00	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-7 530,36	-23 000,00	-37 500,00	
Tuet ja avustukset		-2 500,00	-2 500,00	
Muut toimintatuotot	-5 209,46	-5 000,00	-5 000,00	
Sisäiset tuotot	-122 020,50	0,00	0,00	
Toimintakulut	1 822 863,73	1 663 821,00	1 590 900,00	
Henkilöstökulut	1 036 805,53	1 070 200,00	1 097 100,00	
Palkat ja palkkiot	797 838,27	821 000,00	844 500,00	
Henkilösivukulut	242 190,19	249 200,00	252 600,00	
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-3 222,93			
Palvelujen ostot	265 433,02	246 900,00	254 000,00	
Palvelun ostot - sisäiset	5 661,86	3 000,00	0,00	
Vuokrakulut	349 612,86	205 121,00	90 500,00	
Aineet ja tarvikkeet	85 534,37	68 400,00	77 600,00	
Ostot tilikauden aikana	85 534,37	68 400,00	77 600,00	
Annetut avustukset	79 427,00	70 000,00	71 500,00	
Muut toimintakulut	389,09	200,00	200,00	
TOIMINTAKATE	1 571 728,97	1 583 321,00	1 467 400,00	1 493 080,00

2.3.6 Kuopion hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Kuopion hiippakunta edistää kirkon tehtävää ja ykseyttä sekä tukee hiippakunnan seurakuntia niiden tehtävässä.

Kuopion hiippakunnan alue kuuluu taloudellisesti haasteelliseen Itä-Suomeen, jossa väestön ikääntyminen ja muuttoliike vaikuttavat suuresti seurakuntien toimintaan ja resursseihin. Hiippakuntaan kuuluu vuonna 2019 52 seurakuntaa, joissa kirkon jäseniä on noin 370 000. Hiippakunnan alueella sekä väestön määrä että kirkon jäsenten määrä on laskeva. Seurakuntien työntekijöitä on hieman alle 2 000. Seurakuntien ja niiden työntekijöiden määrässä on odotettavissa muutoksia kirkon niukkenevan talouden johdosta. Seurakuntien taloutta rasittavat monin paikoin suuret kiinteistöhoitokulut. Lähivuosina on odotettavissa seurakuntien yhdistymisiä ja erilaisen yhteistyön lisääntymistä.

Kuopion hiippakunnan toimintalinjauksessa vuosille 2019 –2023 määritellään toiminnan ja hallinnon tavoitteet: 1. Hiippakunnan seurakunnissa jumalanpalveluselämä hoidetaan hyvin ja hengellinen elämä on monimuotoista. 2. Seurakunnissa noudatetaan hyvää hallintoa ja ne ovat taloudellisesti kestäväällä pohjalla. 3. Työhyvinvointi seurakunnissa on kohentunut ja ongelmien osalta noudatetaan varhaisen puuttumisen periaatetta. 4. Seurakuntalaisten osallisuus on vahvistunut. 5. Tuomiokapituli on kehittänyt omaa toimintaansa vastaavien periaatteiden ja annettujen resurssien mukaisesti.

Henkilöstön määrä tuomiokapitulissa on 11 ja lisäksi palkkalistoille kuuluu kaksi vankiladiakonia, jotka työskentelevät Pelson ja Naarajärven vankiloissa. Henkilöstön määrässä ei ole odotettavissa muutoksia. Taloustilanteen salliessa on joskus tarpeen palkata lisätyövoimaa erilaisiin projekteihin.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosille 2020–2022

1. Jumalanpalveluselämä ja hengellisen elämän monimuotoisuus.
 - Toteutamme jumalanpalveluselämän kehittämisprojektin.
 - Tuemme seurakuntien kasvatusta, diakoniaa ja lähetystehtävää sekä niiden yhteyttä jumalanpalveluselämään koulutuksin ja ajankohtaistapaamisin.
 - Teemme yhteistyötä Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon (ELCJHL) kanssa. Yhteistyö rikastuttaa seurakuntien elämää.
2. Hyvä hallinto ja seurakuntien kestävä talous
 - Kehitämme kirkkoherrojen rekrytointia.
 - Järjestämme johtamiskoulutusta ja edistämme siihen osallistumista.
 - Edistämme seurakuntien välistä yhteistyötä.
 - Vaikutamme aktiivisesti seurakuntarakenteisiin siten, että seurakunnat toimivat taloudellisesti kestäväällä pohjalla.
 - Seuraamme maakuntauudistusta ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta alueellamme sekä vaikutamme siihen, että positiivinen uskonnonvapaus, alueellinen tasa-arvo ja kirkon työn edellytykset toteutuvat.
3. Työhyvinvointi

- Tuemme seurakuntien työyhteisöjen kehittämistä ja konsultointia sekä koordinoimme työnohjausta.
 - Edistämme hyvien käytäntöjen leviämistä seurakuntien toiminnassa ja hallinnossa.
4. Osallisuus
- Järjestämme koulutuksia ja verkostotapaamisia, jotka edistävät seurakuntalaisten osallisuutta.
 - Toimimme itse osallisuuden periaatteiden mukaisesti.
 - Edistämme vapaaehtoisten kirkkopyhän toteuttamista seurakunnissa.
5. Tuomiokapitulin oman toiminnan kehittäminen
- Sopeutamme toimintamme talouden resursseihin.
 - Päivitämme henkilöstösuunnitelmaa.
 - Rakennamme yhteistyötä erityisesti seurakuntien ja seurakuntayhtymien, toisten hiipakuntien ja Kirkkohallituksen sekä viranomaisten kanssa.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2020

1. Seurakuntien jumalanpalveluselämä kehittyy. Kasvatuksen, diakonian ja lähetyksen yhteys jumalanpalveluselämään vahvistuu.
2. Yhteistyö Jordanian ja Pyhän maan ev.lut. kirkon kanssa rikastuttaa seurakuntien elämää.
3. Esimiestyön osaaminen vahvistuu.
4. Kirkkoherran virkoihin saadaan osaavia hakijoita.
5. Seurakuntarakenteen muutokset osoittautuvat onnistuneiksi.
6. Yhteisöllinen työote vahvistuu seurakunnissa.

Tavoitteiden toteutumisen arvioinnista ks. tulokortti.

Kuopion hiippakunnan talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Kuopio	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintatuotot	-89 760,93	-83 900,00	-73 200,00	
Korvaukset	-34 838,17		-18 600,00	
Maksutuotot	-28 859,91	-65 900,00	-34 100,00	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-22 538,84	-16 000,00	-18 000,00	
Tuet ja avustukset	-2 745,00	-2 000,00	-2 500,00	
Muut toimintatuotot	-279,01			
Sisäiset tuotot	-500,00			
Toimintakulut	1 357 600,15	1 522 500,00	1 505 200,00	
Henkilöstökulut	961 769,40	1 022 000,00	1 022 000,00	
Palkat ja palkkiot	739 304,84	778 800,00	788 200,00	
Henkilösivukulut	225 988,74	243 200,00	233 800,00	
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-3 524,18			
Palvelujen ostot	229 907,99	296 100,00	310 400,00	
Palvelun ostot - sisäiset	3 590,26	4 500,00		
Vuokrakulut	68 070,56	72 500,00	68 400,00	
Aineet ja tarvikkeet	29 532,89	56 500,00	33 500,00	
Ostot tilikauden aikana	29 532,89	56 500,00	33 500,00	
Annetut avustukset	64 351,80	70 000,00	70 000,00	
Muut toimintakulut	377,25	900,00	900,00	
TOIMINTAKATE	1 267 839,22	1 438 600,00	1 432 000,00	1 362 000,00

TULOSKORTTI 2020			
Kuopion hiippakunta			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Jumalanpalveluselämä ja hengellisen elämän monimuotoisuus.	Seurakuntien jumalanpalveluselämä kehittyi. Kasvatuksen, diakonian ja lähetysten yhteys jumalanpalveluselämään vahvistuu. Yhteistyö Jordanian ja Pyhän maan ev.lut. kirkon kanssa rikastuttaa seurakuntien elämää.	Jatkamme jumalanpalveluselämän projektin toteuttamista. Järjestämme kaksi ordinaatiovalmennusta papiksi vihittäville ja yhden diakonian virkaan vihittäville sekä kaksi pappisvihkimystä ja diakonian virkaan vihkimyksen. Toteutamme piispantarkastuksen Pielaveden, Paltamon, Liperin ja Leppävirran seurakunnissa. Hiippakunnan diakonian neuvottelukunta järjestää diakoniapäivän. Järjestämme Minä kanttorina -koulutuksen yhdessä Lapuan hiippakunnan kanssa. Edistämme kaste ja kummius -kärkikihanketta järjestämällä kolme tähän liittyvää kasvatuksen teemapäivää. Järjestämme hengellisten ohjaajien päivän. Toteutamme uusien työntekijöiden orientaatiokoulutuksen. Järjestämme hiljaisuuden retriitin uusille kirkon työntekijöille. Järjestämme KITOS-seminaarin kirkon työhön opiskeleville Järjestämme kumppanuuskirkkopäivät Joensuussa, Kuopiossa ja Kajaanisissa. Viestimme aktiivisesti kumppanuuskirkon elämästä ja toiminnasta. Valmistelemme kirkkomusiikkiyhteistyötä kumppanikirkon kanssa	Jumalanpalveluskysely seurakunnille. Vihittäviltä saatu palaute. Seurakunnille tehtävien itsearviointikyselyjen tulokset. Seurakunnilta saatu palaute. Koulutuksista saatu palaute. Seurakunnilta saatu palaute. Osallistujilta saatu palaute. Kumppanuuskirkolta ja oman hiippakunnan seurakunnilta saatu palaute.
Hyvä hallinto ja seurakuntien kestävä talous	Kirkkoherran virkoihin saadaan osaavia hakijoita. Seurakuntarakenteen muutokset osoittautuvat onnistuneiksi.	Järjestämme seurakuntatyön johtamisen tutkintokoulutuksen. Rohkaisemme hakeutumaan kirkkoherran virkaan. Järjestämme kirkkoherrojen kokouksen ja opintomatka Saksaan. Järjestämme pastoraalikurssit PT 4 Kirkon usko, tunnustus ja ekumenia sekä PT 10 Työyhteisö ja hallinto. Tuemme ja ohjaamme seurakuntia; erityistä tukea tarjoamme aloitteleville kirkkoherroille (mm. kehityskeskustelut). Järjestämme hiippakunnallisen johtamisen forumin. Järjestämme ylemmän pastoraalitutkinnon suorittajille koulutusta ja ohjausta. Rohkaisemme seurakuntia yhteistyöhön. Järjestämme luottamushenkilöiden neuvottelupäivän. Tiedotamme seurakuntia hallinnollisen alan koulutuksista.	Kirkkoherran virkoihin hakijoiden määrä. Osallistujilta saatu palaute. Koulutuksista saatu palaute. Itsearviointikyselyjen tulokset. Kirkkoherrojen ja työyhteisöjen antama palaute. Osallistujien antama palaute. Osallistujilta saatu palaute. Ylemmän pastoraalitutkinnon suorittajien lukumäärä. Taloudelliset mittarit ja seurakuntien työhyvinvointi.

			Osallistujilta saatu palaute.
Työhyvinvointi	Esimiestyön osaaminen vahvistuu.	Järjestämme moniammatillisen esimiestyön koulutuksen. Perustamme lähiesimiehille vertaisryhmiä. Ohjeistamme ja koulutamme työyhteisö-konsultteja ja koordinoimme heidän toimintaansa. Koordinoimme työnohjausta ja järjestämme työnohjaajien hiippakunnallisen neuvottelun.	Itsearviointikyselyjen tulokset. Seurakunnista tulevat yhteydenotot koskien esi- miestoimintaa. Työyhteisökonsulteilta ja seurakunnilta saatu palaute. Työnohjaajilta saatu palaute.
Osallisuus	Yhteisöllinen työote vahvistuu seurakunnissa.	Järjestämme Osallisuutta kirkon uskosta ja tehtävästä -kurssin uusille työntekijöille. Suosittelemme seurakunnille vapaaehtoisten kirkkopyhän viettämistä. Hiippakunnan diakonian neuvottelukunta kehittää diakoniatyötä ja tukee diakoniatyöntekijöitä. Valmistelemme yhteisöllisen työotteen mallia, jossa työntekijä on seurakuntalais- ten valmentajana. Järjestämme rovastikunnallisia seurakun- tbrunsseja seurakuntien henkilöstölle.	Osallistujilta saatu palaute. Jumalanpalveluskyselyn tulokset. Diakoniatyöntekijöiltä ja kirkkoherroilta kerättävä palaute. Toteutuneet yhteisövalmennukset. Osallistujilta saatu palaute.
Tuomiokapitulin oman toiminnan kehittäminen	Hallinto kevenee ja yhdessä tehtävä työ lisääntyy.	Jatkamme henkilöstön ryhmätyönohjausta. Järjestämme henkilöstön virkistyspäivän Suunnittelemme yhdessä oman henkilöstön koulutukset. Otamme käyttöön viranhaltijapäätökset.	Yhdessä toteutettujen hankkeiden ja tapahtumien määrä. Viranhaltijapäätösten määrä.

2.3.7 Lapuan hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Lapuan hiippakunnan toiminta-ajatus: Hiippakunta edistää kirkon tehtävän toteutumista ja vahvistaa seurakuntien toimintaedellytyksiä alueellaan. Toimintasuunnitelman 2020 taustalla on hiippakuntavaltuuston vuonna 2015 vahvistama Lapuan hiippakunnan suuntaviivat vuoteen 2020 -asiakirja.

Toimintamme lähtökohtana on seurakuntien sekä niiden työntekijöiden ja luottamushenkilöiden tukeminen ja palveleminen. Tuomiokapitulin toiminnallinen ja hallinnollinen puoli toimivat tiiviisti yhdessä.

Lapuan hiippakunnan haasteita ovat seurakuntien resurssien väheneminen, väestön keskittyminen maakuntakeskuksiin ja maaseudun taantuminen. Maakuntakeskukset, Seinäjoki, Jyväskylä ja Vaasa vaikuttavat vahvasti toiminnan kehittämiseen. Tuomiokapituli kannustaa maakuntakeskusten seurakuntia kantamaan yhdessä tuomiokapitulin kanssa esimerkiksi koulutuksellista vastuuta pienempien seurakuntien toimivuudesta.

Hiippakuntakartano Haapaniemi on keskeisessä osassa työssämme. Omien koulutusten ja verkostotapaamisten lisäksi siellä toteutuvat kaikki kirkon järjestämät kuntoutuskurssit. Tämän vuoksi kuntoutussihteeri on osa työyhteisöämme.

Lapuan hiippakunnan toiminnassa on huomioitava sen kaksinaisuus. Hiippakunnan länsi- ja itäosassa on erilainen henkinen ja hengellinen ilmasto. Hiippakunnalla on toimipisteet länsi- ja itäosassa. Viranhaltijoiden virkapaikat on jaettu alueiden kesken, vaikka työtä tehdään koko hiippakunnan alueella.

Henkilöstöön kuuluvat: piispa, lakimiesasessori, hiippakuntadekaani, hiippakuntapastori, neljä kokoaikaista hiippakuntasihteeriä, yksi hiippakuntasihteeri 80 %, kuntoutussihteeri 80 %, piispan sihteeri sekä yksi toimistosihteeri ja Lapuan piirin kuurojen pappi. Yhteensä 14 henkeä = 12,6 htv. Lisäksi tuomiokapitulin työyhteisöön kuuluu liikuntapappi, joka toimii Kuortaneen Urheiluopiston palkkaamana ja sen työnjohdon alla. Yhden 80 % viran määräaikaisuus päättyy vuoden 2020 elokuun lopussa.

Toiminnan ja hallinnon vuosien 2020 –2022 painopisteet:

1. Missionaarisuus ja hengellisen elämän tukeminen
2. Seurakuntien tukeminen muutoksessa
3. Tuomiokapitulin toiminnan kehittäminen muutoksessa

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet 2020 –2022

1. Missionaarisuus ja hengellisen elämän tukeminen
 - Työntekijöiden hengellisen identiteetin vahvistaminen
 - Kirkon jäsenyyden, kasteen, kummiuden ja kristillisen kasvatuksen merkityksen korostaminen
 - Kirkon missionaarisen olemuksen ja missionaarisen työnäyn ymmärtäminen
 - Verkostoituminen ja ulos päin suuntautuva toimintatapa
 - Seurakuntien yhteisöllisyyden kehittäminen

2. Seurakuntien tukeminen muutoksessa
 - Seurakuntien yhteistyörakenteiden kehittäminen
 - Johtamisen, erityisesti muutos- ja väliportaana johtamisen kehittäminen
 - Henkilöstön tukeminen muutoksessa: jaksaminen, motivaatio ja työhyvinvointi
 - Seurakuntalaisten valmentaminen yhteiseen työhön
3. Tuomiokapitulin toiminnan kehittäminen muutoksessa
 - Töiden uudelleen järjesteleminen ja verkostoyhteistyön kehittäminen
 - Digitalisaation hyödyntäminen (kokoustaminen, verkkotyöskentelyt ja sosiaalinen media)
 - Viestinnän tehostaminen
 - Innostaminen ympäristö- ja ilmastovastuuseen

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2020

(Keinot ja mittarit ovat tarkemmin tulokortissa)

Seurakuntien hengellisen elämän tukeminen

- Kaste, usko ja kristillinen kasvatusta kristityn identiteetin perustana vahvistuu. Kaste ja kummisuus -teema koskettaa kaikkia työntekijöitä
- Seurakuntien työntekijöiden hengellinen identiteetti on selkeä

Seurakuntien missionaarisuuden vahvistaminen

- Pidämme kirkon missionaarista olemusta työmme lähtökohtana
- Kirkon työntekijän missionaarinen työnäky vahvistuu
- Kirkon kynnyksen ylittäminen, ihmisten ennakkoluuloton kohtaaminen ja yhteyksien solmiminen erilaisiin verkostoihin on luonteva toimintatapa
- Seurakuntien tehtävälähtöinen yhteisöllisyys vahvistuu

Seurakuntien aktiivinen tukeminen muutoksessa

- Seurakuntien rakenteet tukevat perustehtävää
- Kannustamme seurakuntia yhteisvastuuseen ja yhteistyöhön
- Seurakunnat sopeuttavat taloutensa ja toimintansa toimintaympäristön realiteetteihin
- Kokeilukulttuuri seurakunnissa lisääntyy
- Tuemme johtajuutta kaikilla tasoilla
- Haastamme työntekijöitä asennemuutokseen: tekemisestä valmentamiseen
- Tuemme seurakuntia, jotka liittyvät hiippakuntaan

Tuomiokapitulin toiminnan kehittäminen muutoksessa

- Resurssien muuttuessa sopeutamme toimintaamme ja kehitämme toimintatapojamme
 - Vahvistamme verkostoyhteistyötä eri toimijoiden kanssa
 - Viestimme selkeästi
 - Tehostamme toimintaamme digitalisaation keinoin
 - Kannamme vastuuta ilmastosta ja ympäristöstä
 - Teemme työtä tiimeinä
-

Lapuan hiippakunnan talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Lapua	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintatuotot	-218 237,20	-150 280,00	-176 000,00	
Korvaukset	-34 838,17			
Myyntituotot	-10,00			
Maksutuotot	-153 095,44	-120 000,00	-150 000,00	
Vuokratuotot	-4 255,32	-4 280,00	-6 000,00	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-22 956,87	-26 000,00	-20 000,00	
Tuet ja avustukset	-658,78			
Muut toimintatuotot	-8,79			
Sisäiset tuotot	-2 413,83			
Toimintakulut	1 701 638,12	1 612 200,00	1 665 700,00	
Henkilöstökulut	1 034 023,12	1 042 000,00	1 080 000,00	
Palkat ja palkkiot	856 914,48	792 000,00	836 935,00	
Henkilösivukulut	264 789,12	250 000,00	243 065,00	
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-87 680,48			
Palvelujen ostot	459 788,65	422 500,00	390 000,00	
Palvelun ostot - sisäiset	9 787,96			
Vuokratkulut	107 379,31	83 500,00	108 000,00	
Aineet ja tarvikkeet	69 389,85	49 200,00	67 700,00	
Ostot tilikauden aikana	69 389,85	49 200,00	67 700,00	
Annetut avustukset	20 851,82		10 000,00	
Muut toimintakulut	417,41	15 000,00	10 000,00	
TOIMINTAKATE	1 483 400,92	1 461 920,00	1 489 700,00	1 349 700,00

TULOSKORTTI 2020			
Lapuan hiippakunta			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Seurakuntien hengellisen elämän tukeminen	Kaste, usko ja kristillinen kasvatusta kristityn identiteetin perustana vahvistuu. Kaste ja kummius -teema koskettaa kaikkia työntekijöitä.	Tuemme seurakuntia rippikoulun paikallissuunnitelman teossa ja toteutuksessa.	Kaikissa seurakunnissa on tehty rippikoulun paikallissuunnitelma ja sitä toteutetaan.
		Järjestämme kasteeseen ja kummiuteen liittyvää koulutusta kaikille työntekijöille osana koulutus- tapahtumiamme, joissa keskitytään kristityn identiteetin vahvistamiseen.	Tavoitamme koulutuksessa työntekijöitä neljästä eri työntekijäryhmästä ja kaikki hiippakunnan seurakunnat osallistuvat koulutuksiin.
	Seurakuntien työntekijöiden hengellinen identiteetti on selkeä.	Hartauselämä on olennaista kaikissa kohtaamisissamme.	Vähintään alkuhartaus on jokaisessa tapahtumassamme.
		Yhteistyökumppanien tuella järjestämme mahdollisuuksia siihen, että Raamattu, katekismus ja rukous voivat tukea työntekijää entistä paremmin.	Vähintään kaksi tapahtumaa on järjestetty, joissa keskitytään Raamattuun, katekismukseen ja rukoukseen seurakunnan työntekijän voimauttajana.
Seurakuntien missionaarisuuden vahvistaminen	Pidämme kirkon missionaarista olemusta työmme lähtökohdana	Liikumme kirkon työntekijänä toimintaympäristössämme ja olemme valmiita kohtaamaan moniarvoisuuden ja monikulttuurisen yhteiskunnan.	Kutsumme koolle monikulttuurisuusseminaarin tai vastaavan tapahtuman.
		Vahvistamme missionaarista identiteettiämme, emme ole vain yksi yhteiskunnallinen toimija.	Kehityskeskusteluissa pohditaan työtä missionaarisesta näkökulmasta.
	Kirkon työntekijän missionaarinen työnäky vahvistuu.	Haastamme seurakuntien työntekijöitä ymmärtämään mission laajasti, ei vain perinteisenä lähetystyönä. Järjestämme luentoja tai koulutustilanteita, joissa missioajattelu on esillä.	Vähintään yksi tapahtuma on järjestetty.
		Rohkaisemme seurakunnan työntekijöitä luomaan hyviä suhteita erityisesti heihin, jotka ovat riskiryhmässä irrottautua kirkosta.	Järjestämme neuvottelun, jossa etsitään keinoja toimia kirkosta irtaantuvien tavoittamiseksi.
	Kirkon kynnyksen ylittäminen, ihmisten ennakkoluuloton kohtaaminen ja yhteyksien solminen erilaisiin verkostoihin on luonteva toimintatapa.	Rohkaisemme työskentelemään siellä, missä ihmiset ovat.	Seurakunnan tilastojen mukaiset kohtaamiset muualla kuin seurakunnan tiloissa ovat lisääntyneet.
		Autamme seurakuntia ja työntekijöitä solmimaan yhteistyöverkostoja seurakunnan toimijoiden kanssa.	Piispanarkastuksissa ja seurakuntaneuvotteluissa on pidetty esillä yhteistyöverkostojen merkitystä.
		Tuemme seurakuntia löytämään luontevat yhteistyöväylät kuntien varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa.	Järjestämme kaksi koulutusta teemaan liittyen. Puolella seurakunnista on sopimus yhteistyöstä koulujen kanssa.
		Tuemme seurakuntia eri uskontojen väliseen ja monikulttuuriseen kanssakäymiseen ja tutustumiseen.	Ainakin kahdessa seurakunnassa toteutuu uskontojen kohtaamis- ja dialogitapahtumia.

	Seurakuntien tehtävälähtöinen yhteisöllisyys vahvistuu.	Haastamme seurakuntia näkemään työnsä yhteisenä työnä ja madaltamaan työalarajoja.	Työalarajat ovat mitattavasti madaltuneet 10 % hiippakunnan seurakunnista.
		Luumme malleja yhteistyölähtöiseen työtoteutukseen.	Ainakin yhtä mallia on tarjottu seurakunnille. Koulutuksiin osallistuu myös vapaaehtoisia vastuunkantajia.
Seurakuntien aktiivinen tukeminen muutoksessa	Seurakuntien rakenteet tukevat perustehtävää.	Johtamis- ja pastoraalikoulutuksessa kiinnitämme huomiota seurakuntien toimintarakenteisiin.	Teema on johtamiskoulutusten aiheena, vaikka lyhyestikin.
		Kirkkoherrojen sekä taloudesta ja hallinnosta vastaavien tapaamisissa, piispantarkastuksissa, konsultoinneissa ja luottamushenkilökoulutuksissa kannustamme tekemään realistisia analyyseja, kirjoittamaan toimintaympäristöä, kokeilemaan ja tekemään rohkeita päätöksiä.	Asia on esillä kaikissa edellä mainituissa kokoontumisissa.
	Seurakuntien välinen yhteisvastuu ja yhteistyö on luonnollista.	Luumme yhteistyömalleja seurakunnille ja rohkaisemme osaamisen jakamiseen.	Hiippakunnassa on käynnistynyt vähintään viisi uutta yhteistyömallia tai -hanketta.
		Haastamme suuria seurakuntia tukemaan pienempiä alueellisten koulutusten avulla.	Suuret seurakunnat tarjoavat koulutuksiaan pienemmille seurakunnille kaikissa maakunnissa.
		Innostamme seurakuntia laajempaan rovastikutayhteistyöhön.	Rovastikunnissa aloitetaan yhteistyöhankkeet kirkkoherranvirastotyön organisoimiseksi.
	Seurakunnat sopeuttavat taloutensa ja toimintansa toimintaympäristön realiteetteihin.	Neuvotteluissa vaadimme viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä olemaan tietoisia talouden ja toimintaympäristön realiteeteista.	Asia on esillä ainakin 75 % neuvotteluissamme.
		Koulutuksissa otamme esille talouden ja toimintaympäristön tilannekuvan merkityksen.	Asiaa käsitellään 75 % koulutuksistamme.
	Kokeilukulttuuri seurakunnissa lisääntyy.	Neuvottelemme esimerkkejä seurakunnille ja työaloille erilaisten kokeilujen aloittamiseksi.	Ainakin kaksi esimerkkiä pystymme tarjoamaan seurakunnille.
		Rohkaisemme oppimaan myös epäonnistumisista.	Kerromme esimerkkejä onnistumista ja epäonnistumisista Uutiskirje Lehtisessä ja tapahtumisissamme.
	Tuemme johtajuutta kaikilla tasoilla.	Pidämme yllä luottamuksellisia suhteita kaikki johtaviin viranhaltijoihin.	Olemme tarpeen mukaan yhteydessä kaikkiin johtaviin viranhaltijoihin.
		Kutsumme uudet kirkkoherrat ja taloudesta vastaavat säännöllisesti neuvotteluun.	Kaikki uudet kirkkoherrat ja taloudesta vastaavat viranhaltijat kutsutaan työparina neuvotteluun.
		Tuemme väliesimiesten aseman vahvistumista ja kehitämme koulutusta.	Vuonna 2020 toteutuu vähintään yksi väliesimiesten koulutus ja neuvottelu.
	Haastamme työntekijöitä asennemuutokseen: tekemisestä valmentamiseen.	Koulutuksissamme kiinnitämme huomioita työntekijän varustajarooliin.	75 % koulutuksistamme ja neuvotteluistamme työntekijän roolimuuutos on esillä.

		Koulutamme työntekijöitä näkemään seurakunnan työn elämäkeskeisenä toimintakeskeisyyden sijaan.	Ainakin viidessä seurakunnassa työtä ei mitata vain tilastoilla, vaan laadituilla laadullisilla mittareilla.
	Tuemme seurakuntia, jotka liittyvät hiippakuntaan.	Luomme yhteyksiä ja kartoitamme seurakuntien kehittämis- ja tukitarpeita.	Vierailimme uusissa seurakunnissa.
Tuomiokapitulin toiminnan kehittäminen muutosessa	Resurssien muuttuessa sopeutamme toimintaamme ja kehitämme toimintatapojamme.	Valmistaudumme sopeuttamaan toimintaamme säästövelvoitteen mukaisesti.	Suunnitelma on valmiina vuoden 2020 loppuun mennessä.
		Suunnittelemme ja priorisoimme toimintaamme niin, että resurssien pieneneminen ei uuvuta työntekijöitä.	Työmme uudet painopisteet ovat valmiina vuoden 2020 loppuun mennessä.
	Vahvistamme verkostoyhteistyötä eri toimijoiden kanssa.	Toimimme entisissä verkostoissa ja haemme aktiivisesti uusia yhteistyötahoja.	Entiset verkostoitumistahot vahvistuvat ja vähintään 2-3 uutta tahoa löytyy.
		Poistamme päällekkäisiä toimintoja ja jaamme rohkeasti osaamistamme molemmin puolin.	Verkostojen osaamisen kartoittaminen on tehty vuoden 2020 aikana.
	Viestimme selkeästi.	Jatkamme uutiskirje Lehtisen toimittamista ja kehittämistä.	Uutiskirje Lehtinen ilmestyy 8-10 kertaa vuodessa.
		Hallinnollinen viestimme on tarkkaa ja selkeää.	Kaikkien tuomiokapitulin istuntojen päätökset viestitään ajallaan.
		Uutistiedotteet laadimme täsmällisesti ja oikeaan aikaan.	Jokainen uutistiedote on tarkkaan harkittu ja vähintään kahden viranhaltijan tarkistama.
	Tehostamme toimintaamme digitalisaation keinoin	Luomme koulutuksiin etäosallistumismahdollisuuksia.	Etäosallistumismahdollisuus toteutuu ainakin 2-3 koulutuksessamme.
		Kehitämme Teams-sovelluksen käyttöä. Työskentelemme verkossa.	Hyödynnämme verkkotyöskentelyä kaikilla toimintalueillamme.
	Kannamme vastuuta ilmastosta ja ympäristöstä	Toteutamme kirkon energia- ja ilmastostrategiaa.	Toimimme enemmän sähköisten välineiden kautta.
		Pidämme esillä kirkon energia- ja ilmastostrategiaa seurakuntaneuvotteluissamme.	Kaikissa seurakuntaneuvotteluissa energia- ja ilmastostrategia on esillä.
	Teemme työtä tiimeinä	Työyhteisömme on yksi tiimi, jossa jokaisella on omaa erityisosaamista, mutta joka jakaantuu tarvittaessa tilanteen mukaisiin kokoonpanoihin.	Kukaan ei joudu tekemään työtään kokonaan yksin.

2.3.8 Helsingin hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Helsingin hiippakunta käsittää 30 seurakuntaa Helsingissä, Vantaalla ja itäisellä Uudellamaalla. Seurakunnissa on kaikkiaan 485 860 jäsentä (12/2018), alueella asuu lähes miljoona ihmistä, joista n. 55 % on suomenkielisten seurakuntien jäseniä.

- Seurakunnissa on yli 2600 työntekijää, luottamushenkilöitä noin 470. Seurakunnissa toimii tuhansia vapaaehtoisia vastuunkantajia.
- Merkittävin väestöllinen muutosilmiö on ulkomaalaistaustaisten kasvava määrä ja osuus erityisesti pääkaupunkiseudun asukkaissa. Ilmiö on kiihtyvä. Vantaalla ulkomaalaistaustaisten osuus on suurin: 18 %. Monikulttuurisuus haastaa seurakunnat huomioimaan toimintaympäristönsä muutoksen.
- Hiippakunnan seurakunnissa on kirkkoonkuulumisprosentissa suurta vaihtelua seurakunnittain.
- Seurakunnat kohtaavat sosiaalisista ilmiöistä privatisoitumisen, eriarvoistumisen asuinalueittain ja kaupunginosittain. Itäistä Uuttamaata uhkaa väestön ikääntyminen ja väkimäärän nopea väheneminen.
- Hiippakunnan alueella toimivat yhteiskunnan suuret instituutiot päätöksenteossa, kulttuurissa, taiteessa, tieteessä, kansalaisjärjestöissä sekä yritysmaailmassa
- Piispantarkastukset 2020: Rekola, Töölö, Roihuvuori, Helsingin seurakuntayhtymä

Tavoitemielikuva

- Jumalan armosta kertova kirkko
- monikasvoinen kirkko
- seurakuntalaisten ja työntekijöiden yhteinen kirkko, jossa seurakuntalaiset ja työntekijät toimivat yhdessä
- moniammatillinen kirkko, jossa kristillinen identiteetti, kutsumus ja ammatillinen osaaaminen on vahvaa
- kirkko, jossa diakonia ja lähimmäisenrakkaus on kantaaottavaa ja yhteiskunnallista ajattelua haastavaa
- kirkko, joka on missionaarinen, kutsuva ja avoin
- kirkko, jossa noudatetaan hyvän hallinnon periaatteita ja jossa päätöksenteko on sujuvaa ja avointa

Tavoitteet vuodelle 2020

Edistämme missionaarista ajattelua

- Haluamme, että seurakunnat ovat kutsuvia ja avoimia
- Osallisuuteen nostetaan myös ne, joilla ei tähän asti ole ollut ääntä
- Kannustamme seurakuntalaisia ja työntekijöitä yhdessä toteuttamaan messua ja nostamme messun keskukseen
- Jaamme ja popularisoimme teologista sisältöä kirkon, sen työntekijöiden ja seurakuntalaisten hyväksi
- Olemme aktiivinen osa maailmanlaajaa kirkkoa
- Edistämme kansainvälisyyttä seurakuntaelämän arjessa. Rohkaisemme käyttämään englannin kieltä jumalanpalveluksissa, kasteissa, rippikoulussa, tervetulotoivotuksissa ja esitteissä

Arvioinnin välineitä: valmistettavat/ välitettävät materiaalit, blogikirjoitukset, piispan messut, kansainväliset yhteydet

Teemme kirkkoa näkyväksi

- Edistämme seurakuntien ja niiden toiminnan näkyvyyttä
- Viestimme monikanavaisesti digitaalisilla alustoilla sekä näkyvästi mediassa
- Panostamme piispan esiintymisiin ja kohtaamisiin; piispa sanoittaa kristillisen uskon sisältöä ja rohkaisee elämään kristittyinä, luo toivoa, tuo lohtua

Arvioinnin välineitä: esiintymisten määrä, tykkäykset, kommentit, jakamiset

Tuemme työyhteisöjä

- Vahvistamme kutsumusta, ammatillista identiteettiä ja kirkon alan osaamista seurakunnissa
- Tuemme moniammatillisuutta
- Kohtaamme, ohjaamme, valmennamme ja rohkaisemme
- Järjestämme kohtaamisia muillekin kuin papeille
- Edistämme ammatillista käyttäytymistä ihmisten välisissä kohtaamisissa sekä sosiaalisessa mediassa
- Huolehdimme siitä, että hiippakunta ja seurakunnat saavat motivoituneita ja ammattitaitoisia työntekijöitä
- Rakennamme siltaa opintojen ja seurakuntatyön välillä saattamalla opiskelijoita seurakuntiin

Arvioinnin välineitä: toteutuneet koulutukset, koulutusten palaute, piispantarkastuksissa toteutuvat prosessit, mentoroinnit, konsultoinnit, opiskelijoille järjestetyt tilanteet ja niistä kerätty palaute, kontaktit oppilaitoksiin

Rakennamme hyvän hallinnon kulttuuria seurakunnissa

- Neuvomme, opastamme ja valvomme
- Edistämme työntekijöiden ja luottamushenkilöiden hyvää yhteistyötä
- Perehdytämme hyviin kokouskäytäntöihin ja edistämme päätöksenteon sujuvuutta
- Autamme ennaltaehkäisemään ja ratkaisemaan ongelmia
- Perehdytämme kirkkolain ja kirkkojärjestyksen kokonaisuudistukseen

Arvioinnin välineitä: kontaktien määrä

Vuonna 2021

- Kirkon keskusrahastomaksun leikkaus realisoituu
- Piispantarkastuksia 4: Korso, Helsingin tuomiokirkkoseurakunta ja kaksi muuta seurakuntaa tai seurakuntayhtymää

Vuonna 2022

- Piispantarkastuksia 3
 - Synodaalikokous tai hiippakuntapäivä
-

Helsingin hiippakunnan talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Helsinki	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintatuotot	-90 006,05	-50 500,00	-53 500,00	
Korvaukset	-34 838,17	0,00		
Maksutuotot	-33 698,78	-47 500,00	-38 000,00	
Vuokratuotot	-627,72			
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	0,00	-1 000,00	-1 500,00	
Tuet ja avustukset	-1 847,56	-2 000,00	-2 000,00	
Muut toimintatuotot	-13 692,88		-12 000,00	
Sisäiset tuotot	-5 300,94			
Toimintakulut	1 619 482,50	1 523 300,00	1 530 500,00	
Henkilöstökulut	926 133,25	996 500,00	942 450,00	
Palkat ja palkkiot	723 694,51	765 200,00	723 850,00	
Henkilösivukulut	219 701,53	231 300,00	218 600,00	
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-17 262,79	0,00		
Palvelujen ostot	274 489,20	240 975,00	212 200,00	
Palvelun ostot - sisäiset	7 981,40			
Vuokrakulut	247 115,99	257 600,00	261 500,00	
Aineet ja tarvikkeet	33 607,36	23 400,00	24 850,00	
Ostot tilikauden aikana	33 607,36	23 400,00	24 850,00	
Annetut avustukset	129 940,73	2 825,00	89 500,00	
Muut toimintakulut	214,57	2 000,00		
TOIMINTAKATE	1 529 476,45	1 472 800,00	1 477 000,00	1 417 000,00

2.3.9 Espoon hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Toimintalinjauksensa *Kutsuttuna kirkon työssä* mukaisesti Espoon hiippakunnan tuomiokapituli vahvistaa Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa tukemalla hiippakunnan seurakuntia. Taavoitteena on, että hiippakunnan seurakunnat osaavat hyödyntää tuomiokapitulin seurakuntien henkilöstölle ja luottamushenkilöille tarjoamaa tukea ja ohjausta.

Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin toimintalinjaukseen kirjattu visio korostaa yhdessä tekemisen merkitystä. Ymmärrämme työmme osallistumisena Jumalan missioon tässä maailmassa, osallisuuden ja yhteyden rakentamisena yhdessä seurakuntien kanssa. Käytännössä tämä tarkoittaa työskentelymetodien ja asiantuntemuksen kehittämistä niin, että se parhaalla mahdollisella tavalla tukee ja kehittää hiippakunnan seurakuntien tietoja ja taitoja. Asiantuntemuksen koordinointia lisätään myös lähihiippakuntien kanssa. Nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä on tärkeää, että työskentely räätälöidään kullekin työyhteisölle ja tiimille sopivaksi ja merkitykselliseksi. Vahva hiippakuntatason asiantuntemus takaa sen, että kaikilla alueen seurakunnilla on yhtäläiset mahdollisuudet saada tukea oman työn ja osaamisen kehittämiseen.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2020–2022

Työn rakenteet

1. Kirkon kehityspalveluiden valmistelua ja sen vaikutusta hiippakuntien toimintaan seurataan tarkoin sekä ryhdytään toimiin, joilla hiippakunnat tukevat ja edistävät kehityspalveluiden toiminnan aloittamista ja eri toimijoiden yhteistyön vahvistamista. Erityisesti tämä koskee ns. alueellisia tilannekuvatiimejä, joita hiippakuntien toivotaan käynnistävän osaksi kehityspalveluiden verkostoa.
2. Vuonna 2019 yhteistyössä Turun arkkihiippakunnan ja Helsingin hiippakunnan kanssa käynnistynyt uusien kirkkoherrojen tehtävälähtöinen koulutus saatetaan loppuun. Uudistuneen Seurakuntatyön johtamisen tutkinnon suorittamisen edellytyksenä oleva moniammatillinen johtamisen peruskoulutus sekä siihen liittyvät johtamispotentiaalikartoitukset ja uraohjauskeskustelut järjestetään ensimmäistä kertaa. Uudistuneen tutkinnon mukaiseen opiskeluun voidaan tältä pohjalta siirtyä vuonna 2021. Samalla valmistaudutaan seurakunnan ylimmän johdon uudistuneen johtamiskoulutuksen käynnistämiseen.
3. Tuomiokapituli järjestää sen vastuulle osoitetut tutkintokoulutukset sekä seurakuntien tarpeista ja kokonaiskirkollisista teemoista nousevia hallinnon ja toiminnan ajankohtaiskoulutuksia, kuten hallinnon teemapäivän syksyllä. Seurakuntien ja seurakuntayhtymien hallintoa ja henkilöstöhallintoa hoitavaa henkilöstöä ja luottamushenkilöitä neuvotaan ja koulutetaan. Hallinto- ja talousjohdon verkostoitumista ja keskinäisen tuen saamista edistetään heidän kanssaan suunnitelluilla toimilla.

Työn merkitys

4. Seurakuntien työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja seurakuntalaisten yhteisen tekemisen otetta vahvistetaan. Hiippakuntafoorumi järjestetään yhdessä hiippakuntavaiktuuston

kanssa. Keskeisenä tavoitteena on seurakuntien välisen ja kirkon eri tahojen luottamus-
henkilöiden yhteistyön tiivistäminen ja yhteisen strategisen keskustelun vahvistaminen.
Hiippakuntavaltuusto osallistuu myös tuomiokapitulin toimintalinjauksen valmisteluun.

5. Hiippakunnallinen Yhdessä -palkinto jaetaan aiempaan tapaan tammikuussa.
6. Seurakuntien tukeminen Hiilineutraali kirkko 2030 -strategiaan sitoutumisessa tapahtuu yhteistyössä luottamushenkilöverkoston kanssa. Strategian toimenpide-ehdotuksiin kiinnitetään jatkossa erityistä huomiota myös piispan tarkastuksissa.

Hengellinen elämä

7. Hengellisen ohjauksen hiippakunnallisen verkoston toiminta jatkuu ja sitä laajennetaan niin, että kaikista seurakunnista on riittävä edustus. Hengellistä elämää seurakunnissa tukevia tapaamisia järjestetään vähintään kaksi kertaa vuodessa. Hengellinen ohjaus nivotaan yhteen muun ohjaustoiminnan, mentoroinnin ja työnohjausjärjestelmän kanssa.
8. Espoon hiippakunnan alueella järjestetään valtakunnallinen Pysäkki – hengellisen elämän päivät -tapahtuma, johon osallistuu sekä työntekijöitä että seurakuntalaisia. Hengellisen ohjauksen koulutusta järjestetään yhdessä Turun arkkihiippakunnan kanssa. Työntekijöille tarjotaan valmiuksia tukea seurakuntalaisten kristityn identiteetin vahvistamista.
9. Rippikoulu-uudistuksen tilaa kartoitetaan tapaamalla kaikkien seurakuntien rippikouluvastaavat. Seurakuntia tuetaan paikallisesti sovittavin keinoin rippikoulun kehittämisessä. Keskeisenä kehittämistyökaluna toimii rippikoulun paikallisuunnitelma.
10. Tuomiokapituli toimii edelleen määrätietoisesti luomakuntavastuun edistämiseksi, sitoutuu kirkon ilmasto- ja energiastrategian tavoitteisiin ja kannustaa eri tavoin seurakuntia ympäristödiplomin käyttöönotossa. Ympäristötyötä tukee ja vahvistaa tuomiokapitulin oma ympäristödiplomi, jolle haetaan jatkoa vuoden 2022 alusta lukien.

Työn ilo ja työhyvinvointi

11. Tuomiokapituli mahdollistaa seurakuntaelämän tarpeista nousevien valmennusten ja ajatushautomoiden toteuttamisen yhdessä seurakuntien kanssa. Ajatushautomoissa tutkitaan seurakunnan kanssa sovittavalla tavalla laajempia seurakuntaan vaikuttavia ilmiöitä, seurakunnan työn kannalta merkityksellisiä teemoja sekä ratkaisuja vaativia kysymyksiä. Ajatushautomoissa pyritään yhdessä ajattelemisen kehittymiseen sekä työtä edistäviin innovaatioihin ja oivalluksiin.
12. Verkostomaista työotetta ja -orientaatiota pidetään esillä ja vahvistetaan kaikin tavoin sekä tuomiokapitulin toiminnassa että seurakunnissa. Toiminta verkostoissa tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia yhdessä innovointiin, kokemuksista oppimiseen ja jaettuun asiantuntijuuteen. Tuomiokapitulin ja ympäristön muiden toimijoiden välille rakennetaan toimivia yhteistyön ja vertaisoppimisen (benchmarking) mahdollisuuksia.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2020

1. Vuoden 2019 aikana käynnistynyt tuomiokapitulin toimintalinjauksen uudistaminen saatetaan päätökseen. Uudistettu toimintalinjaus otetaan käyttöön vuoden 2021 alusta lukien. Tämän aikataulun myötä toimintalinjauksessa voidaan ottaa tarvittavin osin huomioon kokonaiskirkon syyskuussa 2020 julkaistava strategia ja vuonna 2021 toteutuvien budjettileikkausten konkreettinen vaikutus.

2. Kirkon keskusrahastomaksu alenee yhdellä prosenttiyksiköllä vuoden 2021 alusta lukien. Tuomiokapitulin toimintaa ja taloutta on sopeutettava aiempaa pienempiin resursseihin. Heikkeneviin taloudellisiin resursseihin on valmistauduttu jo viime toimintavuosien mittaan tiukalla talouskurilla. Resurssien väheneminen edellyttää laajakantoista yhteistyömahdollisuuksien selvittämistä hiippakunnan alueen muiden kirkollisten toimijoiden sekä lähialueen hiippakuntien kanssa.

Espoon hiippakunnan talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä "miinus" (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Espoo	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintatuotot	-76 369,96	-41 000,00	-17 500,00	
Korvaukset	-34 838,17			
Maksutuotot	-24 921,30	-28 500,00	-4 000,00	
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-11 588,72	-10 000,00	-11 000,00	
Tuet ja avustukset	-1 893,37	-2 500,00	-1 000,00	
Muut toimintatuotot	-2 004,00		-1 500,00	
Sisäiset tuotot	-1 124,40		0,00	
Toimintakulut	1 112 716,70	1 316 299,84	1 302 000,00	
Henkilöstökulut	753 310,94	892 099,84	887 968,00	
Palkat ja palkkiot	577 498,33	700 048,86	685 392,00	
Henkilösivukulut	175 915,61	197 050,98	202 576,00	
Henkilöstökulu- jen oikaisuerät	-103,00	-5 000,00	0,00	
Palvelujen ostot	170 199,16	210 200,00	206 332,00	
Palvelun ostot - si- säiset	6 430,00	5 000,00	0,00	
Vuokratkulut	129 070,67	141 500,00	146 000,00	
Aineet ja tarvikkeet	33 678,01	47 300,00	46 500,00	
Ostot tilikauden aikana	33 678,01	47 300,00	46 500,00	
Annetut avustukset	19 958,95	20 200,00	15 200,00	
Muut toimintakulut	68,97			
TOIMINTAKATE	1 036 346,74	1 275 299,84	1 284 500,00	1 231 500,00

2.3.10 Tuomiokapitulien toimitilat

Tuomiokapitulien toimitiloista ja piispantaloista osa on Kirkon keskusrahaston omistuksessa ja osa vuokrattuja. Tälle menokohdalle kirjataan kiinteistön omistajan kulut. Toimitilojen juoksevat kulut kirjataan tuomiokapitulien kuluiksi.

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Kapitulien toimitilat	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintatuotot	-7 538,82	-7 400,00	-7 600,00	
Vuokratuotot	-7 538,82	-7 400,00	-7 600,00	
Toimintakulut	184 259,38	307 800,00	165 600,00	
Palvelujen ostot	113 016,12	88 000,00	144 000,00	
Vuokrakulut	41 528,82	200 000,00		
Aineet ja tarvikkeet	7 922,48		900,00	
Ostot tilikauden aikana	7 922,48		900,00	
Muut toimintakulut	21 791,96	19 800,00	20 700,00	
TOIMINTAKATE	176 720,56	300 400,00	158 000,00	158 000,00

*) Kiinteistöselvitys talousarvion liitteenä (s. 184).

2.3.11 Tuomiokapitulien yhteiset

Tästä määrärahasta rahoitetaan Kirkon työhön opiskelevien päivät (KiTOS), Osallisena kirkon uskosta ja tehtävästä – Orientoitumiskoulutus ja Soveltuvuustutkimuksen tuloksen ja papin työn reflektiopäivät

- Moniammatilliset Kirkon työhön opiskelevien päivät (KiTOS) ovat vakiintuneet kaikkiin hiippakuntiin vuodesta 2014 lähtien. Piispainkokouksen päätösten mukaiseen moniammatilliseen orientoitumiskoulutukseen on ollut varattuna hiippakuntien vuotuinen yhteinen määräraha. Koulutukset suunnataan työuran alkuun osaksi perehdyttämistä. Teologien opiskelijoiden soveltuvuustutkimuksen osana ovat ns. soveltuvuustutkimuksen tulosten ja papin työn reflektointipäivät, joita tuomiokapituli järjestävät tutkimukseen osallistuneille sen jälkeen opiskelupaikkakunnilla.
- Vuodelle 2020 hiippakuntien yhteiseen käyttöön varataan 90 000 euroa (10 000 euroa / hiippakunta).

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Kapitulien yhteiset	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintakulut	51 254,45	90 000,00	90 000,00	
Henkilöstökulut	131,04			
Palkat ja palkkiot	100,00			
Henkilösivukulut	31,04			
Palvelujen ostot	39 260,90	90 000,00	90 000,00	
Palvelun ostot - sisäiset	320,00			
Vuokrakulut	243,12			
Aineet ja tarvikkeet	58,49			
Ostot tilikauden aikana	58,49			
Annetut avustukset	10 086,82			
Muut toimintakulut	1 154,08			
TOIMINTAKATE	51 254,45	90 000,00	90 000,00	90 000,00

2.4 Avustukset

Jäljempänä kuvataan tarkemmin vuodelle 2020 esitettäviä avustuksia. Vuoden 2021 avustukset ovat tässä vaiheessa jonkin verran vuoden 2020 avustuksia pienemmät, tältä osin esitys tarkentuu vuosien 2021–2023 suunnitelmassa.

2.4.1 Avustukset seurakunnille

Verotulojen täydennys

Täydennyksen myöntämisestä ja laskemisesta säädetään kirkkojärjestyksen 22 luvun 8 §:ssä. ”Kirkkohallitus myöntää kirkon keskusrahastosta verotulojen täydennystä seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle, kun tämän laskennallinen kirkollisvero läsnä olevaa jäsentä kohden alittaa kunnan asukastiheyden ja seurakunnan tai seurakuntayhtymän jäsenmäärän mukaan määräytyvän tasoitusrajan. Tasoitusraja on sen mukaan kuin kirkkohallitus tarkemmin päättää 65–80 prosenttia kaikkien seurakuntien läsnä olevaa jäsentä kohden laskettujen laskennallisten kirkollisverojen keskiarvosta.”

Kirkkohallituksen täysistunto päättää verotulojen täydennystä myöntäessään, miten ja millä perusteella tasoitusraja määräytyy. Vuodesta 2006 alkaen verotulojen täydennystä on jaettu siten, että 75 % täydennyksestä määräytyy kunnan asukastiheyden mukaan porrastaen ja 25 % seurakunnan jäsenmäärän mukaan.

- Vuosille 2020–2022 esitetään verotulojen täydennykseen varattavaksi 1 100 000 euroa/vuosi.

Harkinnanvarainen avustus

Avustuksesta säädetään kirkkojärjestyksen 22 luvun 9 §:ssä: ”Kirkkohallitus voi myöntää harkinnanvaraista avustusta seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle, jos tämä syrjäisen sijainnin, pitkien välimatkojen, saaristo-olojen, jäsenmäärän pienuuden, rakennushankkeiden, seurakuntien yhteistoiminnan ja seurakuntatalouden kehittämisen tai muun erityisen syyn johdosta on taloudellisen tuen tarpeessa. Kirkkohallitus voi myöntää harkinnanvaraista avustusta määräajaksi myös tarkoituksenmukaisen ja kustannuksiltaan edullisen seurakuntien välisen yhteistyön tai seurakuntarakenteen aikaansaamiseksi.”

Perinteinen harkinnanvarainen avustus on tarkoitettu tilapäiseen apuun. Sitä on mahdollista saada kolmena peräkkäisenä vuotena, jollei pitempää ajanjaksoa katsota tarkoituksenmukaiseksi seurakunnan erityisistä olosuhteista johtuen. Harkinnanvaraista avustusta on tarkoituksenmukaista myöntää seurakunnalle pidemmän ajanjakson kuin kolmen peräkkäisen vuoden ajan seuraavista syistä:

1. Seurakunta on maantieteellisistä syistä harkinnanvaraisen avustuksen tarpeessa. Tällöin toteutuu ainakin toinen seuraavista edellytyksistä: a) seurakunta on saaristoseu-

rakunta tai b) seurakunnalla on useampia pysyviä toimipaikkoja, joiden välinen etäisyys on seurakunnan pinta-ala huomioiden kohtuuttoman pitkä niin, että niitä voidaan pitää erillisinä toimintakeskuksina.

2. Määräaikainen harkinnanvarainen avustus: jos seurakunta on päättämässä seurakuntaliitoksesta, avustusta voidaan myöntää liitoksen toteutumiseen saakka, ei kuitenkaan yhteensä yli viittä vuotta peräkkäin.
 3. Vuosittainen muista syistä myönnettävä avustus: voidaan myöntää seurakunnalle, joka ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.
- Varaus perinteiseen harkinnanvaraiseen toiminta-avustukseen on edelleen 500 000 euroa/vuosi.

Kirkon palvelukeskukseen siirtymisen tukeminen

Kirkkohallituksen täysistunto hyväksyi maaliskuussa 2010 avustusperiaatteet seuraavasti:

Avustusta myönnetään sellaiselle seurakunnalle, jossa on vain yksi taloushenkilö (esim. talouspäällikkö, taloussihteeri), jolloin seurakunnan ei ole mahdollista saada työvoimakustannusten osalta säästöä palvelukeskukseen liittyttäessä. Kullekin seurakunnalle myönnettävä avustus määräytyy palvelukeskuksen ensimmäisen käyttövuoden maksujen perusteella. Liittymisvuonna seurakunnalle maksetaan avustusta palvelukeskukselle maksettavien maksujen verran, toisena vuonna 75 %, kolmantena vuonna 50 % ja neljäntenä vuonna 25 % em. maksuista.

- Viimeiset asiakkaat liittyivät palvelukeskukseen vuoden 2017 alussa, joten avustuksia maksetaan vielä vuosina 2019 (178 000 euroa) ja 2020 (73 000 euroa). Vuonna 2021 avustuksia ei enää makseta.

Perinteinen Kirkon keskusrahaston rakennusavustus

Kirkon keskusrahaston rakennusavustus koskee ei-suojeltuja kohteita ja seurakuntien muita toimitiloja. Kuten ennenkin, tuen määrä ja avustusprosentti riippuvat seurakuntien verotuloista.

- Keskusrahaston rakennusavustuksiin esitetään varattavaksi 1 000 000 euroa vuonna 2020.
- Esitetään, että vuodesta 2021 alkaen määrärahaa on 500 000 euroa vuodessa. Valtion rahoituksesta kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon varattua osuutta on vastaavasti nostettu.

Koulutusavustus

- Tarkoituksena on tukea pienten ja vähävaraisten seurakuntien työntekijöiden koulutautumista, varaus tähän on 120 000 euroa/vuosi.
-

2.4.2 Avustukset yhdistyksille ja laitoksille

2.4.2.1 Yhteistyösopimuksen tehneet järjestöt

Järki I -ryhmän järjestöjä ovat Kirkkopalvelut ry, Nuori kirkko ry, Suomen Merimieskirkko ry ja Församlingsförbundet. Esitetyt avustukset perustuvat yhteistyösopimukseen, jotka on hyväksytty kirkkohallituksen täysistunnossa 1.4.2003 ja sen jälkeen vuosittain virastokollegiossa.

2.4.2.2 Kouluttavat laitokset

Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan tuki (yhteensä 169 000 euroa) kohdistuu kolmeen hankkeeseen: Opiskelijoiden työelämävalmiuksien kehittäminen (työelämäsuunnittelijan tehtävä, 53 000 euroa vuodessa), kaupunkiteologian opetus ja tutkimus (yliopistonlehtori vuosina 2016–2020, 86 000 euroa vuodessa) sekä Teologisen tutkimustiedon näkyvyyden edistäminen (20 000 euroa). Suunnitelmaan sisältyy mm. alan oppilaitosten kanssa julkaistavan teologia.fi-sivuston kehittäminen ja ylläpitäminen. Vuodelle 2020 esitetään pientä korotusta (6 000 euroa → 10 000 euroa) hankkeeseen, jossa kehitetään uusia yhteistyömuotoja työelämäopintojen ohjaukseen.

Itä-Suomen yliopiston tuki (10 000 euroa) kohdistuu sielunhoidon soveltavien opintojen kehittämiseen.

Diakonia-ammattikorkeakoululle esitetään tukea yhteensä 120 000 euroa. Tuki jakaantuu seuraaviin kohteisiin: opiskelijoiden hengellisen ja kirkollisen identiteetin vahvistaminen sekä kirkon alan tutkimus- ja kehittämistoiminnan vahvistaminen. Vuonna 2019 tukea kohdennetaan tutkimus- ja kehittämishankkeisiin: 1. Uusi seurakuntalaisuus, kaste ja kummius (30 000 euroa), 2. Kirkon kasvatustyön barometri (10 000 euroa), 3. Kirkon diakoniatyön barometri (10 000 euroa), 4. Diakonian, nuorisotyön ja varhaiskasvatuksen kansallinen ja kansainvälinen tutkimusyhteistyö (5 000 euroa).

Centria ammattikorkeakoululle esitetään tukea 8 000 euroa opiskelijoiden kirkollista identiteettiä vahvistavaan retiriittiin (3 000 euroa), mentorointiin opiskelijoiden ammatillisen kasvun tukena (1 000 euroa) ja opintomatkaan Kasvatuksen päiville (4 000 euroa).

Seurakuntaopiston 445 000 euron tuki kohdentuu seuraavasti: 1. uskonnonopetus ja uskonnonpedagogiikan kehittäminen (145 000 euroa), 2. varhaiskasvatus ja perhetyö (70 000 euroa), 3. katsomuskasvatuksen yhteistyön ja osaamisen kehittäminen (45 000 euroa), 4. luottamushenkilötoiminnan ja seurakuntien muutosten tukeminen (50 000 euroa) sekä 5. kiinteistöinvestoinnit (135 000 euroa). Tuki painottuu aikaisempaa vahvemmin kasvatuksen kysymyksiin ja yhteistyöhön KKP:n kanssa.

Lärkkulla-säätiön tuki kohdistuu Kirkkohallituksen päätösten mukaisesti kiinteistöinvestointeihin (40 000 euron vuodessa).

Yrkeshögskolan Novialle ja Åbo Akademille esitetään 23 000 euron tukea (Novia 14 000 euroa ja Åbo Akademi 9 000 euroa). Tuki perustuu Novia Dei -hankkeeseen, jolla on tuettu kirkon alan opiskelevien hengellistä ja kirkollista identiteettiä Noviassa ja Åbo Akademiassa.

2.4.2.3 Sisar-yhteisöt

Kirkon Ulkomaanavulle (KUA) esitetty tuki on yhteensä 1 021 000 euroa. Toiminta-avustus sisältää perusosan, joka avustus käytetään KUA:n kotimaassa olevan henkilökunnan palkkamenoihin ja KUA:n tietojärjestelmien ylläpitoon. Toiminta-avustukseen sisältyy myös vuokratuki, joka kattaa markkinavuokran ja ns. sisäisen vuokran erotuksen Kirkon eläkerahaston omistamissa tiloissa Eteläranta 8:n kiinteistössä.

Kokonaistukeen sisältyy myös 84 000 euron avustus nuorisoverkoston kehittämiseen. KUA:n yhteyteen syksyllä 2004 perustettu Changemaker- nuorisoverkosto tarjoaa vaikuttamismahdollisuuden kirkossa nuorille ja nuorille aikuisille. Changemaker tekee tunnetuksi kansainvälisen vastuun ja diakonian kysymyksiä. Tavoitteena on, että yhteiskunta ja kirkko kantaisivat vastuunsa ja toimisivat oikeudenmukaisemman maailman puolesta. Kirkkohallitus on tukenut verkostoa vuosina 2005–2019.

Suomen ekumeeniselle neuvostolle (SEN) esitetään tukea 99 000 euroa. Myös SEN on Kirkon eläkerahaston vuokralaisena Eteläranta 8:n kiinteistössä.

2.4.2.4 Muut yhdistykset ja laitokset

Pakolaisneuvonta ry hakee avustusta 50 000 euroa käytettäväksi järjestön viestintään ja vaikuttamiseen niin perinteisen vaikuttamistyön kuin oikeudellisesti merkittävien tapausten ligitoinnin kautta. Pakolaisneuvonnan tavoitteena on siirtää painopiste turvapaikkatoimeksiantojen hoitamisesta muihin asioihin kuten perheenyhdistämiseen ja muihin oleskelulupaperusteisiin sekä esimerkiksi ihmiskaupan tai sen lähirikosten uhrien avustamiseen. Kirkkohallitus esittää 45 000 euron tukea.

Muiden järjestöjen tuki on yhteensä 159 000 euroa. Kirkkohallituksen täysistunto päättää määrärahan jaosta.

2.4.3 Muut avustukset

Lapin turistityöhön esitetään 168 000 euroa.

Suomessa asuvien ulkomaalaisten parissa tehtävään työhön esitetään 158 000 euroa. Tästä 90 000 euroa esitetään jaettavaksi seuraaville tahoille yleisavustuksina:

Tyska evangelisk-lutherska församlingen i Finland	30 000
International Evangelical Church in Finland r.y.	30 000
Anglican Church in Finland	30 000
Yhteensä	90 000

Saksalaiselle seurakunnalle (Tyska församlingen i Finland) kuuluva osuus yhteisöveron tuotosta (165 000 euroa) maksettiin kirkon yhteisistä varoista ensimmäisen kerran vuonna 2005.

Olaus Petri -seurakunnalle kuuluva osuus yhteisöveron tuotosta (35 000 euroa) maksettiin ensimmäisen kerran vuonna 2013. Vuonna 2016 yhteisövero-osuus poistui ja tilalle tuli valtion rahoitus, joka jaetaan seurakunnille euroa/kunnan jäsen perusteella.

Seurakunnille jaettava valtion rahoitus on tarkoitettu lähinnä hautaustoimen hoitoon. Saksalaisella seurakunnalla tai Olaus Petri -seurakunnalla ei ole omia hautausmaita. Näiden seurakuntien avustus on euroa/seurakunnan jäsen, jolloin saksalaisen seurakunnan osuus on 51 000 euroa ja Olaus Petrin 17 000 euroa.

2.4.3.1 Sekalaiset avustukset

Jatkuvat

Kirkkotekstiliien konservointilaitos on Turun maakuntamuseon yhteydessä. Toimintaa tuetaan edelleen 17 000 eurolla.

Kirkon toiminta saaristossa. Vuoden 2018 talousarvioon varattiin ensimmäisen kerran 15 000 euron määräraha saariston kirkollista toimintaa varten. Määrärahalla tuetaan matkailijoiden keskuudessa tehtävää työtä vastaavasti kuin Lapin matkailukohteissa. Sillä ylläpidetään ja kehitetään toimintaa, joka saavuttaa mökkiläisiä, matkailijoita ja veneilijöitä molemmista kieliryhmistä sekä ulkomaisia matkailijoita.

Määräaikaiset

Uuden testamentin käännös digitaaliseen käyttöympäristöön. Suomen Pipliaseura koordinoi vuosina 2015–2017 pilottihanketta, jossa tehtiin uusi käännös Markuksen evankeliumista. Hanke oli keskeinen osa reformaation merkivuotta 2017. Suomen Pipliaseura on suunnitellut hankkeen, jossa koko Uusi testamentti käännetään soveltaen DigiMarkukseen kehitettyä mallia. Hanke käynnistyi vuoden 2018 alusta ja valmistuu vuoden 2020 keväällä. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 400 000 euroa. Varsinaiset käännöskustannukset ovat 350 000 euroa. Suomen Pipliaseura esitti, että Kirkkohallitus kattaisi vuosien 2018–2019 käännöskuluista 80 000 euroa kahtena ensimmäisenä vuotena ja vuoden 2020 kuluista 25 000 euroa eli yhteensä 185 000 euroa.

Hengellisen ohjauksen ja retiriittitoiminnan kehittäminen Itä-Suomessa. Enonkosken luostariyhteisö on yhteistyössä Mikkelin ja Kuopion hiippakuntien kanssa käynnistänyt kolmivuotisen hankkeen, jolla vahvistetaan rukouselämää ja kehitetään hengellistä ohjausta ja retiriittitoimintaa Itä-Suomessa. Hankkeen rahoitukseen on haettu tukea Kirkon keskusrahastosta. Lopputarhoitus saadaan seurakuntien kanssa tehtävillä palvelusopimuksilla. Pilottihankkeen kokemukset ovat myöhemmin siirrettävissä muihin hiippakuntiin. Vuosille 2018–2020 varataan vuosittain 50 000 euron avustus Enonkosken luostariyhteisölle.

Kertaluonteiset

Ylivieskan kirkon rakentaminen. Ylivieskan seurakunnan pääkirkko tuhoutui täydellisesti tuhopolton seurauksena pääsiäisenä 2016. Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2018 (talousvaliokunnan mietintö 4a/2018), että Ylivieskan kirkon rakentamista varaudutaan tukemaan 500 000 euron avustuksella vuodelle 2019 ja enintään samankokoisella avustuksella vuodelle 2020.

Suomen Pipliaseura/Luukkaan evankeliumi selkokielelle. Suomen Pipliaseura esittää, että vuonna 2020 käynnistettäisiin hanke, jossa käännetään Luukkaan evankeliumi selkokielelle niin, että sekä käännösprosessi että lopputulos vastaavat raamatunkäännökselle yleisesti asetettuja vaatimuksia. Kyseessä on koekäännös, jonka pohjalta voidaan arvioida, tarvitaanko mahdollisesti myös muiden Raamatun kirjojen käännöksiä. Kirkon keskusrahastolta anotaan 15 000 euron avustusta Luukkaan evankeliumin kääntämiseen selkokielelle. Tämän lisäksi tulevat käännöksen julkaisemisesta aiheutuvat kustannukset. Käännös on tarkoitus julkaista myös raamattu.fi -palvelussa ja Piplia-sovelluksessa. Julkaisemisesta aiheutuviin kuluihin on tarkoitus hakea tukea muista lähteistä. Kirkkohallitus puoltaa hakemusta.

2.4.3.2 Some-yhteistoimintahankkeet

Jatketaan yhteistyötä Nuori kirkko ry:n kanssa lasten ja nuorten verkkopalveluiden kehittämisessä. Varaus tähän 60 000 euroa.

2.4.3.3 Saamelaistyö

Saamelaistyössä olevien työntekijöiden palkkaus- ja muut kulut sisältyvät saamelaistyön kustannuspaikkaan. Saamelaistyön virkoja ovat saamelaispappi ja -diakonissa Inarin seurakunnassa, saamelaispappi Muonion seurakunnassa sekä Utsjoen seurakunnan kirkkoherra ja diakonissa. Menokohdalle esitetään yhteensä 297 000 euroa.

AVUSTUKSET	2 019 TA	2 020 TTS	2 021 TTS	2 022 TTS
------------	-------------	--------------	--------------	--------------

AVUSTUKSET SEURAKUNNILLE

VEROTULOJEN TÄYDENNYS	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
PERINT. HARKINNANVARAISET TOIMINTA-AV.	500 000	500 000	500 000	500 000
KIPA-TUKI PIENILLE SEURAKUNNILLE	178 000	73 000	0	0
PERINTEISET RAKENNUSAVUSTUKSET	1 000 000	1 000 000	500 000	500 000
KOULUTUSAVUSTUKSET	120 000	120 000	120 000	120 000

YHTEENSÄ	2 898 000	2 793 000	2 220 000	2 220 000
-----------------	------------------	------------------	------------------	------------------

AVUSTUKSET YHDISTYKSILLE JA LAITOKSILLE

JÄRKI -JÄRJESTÖT				
Kirkkopalvelut	108 000	108 000		
Kirkkopalvelut, Kirkkopäivät	60 000			
Nuori kirkko	166 000	166 000		
Suomen Merimieskirkko	261 000	261 000		
Församlingsförbundet	24 000	24 000		
yhteensä	619 000	559 000	535 150	535 150

KOULUTTAVAT LAITOKSET				
Hgin yliopisto, teol. tdk, työelämäyhteyksien suunnittelija	53 000	53 000	53 000	53 000
Hgin yliopisto, teol. tdk, kaupunkiteologia, 2016-2020	85 000	86 000		
Hgin yliopisto, teol. tdk, tutkimustiedon näkyvyyden edistäminen	20 000	20 000	20 000	20 000
Hgin yliopisto, harjoitteluohjaajien perehdyttäminen ja kouluttaminen	6 000	10 000		
Itä-Suomen yliopisto, soveltavien opintojen suunnittelija 2018-2019	10 000			
Itä-Suomen yliopisto, soveltavien opintojen kehittäminen		10 000		
Diakonia-ammattikorkeakoulu	120 000	120 000	65 000	65 000
Centria ammattikorkeakoulu	8 000	8 000	8 000	8 000
Seurakuntaopisto	445 000	445 000	310 000	310 000
Lärkkulla-säätiö	40 000	40 000		
Yrkeshögskolan Novia & Åbo Akademi	23 000	23 000	23 000	23 000
yhteensä	810 000	815 000	479 000	479 000

SISAR-YHTEISÖT				
Kirkon ulkomaanapu	937 000	937 000		
"-", Tuki nuorisoverkoston kehittämiseksi	84 000	84 000		
Suomen ekumeeninen neuvosto	99 000	99 000		
yhteensä	1 120 000	1 120 000	952 000	952 000

MUUT YHDISTYKSET JA LAITOKSET

Pakolaisneuvonta ry	45 000	45 000		
Muut järjestöavustukset	159 000	159 000		
yhteensä	204 000	204 000	173 400	173 400

YHTEENSÄ	2 753 000	2 698 000	2 139 550	2 139 550
-----------------	------------------	------------------	------------------	------------------

MUUT AVUSTUKSET

LAPIN TURISTITYÖ	168 000	168 000	108 000	108 000
TYÖ SUOMESSA ASUVIEN ULKOM. PARISSA	158 000	158 000	134 300	134 300

SEKALAISET AVUSTUKSET

Jatkuvat

Kirkkotekstiilien konservointi	17 000	17 000	14 450	14 450
Kirkon toiminta saaristossa	15 000	15 000	12 750	12 750

Määräaikaiset

Karjalan tietokanta -säätiön yhteistyöhanke	40 000			
Suomen Piipaseura/UT käänös digitaaliseen käyttöympäristöön 18-20	80 000	25 000		
Hengellisen elämän ja ohjauksen sekä retiriittitoiminnan kehittäminen Itä-Suomessa Enonkosken luostarissa 2018-2020	50 000	50 000		

Kertaluonteinen

Ylivieskan uuden kirkon rakentaminen	500 000	500 000		
Suomen Piipaseura/Luukkaan evankeliumi selkokielelle		15 000		

<u>Yhteensä</u>	<u>702 000</u>	<u>622 000</u>	<u>27 200</u>	<u>27 200</u>
-----------------	----------------	----------------	---------------	---------------

SOME-YHTEISTOIMINTAHANKKEET

Nuori Kirkko ry	60 000	60 000	51 000	51 000
-----------------	--------	--------	--------	--------

<u>Yhteensä</u>	<u>60 000</u>	<u>60 000</u>	<u>51 000</u>	<u>51 000</u>
-----------------	---------------	---------------	---------------	---------------

SAAMELAISTYÖ

Perusosa	297 000	297 000	297 000	297 000
Utsjoen erityistuki				

<u>Yhteensä</u>	<u>297 000</u>	<u>297 000</u>	<u>297 000</u>	<u>297 000</u>
-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

YHTEENSÄ	1 385 000	1 305 000	617 500	617 500
-----------------	------------------	------------------	----------------	----------------

YHTEENSÄ	7 036 000	6 796 000	4 977 050	4 977 050
-----------------	------------------	------------------	------------------	------------------

2.5 Valtion rahoitus

Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin (rahoituslaki) tuli voimaan vuoden 2016 alussa. Rahoituslain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan jatkossa valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella ja samalla luovutaan seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Korvattavia yhteiskunnallisia tehtäviä ovat hautaustoimi, väestökirjanpito tehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Kirkon keskusrahastolle maksettavan valtion rahoituksen suuruus on ollut 114 milj. euroa vuosina 2016-2019, tämän lisäksi seurakuntien verotuskustannuksia alennettiin noin 6 milj. eurolla.

Rahoituslakiin on kirjattu, että valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain kuluttajahin-
taindeksin mukaisesti. Indeksikorotus on kuitenkin ollut vuosina 2017-2019 jäädytetty.

Valtion talousarvioehdotuksessa vuodelle 2020 esitetään, että valtionrahoitus evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin olisi vuonna 2020 115 710 000 euroa (+ 2 %). Tämä korotus on otettu huomioon alla olevassa valtion rahoituksen jakoperusteita koskevassa esityksessä.

Samoin alla olevassa esityksessä on otettu huomioon mahdollinen hautaustoimen tietojärjestelmän hankinta ja järjestelmän toteuttamisen ja ylläpidon maksaminen valtion rahoituksesta. Hankinta on valmisteltu Kirkkohallituksessa ja virastokollegio on 10.10.2019 valinnut tietojärjestelmän toimittajan siten, että hankintapäätös on ehdollinen ja pannaan täytäntöön, mikäli hankintaan suunniteltu määräraha hyväksytään Kirkon keskusrahaston talous- ja toimintasuunnitelman käsittelyn yhteydessä kirkolliskokouksessa marraskuussa 2019. Voittaneen tarjouksen vertailuhinta tarjouskilpailussa oli 327 750 euroa (alv. 0%), laskettuna neljälle vuodelle.

Hautaustoimeen esitettävässä määrarahassa on otettu huomioon ainakin tilapäinen henkilöstöresurssien tarve. Tulevina vuosina hautaustoimen tietojärjestelmän rahoitus on tarkoitus järjestää kuten Kirjurin ja yhteisen kiinteistörekisterin.

Valtion rahoituksen jakoperusteiksi vuodelle 2020 esitetään seuraavaa:

1. Seurakunnille jaetaan 106 410 000 euroa euroa/kunnan jäsen –jakoperusteen mukaisesti. Kirkon keskusrahasto jakaa automaattisesti kuukausittain rahoituksen seurakunnille. Jako tapahtuu kunnan väkiluvun mukaan siten, että vuoden 2020 rahat jaetaan viimeisen vahvistetun väkilukutiedon eli tilanteen 31.12.2018 perusteella. Tilastokeskuksen mukaan Suomen virallinen väkiluku oli vuoden 2018 lopussa 5 517 919 henkilöä (kasvu 4 789 henkilöä). Valtionrahoituksen jako-osuus on siten 19,284 euroa/kunnan jäsen.
2. Rahoituksesta 7 000 000 euroa käytetään seurakuntien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon. Kirkkohallituksen täysistunto myöntää hake-
muksesta nämä avustukset seurakunnille. Vuonna 2020 on edelleen kaksi rakennusavustuslinjaa: kirkon keskusrahaston perinteinen rakennusavustus (1,0 milj. euroa/v) ja valtion rahoituksella rahoitettava kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston kunnossapitoavustus (7,0 milj. euroa/v). Muutamana ensimmäisenä vuonna tarkoituksena

on rahoittaa valtion rahoitusosuudesta yhteisen kiinteistörekisterin laajentaminen (korkeintaan 0,5 milj. euroa/v) kaikkiin seurakuntatalouksiin. Tämän rekisterin olemassaolo on ehdoton edellytys valtion rahoituksen oikeudenmukaiselle jakamiselle.

3. Rahoituksesta 2 300 000 euroa jää jakamatta ja tämä osuus käytetään
 - a. Kirjuri-jäsentietojärjestelmän ylläpito- ja kehitystyöhön (2 000 000 euroa) ja
 - b. hautaustoimen tietojärjestelmän hankintaan, järjestelmän toteuttamiseen ja ylläpitoon (300 000 euroa).

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Valtion rahoitus	Toimintatuotot	-7 054 616,71	-9 010 000,00	-9 300 000,00	
Valtion rahoitus	Korvaukset	-7 000 077,21	-9 000 000,00	-9 300 000,00	
Valtion rahoitus	Maksutuotot	-19,50			
Valtion rahoitus	Muut toimintatuotot	-54 340,00	-10 000,00		
Valtion rahoitus	Sisäiset tuotot	-180,00			
Valtion rahoitus	Toimintakulut	6 713 632,08	9 010 000,00	9 300 000,00	
Valtion rahoitus	Henkilöstökulut	385 258,81	341 278,00	306 854,00	
Valtion rahoitus	Palkat ja palkkiot	295 121,89	260 438,00	235 586,00	
Valtion rahoitus	Henkilösivukulut	90 765,00	80 840,00	71 268,00	
Valtion rahoitus	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-628,08			
Valtion rahoitus	Palvelujen ostot	1 745 250,81	1 667 500,00	2 193 146,00	
Valtion rahoitus	Vuokratkulut	709,00			
Valtion rahoitus	Aineet ja tarvikkeet	490,46	1 092,00		
Valtion rahoitus	Ostot tilikauden aikana	490,46	1 092,00		
Valtion rahoitus	Annetut avustukset	4 581 903,00	7 000 000,00		
Valtion rahoitus	Muut toimintakulut	20,00	130,00	7 000 000,00	
Valtion rahoitus	TOIMINTAKATE	-340 984,63	0,00	0,00	0,00
Valtion rahoitus	Toimintatuotot	-7 000 077,21	-9 000 000,00	-9 300 000,00	
Valtion rahoitus	Korvaukset	-7 000 077,21	-9 000 000,00	-9 300 000,00	
Valtion rahoitus	TOIMINTAKATE	-7 000 077,21	-9 000 000,00	-9 300 000,00	-9 300 000,00
Seurakuntarekisteri	Toimintatuotot	-54 539,50	-10 000,00		
Seurakuntarekisteri	Maksutuotot	-19,50			
Seurakuntarekisteri	Muut toimintatuotot	-54 340,00	-10 000,00		
Seurakuntarekisteri	Sisäiset tuotot	-180,00			
Seurakuntarekisteri	Toimintakulut	1 929 952,43	2 010 000,00	2 000 000,00	
Seurakuntarekisteri	Henkilöstökulut	365 618,26	341 278,00	306 854,00	
Seurakuntarekisteri	Palkat ja palkkiot	280 134,00	260 438,00	235 586,00	
Seurakuntarekisteri	Henkilösivukulut	86 112,34	80 840,00	71 268,00	

Seurakuntarekisteri	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-628,08			
Seurakuntarekisteri	Palvelujen ostot	1 563 114,71	1 667 500,00	1 693 146,00	
Seurakuntarekisteri	Vuokratulot	709,00			
Seurakuntarekisteri	Aineet ja tarvikkeet	490,46	1 092,00		
Seurakuntarekisteri	Ostot tilikauden aikana	490,46	1 092,00		
Seurakuntarekisteri	Muut toimintakulut	20,00	130,00		
Seurakuntarekisteri	TOIMINTAKATE	1 875 412,93	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
Rakennuskohteet	Toimintakulut	4 783 679,65	7 000 000,00	7 000 000,00	
Rakennuskohteet	Henkilöstökulut	19 640,55			
Rakennuskohteet	Palkat ja palkkiot	14 987,89			
Rakennuskohteet	Henkilösivukulut	4 652,66			
Rakennuskohteet	Palvelujen ostot	182 136,10			
Rakennuskohteet	Annetut avustukset	4 581 903,00	7 000 000,00		
Rakennuskohteet	Muut toimintakulut			7 000 000,00	
Rakennuskohteet	TOIMINTAKATE	4 783 679,65	7 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00
Hautaustoimen tietoj.	Toimintakulut			300 000,00	
Hautaustoimen tietoj.	Palvelujen ostot			300 000,00	
Hautaustoimen tietoj.	TOIMINTAKATE			300 000,00	300 000,00

2.6 Omakatteiset rahastot

Erillään hoidettavia varoja kutsutaan taseen vastattavissa omakatteisiksi rahastoiksi. Niille on ominaista yhteisön muusta varallisuudesta erillinen kate. Kirkon keskusrahastolla on 11 omakatteista rahastoa – kullakin tuomiokapitulilla on omansa ja näiden lisäksi kirkon diakoniarahasto sekä kansainvälisten ja ekumeenisten yhteyksien rahasto käsitellään kirjanpidossa omakatteisina rahastoina.

Juoksevassa kirjanpidossa omakatteiset rahastot pidetään erillään talousyksikön muista varoista kustannuspaikkojen avulla. Omakatteisten rahastojen nettotulos siirretään rahastojen pääomiin omalla rivillään ennen toimintakatetta. Siirto tehdään sen osoittamiseksi, ettei kysymys ole yhteisön tuloksesta vaan siitä erotetusta osasta. Siirto lisätään taseen vastattavissa olevaan omakatteisen rahaston saldoon ja rahastojen pääomat esitetään taseessa oman pääoman ryhmässä heti peruspääoman jälkeen (KILA 1995/1334).

Omakatteisten rahastojen nettotuottojen kirjauskäytäntöä on muutettu läpinäkyvämmäksi. Aikaisemmin omakatteisten rahastojen tulokset olivat osa Kirkon keskusrahaston toimintakatetta. Esittämistapa on oikaistu siirtämällä nettotulokset pois keskusrahaston tuloksesta rahastojen pääomiin. Siirto on vuonna 2020 arviolta 85 000 euroa. Kirkon keskusrahaston kirjanpidon tulos heikkenee tehdyn rahastosiirron verran.

Alun perin tuomiokapitulien omakatteiset rahastot oli tarkoitettu sijoitusomaisuuden hoitamiseen. Osalla tuomiokapituleista on myös vähäisiä testamenttirahastoja.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Omakatteiset rahastot	Toimintatuotot	-1 758 940,36	-1 864 510,00	-1 481 000,00	
Omakatteiset rahastot	Maksutuotot	-180,00			
Omakatteiset rahastot	Vuokratuotot	-147 146,54	-149 000,00	-143 000,00	
Omakatteiset rahastot	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-1 468 091,05	-1 001 000,00	-1 050 000,00	
Omakatteiset rahastot	Sijoitustuotot	-143 522,77	-714 510,00	-288 000,00	
Omakatteiset rahastot	Toimintakulut	1 823 104,29	946 500,00	1 395 190,00	
Omakatteiset rahastot	Henkilöstökulut	106 679,00	182 570,00	127 450,00	
Omakatteiset rahastot	Palkat ja palkkiot	91 750,85	139 324,00	98 000,00	
Omakatteiset rahastot	Henkilösivukulut	22 960,49	43 246,00	29 450,00	
Omakatteiset rahastot	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-8 032,34			
Omakatteiset rahastot	Palvelujen ostot	51 625,48	19 010,00	33 740,00	
Omakatteiset rahastot	Palvelun ostot - sisäiset	18 000,00			
Omakatteiset rahastot	Vuokrakulut	67 498,81	67 420,00	72 000,00	
Omakatteiset rahastot	Aineet ja tarvikkeet	5 284,31	2 500,00	2 500,00	
Omakatteiset rahastot	Ostot tilikauden aikana	5 284,31	2 500,00	2 500,00	
Omakatteiset rahastot	Annetut avustukset	1 574 016,75	675 000,00	1 159 500,00	
Omakatteiset rahastot	Muut toimintakulut	-0,06	0,00		
Omakatteiset rahastot	Siirto omakatteiseen rahastoon	-64 163,93	918 010,00	85 810,00	
Omakatteiset rahastot	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00
Diakoniarahasto	Toimintatuotot	-1 473 592,64	-1 046 700,00	-1 070 000,00	
Diakoniarahasto	Maksutuotot	-180,00			
Diakoniarahasto	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-1 445 326,28	-985 000,00	-1 030 000,00	
Diakoniarahasto	Sijoitustuotot	-28 086,36	-61 700,00	-40 000,00	
Diakoniarahasto	Toimintakulut	1 291 325,22	582 570,00	1 053 450,00	
Diakoniarahasto	Henkilöstökulut	106 679,00	182 570,00	127 450,00	
Diakoniarahasto	Palkat ja palkkiot	91 750,85	139 324,00	98 000,00	
Diakoniarahasto	Henkilösivukulut	22 960,49	43 246,00	29 450,00	
Diakoniarahasto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-8 032,34			
Diakoniarahasto	Palvelujen ostot	5 851,98		6 000,00	

Diakoniarahasto	Annetut avustukset	1 178 794,26	400 000,00	920 000,00	
Diakoniarahasto	Muut toimintakulut	-0,02			
Diakoniarahasto	Siirto omakatteiseen rahastoon	182 267,42	464 130,00	16 550,00	
Diakoniarahasto	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00
Kv. ja ekumeeninen r	Toimintatuotot	-77 944,26	-384 000,00	-198 000,00	
Kv. ja ekumeeninen r	Sijoitustuotot	-77 944,26	-384 000,00	-198 000,00	
Kv. ja ekumeeninen r	Toimintakulut	383 514,65	180 000,00	200 000,00	
Kv. ja ekumeeninen r	Palvelujen ostot	15 514,66			
Kv. ja ekumeeninen r	Palvelun ostot - sisäiset	18 000,00			
Kv. ja ekumeeninen r	Annetut avustukset	350 000,00	180 000,00	200 000,00	
Kv. ja ekumeeninen r	Muut toimintakulut	-0,01			
Kv. ja ekumeeninen r	Siirto omakatteiseen rahastoon	-305 570,39	204 000,00	-2 000,00	
Kv. ja ekumeeninen r	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00
Turun arkkihp:n tk	Toimintatuotot	-62 949,77	-73 800,00	-61 000,00	
Turun arkkihp:n tk	Vuokratuotot	-49 571,93	-50 000,00	-50 000,00	
Turun arkkihp:n tk	Sijoitustuotot	-13 377,84	-23 800,00	-11 000,00	
Turun arkkihp:n tk	Toimintakulut	43 725,09	24 000,00	38 500,00	
Turun arkkihp:n tk	Palvelujen ostot	14 086,68	500,00	11 500,00	
Turun arkkihp:n tk	Vuokrakulut	24 722,69	23 500,00	25 000,00	
Turun arkkihp:n tk	Aineet ja tarvikkeet	4 115,71			
Turun arkkihp:n tk	Ostot tilikauden aikana	4 115,71			
Turun arkkihp:n tk	Annetut avustukset	800,00		2 000,00	
Turun arkkihp:n tk	Muut toimintakulut	0,01			
Turun arkkihp:n tk	Siirto omakatteiseen rahastoon	19 224,68	49 800,00	22 500,00	
Turun arkkihp:n tk	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00
Tampereen hp:n tk r	Toimintatuotot	-9 156,00	-77 010,00		
Tampereen hp:n tk r	Sijoitustuotot	-9 156,00	-77 010,00		
Tampereen hp:n tk r	Toimintakulut	5 411,39	150,00		
Tampereen hp:n tk r	Palvelujen ostot	5 411,42	150,00		
Tampereen hp:n tk r	Muut toimintakulut	-0,03			
Tampereen hp:n tk r	Siirto omakatteiseen rahastoon	3 744,61	76 860,00		
Tampereen hp:n tk r	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00
Oulun hp:n tk rahas	Toimintatuotot	-774,98	-2 700,00	-1 000,00	
Oulun hp:n tk rahas	Sijoitustuotot	-774,98	-2 700,00	-1 000,00	
Oulun hp:n tk rahas	Toimintakulut	769,28	100,00	700,00	
Oulun hp:n tk rahas	Palvelujen ostot	769,28	100,00	700,00	
Oulun hp:n tk rahas	Siirto omakatteiseen rahastoon	5,70	2 600,00	300,00	
Oulun hp:n tk rahas	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00
Mikkelin hp:n tk ra	Toimintatuotot	-26 139,71	-24 500,00	-26 500,00	
Mikkelin hp:n tk ra	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-22 764,77	-16 000,00	-20 000,00	

Mikkelin hpk:n tk ra	Sijoitustuotot	-3 374,94	-8 500,00	-6 500,00	
Mikkelin hpk:n tk ra	Toimintakulut	361,53	95 350,00	39 900,00	
Mikkelin hpk:n tk ra	Palvelujen ostot	361,53	6 350,00	2 400,00	
Mikkelin hpk:n tk ra	Annetut avustukset		89 000,00	37 500,00	
Mikkelin hpk:n tk ra	Siirto omakatteiseen rahastoon	25 778,18	-70 850,00	-13 400,00	
Mikkelin hpk:n tk ra	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00
Porvoon hpk:n tk rah	Toimintatuotot	-30 853,77	-42 700,00		
Porvoon hpk:n tk rah	Vuokratuotot	-6 447,60	-6 300,00		
Porvoon hpk:n tk rah	Sijoitustuotot	-24 406,17	-36 400,00		
Porvoon hpk:n tk rah	Toimintakulut	7 861,82	8 420,00		
Porvoon hpk:n tk rah	Palvelujen ostot	2 335,62			
Porvoon hpk:n tk rah	Vuokrakulut	3 126,20	3 420,00		
Porvoon hpk:n tk rah	Annetut avustukset	2 400,00	5 000,00		
Porvoon hpk:n tk rah	Siirto omakatteiseen rahastoon	22 991,95	34 280,00		
Porvoon hpk:n tk rah	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00
Kuopion hpk:n tk rah	Toimintatuotot	28 138,44	-9 000,00		
Kuopion hpk:n tk rah	Sijoitustuotot	28 138,44	-9 000,00		
Kuopion hpk:n tk rah	Toimintakulut	24 634,78	1 900,00		
Kuopion hpk:n tk rah	Palvelujen ostot	1 324,78	400,00		
Kuopion hpk:n tk rah	Aineet ja tarvikkeet	0,00	500,00		
Kuopion hpk:n tk rah	Ostot tilikauden aikana	0,00	500,00		
Kuopion hpk:n tk rah	Annetut avustukset	23 310,00	1 000,00		
Kuopion hpk:n tk rah	Siirto omakatteiseen rahastoon	-52 773,22	7 100,00		
Kuopion hpk:n tk rah	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00
Lapuan hpk:n tk raha	Toimintatuotot	-8 093,54	-98 000,00	-27 000,00	
Lapuan hpk:n tk raha	Sijoitustuotot	-8 093,54	-98 000,00	-27 000,00	
Lapuan hpk:n tk raha	Toimintakulut	6 593,66		1 390,00	
Lapuan hpk:n tk raha	Palvelujen ostot	1 323,68		1 390,00	
Lapuan hpk:n tk raha	Annetut avustukset	5 270,00			
Lapuan hpk:n tk raha	Muut toimintakulut	-0,02			
Lapuan hpk:n tk raha	Siirto omakatteiseen rahastoon	1 499,88	98 000,00	25 610,00	
Lapuan hpk:n tk raha	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00
Helsingin hpk:n tk r	Toimintatuotot	-43 054,64	-51 100,00	-42 500,00	
Helsingin hpk:n tk r	Vuokratuotot	-36 607,52	-37 700,00	-38 000,00	
Helsingin hpk:n tk r	Sijoitustuotot	-6 447,12	-13 400,00	-4 500,00	
Helsingin hpk:n tk r	Toimintakulut	26 815,08	14 260,00	14 000,00	
Helsingin hpk:n tk r	Palvelujen ostot	1 588,87	1 260,00	1 500,00	
Helsingin hpk:n tk r	Vuokrakulut	11 761,71	12 000,00	12 000,00	
Helsingin hpk:n tk r	Aineet ja tarvikkeet	22,00	1 000,00	500,00	
Helsingin hpk:n tk r	Ostot tilikauden aikana	22,00	1 000,00	500,00	
Helsingin hpk:n tk r	Annetut avustukset	13 442,49			

Helsingin hpk:n tk r	Muut toimintakulut	0,01	0,00		
Helsingin hpk:n tk r	Siirto omakatteiseen rahastoon	16 239,56	36 840,00	28 500,00	
Helsingin hpk:n tk r	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00
Espoon hpk:n tk raha	Toimintatuotot	-54 519,49	-55 000,00	-55 000,00	
Espoon hpk:n tk raha	Vuokratuotot	-54 519,49	-55 000,00	-55 000,00	
Espoon hpk:n tk raha	Toimintakulut	32 091,79	39 750,00	47 250,00	
Espoon hpk:n tk raha	Palvelujen ostot	3 056,98	10 250,00	10 250,00	
Espoon hpk:n tk raha	Vuokrakulut	27 888,21	28 500,00	35 000,00	
Espoon hpk:n tk raha	Aineet ja tarvikkeet	1 146,60	1 000,00	2 000,00	
Espoon hpk:n tk raha	Ostot tilikauden aikana	1 146,60	1 000,00	2 000,00	
Espoon hpk:n tk raha	Siirto omakatteiseen rahastoon	22 427,70	15 250,00	7 750,00	
Espoon hpk:n tk raha	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00	0,00

3 Kirkon palvelukeskus

*) Kirkon palvelukeskuksen talousarvio 2020 ja toimintasuunnitelma 2020–2022 on hyväksytty Kirkon palvelukeskuksen johtokunnan kokouksessa 19.6.2019, § 36.

3.1 Toimintasuunnitelma

Palvelukeskusmuotoisen toiminnan tavoitteena on yhtenäistää toimintatapoja ja -malleja, kehittää palveluita ja tehostaa talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja yhdessä asiakkaiden kanssa osana kokonaiskirkollista toimintaa. Keskitetyillä talous- ja henkilöstöhallintoa tukevilla tietojärjestelmillä haetaan kustannustehokkuutta ja parempaa tuottavuutta.

Kirkon palvelukeskuksen johtokunta on laatinut strategian vuoteen 2020. Strategiakausi jaetaan kahteen vaiheeseen. Strategiakauden ensimmäinen puolisko oli vakiinnuttamisen kausi, jolloin painopiste oli toiminnan tehostamisessa ja nykypalveluiden kehittämisessä. Jälkimmäisellä puoliskolla painopistettä siirretään järjestelmien käytettävyyden parantamiseen sekä uusien palveluiden kehittämiseen.

Vuosina 2018–2019 palvelukeskuksen toimintaa on tehostettu ja sen lisäksi joitakin palvelulaajennuksia on pilotoitu asiakaskohtaisien palvelujoukkojen kautta. Vuonna 2020 nykypalveluiden jo pilotoituja sekä uusia laajennuksia on tarkoitus tarjota asiakkaille hallitusti. Lisäksi yhdessä asiakkaiden kanssa pyritään tunnistamaan mahdollisia asiakasryhmäkohtaisia palvelulaajennuksia eri kokoisille seurakuntatalouksille.

Kirkon palvelukeskuksen asiakkaat odottavat saavansa palvelukeskukseen keskitetystä toiminnasta kustannussäästöjä. Hyötyjen täysimääräinen realisoituminen palvelukeskusmuotoisessa toimintatavassa edellyttää asiakkailta palvelukeskusprosessien mukaista toimintatapaa, prosessien ja osaamisen edelleen kehittämistä sekä uuden toimintatavan vakiinnuttamista. Kirkon palvelukeskus kehittää jatkuvasti talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja ja toimintatapoja yhdessä asiakkaiden kanssa.

Suunnittelukauden talous- ja henkilöstöhallinnon tietotekniset kehittämisprojektit edellyttävät yli Kirkkohallituksen yksikkörajojen toimimista ja seurakuntien osallistamista kehitystyöhön. Palvelukeskuksen sisäiset toiminnan tehostamiset kohdistuvat lisäksi prosesseihin, johtamiseen ja talousohjaukseen.

3.1.1 Asiakkaat

Kaikki seurakuntataloudet ovat Kirkon palvelukeskuksen palvelutuotannon asiakkaina, mikä antaa hyvät mahdollisuudet kehittää palvelukokonaisuutta yhteistyössä seurakuntatalouksien kanssa. Suunnittelukauden tavoitteena on talous- ja henkilöstöhallinnon toimintojen kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa, järjestelmien käytettävyyden parantaminen sekä palveluprosessien automatisoinnin edistäminen.

Palvelutuotannon näkökulmasta asiakkaat on ryhmitelty asiakassegmentteihin. Pienille, keskisuurille ja isoille seurakuntatalouksille on perustettu omat asiakastyöryhmät, joissa yhdessä asiakkaiden kanssa identifioidaan talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien ja järjestelmien toiminnan kannalta keskeisimmät kehityskohteet.

Vuoden 2018 alusta käyttöön otettu uusi palvelukeskusmaksujen hinnasto on tuonut läpinäkyvyyttä paperisista prosesseista digitaalisiin prosesseihin siirtymisen mahdollistavista kustannushyödyistä asiakkaille. Hinnaston pohjalta asiakkaat voivat ohjata toimintaansa kustannustehokkaampaan suuntaan.

3.1.2 Prosessit

Asiakkaiden kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on tarkastella vastuunjakotaulukkoa ja selkeyttää työnjakotaulukkoa siitä näkökulmasta, että mahdolliset käytännön työtehtävien päällekkäisyydet poistetaan ja löydetään uusia yhteisiä toimintatapoja kokonaisprosessin tehostamiseksi.

Palvelutuotannon prosessien laatua parannetaan systemaattisella poikkeamien käsittelyllä sekä minimoimalla manuaalisia työvaiheita ja standardisoimalla prosessityötä. Palvelutuotannon prosesseja tehostetaan samanmuotoisina toistuvien tehtävien suorittamisena automaation ja robotiikan avulla.

Asiakaspalvelua kehitetään siihen suuntaan, että valtaosa asiakkaiden palvelupyynnöistä saatisiin ratkaistua jo ensimmäisessä yhteydenotossa asiakastuessa. Asiakaspalvelun osaamista vahvistetaan ja asiakaspalveluprosessia kehitetään sen mukaisesti.

3.1.3 Henkilöstö

Vuonna 2020 palvelukeskuksen henkilöstömäärän arvioidaan kasvavan väliaikaisesti palkkahallintojärjestelmän kilpailutuksen edellyttämää vaatimusmäärittely, testausta, käyttöönottoa ja koulutusta varten. Vakituisten työntekijöiden määrä kasvaa korkeintaan yksittäisillä henkilöillä asiakkaille tarjottavien palvelujoukkojen mahdollisen lisääntymisen myötä. Henkilöstön rekrytoinnit tulevat edelleenkin olemaan pääosin korvaavia mutta myös strategisten hankkeiden mukaan kohdennettuja erityisosaamisien vahvistamisia.

Strategiset tavoitteet edellyttävät henkilöstön osaamisen kartuttamista ja entistä laajempaa nykypalveluiden prosessiosaamista. Henkilöstön kehittämisessä keskitytään palvelujen tuottamiseen tarvittavan osaamisen lisäksi laajempien prosessivastuiden sekä digitalisaation myötä muuttuviin osaamistarpeisiin.

Palvelukeskustoiminnassa panostetaan laadukkaaseen johtamiseen, hyvään esimiestyöhön sekä tuloksekkaaseen tiimityöhön. Näiden avulla varmistetaan töiden sujuvuus ja työkuorman tasainen jakautuminen, jotka ovat perusedellytys laadukkaalle palvelutuotannolle ja työyhteisön hyvinvoinnille.

3.1.4 Talous

Vuosien 2020–2022 suunniteltu toimintakate on nolla. Kirkon palvelukeskuksen tuloarvio vuosille 2020–2022 on laadittu omakustannushinnoittelun pohjalta. Mikäli suoritemäärissä tai kustannuksissa tapahtuu merkittäviä muutoksia, on palvelukeskusmaksuja tarkistettava uudelleen. Tavoitteena on, että hinnoittelun läpinäkyvyys ja palveluiden yksikköhinnat ohjaavat asiakkaiden oman toiminnan kehittämistä.

Tulevien vuosien talousarvioon vaikuttavia muuttuvia tekijöitä ovat palvelukeskusmaksujen perusteet ja asiakkaiden suoritemäärien kehittyminen. Lisäksi useita palvelukeskuksen tietojärjestelmäsopimuksia uusitaan suunnittelukaudelle. Kilpailutuksien ja neuvotteluiden kautta tehtävien uusien sopimusten kustannusvaikutukset eivät ole vielä tiedossa.

3.2 Talousarvio

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

	Edellinen TP 2018	Kuluvan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toimintatuotot	-9 001 381,68	-8 870 000,00	-9 220 000,00	
Myyntituotot	-1 100,00			
Vuokratuotot	-13 800,00		-14 000,00	
Tuet ja avustukset	-27 628,43		-26 000,00	
Muut toimintatuotot	-8 741 553,65	-8 637 500,00	-8 943 500,00	
Sisäiset tuotot	-217 299,60	-232 500,00	-236 500,00	
Toimintakulut	8 538 405,59	8 870 000,00	9 220 000,00	
Henkilöstökulut	4 532 991,76	4 970 000,00	5 240 000,00	
Palkat ja palkkiot	3 505 539,71	3 427 312,00	3 668 000,00	
Henkilösivukulut	1 076 725,05	1 542 688,00	1 572 000,00	
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-49 273,00			
Palvelujen ostot	2 878 320,42	2 855 000,00	2 930 000,00	
Palvelun ostot - sisäiset	511 087,00	530 000,00	530 000,00	
Vuokrakulut	445 446,35	465 000,00	450 000,00	
Aineet ja tarvikkeet	167 376,94	50 000,00	70 000,00	
Ostot tilikauden aikana	167 376,94	50 000,00	70 000,00	
Muut toimintakulut	3 183,12			
TOIMINTAKATE	-462 976,09	0,00	0,00	0,00

3.3 Tulokortti

TULOSKORTTI 2020			
Kirkon palvelukeskus, Kipa			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkon palvelukeskuksen asiakasviestintä on ajantasaista ja tehokasta.	Kehitämme Kirkon palvelukeskuksen asiakaskohtaiset suoritemääräraportit kaikille asiakkaille.	Asiakaskohtaiset suoritemääräraportit ovat valmiit kuukausittain lähetettäviksi.
		Uudistamme Kirkon palvelukeskuksen asiakasviestintää nykyistä ajantasaisemmaksi, tehokkaammaksi ja vaikuttavammaksi.	Kumppani-uutiskirje uudistetaan sisältämään yleiset informaatiot ja yhteyshenkilöohjeistukset eriytetään omaan viestintäkanavaan, esim. Akkunaan.
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen	Seurakuntatalouksien yhteyshenkilöille on ajantasaista koulutusta tarjolla.	Tarjoamme säännöllisiä koulutuksia seurakuntatalouksien yhteyshenkilöille.	Seurakuntatalouksien yhteyshenkilöiden koulutustarjonta on intrassa valittavana.
	Palvelukeskuksen palvelupyyntöjen käsittely on laadukkaampaa.	Tehostamme palvelupyyntöjen hallinnointia.	Palvelupyynnöille on määritetty tehokas käsittelyprosessi ja tavoiteratkaisuat.
	Järjestelmien käytettävyys on parantunut.	Tunnistamme käytettävyyteen liittyviä järjestelmien kehitystarpeita yhdessä asiakastyöryhmien kanssa ja toteutamme niitä yhdessä järjestelmätoimittajien kanssa.	Tunnistetuista käytettävyyssparannuksista tärkeimmät ovat määriteltynä ja toteutettuina palvelukeskuksen taloudelliset puitteet huomioiden.
	Yleisimmät palvelulaajennukset ovat tarjolla kaikille asiakkaillemme.	Järjestämme infotilaisuuksia yleisesti tarjolla olevista palvelulaajennuksista.	Palvelulaajennuksien tuotot ovat nousseet 20 % edellisvuoteen verrattuna.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Palvelukeskuksen toiminta on tehokasta.	Kehitämme ja tehostamme palveluprosessejamme.	Palvelukeskuksen jokaiselle pääprosessille on tehty yksi Lean-kehitysprojekti.
		Mittaamme palvelukeskuksen tehokkuuden kehitystä.	Palvelukeskuksen perusprosessien toiminnolle on käytössä tehokkuusmittarit.
		Vertaamme palvelukeskuksen toimintaa muihin palvelukeskuksiin ja tunnistamme niiden hyviä käytäntöjä.	Palvelukeskuksen toimintaa on verrattu kahteen palvelukeskukseen ja tunnistetuista hyvistä käytänteistä on valittu soveltuvimmat toteutettaviksi.

	Kilpailutuksien kautta mahdollisesti hankitut uudet palvelukeskuksen järjestelmät on otettu käyttöön.	Tuemme seurakuntatalouksia mahdollisten uusien järjestelmien käyttöönotossa.	Seurakuntatalouksien yhteyshenkilöt on koulutettu käyttämään mahdollisia uusia järjestelmiä.
--	---	--	--

4 Investoinnit ja kirkon ICT-kehitystoiminta

4.1 Investoinnit

Tietojärjestelmäinvestoinnit					
Toimiala	TP 2018	TA 2019	TAE 2020	2021	2022
Seurakuntatoiminta	1 067 000	800 000	800 000	800 000	800 000
Hautaustoimi		100 000			
Kirkonkirjojen pito					
Yhteiset palvelut		200 000	150 000		
Kirkon keskushallinnon ICT-investoinnit		100 000	100 000	100 000	100 000
Yhteensä	1 067 000	1 200 000	1 050 000	900 000	900 000
Kiinteistö- ja kalustoinvestoinnit					
Kiinteistöt	264 000	110 000	335 000		50 000
Kalusto	126 000	150 000	546 000	100 000	100 000
Yhteensä	390 000	260 000	881 000	100 000	150 000
KAIKKI YHTEENSÄ	1 457 000	1 460 000	1 931 000	1 000 000	1 050 000

4.2 Kiinteistö- ja kalustoinvestoinnit

4.2.1 Kirkkohallitus / kiinteistöt

- Kirkon koulutuskeskuksen toimistohuoneiden sekä luentosalien 2 ja 3 valaistuksen muutokseen varataan 45 000 euroa vuodelle 2020.
- Vuodelle 2020 varataan Kirkon talon Uusi tila -hankkeen kalustoinvestointeihin 496 000 euroa.

4.2.2 Hiippakunnat / kiinteistöt

- Turun arkkipiispan talon vesikaton ja tontin rauta-aidan maalaukseen, Turun piispan-talon sauna-, pesu- ja pukuhuonetiloihin, keittiökaapistojen sekä lattiapintojen kun-nostus ja uusimistyöhön, Oulun tuomiokapitulin ilmanvaihdon kunnostukseen, Por-voon tuomiokapitulin kuntoarvion mukaisiin rakennus- ja LVIS-töille varataan vuo-delle 2020 yhteensä 290 000 euroa ja vuodelle 2022 yhteensä 50 000 euroa.

- Tuomiokapitulien kalustohankintojen arvioidaan olevan yhteensä 50 000 euroa vuodessa suunnitelmakauden aikana.
- Alla olevassa taulukossa esitetään hiippakuntien kiinteistöinvestoinnit:

Investoinnit	2020	2021	2022
TURKU			
Piispantalo			
Keittiön kaapistojen ja lattian uusinta	40 000		
Kylpyhuone ja sauna	35 000		
Seinä ja lattiapintojen korjauksia	30 000		
Arkkipiispantalo			
Vesikaton ja rauta- aidan maalaus	60 000		
Lämmitysjärjestelmän uusimattomien osien saneeraus	40 000		
OULU			
Tuomiokapituli			
Ilmanvaihdon kunnostus	50 000		
PORVOO			
Tuomiokapituli			
Rakennus- ja LVIS- työt kuntoarvion mukaan	35 000		
Lämmöntuotantolaitoksen uusiminen			50 000
Investoinnit yhteensä	290 000	-	50 000

4.3 Kirkon ICT-kehitystoiminta

Kirkon ICT-kehitystoimintaa ovat ohjanneet kirkolliskokouksen linjaukset. Kehitystoimintaa ja ohjausta arvioidaan jatkossa ICT-selvityksen johtopäätösten sekä Kirkkohallituksen Suunta-hankkeen kautta.

Kirkolliskokous päätti vuonna 2017, ettei uusia kehittämishankkeita aloiteta ennen kuin selvitys kirkon tietohallinnon organisaatiosta, hankkeista ja kustannuksista (ICT-selvitys) on tehty ja sen tulokset käsitelty. ICT-selvitys valmistui ja se käsiteltiin kirkolliskokouksessa vuoden 2018 marraskuussa. Noin vuoden mittainen hankkeiden jäädytysaika päättyi ja hankkeita on päästy jatkamaan.

ICT-selvitys nostaa esiin kehittämisestä erityisesti hallinnolliset ongelmat sekä tietoteknisten ratkaisujen hajanaisuuden. Toiminta on monilta osin tehotonta ja päällekkäistä työtä tehdään paljon. Seurakuntatalouksien suunnalta on tullut toiveita yhteistyön tiivistämisestä.

Kehittämishjelmat on jaettu viiteen eri toimialaluokkaan, joista neljä vastaa vakiintuneita seurakuntien toiminta-alueita sekä yksi kaikkia toimialoja tukevia yhteisiä palveluihin.

4.3.1 Seurakuntatoiminta

Kirkkohallitus ylläpitää seurakuntien toimintaa tukevia valtakunnallisia palveluita. Näitä ovat erilaiset verkkosivustot ja verkkopalvelut jäsenille, yhteiskunnalle, medialle sekä seurakuntien työntekijöille. Lisäksi hyödynnetään olemassa olevia verkkopalveluita sekä luodaan erilaisia yhteistyöverkostoja kirkon toiminnan ympärille.

Keskushallinnon kautta toteutettavat merkittävimmät muut kehittämiskohteet ovat kaste ja kummus -hankkeen tukeminen sekä sähköisen asioinnin kehittäminen. Yksittäisten kehittämiskohteiden lisäksi parannetaan seurakuntien välistä yhteistoimintaa verkkopalveluilla sekä muilla tietoteknisillä palveluilla. Vuonna 2019 on otettu käyttöön kaikissa seurakunnissa yhteiset sähköiset alustat.

Vaalitietojärjestelmien kehittämistä jatketaan ja valmistelut vuoden 2022 seurakuntavaaleihin aloitetaan.

Merkittävimmät investointikohteet ovat verkkopalveluiden kehittäminen (450 000 euroa), Notes-pohjaisten palveluiden uusiminen (250 000 euroa) sekä Kirkolliskokouksen määrittelymien erillishankkeiden tukeminen hankesuunnitelmien ja ohjausryhmien päätöksiä mukaisesti (100 000 euroa).

4.3.2 Kulttuuriomaisuus ja kiinteistöt

Seurakuntatalouksien yhteenlasketut kiinteistömenot vuosittain ovat noin neljäsosa kirkollisverotuloista. Osana kiinteistöjen hallintaan on käyttöön otettu kiinteistörekisteri sekä siihen liittyvä irtaimistorekisteri. Näiden tarkoitus on yhdenmukaistaa ja helpottaa seurakuntien välistä yhteistoimintaa sekä parantaa kiinteistöihin liittyvien hankintojen kustannustehokkuutta.

Palvelut tuotetaan Kirkkohallituksen toimesta osin osana valtionrahoitusta ja osin erillisveloitettavina sopimus pohjaisina palveluina. Seurakunnat voivat laajentaa kokonaisuuksia tarvitsemillaan palveluilla palvelusopimusten mukaisesti. Rekisterien kehittämistä jatketaan seuraavina vuosina esiin tulevien tarpeiden pohjalta.

Kiinteistöautomaation ja valvonnan tarkoitus on suojella arvokkaita kiinteistöjä sekä tuottaa niiden monipuoliseen ja tehokkaaseen käyttämiseen joustavia, taloudellisia, ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita palveluita. Tällä hetkellä valmiita kokonaisuuksia ovat kameravalvonta sekä rakennusautomaatiovalvomo. Lisäksi seurakuntien käyttöön on luotu ohjeistus yhteensopivan rakennusautomaation toteutuksesta.

4.3.3 Hautaustoimi

Hautaustoimen tehtäviä ja toimintaa säätelee Hautaustoimilaki 457/2003, Kirkkolain 17 luku ja Kirkkojärjestyksen 17 luku. Seurakunnilla ja seurakuntayhtymillä on velvollisuus pitää hautarekisteriä, josta ilmenevät laissa erikseen määritellyt vainajaan, hautasijaan ja hautaan liittyvät tiedot.

Hautaustoimen toiminnallinen kokonaisuus kattaa lakisääteisen hauta- ja vainajarekisterin ylläpidon, hautaoikeuksien määrittelyn, haudanhoitosopimusrekisterin ja siihen liittyvän hautojenhoitoon liittyvien tehtävien suorittamisen sekä hautausmaata ja hautamuistomerkkejä koskevat tiedot.

Seurakunnilla ei ole olemassa tällä hetkellä yhtenäistä tietokantaa haudoista. Hautaustoimen tietojärjestelmän valmistelutyöryhmä esitti vuonna 2015 valmistuneessa raportissaan hautaustoimen tietojen ylläpitoon ja hyödyntämiseen tarvittavan yhteisen tietokannan ja tietojärjestelmän rakentamista. Talousvaliokunta totesi kirkolliskokoukselle antamassaan mietinnössään 6/2017, että hautaustoimen tietojärjestelmän toteuttamista on syytä edelleen selvittää ja edelleen vuodelle 2019 on varattuna investointirahoitusta.

Hautaustoimen tietojärjestelmän kilpailuttaminen on käynnissä ja tavoitteena on se, että hankinnan arvo on tiedossa lokakuun lopussa 2019.

Hautaustoimen rahoitusta kuvataan tarkemmin kappaleessa 2.5 ”Valtion rahoitus”.

4.3.4 Kirkonkirjojen pito

Kirkkohallituksen täysistunnon linjasi vuoden 2015 lopulla tavoitteeksi sen, että kirkonkirjojenpitoon liittyvät tehtävät keskitetään jatkossa alueellisiin keskusrekistereihin. Tämä edellyttää, että vanhojen kirkonkirjojen digitointiprosessi ja tietojen tallentaminen jäsentietojärjestelmään on kokonaisuudessaan suoritettu ja tiedot tarkastettu. Tämän jälkeen voidaan ottaa Kirjurin valtakunnallinen tietojenluovutuspalvelu käyttöön. Työ on edelleen kesken. Kirjuri-järjestelmä rahoitetaan valtion rahoituksella, jota on kuvattu kappaleessa 2.5 Valtion rahoitus.

4.3.5 Yhteiset palvelut

Kirkkohallitus ylläpitää kirkon yhteisiä tietojärjestelmiä sekä tietoteknisiä peruspalveluja. Tämän lisäksi Kirkkohallitus tuottaa sopimusperusteisia palveluita seurakunnille. Tuotetuista palveluista on tehty tarkemmat palvelukuvaukset. Palveluille tarjotaan valtakunnallinen käyttäjätuki tietojärjestelmille. Palveluiden tuottamista tullaan pohtimaan ICT-selvityksen antamien suuntaviivojen perusteella.

Yhteisten palveluiden investointivaraus vuodelle 2020 on 150 000 euroa.

Merkittävimmät kehitystarpeet on kuvattu alla:

- KIRKKO-verkko: Nykyinen KIRKKO-verkko pohjautuu Elisan kanssa vuonna 1997 solmittuun sopimukseen KIRKKO-verkon ytimen rakentamisesta. Ytimeen voidaan katsoa kuuluvan varsinaisen kytkentäytimen lisäksi Internet-rajapinta, palomuri- ja tietoturvapalveluita, nieluliittymät joiden kautta toimipaikkojen liittymät liitetään KIRKKO-verkkoon sekä yli 1000 seurakuntien toimipaikkojen KIRKKO-verkkoliittymää. Vuosikymmenten kuluessa aikoinaan tiukasti kiinteiden toimipisteiden varaan rakentunut työ on muuttunut yhä enemmän liikkuvuutta ja joustavuutta edellyttäväksi, joten tietoverkkoa kehitetään enemmän nykyaikaista tietotyötä tukevaksi. KIRKKO-verkkoon on myös liitetty laajenevassa mitassa nopeita 4G-liittymiä, mikä on osaltaan ruuhkauttanut verkkoa. KIRKKO-verkon rakenne vaatii välitöntä kehittämistä.
- Seurakuntien, hiippakuntien ja Kirkkohallituksen väliset esteet: Seurakuntarajat ylittävän yhteistyön yhtenä ongelmana ovat tietoteknisten ratkaisujen asettamat rajoitteet. Tavoitteena on vähentää niistä aiheutuvia ongelmia yhtenäistämällä tietoteknisiä ratkaisuja tarpeellisilta osin. Viimeisen vuoden aikana erityisesti pilvipalveluratkaisut vaativat toimintojen yhdenmukaistamista toimiakseen tehokkaasti. Ratkaisujen yhdenmukaistaminen myös helpottaa työntekijöiden liikkumista työantajien välillä.

- Käytettävyyden kehittäminen: Tietojärjestelmien käytettävyyden kehittämistä jatketaan. Käytettävyyttä kehitetään systemaattisesti palautteiden pohjalta. Seurakuntien antama palaute otetaan huomioon ja kehittämistyöhön osallistuvat kaikki keskushallinnon yksiköt.
- Kirkon yhteisen ICT-toiminnan uudelleen arviointi: Keskusrahastomaksun alentaminen ja kirkollisverotulojen kehitys edellyttävät nykyisen toiminnan uudelleen arviointia. Työtä jatketaan ICT-selvityksen suosituksen pohjalta.

4.3.6 Kirkon keskushallinnon ICT-investoinnit

Keskushallinnon jatkuvien palveluiden kehittämiseen varataan 100 000 euroa.

5 Rahoituslaskelma

	TP 2018	TA 2019	TAE 2020	TTS 2021	TTS 2022
(1000 euroa)					
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	-1 215	-6 965	-5 901	1 185	1 333
Tulorahoituksen korjauserät					
Yhteensä	-1 215	-6 965	-5 901	1 185	1 333
Investoinnit					
Investointimenot	-1 458	-1 460	-1 931	-1 000	-1 050
Sijoitukset	210				
Yhteensä	-1 248	-1 460	-1 931	-1 000	-1 050
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-2 462	-8 425	-7 832	185	283
Rahoitustoiminnan rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-3 404				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Pitkäaikaisten saamisten muutos	24	0	0	0	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	5 675				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-19				
	5 680	0	0	0	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	2 276	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	-186	-8 425	-7 832	185	283
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	53 999	45 574	37 742	37 927	38 210
Rahavarat 1.1.	54 185	53 999	45 574	37 742	37 927
	-186	-8 425	-7 832	185	283

6 Kirkkohallituksen suunnitteluyksiköiden talousarviot ja toiminnan kuvaus

6.1 Kirkolliskokous

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Kirkolliskokous		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Kirkolliskokous ja s	Toimintakulut	720 421,69	780 100,00	722 000,00	
Kirkolliskokous ja s	Henkilöstökulut	344 698,18	403 000,00	359 500,00	
Kirkolliskokous ja s	Palkat ja palkkiot	320 491,93	369 000,00	332 000,00	
Kirkolliskokous ja s	Henkilösivukulut	24 206,25	34 000,00	27 500,00	
Kirkolliskokous ja s	Palvelujen ostot	371 917,98	374 800,00	359 900,00	
Kirkolliskokous ja s	Aineet ja tarvikkeet	3 805,53	2 300,00	2 600,00	
Kirkolliskokous ja s	Ostot tilikauden aikana	3 805,53	2 300,00	2 600,00	
Kirkolliskokous ja s	TOIMINTAKATE	720 421,69	780 100,00	722 000,00	722 000,00
Kkok.yhteiset	Toimintakulut	546 896,16	589 400,00	542 400,00	
Kkok.yhteiset	Henkilöstökulut	228 755,18	245 000,00	236 000,00	
Kkok.yhteiset	Palkat ja palkkiot	214 953,00	226 000,00	220 000,00	
Kkok.yhteiset	Henkilösivukulut	13 802,18	19 000,00	16 000,00	
Kkok.yhteiset	Palvelujen ostot	314 433,45	342 100,00	303 800,00	
Kkok.yhteiset	Aineet ja tarvikkeet	3 707,53	2 300,00	2 600,00	
Kkok.yhteiset	Ostot tilikauden aikana	3 707,53	2 300,00	2 600,00	
Kkok.yhteiset	TOIMINTAKATE	546 896,16	589 400,00	542 400,00	542 400,00
Kkok.valiok. ja kom.	Toimintakulut	173 525,53	190 700,00	179 600,00	
Kkok.valiok. ja kom.	Henkilöstökulut	115 943,00	158 000,00	123 500,00	
Kkok.valiok. ja kom.	Palkat ja palkkiot	105 538,93	143 000,00	112 000,00	
Kkok.valiok. ja kom.	Henkilösivukulut	10 404,07	15 000,00	11 500,00	
Kkok.valiok. ja kom.	Palvelujen ostot	57 484,53	32 700,00	56 100,00	
Kkok.valiok. ja kom.	Aineet ja tarvikkeet	98,00			
Kkok.valiok. ja kom.	Ostot tilikauden aikana	98,00			
Kkok.valiok. ja kom.	TOIMINTAKATE	173 525,53	190 700,00	179 600,00	179 600,00

6.2 Piispainkokouksen kanslia

Toimintasuunnitelma

Piispainkokouksen kanslian tehtävänä on suorittaa piispainkokouksen istuntoihin liittyvät järjestelyt sekä valmistella ja panna toimeen istunnoissa käsiteltäviä asioita sen mukaisesti kuin esityslistan asiat jakautuvat yhdessä ulkoasiain osaston kanssa. Lisäksi piispainkokouksen kanslia avustaa piispojen kollegiota tämän suorittaessa piispojen yhteisiä tehtäviä tai koordinoimassa hiippakuntien toimintaa.

Piispainkokous käsittelee asioita sen mukaan, mitä aloiteoikeuden piispainkokouksessa omaavat tahot (KJ 21: 2§) esittävät, joten vuosien 2020–2022 konkreettista työmäärää ja tehtäviä on vaikea arvioida tai ennakoida muuta kuin ns. vuosikelloasioiden osalta sekä jo tiedossa olevien prosessien osalta. Viimeksi mainittuihin kuuluvat esimerkiksi kirkolliskokouksen piispainkokoukselle lähettämä kirkon avioliittokantaa koskeva työskentely sekä kirkon seuraava strategia, jonka laatimisessa piispainkokous on uudella tavalla mukana. Piispainkokouksen pääsihteeri kuuluu siksi strategiaa laativaan työryhmään.

Kaikki merkit viittaavat siihen, että käsiteltävien asioiden määrä on pikemminkin lisääntymään kuin vähenemään päin. Asialistalle voi odottaa nousevan periaatteellisia teologisia ja kirkon toimintaan liittyviä kysymyksiä, mikä johtuu kirkon toimintaympäristön nopeasta muutoksesta. Useista kirkolliskokouksen tai Kirkkohallituksen käsittelemistä asioista pyydetään piispainkokouksen lausunto, joten kirkossa tapahtuvat uudistusprosessit heijastuvat usein suoraan kanslian työmäärään.

Piispainkokouksen kanslia osallistuu myös ammatillisen koulutuksen seurantaan ja kelpoisuustyöskentelyyn erityisesti pappien osalta, teologian maistereiden soveltuvuuden seurantaan ja lisäksi työvoiman rekrytoinnin edistämiseen ja siihen liittyvään ennakointiin muun muassa Kirkon teologikoulutustoimikunnassa ja Ammatillisen koulutuksen ryhmässä (AKR). Lisäksi kansliasta ollaan mukana ekumeniassa ja uskontodialogissa etenkin Suomen Ekumeenisen Neuvoston ja USKOT-foorumin puitteissa sekä piispainkokouksen asettaman uskontojen kohtaamisen toimikunnan välityksellä. Myös kansainvälisiä suhteita ylläpidetään esimerkiksi pohjoismaisten piispainkokouksen sihteerien vuotuisten tapaamisten välityksellä.

Tämän lisäksi piispainkokouksen kanslian työntekijät ovat omalla asiantuntijaprofiilillaan mukana Kirkkohallituksen työskentelyssä: tässä suhteessa piispainkokouksen kanslia seurailee Kirkkohallituksen muiden osastojen toimintasuunnitelmia, joista nouseviin prosesseihin kanslian työntekijöitä osallistuu osaamisensa perusteella.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Piispainkokouksen kanslia	Toimintakulut	281 148,55	345 585,00	319 585,00	
Piispainkokouksen kanslia	Henkilöstökulut	200 974,25	200 085,00	200 085,00	
Piispainkokouksen kanslia	Palkat ja palkkiot	153 817,60	152 690,00	152 690,00	
Piispainkokouksen kanslia	Henkilösivukulut	47 156,65	47 395,00	47 395,00	
Piispainkokouksen kanslia	Palvelujen ostot	74 764,05	136 600,00	110 600,00	
Piispainkokouksen kanslia	Palvelun ostot - sisäiset	595,00			
Piispainkokouksen kanslia	Aineet ja tarvikkeet	1 833,92	2 900,00	2 900,00	
Piispainkokouksen kanslia	Ostot tilikauden aikana	1 833,92	2 900,00	2 900,00	
Piispainkokouksen kanslia	Annetut avustukset	2 921,33	5 000,00	5 000,00	
Piispainkokouksen kanslia	Muut toimintakulut	60,00	1 000,00	1 000,00	
Piispainkokouksen kanslia	TOIMINTAKATE	281 148,55	345 585,00	319 585,00	313 610,00
Piispainkokouksen kanslia	Toimintakulut	236 508,67	229 985,00	229 985,00	
Piispainkokouksen kanslia	Henkilöstökulut	200 974,25	200 085,00	200 085,00	
Piispainkokouksen kanslia	Palkat ja palkkiot	153 817,60	152 690,00	152 690,00	
Piispainkokouksen kanslia	Henkilösivukulut	47 156,65	47 395,00	47 395,00	
Piispainkokouksen kanslia	Palvelujen ostot	33 045,50	27 100,00	27 100,00	
Piispainkokouksen kanslia	Palvelun ostot - sisäiset	595,00			
Piispainkokouksen kanslia	Aineet ja tarvikkeet	1 833,92	1 800,00	1 800,00	
Piispainkokouksen kanslia	Ostot tilikauden aikana	1 833,92	1 800,00	1 800,00	
Piispainkokouksen kanslia	Muut toimintakulut	60,00	1 000,00	1 000,00	
Piispainkokouksen kanslia	TOIMINTAKATE	236 508,67	229 985,00	229 985,00	228 490,00
Piisp.kok.ist. työ	Toimintakulut	19 397,37	49 100,00	23 100,00	
Piisp.kok.ist. työ	Palvelujen ostot	19 397,37	48 000,00	22 000,00	
Piisp.kok.ist. työ	Aineet ja tarvikkeet		1 100,00	1 100,00	
Piisp.kok.ist. työ	Ostot tilikauden aikana		1 100,00	1 100,00	
Piisp.kok.ist. työ	TOIMINTAKATE	19 397,37	49 100,00	23 100,00	21 945,00
Teologikoul.toimik.	Toimintakulut	25 242,51	66 500,00	66 500,00	

Teologikoul.toimik.	Palvelujen ostot	22 321,18	61 500,00	61 500,00	
Teologikoul.toimik.	Annetut avustukset	2 921,33	5 000,00	5 000,00	
Teologikoul.toimik.	TOIMINTAKATE	25 242,51	66 500,00	66 500,00	63 175,00

TULOSKORTTI 2020			
Piispainkokouksen kanslia			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Piispojen tekemät linjanvedot ja kirkon opilliset tulkinat tunnetaan.	Tiedotamme piispainkokouksen päätöksistä ja olemme aktiivisia yhteiskunnallisessa keskustelussa.	Piispainkokouksen päätöksistä viestitään kirkollisessa mediassa ja niihin viitataan kirkollisessa, aiheen sopiessa myös yhteiskunnallisessa keskustelussa.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Pappien koulutus vastaa ajan tarpeisiin.	Osallistumme Kirkkohallituksen koulutuspoliittiseen työskentelyyn pitäen esillä pappisviran vaatimuksia ja kehittämismahdollisuuksia.	Pappien koulutuspolku on selkeä kokonaisuus, joka mahdollistaa viranhoidon kannalta olennaisten tietojen ja taitojen sekä osaamisen kehittämisen.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon opillista perustaa tulkitaan suhteessa muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin.	Teemme työmme uusinta ekumeenista teologiaa hyödyntäen.	Kirkon teologinen perusta on ajanmukainen ja luterilainen usko mielletään relevantiksi vaihtoehdoksi tämän päivän yhteiskunnassa.
	Piispainkokous osallistuu kirkon seuraavan strategian valmisteluun huhtikuussa 2017 tekemän päätöksensä mukaan.	Koordinoimme piispainkokouksen ja Kirkkohallituksen yhteistä työskentelyä strategian laatimiseksi sekä olemme mukana strategian laatimisessa.	Uusi strategia valmistuu ja myös piispainkokous on antanut siihen oman panoksensa.
	Piispojen kollegiolla on tarvittavat resurssit yhteisissä toiminnoissa.	Tuemme arkkipiispaa sekä piispojen kollegiota yhteisissä hankkeissa ja työskentelyssä.	Piispojen kollegio pystyy työskentelemään tarkoituksenmukaisesti.
Kirkkohallituksen strategian mukaiset meneillään olevat tai päättyvät hankkeet sekä Suunta-hanke	Tavoite	Keinot	Mittarit
	Piispainkokouksen valmisteluprosessit ja piispainkokouksen kanslian resurssit niveltävät osaksi Kirkkohallituksen uutta työkalutuuia.	Osallistumme aktiivisesti uudenlaisen tiimimäisen työkalutuuin suunnitteluun ja toteutukseen.	Piispainkokous saa päätöksenteolleen tarvittavan tuen kirkkohallitukselta ja piispainkokouksen kanslian osaamisresurssi on käytössä Kirkkohallituksen yhteisessä työssä.

6.3 Arkkipiispan kanslia

Toimintasuunnitelma

Arkkipiispan kanslia pyrkii toiminnallaan turvaamaan arkkipiispan hyvän viranhoidon edellytykset, ja sen tehtävä on avustaa arkkipiispaa hänen virkatehtäviensä hoidossa. Koska arkkipiispan viranhoido ja sen tukeminen eivät ohjaudu suoraan Kirkkohallituksen tehtäväalueista tai strategisista tavoitteista, Kirkkohallituksen tulokortti ei myöskään täysin sovellu niiden esittämiseen ja mittaamiseen.

Tulevaa toimintakautta leimaavat muun muassa kirkon jäsenmäärän lasku ja yhteiskunnallisen roolin muutos, kirkon sisäiset erimielisyydet suhtautumisessa maallistuvaan, moniarvoiseen yhteiskuntaan sekä kirkon tulevaisuustyö ja rakennemuutokset.

Kanslian työn painopistealueita ovat tavoitteellinen ja tasapainoinen yhteiskuntasuhteista huolehtiminen, sujuva ja johdonmukainen mediasuhteiden hoito, oikean ja hyödyllisen tiedon tuottaminen ja analysointi päätöksenteon tueksi, työyhteyden ylläpitäminen arkkihiippakunnan keskeisten toimijoiden kanssa, ekumeeninen ja kansainvälinen verkostoituminen sekä arkkipiispan kanslian ja Arkkipiispantalon juoksevien asioiden seuranta. Kanslia tukee arkkipiispaa tämän kehittäessä omaa työtään.

Siinä missä arkkipiispan viranhoidon välineellisten tavoitteiden toteutumista voidaan mitata (tapaamiset, mediaesiintymiset, vierailut, hallintotoimet), sen varsinaisten päämäärien saavuttaminen on vaikeammin todennettavissa (arvojohtajuus, yhteiskunnallinen vaikuttavuus, kansalaismielipide ja sitoutuminen kirkon jäsenyyteen, toimivat ulko- ja ekumeeniset suhteet, kirkon opin ja ykseyden vaaliminen). Niinpä kokemukseen perustuvan jatkuvan arvioinnin ja tutkivan ja kehittävän työotteen merkitys korostuu. Kirkon tutkimuskeskuksen nelivuotiskertomukset antavat tärkeää tietoa kirkon tilasta, josta arkkipiispakin kirkon ylimmän johdon edustajana kantaa osaltaan vastuun.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Arkkipiispan kanslia	Toimintatuotot	-367,50			
Arkkipiispan kanslia	Maksutuotot	-367,50			
Arkkipiispan kanslia	Toimintakulut	236 697,16	236 384,00	236 384,00	
Arkkipiispan kanslia	Henkilöstökulut	212 433,52	214 634,00	219 004,00	
Arkkipiispan kanslia	Palkat ja palkkiot	162 405,73	163 793,00	168 413,00	
Arkkipiispan kanslia	Henkilösivukulut	50 027,79	50 841,00	50 591,00	
Arkkipiispan kanslia	Palvelujen ostot	21 272,11	19 750,00	15 380,00	
Arkkipiispan kanslia	Palvelun ostot - sisäiset	511,53			
Arkkipiispan kanslia	Aineet ja tarvikkeet	2 400,00	2 000,00	2 000,00	
Arkkipiispan kanslia	Ostot tilikauden aikana	2 400,00	2 000,00	2 000,00	
Arkkipiispan kanslia	Muut toimintakulut	80,00			
Arkkipiispan kanslia	TOIMINTAKATE	236 329,66	236 384,00	236 384,00	224 565,00

TULOSKORTTI 2020			
Arkkipiispan kanslia/APK			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Arkkipiispa saa yhteiskunnalliseen vaikuttamiensa tarvittavan tuen.	Huolehdimme, että arkkipiispalla on riittävästi tietoa, asiantuntemusta ja keskusteluapua kannanottojen ja tapaamisten valmistelussa.	Arkkipiispan toiminta yhteiskunnallisissa verkostoissa on sujuvaa ja vaikuttavaa: hän tuntee ja tavoittaa oikeat ihmiset, häntä kuunnellaan ja hänen näkemyksiään arvostetaan.
		Järjestämme laajapohjaisia kutsuminaareja (Arvojen Akatemiat, Arvojen Areena, Arvojen Eurooppa) sekä tarpeen mukaan vaikuttaja- ja asiantuntijatapaamisia.	
	Arkkipiispa saa media- ja muihin julkisiin esiintymisiinsä tarvittavan tuen.	Huolehdimme yhteistyössä Kirkon viestinnän kanssa arkkipiispan hyvistä suhteista johtaviin tiedotusvälineisiin ja viestinnän asiantuntijoihin.	Arkkipiispan esiintymiset onnistuvat hyvin: hänellä on oikea viesti oikeassa paikassa oikeaan aikaan, se tavoittaa oikeat kuulijat ja vaikuttaa halutulla tavalla.
		Seuraamme julkisuudessa käytävää keskustelua; autamme arkkipiispaa valmistautumaan haastatteluihin sekä valmistelevaan	

		puheita ja kirjoituksia ideoimalla sisältöjä, antamalla kriittistä palautetta ja tekemällä toimitustyötä; huolehdimme arkkipiispan someläsnaolosta.	
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Arkkipiispa saa tarvitsemansa tuen hoitaessaan kirkon keskushallinnon johtotehtäviä.	Seuraamme vireillä olevia asioita ja teemme taustavalmisteluja; toimimme läheisessä vuorovaikutuksessa kirkon päätöksenteoelinten ja johtavien viranhaltijoiden kanssa.	Sujuva ja hyvän hallinnon mukainen päätöksenteko arkkipiispan johtamissa toimielimissä.
	Arkkipiispa saa tarvitsemansa tuen johtaessaan kirkon ulkosuhteita ja ekumeenisia yhteyksiä.	Seuraamme vireillä olevia asioita ja teemme taustavalmisteluja; toimimme läheisessä vuorovaikutuksessa kirkon ulkoasiainhallinnon ja ekumeenisten kumppanien kanssa.	Vireät ja toimivat ulko- ja ekumeeniset suhteet; sujuvasti toteutuneet matkat, joiden tavoitteet on saavutettu hyvin.
	Arkkipiispa saa tarvitsemansa tuen edustaessaan kirkkoa suomalaisessa yhteiskunnassa.	Tuemme arkkipiispaa edustus-tehtävissä ja ylläpidämme niiden edellyttämiä yhteyksiä.	Menestyksenkäs edustus-tehtävien hoito: arkkipiispainstituutio nauttii suosiota ja arvostusta ja auttaa pitämään yllä myönteistä suhtautumista kirkkoon ja sen toimintaan.
Kirkkohallituksen strategian mukaiset meneillään olevat tai päättyvät hankkeet sekä Suunta-hanke	Tavoite	Keinot	Mittarit
	Arkkipiispa saa tarvitsemansa tuen toimintaympäristön ja organisaation muuttuessa.	Osana Suunta-hanketta huolehdimme yhteistyössä muiden Kirkkohallituksen toimijoiden kanssa arkkipiispan viranhoidon edellyttämän tiedon, asiantuntemuksen ja osaamisen riittävästä saatavuudesta.	Arkkipiispan edellytykset hoitaa tehtäviään onnistuneesti säilyvät.

6.4 Kirkkohallituksen yhteinen toiminta

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluva vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Kirkkohallituksen yh	Toimintatuotot	-262 847,05	-263 300,00	-236 000,00	
Kirkkohallituksen yh	Myyntituotot	-17 355,13		-10 000,00	
Kirkkohallituksen yh	Maksutuotot	-110 855,39	-121 300,00	-110 000,00	
Kirkkohallituksen yh	Vuokratuotot	-17 293,35	-12 000,00		
Kirkkohallituksen yh	Tuet ja avustukset	-56 094,07	-60 000,00	-56 000,00	
Kirkkohallituksen yh	Muut toimintatuotot	-61 249,11	-70 000,00	-60 000,00	
Kirkkohallituksen yh	Toimintakulut	2 744 317,08	3 136 355,00	3 647 918,00	
Kirkkohallituksen yh	Henkilöstökulut	766 570,82	854 247,00	1 206 722,00	
Kirkkohallituksen yh	Palkat ja palkkiot	608 613,92	651 898,00	927 980,00	
Kirkkohallituksen yh	Henkilösivukulut	178 312,53	202 349,00	278 742,00	
Kirkkohallituksen yh	Henkilöstökulu- jen oikaisuerät	-20 355,63			
Kirkkohallituksen yh	Palvelujen ostot	1 514 578,06	1 904 608,00	2 008 696,00	
Kirkkohallituksen yh	Palvelun ostot - si- säiset	220 099,10	232 500,00	236 500,00	
Kirkkohallituksen yh	Vuokrakulut	83 020,15		80 000,00	
Kirkkohallituksen yh	Aineet ja tarvikkeet	138 658,47	142 500,00	116 000,00	
Kirkkohallituksen yh	Ostot tilikauden aikana	138 658,47	142 500,00	116 000,00	
Kirkkohallituksen yh	Annetut avustukset	16 393,00			
Kirkkohallituksen yh	Muut toimintakulut	4 997,48	2 500,00		
Kirkkohallituksen yh	TOIMINTAKATE	2 481 470,03	2 873 055,00	3 411 918,00	2 210 622,00
KH, yhteiset	Toimintatuotot	-254 580,87	-263 300,00	-236 000,00	
KH, yhteiset	Myyntituotot	-17 355,13		-10 000,00	
KH, yhteiset	Maksutuotot	-110 855,39	-121 300,00	-110 000,00	
KH, yhteiset	Vuokratuotot	-10 395,17	-12 000,00		
KH, yhteiset	Tuet ja avustukset	-56 094,07	-60 000,00	-56 000,00	
KH, yhteiset	Muut toimintatuotot	-59 881,11	-70 000,00	-60 000,00	
KH, yhteiset	Toimintakulut	1 704 388,58	1 666 695,00	2 073 118,00	
KH, yhteiset	Henkilöstökulut	534 348,82	627 595,00	935 118,00	
KH, yhteiset	Palkat ja palkkiot	430 935,02	478 935,00	719 118,00	
KH, yhteiset	Henkilösivukulut	123 769,43	148 660,00	216 000,00	
KH, yhteiset	Henkilöstökulu- jen oikaisuerät	-20 355,63			
KH, yhteiset	Palvelujen ostot	737 752,88	673 600,00	711 500,00	

KH, yhteiset	Palvelun ostot - sisäiset	218 571,60	232 500,00	236 500,00	
KH, yhteiset	Vuokrakulut	80 161,95		80 000,00	
KH, yhteiset	Aineet ja tarvikkeet	114 702,85	133 000,00	110 000,00	
KH, yhteiset	Ostot tilikauden aikana	114 702,85	133 000,00	110 000,00	
KH, yhteiset	Annetut avustukset	16 393,00			
KH, yhteiset	Muut toimintakulut	2 457,48			
KH, yhteiset	TOIMINTAKATE	1 449 807,71	1 403 395,00	1 837 118,00	1 735 822,00
Henkil. virkistys	Toimintakulut	38 401,28	59 500,00	40 000,00	
Henkil. virkistys	Palvelujen ostot	38 401,28	50 000,00	40 000,00	
Henkil. virkistys	Aineet ja tarvikkeet		9 500,00		
Henkil. virkistys	Ostot tilikauden aikana		9 500,00		
Henkil. virkistys	TOIMINTAKATE	38 401,28	59 500,00	40 000,00	40 000,00
Tilintarkastus	Toimintakulut	161 487,91	140 000,00	140 000,00	
Tilintarkastus	Palvelujen ostot	161 487,91	140 000,00	140 000,00	
Tilintarkastus	TOIMINTAKATE	161 487,91	140 000,00	140 000,00	140 000,00
Työyhteisön kehitt.	Toimintakulut		46 000,00	46 000,00	
Työyhteisön kehitt.	Palvelujen ostot		46 000,00	46 000,00	
Työyhteisön kehitt.	TOIMINTAKATE		46 000,00	46 000,00	46 000,00
Kirkon talo	Toimintatuotot	-6 898,18			
Kirkon talo	Vuokratuotot	-6 898,18			
Kirkon talo	Toimintakulut	107 094,42	123 500,00	100 000,00	
Kirkon talo	Palvelujen ostot	92 983,63	121 000,00	94 000,00	
Kirkon talo	Vuokrakulut	2 604,00			
Kirkon talo	Aineet ja tarvikkeet	8 986,79		6 000,00	
Kirkon talo	Ostot tilikauden aikana	8 986,79		6 000,00	
Kirkon talo	Muut toimintakulut	2 520,00	2 500,00		
Kirkon talo	TOIMINTAKATE	100 196,24	123 500,00	100 000,00	100 000,00
Messutoiminta	Toimintatuotot	-1 368,00			
Messutoiminta	Muut toimintatuotot	-1 368,00			
Messutoiminta	Toimintakulut	50 809,18	54 800,00	54 800,00	
Messutoiminta	Palvelujen ostot	43 086,46	54 800,00	54 800,00	
Messutoiminta	Aineet ja tarvikkeet	7 722,72			
Messutoiminta	Ostot tilikauden aikana	7 722,72			
Messutoiminta	TOIMINTAKATE	49 441,18	54 800,00	54 800,00	54 800,00
KH, yht.projektit	Toimintakulut	579 695,77	950 000,00	1 100 000,00	
KH, yht.projektit	Henkilöstökulut	227 345,72	216 692,00	271 604,00	
KH, yht.projektit	Palkat ja palkkiot	173 893,90	165 363,00	208 862,00	
KH, yht.projektit	Henkilösivukulut	53 451,82	51 329,00	62 742,00	
KH, yht.projektit	Palvelujen ostot	349 196,86	733 308,00	828 396,00	
KH, yht.projektit	Palvelun ostot - sisäiset	1 527,50			
KH, yht.projektit	Vuokrakulut	254,20			

KH, yht.projektit	Aineet ja tarvikkeet	1 351,49			
KH, yht.projektit	Ostot tilikauden aikana	1 351,49			
KH, yht.projektit	Muut toimintakulut	20,00			
KH, yht.projektit	TOIMINTAKATE	579 695,77	950 000,00	1 100 000,00	
KH, komit. ja työr.	Toimintakulut	102 439,94	95 860,00	94 000,00	
KH, komit. ja työr.	Henkilöstökulut	4 876,28	9 960,00		
KH, komit. ja työr.	Palkat ja palkkiot	3 785,00	7 600,00		
KH, komit. ja työr.	Henkilösivukulut	1 091,28	2 360,00		
KH, komit. ja työr.	Palvelujen ostot	91 669,04	85 900,00	94 000,00	
KH, komit. ja työr.	Aineet ja tarvikkeet	5 894,62			
KH, komit. ja työr.	Ostot tilikauden aikana	5 894,62			
KH, komit. ja työr.	TOIMINTAKATE	102 439,94	95 860,00	94 000,00	94 000,00

6.5 Kansliapäällikön toimisto

TULOSKORTTI 2020			
Kansliapäällikön toimisto (KPT)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkkohallituksen vaikuttamistoiminta tehostuu ja sitä koordinoidaan entistä paremmin.	Yli osasto- ja yksikkörajojen muodostettavien vaikuttamistiimien perustaminen. Vaikuttamistiimien tehtävänä on kirkon vaikuttamistoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen tavoitteellisesti sekä akuuttien vaikuttamistarpeiden tilanne- ja lähtöinen hoitaminen.	Vaikuttamistiimit on perustettu ja niiden toiminta on käynnistynyt suunnitelmien mukaisesti.
	Kirkon EU-vaikuttamistoiminta tehostuu. EU:n ja kirkkojen välinen, Lissabonin sopimuksen artiklan 17 mukainen vuoropuhelu vahvistuu.	Vahvistetaan yhteistyötä uuden Euroopan komission ja parlamentin kanssa. Pyritään vaikuttamaan 2-3 komission v. 2020 työohjelmassa mainittuihin lainsäädäntöaloitteisiin tai konsultaatioihin. Kehitetään artiklan 17 (TFEU) mukaista vuoropuhelua yhdessä Euroopan kirkkojen konferenssin (CEC) ja katolisen COMECE:n kanssa. Järjestetään vuoropuhelun merkitystä ja kehittämismahdollisuuksia koskeva tilaisuus.	Yhteistyösuhde muodostunut uuteen Euroopan komissioon ja parlamenttiin; tapaamisten lukumäärä. On vaikutettu 2-3 komission vuoden 2020 työohjelman mukaisiin lainsäädäntöaloitteisiin ja osallistuttu komission konsultaatioihin. Artiklan 17 mukainen vuoropuhelu Euroopan komission ja parlamentin kanssa on vahvistunut. Vuoropuhelun merkitystä ja kehittämismahdollisuuksia koskeva tilaisuus on järjestetty.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Kirkon yhteinen visio ja strategiset tavoitteet ovat selkeät.	Laadimme kirkolle yhteisen strategian suunnaten vuoteen 2026.	Kirkkohallituksen täysistunto hyväksyy strategian syksyllä 2020.
	Kirkkohallitus ja paikalliset seurakunnat mahdollisuuksien mukaan osallistuvat yhteisellä osastolla valtakunnallisille työalojen tarpeista nouseville messuille suunnitelman mukaisesti.	Messuosaston suunnittelussa ja päivystysvuoroissa on sekä Kirkkohallituksen että seurakuntien työntekijöitä.	Seitsemän messuosastoa kahdeksasta on toteutettu yhteistyössä seurakuntien kanssa.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon kehityspalvelut -erillisyyksikön tehtävät ja rakenne on määritelty ja yksikkö on valmiina aloittamaan toimintansa 1.1.2021.	Kirkolliskokous hyväksyy Kirkkohallituksen uuden ohjesäännön. Kirkkohallitus puolestaan hyväksyy Kirkkohallituksen viranhaltijoiden johtosäännön.	Päätökset on tehty vuoden 2020 loppuun mennessä.

	Ennakoiva työskentelyote vahvistuu.	Perustetaan Kirkkohallitukseen tilannekuvatiimi. Tilannekuvatiimin tehtävänä on koota tietoa toimintaympäristön muutoksista sekä edistää ennakoitiedon hyödyntämistä niin kirkon johtotasolla kuin hiippakunnissa ja seurakunnissa.	Tilannekuvatiimi on perustettu. Se on ryhtynyt analysoimaan kirkon sisällä ja sen ulkopuolella olevia megatrendejä ja hiljaisia signaaleja. Tiimi on tuottanut ensimmäiset raporttinsa.
Kirkkohallituksen strategian mukaiset meilläään olevat tai päättyvät hankkeet sekä Suunta-hanke	Tavoite	Keinot	Mittarit
	Kirkkohallituksen toimintamalli uudistetaan.	Teemme kokonaissuunnitelman talouden ja toiminnan sopeuttamisesta vastaamaan 2021 käytettävissä olevia resursseja.	Suunnitelma talouden ja toiminnan järjestämisestä on valmis.
	Henkilöstö voi hyvin muutosten keskellä.	Kartoitamme ja tarjoamme erilaisia tukitoimenpiteitä muutosten kohtaamiseen. Kiinnitämme huomiota muutosjohtamiseen ja -viestintään sekä tiimien muutosvalmiuksiin.	Kartoitus on tehty ja sen perusteella on tarjottu erilaisia tukimuotoja koko henkilöstölle.

6.6 Hallinto-osasto

Johdanto

Painopistealueina vuosina 2020–2022 osastolla ovat yhteiskunnallinen vaikuttaminen, hallinnon läpinäkyvyys, hyvä ja avoin tiedonvälitys sekä säännöllinen vuorovaikutus seurakuntien kanssa. Säädösvalmistelussa painottuvat niin kirkolliskokouksen toimeksiannot kuin yleislainsäädännön muutoksista aiheutuvat säädöstarpeet. Suunnitelmakaudella toiminnassa korostuvat tietojärjestelmien kehittäminen asiakirjahallinnossa, arkistoinnissa ja hautaustoimessa. Kirkonkirjojenpidossa edistetään kirkonkirjojenpidon keskittämistä alueellisiin keskusrekistereihin, valtakunnallisen sukuselvityspalvelun jalkauttamista, Kirjurin toimintojen automatisointia sekä sähköisiä asiointipalveluja.

Toimintaympäristön suuri muutos tulee olemaan taloudellisten resurssien vähentyminen niin keskushallinnossa kuin seurakunnissakin. Tämä johtaa sopeuttamistoimiin myös osaston toiminnassa, mikä merkitsee yhä suunnitelmallisempaa toimintaa ja työtehtävien priorisointia.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2020

Säädösvalmistelussa otetaan valmisteluun viimeinen tulevaisuustoimeksianto sekä muita kirkolliskokoustoimeksiantoja. Lisäksi kirkolliseen lainsäädäntöön vaikuttanevat vuoden 2019 yleislait kuten tietohallintolaki sekä väestökirjanpitoa ja Digi- ja väestötietoviranomaista koskevan lain muutokset. Uuden kirkkolainsäädännön täytäntöönpanotoimet jatkuvat mm. kirkkolainsäädännön kommentaarin tuottamisella.

Arkistomateriaalin digitointihanke päättyy vuoden aikana, jolloin Kirkkohallituksen pöytäkirjat ja muu keskeinen arkistomateriaali tulisi olla digitoituna. Digitointiprosessissa kertyneiden kokemusten pohjalta on laadittu ohjeistusta seurakunnille ja tätä ohjeistusta päivitetään vuonna 2020. Lisäksi päivitetään malliarkistonmuodostussuunnitelmaa seurakuntien päivitystarpeet huomioon ottaen. Uusille kirkolliskokousedustajille tarjotaan perehdytystä kirkolliskokouksen tehtäviin ja käytäntöihin.

Tilastoja tuotetaan luotettavasti siten, että tietoa on helppo hyödyntää seurakuntien talouden ja toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä yleisön ja median tietotarpeissa. Tilastoihin liittyvää koulutusta lisätään. Seurakuntia ohjeistetaan ja opastetaan kohderekisteri Basiksen käytössä ja tietojen kattavuuden ja oikeellisuuden varmistamisessa. Suojeltujen kirkollisten rakennusten korjausvelkaa selvitetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, jotta saadaan mahdollisimman realistinen kuva kustannuskehityksestä. Seurakuntien käyttöön ryhdytään valmistelemaan kiinteistöstrategiamallia ja -ohjetta.

Kirkon yhteisen jäsentietojärjestelmän (Kirjuri) rakentamisen tavoitteena on ollut mahdollistaa valtakunnallinen palvelu. Toimintavuonna jatketaan pilottina käynnistetyn KirDi-hankkeen valtakunnallista käyttöönottoa. Samanaikaisesti edistetään hautaustoimen tietojärjestelmä -hanketta.

Vuosien 2021–2022 toimintasuunnitelma

Suunnitelmakaudella säädösvalmistelua jatketaan lainsäädäntösuunnitelman mukaan. Seurakunnille annettavaa ohjeistusta asiakirjojen sähköisestä säilyttämisestä kehitetään. Lisäksi etsitään pysyvän sähköisen säilyttämisen ratkaisuja. Asiakirjahallinnon Domus-järjestelmän kehitystyötä jatketaan kiinnittäen erityistä huomiota järjestelmän käytettävyyteen ja saavutettavuuteen.

Suunnitelmakaudella tavoitteena on, että arvoesinerekisteri on otettu käyttöön kaikissa seurakunnissa. Talousjohdon tukemista jatketaan järjestämällä verkkolähetysä ajankohtaisista aiheista sekä lähikoulutusta laajemmista taloushallinnon kokonaisuuksista. Jäsentietojärjestelmän osalta erityisenä painopisteenä on toteuttaa KirDin yhtenäiseen käyttöön tähtäävä koulutus sekä alueellisten keskusrekisterien toiminnan tukeminen. Tavoitteena on lisäksi laajentaa Kirjurin prosessien automatisointeja.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Hallinto-osasto	Toimintatuotot	-24 243,00			
Hallinto-osasto	Muut toimintatuotot	-5 263,00			
Hallinto-osasto	Sisäiset tuotot	-18 980,00			
Hallinto-osasto	Toimintakulut	1 417 232,90	1 540 499,00	1 540 496,00	
Hallinto-osasto	Henkilöstökulut	1 287 833,08	1 300 499,00	1 249 696,00	
Hallinto-osasto	Palkat ja palkkiot	990 499,04	979 220,00	963 301,00	
Hallinto-osasto	Henkilösivukulut	304 500,51	321 279,00	286 395,00	
Hallinto-osasto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-7 166,47			
Hallinto-osasto	Palvelujen ostot	123 375,18	229 800,00	275 400,00	
Hallinto-osasto	Palvelun ostot - si- säiset	590,00			
Hallinto-osasto	Aineet ja tarvikkeet	3 940,64	9 600,00	14 500,00	
Hallinto-osasto	Ostot tilikauden ai- kana	3 940,64	9 600,00	14 500,00	
Hallinto-osasto	Annetut avustukset	525,00			
Hallinto-osasto	Muut toimintakulut	969,00	600,00	900,00	
Hallinto-osasto	TOIMINTAKATE	1 392 989,90	1 540 499,00	1 540 496,00	1 463 496,00
HaO, yleishallinto	Toimintakulut	565 827,25	607 793,00	582 914,00	
HaO, yleishallinto	Henkilöstökulut	553 046,51	564 493,00	518 814,00	
HaO, yleishallinto	Palkat ja palkkiot	423 291,03	430 779,00	400 952,00	

HaO, yleishallinto	Henkilösivukulut	130 140,78	133 714,00	117 862,00	
HaO, yleishallinto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-385,30			
HaO, yleishallinto	Palvelujen ostot	11 845,49	38 300,00	55 000,00	
HaO, yleishallinto	Palvelun ostot - sisäiset	30,00			
HaO, yleishallinto	Aineet ja tarvikkeet	845,25	4 900,00	9 000,00	
HaO, yleishallinto	Ostot tilikauden aikana	845,25	4 900,00	9 000,00	
HaO, yleishallinto	Muut toimintakulut	60,00	100,00	100,00	
HaO, yleishallinto	TOIMINTAKATE	565 827,25	607 793,00	582 914,00	566 102,00
Srkien hall. ja tal.	Toimintakulut	583 013,99	594 397,00	600 253,00	
Srkien hall. ja tal.	Henkilöstökulut	546 010,40	558 697,00	544 853,00	
Srkien hall. ja tal.	Palkat ja palkkiot	422 979,24	413 132,00	418 989,00	
Srkien hall. ja tal.	Henkilösivukulut	129 812,33	145 565,00	125 864,00	
Srkien hall. ja tal.	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-6 781,17			
Srkien hall. ja tal.	Palvelujen ostot	34 600,15	35 000,00	53 900,00	
Srkien hall. ja tal.	Palvelun ostot - sisäiset	560,00			
Srkien hall. ja tal.	Aineet ja tarvikkeet	974,44	200,00	900,00	
Srkien hall. ja tal.	Ostot tilikauden aikana	974,44	200,00	900,00	
Srkien hall. ja tal.	Muut toimintakulut	869,00	500,00	600,00	
Srkien hall. ja tal.	TOIMINTAKATE	583 013,99	594 397,00	600 253,00	585 702,00
HaO, yhteiset	Toimintatuotot	-24 243,00			
HaO, yhteiset	Muut toimintatuotot	-5 263,00			
HaO, yhteiset	Sisäiset tuotot	-18 980,00			
HaO, yhteiset	Toimintakulut	268 391,66	338 309,00	357 329,00	
HaO, yhteiset	Henkilöstökulut	188 776,17	177 309,00	186 029,00	
HaO, yhteiset	Palkat ja palkkiot	144 228,77	135 309,00	143 360,00	
HaO, yhteiset	Henkilösivukulut	44 547,40	42 000,00	42 669,00	
HaO, yhteiset	Palvelujen ostot	76 929,54	156 500,00	166 500,00	
HaO, yhteiset	Aineet ja tarvikkeet	2 120,95	4 500,00	4 600,00	
HaO, yhteiset	Ostot tilikauden aikana	2 120,95	4 500,00	4 600,00	
HaO, yhteiset	Annetut avustukset	525,00			
HaO, yhteiset	Muut toimintakulut	40,00		200,00	
HaO, yhteiset	TOIMINTAKATE	244 148,66	338 309,00	357 329,00	311 692,00

TULOSKORTTI 2020			
Hallinto-osasto (HaO)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkon toiminta on läpinäkyvää ja yhteiskunnallisilla toimijoilla on oikeaa tietoa kirkosta ja seurakunnista.	Välitämme yhteiskunnan lainsäädäntöhankkeisiin tietoa kirkon arvoista sekä hankkeen vaikutuksista kirkon ja seurakuntien toimintaan.	Lausunnot ja yhteydenotot ovat vaikuttaneet valmisteluun.
		Julkaisemme tilastoja, joita hyödynnetään monipuolisesti.	Kirkon tilastot -verkkosivustojen käyntimäärä kasvaa 10 % vuoden 2019 tasosta.
	Tiedonvälitys Kirkkohallituksen päätöksenteosta ja asioista on avointa ja saavutettavaa.	Verkkosisältömme ja Domus-julkaisu ovat saavutettavia.	Osastomme tuottamien julkisten verkkosivujen sisältöjen saavutettavuus on arvioitu ja ne ovat lain edellyttämällä tasolla.
			Tehdyn auditoinnin vaatimat muutokset on toteutettu Domus-julkaisujärjestelmään.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Seurakuntahallinto on toimivaa ja tehokasta.	Tuemme seurakuntien hallinto- ja taloushenkilöstön työtä.	Kuukausittain järjestettyihin verkkolähetysiin on osallistuttu sekä asiantuntijoina että muutoin.
			Vähintään kahdesta laajasta taloushallintoa käsittelevästä aiheesta on järjestetty lähikoulutuspäiviä eri puolella Suomea.
		Ohjeistamme, neuvomme ja koulutamme seurakuntia osaston työalaan liittyvissä kysymyksissä.	Palautekyselyn perusteella 80 % sähköpostitse vastauksen saaneista ovat pitäneet vastausta hyödyllisenä.
		Toimitamme seurakuntiin sähköpostitse seurakunta-kohtaisia tilastoraportteja.	Palautekyselyn perusteella 75 % raportin vastaanottajista pitää palvelua hyödyllisenä.
	Domus-asianhallintajärjestelmä on aiempaa käytettävämpi.	Domusta kehitetään eri käyttäjäryhmien kanssa.	Käyttäjäohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti.
	Seurakuntien arkistoaineistojen sähköinen säilyttäminen on mahdollista.	Annamme seurakunnille ohjeita sähköisestä säilyttämisestä ja kehitämme sähköisen säilyttämisen prosesseja.	Ohjeistusta on annettu ja prosesseja on kehitetty.
	Ajantasainen tieto kulttuurimaisuudesta on olemassa ja seurakunnilla on hyväkuntoinen ja tarkoituksenmukainen rakennuskanta.	Selvitämme suojeltujen kirkollisten rakennusten korjausvelka yhdessä talousosaston ja muiden toimijoiden (VTT) kanssa.	Selvitys on valmistunut.

		Laadimme kiinteistöstrategiamallin ja -ohjeen ottaen huomioon Hiilineutraali kirkko 2030 -strategian.	Korjausvelkaa koskevan selvityksen perusteella laadittava malli ja ohjeet ovat valmisteilla.
	Aluekeskusrekisteri-hanke etenee.	Laadimme aluekeskusrekistereiden perustamiseen ja toimintaan tarvittavaa ohjeistusta ja materiaalia yhdessä keskusrekisterien kanssa.	Ohjeistusta ja materiaalia on laadittu ja julkaistu.
	KirDin pilotista siirrytään hallitusti käyttöönottovaiheeseen.	Suunnittelemme ja laadimme KirDin valtakunnallisen koulutuksen ja näyttökokeen.	Koulutus on laadittu ja näyttökoetta toteutetaan.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Säädösvalmistelu painottuu toimeksiantoihin.	Valmistelemme säännökset sähköisen äänioikeutettujen luettelon käyttöönottoa varten.	Kirkkolain ja kirkkojärjestyksen muutos on edennyt kirkolliskokoukseen.
	Kirkolliskokouksen uusi toimikausi alkaa onnistuneesti.	Perehdytämme uudet edustajat kirkolliskokouksen toimintaan.	Tarpeelliset perehdytykset on tehty ja kirkolliskokoukset ovat toteutuneet sujuvasti.
	Kirkon kulttuuriperintö säilyy ja arvot ja merkitykset tunnistetaan nykyistä paremmin.	Toteutamme kulttuuriperintöstrategiaa 2024 toimenpideohjelman mukaan.	On selvitetty tarve ja keinot kulttuuriperintötietojen vaihtoon Museoviraston ja muiden kulttuuriperintötoimijoiden kanssa.
	Asiointipalvelut ovat saavutettavuusdirektiivin mukaiset.	Määrittelemme ja toteutamme auditoinnin pohjalta vaadittavat muutokset järjestelmiin.	Muutokset on toteutettu.
Kirkkohallituksen strategian mukaiset meilläään olevat tai päättyvät hankkeet sekä Suunta-hanke	Tavoite	Keinot	Mittarit
<i>Kirkolliskokouksen tulevaisuuslinjausten toteuttaminen</i>	Seurakunnan jäsenyyden säilyttämistä muutettaessa koskevan säädöshankeen valmistelu on alkanut.	Teemme selvityksen muutoshankeen vaikutuksista seurakuuntien edustuksellisuuteen, jäsenten yhdenvertaisuuteen ja seurakuntien talouteen.	Selvitys on valmistunut.
<i>Kirkkohallituksen aineistojen digitointi</i>	Kirkkohallituksen arkistomateriaali on entistä paremmin tutkijoiden ja hallinnon käytettävissä.	Olemme digitoineet keskeiset arkistomateriaalit ja käytämme sähköistä tiedonhakua.	Kirkkohallituksen arkistomateriaalista on digitoitu pöytäkirjat ja muu keskeinen materiaali ja niissä käytetään sähköistä tiedonhakua.
<i>Kirkkolain kommentaari</i>	Sähköinen kommentaari on valmistunut.	Laadimme kommentaarin uudesta kirkkojärjestyksestä.	Komentaari on kokonaisuudessaan julkaistu verkossa.

6.7 Kirkkohallituksen työmarkkinaosasto (TMO) Kirkon työmarkkinalaitos (KiT)

Johdanto

Tulevaisuutta leimaa työelämän murros: työ ja työelämä muuttuvat ja samalla osaamisen sekä jatkuvan oppimisen merkitys kasvavat. Työ tulee olemaan joustavaa, monimuotoista, mahdollistavaa, verkottunutta, sekä kokeilevaa ja sitä tehdään monessa roolissa yhtä aikaa. Työn ja työelämän kehittämisen merkitys kasvavat.

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (4.4.2019) mukaan talouskasvu hidastuu alle 1,5 prosentin vuosikasvuihin tulevina vuosina. Ja keskipitkällä aikavälillä vuosina 2022–2023 talouskasvu hidastuu alle yhteen prosenttiin.

Koko väestön ikääntyminen luo merkittäviä paineita julkiselle taloudelle pitkällä aikavälillä. Samalla työikäinen väestö, joka veroillaan rahoittaa hyvinvointipalvelut ja sosiaaliturvan su-pistuu. Nämä ovat haasteita, jotka vaikuttavat koko kansantalouden kehitykseen. Ainoa keino hyvinvointiyhteiskunnan kehittämiseen on nostaa työllisyysastetta.

Kirkon henkilöstö vähentyy, ikääntyy ja naisistuu edelleen. Kirkosta eroaminen ei näytä hidastuvan ja näin ollen seurakuntien tulot vähenevät tulevaisuudessa. Tämä vaikuttaa mahdollisuuteen rekrytoida henkilöstöä. Kun uutta henkilöstöä ei rekrytoida, joudutaan miettimään vapaaehtoisten roolia ja yhteistyön tekemistä muiden seurakuntien, kuntien ja muiden toimijoiden kanssa sekä priorisoimaan tekemistä aiempaa vahvemmin sen lisäksi, että työntekijöiden tehtäväkuvia laajennetaan. Tämä tulee vaikuttamaan osaltaan työhön ja osaamisvaatimuksiin.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2020

Nykyinen sopimuskausi päättyy 31.3.2020, joten koko alkuvuosi kiinnittyy neuvottelutoimintaan ja sopimusratkaisun saavuttamiseen. On ilmeistä, että tulevasta sopimuskierrroksesta ei ole tulossa helppo eikä kirkon tilannetta ainakaan paranna, jos yhteiseen ymmärrykseen uuden työaikalain sisällöstä ei ole päästy ennen neuvottelujen alkua. Sopimuskierrroksesta ja koko vuoden 2020 toimintaa määrittävät myös hallituksen työelämälinjaukset ja mahdollinen kolmikantavalmistelu, joka käynnistyy syksyllä 2019.

Kirkon työmarkkinalaitoksen roolissa osallistutaan 2- ja 3-kantatyöskentelyyn työnantaja-edunvalvontaa edellyttävissä hallitusohjelman toteutuksessa. Rinteen hallituksen hallitusohjelmassa painotetaan kolmikantaista valmistelua monessa asiaryhmässä. On varmaa, että vuodesta 2020 tulee hyvin työntäyteinen sopimuskierrroksen ja hallitusohjelman viitoittamien tavoitteiden vuoksi. Valmistelutyöstä johtuvat virkasuhteista henkilöstöä koskevat lainsäädäntömuutokset valmistellaan tarvittavilta osin kirkkolainsäädäntöön.

Osasto valmistelee Kirkkohallitukselle esityksen viranhaltijoilta vaadittavista tutkinnoista ja ottaa siinä huomioon kumoutuvien päätösten päivitystarpeen.

Kaikki nykyisen kirkkolain nojalla tehdyt viranhaltijoita koskevat tutkintopäätökset tulevat kumoutumaan uuden kirkkolain voimaantulon myötä.

Työmarkkinaosasto järjestää myös koulutusta, antaa ohjeita ja neuvoja mm. nettisivuilla, uutiskirjeissä ja yleiskirjeissä sekä toteuttaa verkostomaista työskentelyä, jolla vahvistetaan kirkon työnantajien osaamista. Usein kysyttyihin kysymyksiin lisätään ohjeistusta palvelussuhteen alkamisesta ja päättymisestä. Ohjeiden ja tiedon löydettävyyden parantamiseksi omia nettisivuja kehitetään jatkuvasti ja pyritään mahdollisimman selkeään kielelliseen ilmaisuun. Sivustosta ja erilaisista tilaisuuksista kerätään palautetta, jotta voidaan selvittää niiden hyödyllisyys, vaikuttavuus ja tarve tulevaisuudessa.

Vuoden 2020 aikana jatketaan kirkolliskokouksen toimeksiannon mukaisia selvitystöitä. Esimerkiksi tehtäväkiertoon liittyviä kysymyksiä on perusteltua ratkaista ja ohjeistaa aiempaa määrätietoisemmin.

Osallistutaan työmarkkinakeskusjärjestönä hallitusohjelman mukaisesti käynnistettävään työn ja työelämän ohjelmalliseen kehittämistyöhön. Tuetaan kirkon pääsopijajärjestöjen ja muiden työelämätoimijoiden kanssa yhdessä kirkon työpaikkojen kehittämistä. Pyritään kehittämään seurakuntien henkilöstön rekrytointia, koulutusta ja osaamista niin, että se antaa nykyistä enemmän valmiuksia monialaiseen työhön, seurakuntalaisten kohtaamiseen, vapaaehtoisten rekrytointiin ja johtamiseen.

Vuosien 2021–2022 toimintasuunnitelma

Vuosina 2021–2022 kirkon työmarkkinalaitos hoitaa perustehtäväänsä ja pyrkii saamaan paikallisille työnantajille nykyistä yksinkertaisempia, joustavampia ja toimintaa tukevia palvelussuhteen ehtoja sekä henkilöstöä koskevaa sääntelyä.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021
KIT	Toimintatuotot	-75 027,72	-34 000,00	-34 000,00	
KIT	Myyntituotot	-15 546,81			
KIT	Maksutuotot	-26 963,90	-25 000,00	-25 000,00	
KIT	Muut toimintatuotot	-32 517,01	-9 000,00	-9 000,00	
KIT	Toimintakulut	710 228,11	819 240,00	819 240,00	
KIT	Henkilöstökulut	601 842,64	679 000,00	679 000,00	
KIT	Palkat ja palkkiot	465 467,21	519 000,00	519 000,00	
KIT	Henkilösivukulut	140 749,49	160 000,00	160 000,00	
KIT	Henkilöstökulujen oi- kaisuerät	-4 374,06			
KIT	Palvelujen ostot	105 974,37	137 200,00	137 200,00	
KIT	Palvelun ostot - sisäiset	120,00			
KIT	Vuokrakulut	410,00			
KIT	Aineet ja tarvikkeet	1 833,10	3 000,00	3 000,00	
KIT	Ostot tilikauden aikana	1 833,10	3 000,00	3 000,00	
KIT	Muut toimintakulut	48,00	40,00	40,00	
KIT	TOIMINTAKATE	635 200,39	785 240,00	785 240,00	746 040,00

TULOSKORTTI 2020

Kirkkohallituksen työmarkkinaosasto (TMO) / Kirkon työmarkkinalaitos (KiT)

Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Seurakuntatyönantajan tarpeet on huomioitu keskus-tason työmarkkinatoimin-nassa.	Osallistumme työmarkki-nakeskusjärjestötyöhön ja kolmikantaiseen lainval-misteluun neuvotteluissa, taustatyössä ja lausunnon-antajina.	Säädökset, määräykset, sään-nökset yms. soveltuvat myös kirkon alalle; vaikutettu neu-votteluissa ja taustatyössä, annettu lausuntoja
	Seurakuntatyönantajan tarpeet on otettu huomioon liittotason työmarkkinarat-kaisussa.	Saamme aikaan uuden so-pimuksen. Neuvotte-lemme ja työskentelemme työryhmissä tms. pääsopi-jajärjestöjen kanssa, kehi-tämme sopimustekstejä. Keräämme palautetta seu-rakuntatyönantajien tar-peista kyselyin ja verkos-toissa.	Sopimus on saatu neuvotel-luksi. Palautetta seurakunta-työnantajien tarpeista kerätty ja hyödynnetty.

Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Seurakuntatyönantajilla on parempi valmius a) KirVES-TES-soveltamiseen ja työn johtamiseen sekä b) työhyvinvoinnin johtamiseen, yhteistoimintaan, henkilöstösuunnitteluun c) selkeä käsitys uuden työaikalain merkityksestä ja sisällöstä.	Järjestämme koulutustilaisuuksia ja verkostotapaamisia. Kehitämme nettisivujen sisältöä työnantaja-toimintaa palvelevaksi. Tuemme seurakuntien tiedolla johtamista tuottamalla HR-tietoa seurakunnille.	KiT:n järjestämiä koulutus- tai verkostotilaisuuksia järjestetty vähintään 4 kappaletta. Palaute tilaisuuksien tarpeellisuudesta/hyödyllisyydestä on hyvä.
	Seurakuntatyönantajilla on aiempaa parempi tietoisuus työnantajaroolista.	Järjestämme suurten seurakuntatyönantajien tapaamisen ja jaamme tietoa työnantajaroolista.	Työnantajatapaaminen järjestetty. Palaute tilaisuuksien tarpeellisuudesta/hyödyllisyydestä hyvä.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Henkilöstöä koskevat selvitykset, ohjeet ja/tai lainsäädäntömuutokset on toteutettu kirkon virkasuhteisten osalta.	Muutamme kirkkolakia ja/tai -järjestystä.	Tarvittavat säännösmuutokset on tehty tai prosessi viireillä.
	Kirkkohallituksen tutkintovaatimuspäätökset vastaavat seurakuntien ja kirkon tarpeita.	Valmistelemme tarpeelliset viranhaltijoita koskevat tutkintovaatimukset.	Tarpeelliset tutkintovaatimuspäätökset on tehty.
	Yhteistyö eri toimijoiden kanssa hankkeissa vahvistunut.	Viemme KiT:n tietotaidon kansallisen tason työelämän ja osaamisen verkostoyhteistyöhön. Tuomme KiT:n tietotaidon kansallisen tason työelämän ja osaamisen verkostoyhteistyöstä kirkon muiden toimijoiden käyttöön.	Olemme mukana valtakunnallisissa ja koko kirkkoa koskevilla yhteistyöhankkeissa.
Kirkkohallituksen strategian mukaiset meneillään olevat tai päättyvät hankkeet sekä Suunta-hanke	Tavoite	Keinot	Mittarit
	Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Osallistumme aktiivisesti Suunta-hankkeeseen ja etsimme yhteistyölle eri muotoja.	Työnjako on selkiytynyt.

6.8 Talousosasto

Johdanto

Talousosasto Kirkon keskusrahastona toimii kokonaiskirkon yhteisen toiminnan rahoittajana. Suunnitelmakaudella kirkolliskokous alensi seurakuntien maksaman perusmaksun suuruutta. Samalla seurakuntien kirkollisverotulot alenevat, joten rahoitustehtävä käy entistä haasteellisemmaksi. On pystyttävä vähenevillä tuloilla saamaan aikaan enemmän ja laadukkaampaa palvelua seurakunnille. Talousosasto keskittyy edelleen suunnittelemaan ja toteuttamaan omaa alaansa koskevia sekä koko kirkon yhteisiä, että Kirkon keskusrahastoa koskevia kehityshankkeita yhdessä seurakuntien, hiippakuntien sekä muun keskushallinnon kanssa. Tavoitteena on osaamisen ja kustannustehokkuuden lisääminen.

Vuoden 2020 toimintasuunnitelma

Kirkon ICT-toimintaa tulee kehittää ja yhtenäistää, jotta pystymme turvaamaan toiminnan perusedellytykset ja turvaamaan lakisääteiset velvollisuudet. Toimintakenttä on monimutkaistunut voimaan tulneiden lakien ja asetusten sekä uusien teknologioiden käyttöönoton myötä.

Toimintakentän digitalisoituessa osaamista on ylläpidettävä. Samanaikaisesti on kustannukset kyettävä pitämään hallinnassa. ICT-projektimallin käyttö varmistaa kehittämisprojektien hallitun toteutuksen. Kehittämistoimintaa kuvataan tarkemmin kohdassa Investoinnit ja kirkon ICT-kehitystoiminta.

Vuonna 2018 tehtiin selvitys kirkon tietohallinnon organisaatiosta, hankkeista ja kustannuksista. Niihin liittyvistä suosituksista on tehty erillinen toimenpidesuunnitelma, jota toteutetaan tulevana vuosina.

Seurakuntien yhteisten tietotekniikkapalveluiden sekä Kirkon keskusrahaston IT-alueen palveluiden tuottamisessa haetaan jatkuvasti kustannustehokkaampia ratkaisuja.

Kirkon hankintaosaamista vahvistetaan Kirkkohallituksen hankintapalveluiden kautta luomalla yhteistoimintaverkostoja, järjestämällä koulutusta ja päivittämällä ohjeistusta sekä tuottamalla hankintoihin liittyviä raportointipalveluita.

Yhteistyö julkishallinnon hankintayksikköjen kanssa jatkuu ja seurakunnat hyödyntävät entistä enemmän puitejärjestelyjä. Kirkon keskusrahaston kilpailuttamat hankinnat toteutetaan aina koko kirkon laajuisina puitejärjestelyinä, silloin kun hankinnalle on tarvetta myös seurakunnissa.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus ja siinä säädetty rekisterinpitäjää koskeva osoitusvelvollisuus otetaan huomioon kaikessa henkilötietojen käsittelyssä. Tietosuojatyössä arvioidaan ja toteutetaan tietosuoja-asetuksen mukaisia velvoitteita, erityisesti henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvää vaikutustenarviointia. Kirkkohallituksen ja seurakuntien käyttöön luodaan kattava tietosuojasivusto sekä ohjeita ja malleja tukemaan tietosuojatyötä. Kehitetään kirkon yleistä tietosuojatyötä ja tietosuojavastaavien yhteistyötä sekä verkostoidutaan yhteiskunnan muiden tietosuojatoimijoiden kanssa.

Talouksyksikkö ottaa käyttöönsä Kipan tarjoaman kirjanpitoliihtymän maksulinkin yhteyteen. Tämä tarkoittaa sitä, että usein toistuvat transaktiot (esimerkiksi pääomakutsut) kirjautuvat automaattisesti tiliotteella oikealle kirjanpidon tilille ja tulouksyksikölle. Toimenpide nopeuttaa kirjanpitoa ja minimoi tapahtumien osalta mahdolliset näppäilyvirheet.

Teemme Kirkon keskusrahaston tilinpäätöksestä laadukkaamman ja luettavamman.

Kiinteistöyksikkö huolehtii osaltaan vastuullaan olevien kulttuurihistoriallisesti merkittävien kiinteistöjen kunnossapidosta. Arvokkaiden kiinteistöjen kuntoarvioissa esitetyt korjaustoimenpiteet toteutetaan Oulun ja Porvoon tuomiokapitulissa, Turun arkkipiispan talossa ja Tampereen piispantalossa. Keskusrahaston omistamista kiinteistöistä kytketään rakennusautomaatiojärjestelmään Porvoon tuomiokapituli.

Kirkon yhteisen toiminnan talous tasapainotetaan vuoteen 2021 mennessä. Kirkon talon Uusi tila -hanke toteutetaan onnistuneesti vuoden 2020 aikana siten, että Kirkkohallituksen työntekijät työskentelevät vuoden 2021 alusta alkaen pienemmissä mutta nykyaikaisemmissä monitoimitiloissa. Vuoden 2020 aikana etsitään vapautuviin tiloihin pitkäaikaiset vuokralaiset.

Kirkon keskusrahaston kiinteistöstrategia tehdään vuoden 2019 loppuun mennessä ja toteutetaan vuonna 2020.

Vuosien 2021–2022 toimintasuunnitelma

Talouksyksikkö varautuu ottamaan tehtäviä tekijänoikeusrahastosta sekä tuomiokapituleista. Otetaan käyttöön valtakunnallinen kolehtien kerääminen. Tavoitteena on, että kaikki ev.lut. kirkossa kerätyt kolehdit tilitetään Kirkon keskusrahastoon, josta ne välitetään kolehdin saajille. Tämä säästää merkittävästi seurakunnissa tehtävää työtä kolehtien maksatusprosessissa.

Koko kirkon tietohallinnon painopisteenä vuosina 2021–2022 on nykyisten toimintamallien muuttaminen tehtyjen päätösten ja selvitysten pohjalta. Näitä ovat päätös keskusrahastomaksun tasosta, päätökset kehittämisspalveluiden toimintamallista sekä tehdyn ICT-selvityksen suositusten aikatauluttamisesta.

Kirkon yhteistä hankintatoimintaa kehitetään kuluanalyysien pohjalta. Kirkon yhteistä hankintatoimintaa kehitetään ja seurataan kuluanalyysien pohjalta. Hankintaprosessit ja menetelmät koko kirkon tasolla tehostuvat sähköisten kilpailutusjärjestelmien sekä hankintayhteistyön ja verkostoitumisen avulla. Hankintayhteistyö lisääntyy Kirkon keskusrahaston ja seurakuntien välillä sekä seurakuntien kesken. Yhteishankintasopimusten käyttöaste kasvaa edelleen. Toimittajahallintaa ja suhteita markkinoihin kehitetään markkinakartoitusten lisäksi mittaamalla hankinnan onnistumista toimittajille suunnattujen palautekyselyiden avulla.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Talousosasto	Toimintatuotot	-1 414 313,68	-1 570 176,00	-1 464 176,00	
Talousosasto	Korvaukset	-72 000,00	-72 000,00	0,00	
Talousosasto	Maksutuotot	-19,50	0,00		
Talousosasto	Muut toimintatuotot	-831 207,18	-968 176,00	-934 176,00	
Talousosasto	Sisäiset tuotot	-511 087,00	-530 000,00	-530 000,00	
Talousosasto	Toimintakulut	6 580 999,19	6 910 232,00	6 804 232,00	
Talousosasto	Henkilöstökulut	2 172 393,46	2 321 156,00	2 309 849,00	
Talousosasto	Palkat ja palkkiot	1 649 948,23	1 759 553,00	1 776 191,00	
Talousosasto	Henkilösivukulut	507 359,47	561 603,00	533 658,00	
Talousosasto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	15 085,76	0,00	0,00	
Talousosasto	Palvelujen ostot	3 651 633,73	3 897 176,00	3 712 883,00	
Talousosasto	Vuokrakulut	492 115,06	644 400,00	758 000,00	
Talousosasto	Aineet ja tarvikkeet	261 403,04	47 500,00	23 500,00	
Talousosasto	Ostot tilikauden aikana	261 403,04	47 500,00	23 500,00	
Talousosasto	Annetut avustukset	600,00			
Talousosasto	Muut toimintakulut	2 853,90			
Talousosasto	TOIMINTAKATE	5 166 685,51	5 340 056,00	5 340 056,00	5 073 029,00
Talousosaston johto	Toimintakulut	426 201,75	378 276,00	412 267,00	
Talousosaston johto	Henkilöstökulut	353 772,40	357 276,00	372 667,00	
Talousosaston johto	Palkat ja palkkiot	270 759,62	271 921,00	286 579,00	
Talousosaston johto	Henkilösivukulut	83 012,78	85 355,00	86 088,00	
Talousosaston johto	Palvelujen ostot	70 498,26	21 000,00	39 600,00	
Talousosaston johto	Aineet ja tarvikkeet	1 266,09			
Talousosaston johto	Ostot tilikauden aikana	1 266,09			
Talousosaston johto	Annetut avustukset	600,00			
Talousosaston johto	Muut toimintakulut	65,00			
Talousosaston johto	TOIMINTAKATE	426 201,75	378 276,00	412 267,00	412 267,00
Kirkon tietohallinto	Toimintatuotot	-619 871,33	-672 000,00	-566 000,00	
Kirkon tietohallinto	Korvaukset	-72 000,00	-72 000,00	0,00	
Kirkon tietohallinto	Muut toimintatuotot	-36 784,33	-70 000,00	-36 000,00	
Kirkon tietohallinto	Sisäiset tuotot	-511 087,00	-530 000,00	-530 000,00	
Kirkon tietohallinto	Toimintakulut	3 038 259,75	3 096 000,00	3 047 000,00	
Kirkon tietohallinto	Palvelujen ostot	3 017 303,99	3 080 000,00	3 031 000,00	
Kirkon tietohallinto	Aineet ja tarvikkeet	20 455,76	16 000,00	16 000,00	

Kirkon tietohallinto	Ostot tilikauden aikana	20 455,76	16 000,00	16 000,00	
Kirkon tietohallinto	Muut toimintakulut	500,00			
Kirkon tietohallinto	TOIMINTAKATE	2 418 388,42	2 424 000,00	2 481 000,00	2 213 973,00
Tietohallintoyksikkö	Toimintatuotot	-19,50			
Tietohallintoyksikkö	Maksutuotot	-19,50			
Tietohallintoyksikkö	Toimintakulut	1 148 307,95	1 208 266,00	1 076 008,00	
Tietohallintoyksikkö	Henkilöstökulut	1 092 754,28	1 160 266,00	1 024 508,00	
Tietohallintoyksikkö	Palkat ja palkkiot	837 465,17	1 084 996,00	1 076 982,00	
Tietohallintoyksikkö	Henkilösivukulut	257 626,71	351 270,00	323 526,00	
Tietohallintoyksikkö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 337,60	-276 000,00	-376 000,00	
Tietohallintoyksikkö	Palvelujen ostot	32 879,07	31 000,00	31 000,00	
Tietohallintoyksikkö	Vuokrakulut	17 495,60	17 000,00	17 000,00	
Tietohallintoyksikkö	Aineet ja tarvikkeet	2 689,00		3 500,00	
Tietohallintoyksikkö	Ostot tilikauden aikana	2 689,00		3 500,00	
Tietohallintoyksikkö	Muut toimintakulut	2 490,00			
Tietohallintoyksikkö	TOIMINTAKATE	1 148 288,45	1 208 266,00	1 076 008,00	1 076 008,00
IT - alue	Toimintatuotot	-794 422,85	-898 176,00	-898 176,00	
IT - alue	Muut toimintatuotot	-794 422,85	-898 176,00	-898 176,00	
IT - alue	Toimintakulut	1 370 416,68	898 176,00	1 158 600,00	
IT - alue	Henkilöstökulut	184 204,95	145 000,00	219 000,00	
IT - alue	Palkat ja palkkiot	140 925,29	0,00	0,00	
IT - alue	Henkilösivukulut	43 566,06	0,00	0,00	
IT - alue	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-286,40	145 000,00	219 000,00	
IT - alue	Palvelujen ostot	499 733,85	420 676,00	489 600,00	
IT - alue	Vuokrakulut	450 464,30	308 000,00	450 000,00	
IT - alue	Aineet ja tarvikkeet	236 013,58	24 500,00		
IT - alue	Ostot tilikauden aikana	236 013,58	24 500,00		
IT - alue	TOIMINTAKATE	575 993,83	0,00	260 424,00	260 424,00
IT alue KKR	Toimintakulut	1 327,89	748 500,00	516 383,00	
IT alue KKR	Henkilöstökulut		131 000,00	157 000,00	
IT alue KKR	Henkilöstökulujen oikaisuerät		131 000,00	157 000,00	
IT alue KKR	Palvelujen ostot	975,23	315 500,00	88 383,00	
IT alue KKR	Vuokrakulut		296 000,00	267 000,00	
IT alue KKR	Aineet ja tarvikkeet	352,66	6 000,00	4 000,00	
IT alue KKR	Ostot tilikauden aikana	352,66	6 000,00	4 000,00	
IT alue KKR	TOIMINTAKATE	1 327,89	748 500,00	516 383,00	516 383,00
Kiinteistöyksikkö	Toimintakulut	292 413,77	274 693,00	281 182,00	
Kiinteistöyksikkö	Henkilöstökulut	266 574,47	248 593,00	255 682,00	
Kiinteistöyksikkö	Palkat ja palkkiot	190 351,65	189 708,00	196 618,00	
Kiinteistöyksikkö	Henkilösivukulut	58 513,08	58 885,00	59 064,00	

Kiinteistöyksikkö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	17 709,74			
Kiinteistöyksikkö	Palvelujen ostot	1 596,06	1 700,00	1 500,00	
Kiinteistöyksikkö	Vuokrakulut	24 155,16	23 400,00	24 000,00	
Kiinteistöyksikkö	Aineet ja tarvikkeet	68,08	1 000,00		
Kiinteistöyksikkö	Ostot tilikauden aikana	68,08	1 000,00		
Kiinteistöyksikkö	Muut toimintakulut	20,00			
Kiinteistöyksikkö	TOIMINTAKATE	292 413,77	274 693,00	281 182,00	281 182,00
Talouslyksikkö	Toimintakulut	304 071,40	306 321,00	312 792,00	
Talouslyksikkö	Henkilöstökulut	275 087,36	279 021,00	280 992,00	
Talouslyksikkö	Palkat ja palkkiot	210 446,50	212 928,00	216 012,00	
Talouslyksikkö	Henkilösivukulut	64 640,84	66 093,00	64 980,00	
Talouslyksikkö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	0,02			
Talouslyksikkö	Palvelujen ostot	28 647,27	27 300,00	31 800,00	
Talouslyksikkö	Aineet ja tarvikkeet	557,87			
Talouslyksikkö	Ostot tilikauden aikana	557,87			
Talouslyksikkö	Muut toimintakulut	-221,10			
Talouslyksikkö	TOIMINTAKATE	304 071,40	306 321,00	312 792,00	312 792,00

TULOSKORTTI 2020			
Talousosasto (TaO)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkon hankintatoimi on toimivaa ja hankinnat ovat kustannustehokkaita.	Teemme tuloksellista yhteistyötä julkishallinnon yhteishankintayksiköiden kanssa.	Yhteishankintayksiköiden kautta tehtävien hankintojen volyymit kasvavat 5 % vuodessa.
	Kirkon tietosuojatyö on hoidettu ammattimaisesti ja tietosuoja- ja tietoturva ovat ajan tasalla ja luotettavaa.	Haemme ja jaamme parhaita käytäntöjä tietosuojatyön ylläpitämiseksi. Verkostoidumme kotimaisten ja ulkomaisten toimijoiden kanssa.	Tietosuojatyön verkostojen määrä kasvaa ja kontaktien määrä lisääntyy.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Tietohallinnon ohjaus- ja palvelutuotanto toimii seurakuntalähtöisesti ja jäsenistöä palvellen.	Toteutamme Kirkon keskusrahaston ICT-toimintasuunnitelmaa ja tiekarttaa.	Tiekartta toteutuu suunnitellusti.
		Seurakunnilla on käytettävissä yhteistyötä tukevia yhteisiä tietojärjestelmiä.	Yhteisten ICT-palvelujen määrä kasvaa yhdellä vuosittain.
			Sopimus pohjaisten yhteisten tietojärjestelmien käyttäjämäärä kasvaa vuosittain 5 %.
		Viestimme avoimesti ICT-palveluista ja kehitysprojekteista.	Tietotyön askeleet -uutiskirjeet, yhteiset Teams-alustat.
	Projektien hallinta on ammattitaitoista ja seurattavaa.	Käytämme yhteistä ICT-projektimallia hankkeiden ja projektien läpiviennissä.	Projektit toteutetaan ICT-projektimallin mukaisesti.
		Teemme yhteistyötä seurakuntien kanssa ja käytämme projektityössä seurakuntien ja IT-alueiden osaajia.	Yhteisten ICT-projektien määrä kasvaa.
	Kirkon hankintatoimi on sujuvaa ja kustannustehokasta.	Toteutamme Kirkon keskusrahaston kaikille seurakunnille avoimet hankinnat ammattitaitoisesti ja laadukkaasti.	Yhteishankintoihin osallistuvien seurakuntien hankintavolyymi kasvaa 5 %.
		Toteutamme ICT-hankintoja, jotka tuottavat seurakunnille hyötyjä ja kustannukset hallinnassa.	
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon yhteinen tietotekniikka ja tuki palvelevat kirkon toimintaa.	Kehitämme käyttäjätukea ja varmistamme toiminnan jatkuvuuden.	Asiakaspalvelun mittarit osoittavat toiminnan tehostuneen.

	Kirkon tietoturva ja tietosuoja -asiat ovat kunnossa.	Ylläpidämme tietoturvapoliittikkaa ja -määräyksiä.	Havaitut poikkeamat on käsitelty asianmukaisesti ja korjaavat toimenpiteet on tehty.
		Kirkon keskusrahaston lakimies toimii Kirkon keskusrahaston ja keskusrahaston IT-alueen seurakuntien tietosuojavastaavana. Jaamme tietosuoja-asiantuntemusta seurakuntiin.	Tietosuoja- ja tietoturvasivustot ovat seurakuntien saatavilla ja ajan tasalla sekä tarjoavat kattavasti tietoa tietosuoja-asioista.
		Kirkon yleiset ja yhteiset tietosuoja- ja tietoturvaohjeistukset ovat ajan tasalla ja seurakuntien saatavilla.	
	Kirkon keskusrahaston rakennukset säilyvät hyvässä kunnossa.	Toteutamme kuntoarvioiden ja kuntotutkimusten mukaiset kunnostus- ja korjausohdotukset. Hyödynnämme rakennusautomaatiota tehokkaasti.	Suunnitelman mukaiset korjaustyöt on tehty. Korjausvelkaa ei kerry.
	Kirkon keskusrahaston toimitilojen kokonaisnettokustannukset ovat vähentyneet.	Toteutamme Kirkon keskusrahaston kiinteistöstrategiaa.	Kustannukset ovat alentuneet vuoteen 2018 verrattuna.
			Toimitilojen käyttö tehostuu suhteessa pinta-alaan. Kokonaispinta-ala pienenee vuoteen 2018 verrattuna.
		Teemme toimitilojen terveellisyys- ja tyytyväisyystutkimuksen.	Toimitilojen kokonaislaatu on mitattu.
Kirkkohallituksen strategian mukaiset meillä olevat tai päättyvät hankkeet sekä Suunta-hanke	Tavoite	Keinot	Mittarit
	Kirkkohallitus osallistuu ympäristövastuun kantamiseen omassa toiminnassaan.	Lentokilometrit kompensoidaan Suomen lähetysseurary:n ilmastorahastoon.	Kompensointi on tehty.
	Kirkkohallitus siirtyy Kirkon talossa pienempään ja tilankäytöllisesti tehokkaampaan monitilatoimistoon.	Toteutamme Kirkon talon Uusi tila -hankkeen onnistuneesti.	Uusi tila -hanke on toteutunut suunnitelman mukaan (kustannusarvio, aikataulu, tilasuunnitelma)
	Kirkon keskusrahaston talous on tasapainossa vuonna 2021	Tehostamme Kirkon keskusrahaston toimintaa ja teemme tarvittavat säästötoimenpiteet.	Vuoden 2021 talousarvio on tasapainossa.

6.9 Toiminnallinen osasto

Johdanto

Toiminnallinen osasto hoitaa kirkon yhteistä toimintaa, huolehtii kirkon toimintaan liittyvistä yhteyksistä ja vaikuttaa päätöksentekoon yhteiskunnassa sekä edistää kirkon toiminnan verkostoitumista ja yhteistyötä.

Tulevan toimintakauden keskeiset asiakokonaisuudet liittyvät kasteeseen ja kummiuteen, seurakuntien jäsenviestintään, lapsiperheiden köyhyyteen ja vanhemmuuden tukemiseen, yhteiskuntarauhaan, ihmisoikeuksiin ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuteen. Erityisen tärkeää tulevia vuosikymmeniä ajatellen on seurakuntien ympäristökasvatuksen syventäminen ja Hiilineutraali kirkko 2030 -strategian jalkauttaminen seurakuntiin.

Vuoden 2020 toimintasuunnitelma

Tulevaisuustyöskentelyn tavoitteeksi on asetettu uudenlaisen, avoimen ja läpinäkyvän toimintakulttuurin kehittäminen. Tavoitteena on vahvistaa seurakuntalähtöistä kehittämistoimintaa sekä yhteistyötä Kirkkohallituksen, seurakuntien ja seurakuntayhtymien, hiippakuntien sekä kirkollisten järjestöjen kanssa. Osana kokonaisuutta on käynnistetty toiminnallisen osaston uudistusprojekti, jossa määritellään osaston tehtäviä ja organisoitumista. Toiminnallista osastoa koskee myös Kirkon kehityspalvelujen valmistelutyö, jossa osia toiminnallisesta osastosta liitetään syntyvään kehityspalvelujen erillisyyksikköön. Sisäinen kehittämistyö ja siihen käytettävät voimavarat eivät kuitenkaan saa vaarantaa Kirkkohallituksen ja toiminnallisen osaston omaa tehtävää hoitaa kirkon yhteistä toimintaa ja vaikuttamistyötä.

Toiminnallisen osaston keskeisenä kirkollisena tavoitteena on kehittää kasteen ja kummiuden toimintamuotoja, kieltä, viestintää sekä yhteydenpitoa jäseniin niin, että kasteen asema ja merkitys säilyvät. Samaan tavoitteeseen liittyy kirkollisten toimitusten rukousten kielen uudistaminen, jolla vahvistetaan seurakuntalaisten kokemusta kuulluksi tulemisesta ja liittymisestä kirkon uskoon. Seurakuntia rohkaistaan toimimaan entistä enemmän arvokeskustelijana ja sillanrakentajana paikallistasolla.

Vaikuttamistyössä korostuu kirkon asema julkisessa tilassa, erityisesti vankiloissa ja terveydenhuollon yksiköissä, lapsiperheköyhyyden syiden esille nostaminen, uskonnonvapauden positiivinen tulkinta ja yhteiskuntarauha. Katsomuskasvatuksessa etsitään seurakunnille uusia tapoja olla läsnä päiväkotien arjessa.

Vuosien 2021–2022 toimintasuunnitelma

Yhteiskunnan ilmiöt heijastuvat kirkon toimintaan sosiaalisen median jatkuvana muutoksena, digitalisaation ja robotisaation yleistymisenä. Tämä edellyttää uudenlaista kykyä pitää yhteyttä niin seurakuntalaisten kuin kirkon työntekijöiden kanssa. Yhteiskunnan polarisaatio ja sekularisaatio haastavat kirkon aseman ja merkityksen. Samaan aikaan nuoret aikuiset eivät koe kirkon arvomaailmaa omakseen, mikä johtaa tutkimusten mukaan irtautumiseen kristillisestä perinteestä ja sen välittämisestä seuraavalle sukupolvelle.

Koulutuspoliittisessa ajattelussa suunta on kohti jatkuvaa oppimista. Se tulee heijastumaan kaikkeen kouluttamiseen, niin kirkon työntekijöiden peruskoulutuksiin kuin myös täydennyskoulutukseen. Tähän haasteeseen on pyrittävä vastaamaan tavoilla, jotka tukevat kirkon työntekijöiden osaamisen kehittämistä.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluva vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Toiminnallinen osasto	Toimintatuotot	-1 207 300,28	-767 900,00	-1 060 054,00	
Toiminnallinen osasto	Korvaukset	-178 868,96			
Toiminnallinen osasto	Myyntituotot	-4 328,07			
Toiminnallinen osasto	Maksutuotot	-541 297,92	-686 300,00	-980 054,00	
Toiminnallinen osasto	Vuokratuotot	-58 200,76			
Toiminnallinen osasto	Tuet ja avustukset	-3 717,60	-68 000,00		
Toiminnallinen osasto	Muut toimintatuotot	-360 206,87	-10 000,00	-80 000,00	
Toiminnallinen osasto	Sisäiset tuotot	-60 680,10	-3 600,00		
Toiminnallinen osasto	Toimintakulut	6 042 151,51	5 607 319,00	5 688 906,00	
Toiminnallinen osasto	Henkilöstökulut	3 989 930,24	3 891 519,00	3 530 279,00	
Toiminnallinen osasto	Palkat ja palkkiot	3 050 971,82	2 973 621,00	2 717 376,00	
Toiminnallinen osasto	Henkilösivukulut	945 165,49	921 898,00	812 903,00	
Toiminnallinen osasto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-6 207,07	-4 000,00		
Toiminnallinen osasto	Palvelujen ostot	1 764 662,28	1 594 600,00	2 043 800,00	
Toiminnallinen osasto	Palvelun ostot - sisäiset	14 711,23			
Toiminnallinen osasto	Vuokrakulut	106 175,89	500,00	4 100,00	
Toiminnallinen osasto	Aineet ja tarvikkeet	83 721,57	79 500,00	88 427,00	
Toiminnallinen osasto	Ostot tilikauden aikana	83 721,57	79 500,00	88 427,00	
Toiminnallinen osasto	Annetut avustukset	76 860,00	37 700,00	15 000,00	
Toiminnallinen osasto	Muut toimintakulut	6 090,30	3 500,00	7 300,00	
Toiminnallinen osasto	TOIMINTAKATE	4 834 851,23	4 839 419,00	4 628 852,00	4 584 702,00
Osaston johtajan toi	Toimintatuotot	-6 302,90			
Osaston johtajan toi	Maksutuotot	-1 725,00			
Osaston johtajan toi	Muut toimintatuotot	-4 577,90			
Osaston johtajan toi	Toimintakulut	735 390,89	752 831,00	623 592,00	
Osaston johtajan toi	Henkilöstökulut	453 510,88	374 531,00	190 792,00	
Osaston johtajan toi	Palkat ja palkkiot	346 348,01	285 814,00	145 598,00	

Osaston johtajan toi	Henkilösivukulut	107 694,67	88 717,00	45 194,00	
Osaston johtajan toi	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-531,80			
Osaston johtajan toi	Palvelujen ostot	195 030,61	328 600,00	405 800,00	
Osaston johtajan toi	Palvelun ostot - sisäiset	3 663,40			
Osaston johtajan toi	Aineet ja tarvikkeet	6 543,74	12 000,00	12 000,00	
Osaston johtajan toi	Ostot tilikauden aikana	6 543,74	12 000,00	12 000,00	
Osaston johtajan toi	Annetut avustukset	76 500,00	37 700,00	15 000,00	
Osaston johtajan toi	Muut toimintakulut	142,26			
Osaston johtajan toi	TOIMINTAKATE	729 087,99	752 831,00	623 592,00	579 442,00
Diakonia ja sielunho	Tuet ja avustukset		-68 000,00		
Diakonia ja sielunho	Muut toimintatuotot	-59 889,50			
Diakonia ja sielunho	Sisäiset tuotot	-2 550,00			
Diakonia ja sielunho	Toimintakulut	1 010 844,00	934 144,00	1 034 144,00	
Diakonia ja sielunho	Henkilöstökulut	720 366,52	720 644,00	648 423,00	
Diakonia ja sielunho	Palkat ja palkkiot	550 891,37	549 942,00	498 633,00	
Diakonia ja sielunho	Henkilösivukulut	169 475,15	170 702,00	149 790,00	
Diakonia ja sielunho	Palvelujen ostot	276 073,95	197 500,00	370 000,00	
Diakonia ja sielunho	Palvelun ostot - sisäiset	2 282,00			
Diakonia ja sielunho	Vuokrakulut	302,70			
Diakonia ja sielunho	Aineet ja tarvikkeet	8 305,83	13 000,00	12 221,00	
Diakonia ja sielunho	Ostot tilikauden aikana	8 305,83	13 000,00	12 221,00	
Diakonia ja sielunho	Muut toimintakulut	3 513,00	3 000,00	3 500,00	
Diakonia ja sielunho	TOIMINTAKATE	844 255,34	866 144,00	866 144,00	866 144,00
Jumalanpalvelus ja y	Toimintatuotot	-100 069,02	-32 000,00	-80 000,00	
Jumalanpalvelus ja y	Maksutuotot	-4 944,50	-22 000,00		
Jumalanpalvelus ja y	Tuet ja avustukset	-3 717,60			
Jumalanpalvelus ja y	Muut toimintatuotot	-87 189,92	-10 000,00	-80 000,00	
Jumalanpalvelus ja y	Sisäiset tuotot	-4 217,00			
Jumalanpalvelus ja y	Toimintakulut	1 152 633,45	1 034 749,00	1 082 721,00	
Jumalanpalvelus ja y	Henkilöstökulut	830 162,57	849 749,00	833 721,00	
Jumalanpalvelus ja y	Palkat ja palkkiot	637 068,55	648 465,00	643 437,00	
Jumalanpalvelus ja y	Henkilösivukulut	195 439,97	201 284,00	190 284,00	
Jumalanpalvelus ja y	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 345,95			
Jumalanpalvelus ja y	Palvelujen ostot	293 366,97	176 800,00	243 000,00	
Jumalanpalvelus ja y	Palvelun ostot - sisäiset	3 770,33			
Jumalanpalvelus ja y	Vuokrakulut	13 053,88			
Jumalanpalvelus ja y	Aineet ja tarvikkeet	12 006,85	8 200,00	6 000,00	
Jumalanpalvelus ja y	Ostot tilikauden aikana	12 006,85	8 200,00	6 000,00	
Jumalanpalvelus ja y	Muut toimintakulut	272,85			
Jumalanpalvelus ja y	TOIMINTAKATE	1 052 564,43	1 002 749,00	1 002 721,00	1 002 721,00

Kasvatus ja perheasi	Toimintatuotot	-305 490,48	-3 600,00	-160 054,00	
Kasvatus ja perheasi	Korvaukset	-94 449,50			
Kasvatus ja perheasi	Maksutuotot	-45,50		-160 054,00	
Kasvatus ja perheasi	Muut toimintatuotot	-208 505,48		0,00	
Kasvatus ja perheasi	Sisäiset tuotot	-2 490,00	-3 600,00		
Kasvatus ja perheasi	Toimintakulut	1 577 701,20	1 273 295,00	1 429 749,00	
Kasvatus ja perheasi	Henkilöstökulut	966 873,34	931 495,00	916 143,00	
Kasvatus ja perheasi	Palkat ja palkkiot	736 654,81	713 900,00	704 508,00	
Kasvatus ja perheasi	Henkilösivukulut	233 547,85	221 595,00	211 635,00	
Kasvatus ja perheasi	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-3 329,32	-4 000,00		
Kasvatus ja perheasi	Palvelujen ostot	481 338,98	326 800,00	483 000,00	
Kasvatus ja perheasi	Palvelun ostot - sisäiset	3 270,50			
Kasvatus ja perheasi	Vuokrakulut	90 319,31			
Kasvatus ja perheasi	Aineet ja tarvikkeet	34 826,79	15 000,00	28 606,00	
Kasvatus ja perheasi	Ostot tilikauden aikana	34 826,79	15 000,00	28 606,00	
Kasvatus ja perheasi	Annetut avustukset	360,00			
Kasvatus ja perheasi	Muut toimintakulut	712,28		2 000,00	
Kasvatus ja perheasi	TOIMINTAKATE	1 272 210,72	1 269 695,00	1 269 695,00	1 269 695,00
Kirkon koulutuskeskus	Toimintatuotot	-628 849,22	-664 300,00	-652 000,00	
Kirkon koulutuskeskus	Myyntituotot	-4 328,07			
Kirkon koulutuskeskus	Maksutuotot	-514 853,22	-664 300,00	-652 000,00	
Kirkon koulutuskeskus	Vuokratuotot	-58 200,76			
Kirkon koulutuskeskus	Muut toimintatuotot	-44,07			
Kirkon koulutuskeskus	Sisäiset tuotot	-51 423,10			
Kirkon koulutuskeskus	Toimintakulut	1 565 581,97	1 612 300,00	1 518 700,00	
Kirkon koulutuskeskus	Henkilöstökulut	1 019 016,93	1 015 100,00	941 200,00	
Kirkon koulutuskeskus	Palkat ja palkkiot	780 009,08	775 500,00	725 200,00	
Kirkon koulutuskeskus	Henkilösivukulut	239 007,85	239 600,00	216 000,00	
Kirkon koulutuskeskus	Palvelujen ostot	518 851,77	564 900,00	542 000,00	
Kirkon koulutuskeskus	Palvelun ostot - sisäiset	1 725,00			
Kirkon koulutuskeskus	Vuokrakulut	2 500,00	500,00	4 100,00	
Kirkon koulutuskeskus	Aineet ja tarvikkeet	22 038,36	31 300,00	29 600,00	
Kirkon koulutuskeskus	Ostot tilikauden aikana	22 038,36	31 300,00	29 600,00	
Kirkon koulutuskeskus	Muut toimintakulut	1 449,91	500,00	1 800,00	
Kirkon koulutuskeskus	TOIMINTAKATE	936 732,75	948 000,00	866 700,00	866 700,00

TULOSKORTTI 2020			
Toiminnallinen osasto (TO)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Uskonnonharjoittamisen ja kirkon toimintojen edellytykset on turvattu vankiloissa ja terveydenhuollon palvelujärjestelmissä.	Vaikutamme yhdessä kirkon johdon kanssa yhteistyöverkostoissa.	Kuka kuuntelee köyhää -foorumit (vähintään 3), vaikuttamistoimien kasvanut määrä ja arviointi.
	Yhteiskunnassa on käynnistetty uusia keinoja lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi.	Välitämme kirkon oman toiminnan kautta saatavia tarinoita ja tietoa lapsiperheköyhyydestä.	Kannanottojen ja asian tuntijatekstien lukumäärä. Yleinen medianäkyvyys.
		Kutsumme eri toimijoita kehittämään maksutonta ja taloudellisesti tuettua kaikille avointa toimintaa.	Seurakuntien toiminnot jatkuvat maksuttomina ja taloudellisesti tuettuina.
	Positiivisen uskonnonvapauden tulkinta yhteiskunnassa on vahvistunut.	Osallistumme aktiivisesti uskonnonvapaudesta käytävään keskusteluun ja yhteiskunnallisesti vaikuttavien tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen. Vahvistamme uskonto- ja katsomusdialogin osuutta koulutuksissa.	Tapahtumien ja koulutusten toteutus, osanottajamäärä, palaute. Uskonnonvapauden teemojen näkyminen tapahtumien ohjelmassa. Artikkelien, blogien ja muiden julkaisujen lukumäärä.
	Kirkko on vahvasti mukana rasisminvestaaisessa työssä.	Osallistumme Punainen kortti rasismille -yhteistyöhön. Vahvistamme hyviä väestösuhteita edistävää toimintaa seurakunnissa. Edistämme perheiden yhdistämisestä käytävää keskustelua.	#kampusrauhaa-hankkeen arviointi; dialogisten menetelmien käyttö seurakunnissa on lisääntynyt.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Seurakunnat ovat aloittaneet ilmastostrategian toteuttamisen.	Pidämme esillä ilmastomuutosta ja biodiversiteettiä yhteiskunnallisessa keskustelussa. Tuemme seurakuntia strategian toteutuksessa.	Kolmasosa seurakunnista toteuttaa strategian mukaisia toimenpiteitä.
	Seurakuntien ja kuntien varhaiskasvatuksen yhteistyön vahvistaminen – Katsomuskasvatus (KKP).	Edistämme kirkon ja kunnan yhteistyötä ja osaamisen jakamista katsomuskasvatuksen alueella: levitämme onnistuneita käytäntöjä verkostoissa.	Yhteistyökäytäntöjen levinneisyys. Korimallin tunnettuus (lataukset ja painomäärät).
		Vahvistamme kirkon ja kuntien tietoisuutta ja mahdollisuuksia sopimustyöyhteistyön malleista eri koulutusasteilla ja perheneuvonnassa.	Tehtyjen sopimusten määrä ja laatu. Sopimus on laadittu vähintään 30 seurakunnassa.
	Seurakuntien rooli paikallisena arvokeskustelijana vahvistuu.	Luomme toimintamalleja ja kehitämme menetelmiä seurakuntien käyttöön.	Luodut toimintamallit ja niiden kokeilut seurakunnissa.

	Seurakuntalähtöinen työote on vahvistunut.	Kehittämisen ja koulutustoimintamme painopisteenä on seurakuntalaislähtöinen työote. Se näkyy myös viestinnässämme.	Työotteen näkyminen hankkeissa, tapahtumissa ja koulutuksissa. Teemaa käsittelevät jutut ja uutiset erilaisissa medioissa.
	Seurakunnat löytävät uusia tapoja sanoittaa aikuista uskoa.	Valmistamme uusia rukouksia kirkollisiin toimituksiin, vahvistamme tiekirkkotoimintaa, pyhiinvaellusreittien käyttöönottoa seurakunnissa. Käsittelemme Inklusiivisen ja ymmärrettävän uskonnollisen kielen kysymyksiä koulutuksissa.	Aineiston valmistuminen vuoden 2021 alkuun mennessä. Uusien pyhiinvaellusreittien ja tiekirkkojen määrän lisääntyminen.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon rooli sillanrakentajana sekä seurakuntien että kokonaiskirkon tasolla on vahvistunut.	Järjestämme useita korkean tason dialogiforumeita.	Tapahtumat saavat kansallista näkyvyyttä.
Kirkkohallituksen strategian mukaiset meneillään olevat tai päättyvät hankkeet sekä Suunta-hanke	Tavoite	Keinot	Mittarit
	Kirkkohallituksen organisatiomuutos edistää toiminnallisen osaston tehtävän toteutumista.	Tehtävät ja työnkuvat on muokattu tulevaisuuden haasteita vastaaviksi.	Prosessi on toteutunut TO:n osalta ja uuteen organisaatioon voidaan siirtyä vuoden 2021 alusta.
	Kasteen ja kummiuden merkitys vahvistuu.	Tuotamme Kasvun polku -mallisuunnitelman ja työvälineet tueksi seurakuntien omiin Kasvun polku -työskentelyihin. Kehitämme Kummipäivä-konseptia seurakuntien käyttöön. Edistämme jäsenviestinnän kehittämishanketta yhteistyössä Kirkon viestinnän kanssa.	Mallisuunnitelmat on otettu käyttöön ja kummipäivä toteutuu 50 seurakunnassa.

6.10 Ulkoasiain osasto

Johdanto

Ulkoasiain osaston tehtäviin kuuluvat kirkon ekumeeniset suhteet ja niihin liittyvät teologiset asiat, kirkon suhteet muihin uskontoihin, kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun yhteistyön koordinointi sekä ulkomailla asuvien suomalaisten parissa tehtävä kirkollinen työ.

Kristittyjen määrän kasvu globaalissa etelässä edellyttää yhteyksien vahvistamista etelän kirkkoihin. Kristittyjen voimakkain määrällinen kasvu tapahtuu helluntailaisiin, karismaattisiin ja uuskarismaattisiin yhteisöihin kuuluvissa liikkeissä. Ekumeenista liikettä ja kirkkoja jakavaksi kysymykseksi on muodostunut suhtautuminen seksuaalivähemmistöihin.

Kirkon ulkosuomalaistytöä tehdään lähes 40 maassa. Ulkosuomalaiset koostuvat useista erilaisista ryhmistä, joiden tarpeet ja odotukset poikkeavat toisistaan. Tämä edellyttää työn painopisteiden jatkuvaa arviointia ja resurssien uudelleen kohdentamista tarpeen mukaan. Kausisiirtolaisten määrän voi odottaa kasvavan merkittävästi suomalaisten ikärakenteen seurauksena.

Uskontojen välisen vuoropuhelun ja yhteistyön merkitys on lisääntynyt ja tämä kehityksen voidaan ennakoida jatkuvan lisääntyneen muuttoliikkeen ja muiden uskontojen jäsenmäärien lisääntyessä.

Vuoden 2020 toimintasuunnitelma

Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa järjestetään dialogitapaaminen. Luterilais-katolisen dialogiraportin reseptiä edistetään seminaarien ja artikkelien kautta sekä jatketaan teologista dialogia Helsingin katolisen hiippakunnan kanssa. Teologista dialogia jatketaan Suomen ortodoksisen kirkon kanssa, samoin neuvottelutyöskentely Suomen helluntaiherätyksen, Vapaakirkon sekä metodistien kanssa. Ekumeenista tietoisuutta pyritään lisäämään koulutusten, yliopistoyhteyksien, stipendivaihdon ja viestinnän avulla. Vuonna 2021 pidettävä Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokous edellyttää huolellista ennakkovalmistautumista vuoden 2020 aikana.

Uskontojen välisen dialogin näkökulmasta aktiivinen osallistuminen Uskot-foorumin toimintaan sekä kansainvälinen verkostoituminen on keskeistä. Seurakuntien käyttöön valmistuu opaskirja eri uskontojen kohtaamiseen ja opaskirjaan liittyviä koulutuksia järjestetään hiippakunta- ja seurakuntatasolla.

Lähetysten peruslinjausta pyritään tekemään entistä tunnetummaksi. Sitä käsitellään hiippakuntien kansainvälisen työn seminaareissa. Kirkon lähetystyön keskus vastaa osaltaan Kirkon koulutuskeskuksen koordinoimasta koulutuksesta. Koulutus liittyy lähetystyöntekijöiden koulutukseen, kotimaan henkilöstön erikoistumiskoulutukseen ja pappien ja lehtorien pastoraalikoulutukseen. Kirkon lähetystyön keskuksen toiminnassa painottuvat koti- ja ulkomaisten kirkkojen, kristillisten ja muiden uskonnollisten järjestöjen sekä monien yhteiskunnallisten toimien kanssa verkostoituminen. Työntekijät kiinnittävät erityistä huomiota aktiiviseen vuorovaikutukseen näiden tahojen kanssa. Vapaaehtoistoiminnan ”Tasavertaisina ja osallisina” -raportin toimenpide-ehdotuksia toteutetaan lähetystyön osalta.

Ulkosuomalaistyössä tavoitteena on tarjota ulkomailla oleville suomalaisille seurakunnan toimintaa äidinkielellään. Yhteydenpitoa seurakuntien poissaolevaan väestöön kehitetään sekä lähtö- että paluumuuttoon liittyen muun muassa hyödyntämällä Kirjuriin tätä tarkoitusta varten kehitettyä työkalua. Ulkosuomalaistyön strategia päivitetään yhteistyössä keskeisten ulkosuomalaistyön koti- ja ulkomaisen toimijoiden kanssa.

Vuosien 2021–2022 toimintasuunnitelma

Kirkkomme edustajat osallistuvat vuonna 2021 Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokoukseen. Kokouksen teemoista viestitään monikanavaisesti ennen kokousta, sen aikana ja kokouksen jälkeen, jotta yleiskokouksen anti tavoittaisi mahdollisimman laajan yleisön. Kirkon lähetystyön keskuksessa painopisteinä ovat seurakuntien missionaarisen identiteetin vahvistaminen ja lähetysjärjestöjen yhteistyön kehittäminen. Kirkon ulkosuomalaistyössä jatketaan vuonna 2020 hyväksytyn strategian toimeenpanoa.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvaan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Ulkoasiain osasto	Toimintatuotot	-8 204,05			
Ulkoasiain osasto	Maksutuotot	-6,50			
Ulkoasiain osasto	Tuet ja avustukset	-3 300,00			
Ulkoasiain osasto	Muut toimintatuotot	-4 847,55			
Ulkoasiain osasto	Sisäiset tuotot	-50,00			
Ulkoasiain osasto	Toimintakulut	1 379 279,17	1 508 269,00	1 508 295,00	
Ulkoasiain osasto	Henkilöstökulut	1 036 256,26	1 198 918,00	1 066 160,00	
Ulkoasiain osasto	Palkat ja palkkiot	796 704,32	946 946,00	822 298,00	
Ulkoasiain osasto	Henkilösivukulut	243 427,05	251 972,00	243 862,00	
Ulkoasiain osasto	Henkilöstökulujen oi- kaisuerät	-3 875,11			
Ulkoasiain osasto	Palvelujen ostot	213 311,18	244 451,00	297 040,00	
Ulkoasiain osasto	Palvelun ostot - sisäi- set	2 752,00			
Ulkoasiain osasto	Aineet ja tarvikkeet	13 383,15	9 750,00	23 595,00	
Ulkoasiain osasto	Ostot tilikauden ai- kana	13 383,15	9 750,00	23 595,00	
Ulkoasiain osasto	Annetut avustukset	108 912,47	49 450,00	102 500,00	
Ulkoasiain osasto	Muut toimintakulut	4 664,11	5 700,00	19 000,00	
Ulkoasiain osasto	TOIMINTAKATE	1 371 075,12	1 508 269,00	1 508 295,00	1 432 448,00
KUO, yhteinen	Toimintatuotot	-1 896,20			
KUO, yhteinen	Muut toimintatuotot	-1 896,20			
KUO, yhteinen	Toimintakulut	319 521,99	336 257,00	336 257,00	
KUO, yhteinen	Henkilöstökulut	225 250,06	231 469,00	237 092,00	
KUO, yhteinen	Palkat ja palkkiot	173 762,28	176 640,00	182 438,00	
KUO, yhteinen	Henkilösivukulut	53 175,22	54 829,00	54 654,00	
KUO, yhteinen	Henkilöstökulujen oi- kaisuerät	-1 687,44			
KUO, yhteinen	Palvelujen ostot	78 515,78	93 288,00	83 500,00	
KUO, yhteinen	Palvelun ostot - sisäi- set	432,00			
KUO, yhteinen	Aineet ja tarvikkeet	3 733,15	4 500,00	5 165,00	
KUO, yhteinen	Ostot tilikauden ai- kana	3 733,15	4 500,00	5 165,00	
KUO, yhteinen	Annetut avustukset	7 500,00	1 600,00	5 000,00	
KUO, yhteinen	Muut toimintakulut	4 091,00	5 400,00	5 500,00	
KUO, yhteinen	TOIMINTAKATE	317 625,79	336 257,00	336 257,00	319 442,00
Teologiset asiat	Toimintatuotot	-3 000,00			
Teologiset asiat	Muut toimintatuotot	-2 950,00			

Teologiset asiat	Sisäiset tuotot	-50,00			
Teologiset asiat	Toimintakulut	292 193,12	292 000,00	292 000,00	
Teologiset asiat	Henkilöstökulut	214 707,82	211 902,00	210 610,00	
Teologiset asiat	Palkat ja palkkiot	163 766,93	161 708,00	161 957,00	
Teologiset asiat	Henkilösivukulut	50 940,89	50 194,00	48 653,00	
Teologiset asiat	Palvelujen ostot	27 856,52	31 098,00	31 440,00	
Teologiset asiat	Palvelun ostot - sisäiset	2 000,00			
Teologiset asiat	Aineet ja tarvikkeet	1 546,31	1 500,00	2 450,00	
Teologiset asiat	Ostot tilikauden aikana	1 546,31	1 500,00	2 450,00	
Teologiset asiat	Annetut avustukset	46 062,47	47 500,00	47 500,00	
Teologiset asiat	Muut toimintakulut	20,00			
Teologiset asiat	TOIMINTAKATE	289 193,12	292 000,00	292 000,00	277 422,00
Ulkosuomalaistyö	Toimintatuotot	-3 306,50			
Ulkosuomalaistyö	Maksutuotot	-6,50			
Ulkosuomalaistyö	Tuet ja avustukset	-3 300,00			
Ulkosuomalaistyö	Toimintakulut	355 209,13	366 012,00	366 036,00	
Ulkosuomalaistyö	Henkilöstökulut	289 056,69	296 147,00	292 336,00	
Ulkosuomalaistyö	Palkat ja palkkiot	222 541,40	225 998,00	224 807,00	
Ulkosuomalaistyö	Henkilösivukulut	68 702,96	70 149,00	67 529,00	
Ulkosuomalaistyö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 187,67			
Ulkosuomalaistyö	Palvelujen ostot	57 844,40	66 865,00	70 500,00	
Ulkosuomalaistyö	Palvelun ostot - sisäiset	320,00			
Ulkosuomalaistyö	Aineet ja tarvikkeet	7 874,04	3 000,00	3 200,00	
Ulkosuomalaistyö	Ostot tilikauden aikana	7 874,04	3 000,00	3 200,00	
Ulkosuomalaistyö	Muut toimintakulut	114,00			
Ulkosuomalaistyö	TOIMINTAKATE	351 902,63	366 012,00	366 036,00	347 282,00
KLK	Toimintatuotot	-1,35			
KLK	Muut toimintatuotot	-1,35			
KLK	Toimintakulut	412 354,93	514 000,00	514 002,00	
KLK	Henkilöstökulut	307 241,69	459 400,00	326 122,00	
KLK	Palkat ja palkkiot	236 633,71	382 600,00	253 096,00	
KLK	Henkilösivukulut	70 607,98	76 800,00	73 026,00	
KLK	Palvelujen ostot	49 094,48	53 200,00	111 600,00	
KLK	Aineet ja tarvikkeet	229,65	750,00	12 780,00	
KLK	Ostot tilikauden aikana	229,65	750,00	12 780,00	
KLK	Annetut avustukset	55 350,00	350,00	50 000,00	
KLK	Muut toimintakulut	439,11	300,00	13 500,00	
KLK	TOIMINTAKATE	412 353,58	514 000,00	514 002,00	488 302,00

TULOSKORTTI 2020			
Ulkoasiain osasto (KUO)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkkomme on aktiivinen toimija kansainvälisissä kirkkoliitoissa.	Osallistumme päätöksentekoon ja keskeisiin työryhmiin, annamme lausuntoja kehittämishankkeista sekä välitämme niitä koskevaa tietoa kirkkomme toiminnan kehittämiseksi. Käynnistämme valmistautumisen vuoden 2021 Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokoukseen.	Kirkollamme on edustajat keskeisten ekumeenisten toimijoiden päätöksentekokelemissä. Olemme antaneet pyydetty lausunnot kehittämishankkeista. Yleiskokousdelegaatio on nimetty ja valmistelu-aikataulu on valmistunut.
	Uskontojen välinen myönteinen yhteistyö toimii hyvin Suomessa.	Osallistumme Uskot-foorumin toimintaan.	Uskot-foorumin rahoitus on vakaalla pohjalla.
		Laadimme seurakuntien käyttöön opaskirjan kirkkomme uskosta käsin nousevaan toisten uskontojen kohtaamiseen.	Uskontojen kohtaamiseen liittyvä asiakirja on valmistunut ja siitä on viestitty seurakunnille.
	Kirkon ulkosuomalaistyön strategia on päivitetty.	Toteutamme yhteisen prosessin keskeisten ulkosuomalaistyön koti- ja ulkomaisten toimijoiden kanssa.	Strategia on valmistunut.
	Kirkon missio ymmärretään aiempaa selvemmin.	Osallistumme aktiivisesti sidosryhmiemme toimintaan ja koulutukseen.	Järjestetty kaksi kirkon kansainvälisen työn erityiskoulutuskurssia kotimaan henkilöstölle ja lähetystyön tehtäviin valmennettaville. Osallistuttu kolmen pastoraalikurssin 6 toteuttamiseen. Osallistuttu viiteen hiippakuntien ja viiteen seurakuntien koulutustapahtumaan.
		Osallistumme kansainväliseen ja kansalliseen lähetystä ja kehitystä koskevaan keskusteluun.	Julkaistu neljä artikkelia kansainvälisissä julkaisuissa. Osallistuttu kansainväliseen missiologiiden maailmanjärjestön (IAMS) konferenssiin.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Seurakunnissa tiedostetaan poissaolevan väestön merkitys kirkon jäsenyydelle ja aloitetaan yhteydenpito tähän segmenttiin.	Jatkamme Kirjurin poissaolevaan väestöön liittyvän työkalun käyttöönoton markkinointia ja vakiinnutamme sen pohjalta syntyneitä käytäntöjä seurakunnissa.	5–10 suurinta seurakuntayhtymää on ottanut työkalun käyttöönsä.
	Ystävyyss seurakuntatyö liittyy aiempaa läheisemmin ystävyyshiippakuntatyöhön.	Laadimme yhtenäisen asiakokonaisuuden ystävyyss seurakunta- ja ystävyyshiippakuntatyöstä kotisivuille ja järjestämme ystävyyshiippakuntaseminaarin.	Kotisivut on muokattu tavoitteen mukaisesti ja seminaari on toteutettu.

	Kirkon yhteistä lähetystehtävää koskeva tieto lisääntyy, erityisesti luottamus henkilöiden päätöksenteon tueksi.	Kokoamme kirkon lähetystyöhön liittyvät vuositilastot ja viestimme niistä. Toimitamme lähetystä koskevaa tietoa seurakuntien käyttöön ja järjestämme seminaareja.	Lähetyskannatustilastot ja niiden analyysi on julkaistu. Kirkkomme Lähetys-lehti on ilmestynyt sähköisessä muodossa. Sosiaalisessa mediassa on julkaistu materiaalia ja vinkkejä seurakunnan lähetystyöhön. On edistetty mobiilisovellusten käyttöä lähetystyössä. Järjestetty järjestöjen vapaaehtoisille seminaari.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkot lähentyvät toisiaan.	Jatkamme teologista dialogia Venäjän ortodoksisen kirkon, Suomen ortodoksisen kirkon ja Helsingin katolisen hiippakunnan kanssa sekä neuvottelukuntien toimintaa yhdessä helluntailaisten ja Vapaakirkon edustajien kanssa. Järjestämme Suomen metodistien kanssa allekirjoitetun ekumeenisen sopimuksen 10-vuotisjuhlan.	Oppikeskustelujen onnistunut toteuttaminen sekä käytyjen keskustelujen vastaanotto kirkon elämän eri tasoilla.
	Yhteys luterilaisiin kumppanikirkkoihin vahvistuu.	Järjestämme suomalais-ugrilaisen teologikokouksen Suomessa ottaen huomioon sekä ekumeenisen että ensimmäistä kertaa myös alkuperäiskansojen ulottuvuuden	Kokoukseen onnistunut järjestäminen sekä syntyvät uudet yhteydet luterilaisen kirkkoperheen sisällä sekä ekumeenisesti.
	Yhteistyö kirkon perussopimuksen solmineiden järjestöjen kanssa ja niiden välillä vahvistuu.	Järjestöjen edustajien kanssa järjestetään säännölliset tapaamiset.	Järjestöjen eri työalojen johtohenkilöt on kutsuttu koolle vähintään kerran vuoden 2020 aikana.
Kirkkohallituksen strategian mukaiset meneillään olevat tai päättyvät hankkeet sekä Suunta-hanke	Tavoite	Keinot	Mittarit
	Vainottujen kristittyjen ja muiden vainottujen uskonryhmien kriittinen tilanne tunnetaan aiempaa paremmin.	Välitämme tietoa erityisesti globaalin etelän ihmisten elinolosuhteista erityisesti sähköisten viestimien välityksellä.	Käytettyjen puheenvuorojen määrä ja aikaansaadut konkreettiset toimenpiteet, käyntikerrat verkkosivuilla ja Facebook-sivustolla ovat lisääntyneet.
	Toimivia kansainvälisiä esimerkkejä jäsenyyden ja kasteen merkityksen vahvistamisesta hyödynnetään kirkkomme työn kehittämisessä.	Osallistumme pohjoismaiseen ja eurooppalaiseen Luterilaisen maailmanliiton projektiin kirkkojen haasteista muutoksen keskellä sekulaareissa yhteiskunnissa, painopisteenä kaste.	Pohjoismais-eurooppalaisen projektin tuloksia on hyödynnetty kirkon toiminnan kehittämisessä.

	Selvitetään tarve Kirkkohallituksen eri osastojen kansainvälisten yhteyksien koordinoinnille sekä KUO:n rooli selvityksen perusteella mahdollisesti käynnistävissä koordinoinnissa.	Neuvottelut muiden osastojen edustajien kanssa.	Selvitys on valmistunut.
--	---	---	--------------------------

6.11 Kirkon viestintä

Johdanto

Viestinnän muutostahti jatkuu voimallisena ja edellyttää organisaatioviestinnältä jatkuvaa mukautumisvalmiutta vallitsevaan todellisuuteen. Kasvaneesta työpaineesta huolimatta henkilöstö on suhtautunut ammatillisesti ja rakentavasti kirkon keskushallinnon uudistushankkeisiin. Kirkon viestinnälle (KV) osoitettu toimeksianto viestinnän uudelleen asemoinnista Kirkkohallituksessa tulee osaltaan selkeyttämään tulevaisuutta ja työn suunnittelua.

Toistaiseksi Kirkon viestintä on pystynyt suoriutumaan velvoitteistaan hyvin. Vuoteen 2022 mennessä on pyrittävä vakiinnuttamaan koko kirkon viestinnällisen yhteistyön nykyistä tehokkaampi toteuttamistapa tavoiteasetantana 2025. Tämä edellyttää mm. kampanjatoiminnan uudelleenarviointia sekä luotaus- ja analyysitoiminnan entistä tehokkaampaa toimintaa. Markkinointiviestinnän eri ulottuvuuksien hyödyntämistä kirkolle luontevalla tavalla ei sovi unohtaa.

Yhteisen asiantuntemuksen hyväksikäyttö, systematisoitu yhteistyö Kirkkohallituksen, seurakuntien ja muiden kirkon toimijoiden kanssa on välttämätöntä tämän ja muunkin onnistuneen viestinnän takaamiseksi yhä pienemmin resurssein.

Vuoden 2020 toimintasuunnitelma

Lotus Notes -alustan tekninen tuki päättyy 31.3.2020, ja alustalla julkaistut palvelut on toteutettava uudestaan toisella alustalla hyvissä ajoin ennen tuen loppumista. Osa projekteista on jo käynnissä, ja nämä uudelleentoteutukset työllistävät Verkkopalvelut-yksikköä aina vuoteen 2020 ja sen jälkeenkin. Sakastin ja evl.fi/plus:n sisällöntuotannot ovat koko Kirkkohallituksen vastuualuetta.

Lukkariseurakuntien määrä kasvaa edelleen – perustyökalu on kunnossa, mutta jatkuva kehittämistyö- ja tukipalvelut työllistävät KV:n verkkopalveluja enenevässä määrin myös lähivuosina seurakuntakentän osaamiskirjon vuoksi. Yhteisen verkkotyön toimintamalleja kehitetään jatkuvasti ja erityisesti yksiköiden ja Kirkkohallituksen osastojen välistä yhteistä tekemistä pyritään entisestään edistämään ja toimintapalettia selkiytetään.

Kaste- ja kummiushanke tulee säteilemään KV:n työssä laajalti. Osana sitä ja muitakin hankkeita vierillä olevan seurakuntien jäsentietojärjestelmän vetovastuu on KV:lla. Ohjelmatuotannossamme pyrimme huomioimaan erityisesti kirkon kannalta kriittisimpiä ja tavoitettavuudeltaan haasteellisimpiä kohderyhmiä.

Kotimainen ja maailmanlaajuinen kristilliseen sanomaan perustuva diakonia sekä luonnon kunnioittaminen ovat niin ikään painotetusti osa lähivuosien toimintasuunnitelmaamme.

Vuosien 2021–2022 toimintasuunnitelma

Oletusarvo on, että vuoden 2020 aikana Kirkkohallituksen ja sen eri toimintoihin vaikuttava rakenneuudistus olisi hahmottunut riittävästi viestinnän suunnittelun mahdollistamiseksi jatkossakin. Kirkon uuden strategian rinnalla ja viimeistään sen valmistuttua on aika uudistaa

myös Kirkon viestintäohjelma todellisia tarpeita vastaavaksi. Suunnittelukausi tavoittaa myös seuraavat seurakuntavaalit vuonna 2022. Kirkkohallituksen on ratkaistava hyvissä ajoin, onko vaalien viestintäkampanja keskushallinnon vai voisiko se olla jonkun muun kirkollisen tahon vastuulla. Vuoden 2018 seurakuntavaalit osoittivat, että kampanjointiin käytettävä rahamäärä ei vaikuta oleellisesti äänestysprosenttiin.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

Tulosityksikkö ”KT, yhteinen” ei ollut enää käytössä vuonna 2019.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Kirkon viestintä	Toimintatuotot	-114 620,67	-100 000,00	-100 000,00	
Kirkon viestintä	Korvaukset		-70 000,00	-70 000,00	
Kirkon viestintä	Maksutuotot	-40 310,15	-30 000,00	-30 000,00	
Kirkon viestintä	Muut toimintatuotot	-68 430,52			
Kirkon viestintä	Sisäiset tuotot	-5 880,00			
Kirkon viestintä	Toimintakulut	2 966 145,20	3 223 200,00	3 122 700,00	
Kirkon viestintä	Henkilöstökulut	2 131 634,69	2 105 900,00	2 044 400,00	
Kirkon viestintä	Palkat ja palkkiot	1 651 998,20	1 606 400,00	1 566 700,00	
Kirkon viestintä	Henkilösivukulut	510 981,96	499 500,00	477 700,00	
Kirkon viestintä	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-31 345,47			
Kirkon viestintä	Palvelujen ostot	745 631,23	1 013 900,00	980 400,00	
Kirkon viestintä	Palvelun ostot - sisäiset	810,20	500,00		
Kirkon viestintä	Vuokrakulut	1 853,84	10 000,00	10 000,00	
Kirkon viestintä	Aineet ja tarvikkeet	49 758,74	54 200,00	49 200,00	
Kirkon viestintä	Ostot tilikauden aikana	49 758,74	54 200,00	49 200,00	
Kirkon viestintä	Annetut avustukset	35 000,00	36 200,00	36 200,00	
Kirkon viestintä	Muut toimintakulut	1 456,50	2 500,00	2 500,00	
Kirkon viestintä	TOIMINTAKATE	2 851 524,53	3 123 200,00	3 022 700,00	2 968 100,00
KT, yhteinen	Toimintatuotot	-225,15			
KT, yhteinen	Maksutuotot	-17,60			
KT, yhteinen	Muut toimintatuotot	-207,55			
KT, yhteinen	Toimintakulut	195 048,48	0,00		
KT, yhteinen	Henkilöstökulut	176 536,31	0,00		
KT, yhteinen	Palkat ja palkkiot	135 438,01	0,00		
KT, yhteinen	Henkilösivukulut	41 098,30	0,00		

KT, yhteinen	Palvelujen ostot	16 867,81			
KT, yhteinen	Palvelun ostot - sisäiset	785,20			
KT, yhteinen	Aineet ja tarvikkeet	839,16			
KT, yhteinen	Ostot tilikauden aikana	839,16			
KT, yhteinen	Muut toimintakulut	20,00			
KT, yhteinen	TOIMINTAKATE	194 823,33	0,00		
Hallintopalvelut	Toimintatuotot	-46 073,65	-30 000,00	-30 000,00	
Hallintopalvelut	Maksutuotot	-40 193,65	-30 000,00	-30 000,00	
Hallintopalvelut	Sisäiset tuotot	-5 880,00			
Hallintopalvelut	Toimintakulut	388 545,05	504 700,00	505 600,00	
Hallintopalvelut	Henkilöstökulut	253 272,47	260 700,00	262 100,00	
Hallintopalvelut	Palkat ja palkkiot	193 538,93	198 300,00	201 600,00	
Hallintopalvelut	Henkilösivukulut	59 733,54	62 400,00	60 500,00	
Hallintopalvelut	Palvelujen ostot	94 464,50	186 500,00	186 500,00	
Hallintopalvelut	Palvelun ostot - sisäiset		500,00		
Hallintopalvelut	Vuokrakulut		5 000,00	5 000,00	
Hallintopalvelut	Aineet ja tarvikkeet	4 491,58	15 000,00	15 000,00	
Hallintopalvelut	Ostot tilikauden aikana	4 491,58	15 000,00	15 000,00	
Hallintopalvelut	Annetut avustukset	35 000,00	35 000,00	35 000,00	
Hallintopalvelut	Muut toimintakulut	1 316,50	2 000,00	2 000,00	
Hallintopalvelut	TOIMINTAKATE	342 471,40	474 700,00	475 600,00	421 000,00
Media- ja viest.palv	Toimintatuotot	-6,40			
Media- ja viest.palv	Maksutuotot	-6,40			
Media- ja viest.palv	Toimintakulut	488 838,80	519 800,00	456 800,00	
Media- ja viest.palv	Henkilöstökulut	409 657,32	436 400,00	372 900,00	
Media- ja viest.palv	Palkat ja palkkiot	323 012,65	332 000,00	286 000,00	
Media- ja viest.palv	Henkilösivukulut	100 410,74	104 400,00	86 900,00	
Media- ja viest.palv	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-13 766,07			
Media- ja viest.palv	Palvelujen ostot	76 292,78	78 200,00	78 700,00	
Media- ja viest.palv	Vuokrakulut	1 556,24	2 000,00	2 000,00	
Media- ja viest.palv	Aineet ja tarvikkeet	1 332,46	1 500,00	1 500,00	
Media- ja viest.palv	Ostot tilikauden aikana	1 332,46	1 500,00	1 500,00	
Media- ja viest.palv	Annetut avustukset		1 200,00	1 200,00	
Media- ja viest.palv	Muut toimintakulut		500,00	500,00	
Media- ja viest.palv	TOIMINTAKATE	488 832,40	519 800,00	456 800,00	456 800,00
Ohjelmapalvelut	Toimintatuotot	-68 302,47	-70 000,00	-70 000,00	
Ohjelmapalvelut	Korvaukset		-70 000,00	-70 000,00	
Ohjelmapalvelut	Maksutuotot	-79,50			
Ohjelmapalvelut	Muut toimintatuotot	-68 222,97			
Ohjelmapalvelut	Toimintakulut	677 470,17	850 200,00	853 500,00	
Ohjelmapalvelut	Henkilöstökulut	611 266,65	740 200,00	743 500,00	

Ohjelmapalvelut	Palkat ja palkkiot	477 087,16	564 300,00	569 600,00	
Ohjelmapalvelut	Henkilösivukulut	148 958,34	175 900,00	173 900,00	
Ohjelmapalvelut	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-14 778,85			
Ohjelmapalvelut	Palvelujen ostot	60 462,49	99 500,00	99 500,00	
Ohjelmapalvelut	Palvelun ostot - sisäiset	25,00			
Ohjelmapalvelut	Vuokrakulut	297,60	3 000,00	3 000,00	
Ohjelmapalvelut	Aineet ja tarvikkeet	5 358,43	7 500,00	7 500,00	
Ohjelmapalvelut	Ostot tilikauden aikana	5 358,43	7 500,00	7 500,00	
Ohjelmapalvelut	Muut toimintakulut	60,00			
Ohjelmapalvelut	TOIMINTAKATE	609 167,70	780 200,00	783 500,00	783 500,00
Verkkopalvelut	Toimintatuotot	-13,00			
Verkkopalvelut	Maksutuotot	-13,00			
Verkkopalvelut	Toimintakulut	821 452,40	1 087 600,00	1 103 600,00	
Verkkopalvelut	Henkilöstökulut	611 032,90	582 700,00	598 700,00	
Verkkopalvelut	Palkat ja palkkiot	469 366,91	447 000,00	457 800,00	
Verkkopalvelut	Henkilösivukulut	144 215,41	135 700,00	140 900,00	
Verkkopalvelut	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 549,42			
Verkkopalvelut	Palvelujen ostot	177 645,33	484 700,00	484 700,00	
Verkkopalvelut	Aineet ja tarvikkeet	32 714,17	20 200,00	20 200,00	
Verkkopalvelut	Ostot tilikauden aikana	32 714,17	20 200,00	20 200,00	
Verkkopalvelut	Muut toimintakulut	60,00			
Verkkopalvelut	TOIMINTAKATE	821 439,40	1 087 600,00	1 103 600,00	1 103 600,00
Seurakuntavaalit	Toimintakulut	347 065,43	160 900,00	103 200,00	
Seurakuntavaalit	Henkilöstökulut	69 869,04	85 900,00	67 200,00	
Seurakuntavaalit	Palkat ja palkkiot	53 554,54	64 800,00	51 700,00	
Seurakuntavaalit	Henkilösivukulut	16 565,63	21 100,00	15 500,00	
Seurakuntavaalit	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-251,13			
Seurakuntavaalit	Palvelujen ostot	272 173,45	65 000,00	31 000,00	
Seurakuntavaalit	Aineet ja tarvikkeet	5 022,94	10 000,00	5 000,00	
Seurakuntavaalit	Ostot tilikauden aikana	5 022,94	10 000,00	5 000,00	
Seurakuntavaalit	TOIMINTAKATE	347 065,43	160 900,00	103 200,00	103 200,00
Lukkari	Toimintakulut	47 724,87	100 000,00	100 000,00	
Lukkari	Palvelujen ostot	47 724,87	100 000,00	100 000,00	
Lukkari	TOIMINTAKATE	47 724,87	100 000,00	100 000,00	100 000,00

TULOSKORTTI 2020			
Kirkon viestintä (KV)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkko näkyy ja kuuluu yhteiskunnassa.	Viestimme luovasti ja suunnatusti strategian mukaisesti valituille kohderyhmille.	Mediaseuranta, neljännesvuosikatsaukset sekä toteutettujen markkinointitoimien tulokset osoittavat tavoitteen toteutuneen.
		Teemme kohdennettua ihmiskasvoista vaikuttamisviestintää blogien, podcastien sekä muiden nykyisten ja uusien kanavien kautta.	Uusien avausten myötä on tavoitettu uusia yleisöjä, joka mitataan uusien kanavien määrällä sekä käyttäjätilastoilla.
		Ylläpidämme ja kehitämme evl.fi, evl.fi/plus ja Lukkari sekä muita kirkon sivustoja ja -alustoja sekä somekanavia.	Olemassa olevien kanavien tavoitavuus on säilynyt ennallaan tai kasvanut.
		Tehostamme mediapalveluja ja -yhteistyötä.	Toteutuneiden mediakonaktien määrä on kasvanut ja niiden vaikuttavuus on lisääntynyt.
	Kirkon johto on saanut parhaan viestinnällisen osaamisen tuekseen.	Vahvistamme säännöllistä yhteydenpitoa kirkon johdon kanssa.	Sovitut tapaamiset on toteutettu laadukkaasti ja yhteistyökysely osoittaa luottamuksen vahvistuneen.
		Olemme vahvasti kehittämässä yhteistä luotauksen ja analyysitoimintaa.	Luotauksen ja analyysitoiminta osana tilannekuvatiimiä suunniteltu ja toiminnassa.
	Kirkolliskokousvaalien viestintä toteutettu onnistuneesti.	Toteutamme ehdokasgallerian sekä vaalien verkkosivut.	Ehdokasgalleria ja verkkosivut toteutettu laadukkaasti. Kerätty käyttäjäpalaute.
		Tuemme seurakuntia ja viestimme vaaleista medialle.	Viestintä toteutettu suunnitellusti ja laadukkaasti (mediaseuranta).
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Seurakuntien viestinnälliset valmiudet ja ymmärrys ovat vahvistuneet ja ammatillinen osaaminen on kehittynyt.	Tarjoamme koulutuksia, konsultaatioita, vertaistukea, valmennusta ja työkaluja (esim. Lukkari ja Sakasti) seurakuntien viestintäosaamisen kehittämiseen.	Kriisiviestintä- ja pastoraalikoulutukset, viestintäpäivät, uusien viestijöiden päivä, hartausohjelmiin liittyvät ja muut koulutukset tavoittaneet hyvin ja kyselyillä saatu palaute on myönteistä.
			Kirkon viestinnän rooli tukea ja konsultaatiota antavana asiantuntijatahona on palautearvion perusteella vahvistunut.

		Toteutamme seurakuntien jäsenviestijärjestelmän yhteistyössä seurakuntien ja Kirkkohallituksen eri osastojen kanssa.	Järjestelmäprojekti on käynnistetty suunnitellusti.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kristinusko näkyy vahvasti viestinnällisessä todellisuudessa ja uskontokeskustelussa.	Toteutamme Yleisradiolle sekä eri verkkokanaviin hyvin tavoitettavia hartausohjelmia, spiritualiteettia tukevaa sisältöä sekä journalistisia sisältöjä.	Hartausohjelmien määrä ja ohjelmien tavoitavuus säilynyt vähintään ennallaan tai kasvanut.
		Rohkaisemme sanoittamaan kirkon ydinviestiä koskettavalla tavalla ja nostamme viestinnässä kirkon johdon ja muiden toimijoiden viestejä.	Luotu kristillistä spiritualiteettia tukevia uusia avauksia verkkoon.
		Varmistamme yhteistyössä muiden Kirkkohallituksen toimijoiden kanssa saavutettavuusdirektiivin vaatimusten toteutumisen Kirkon viestinnän tuotannoissa ja Kirkkohallituksen sähköisissä palveluissa.	Kirkon johdon ja muiden toimijoiden viestit näkyvät ja vaikuttavat viestintätodellisuudessa. Mediaseuranta ja kanavien tavoitavuus.
	Kirkon viestintä on saavutettavaa.	Tuemme seurakuntia saavutettavuusdirektiivin vaatimusten toteutumiseksi.	Saavutettavuusdirektiivin asettamat edellytykset toteutettu Kirkon viestinnän tuotannossa ja Kirkkohallituksen sähköisissä palveluissa.
	Kirkon sanoma on tavoittanut myös heitä, jotka eivät muuten osallistu seurakuntien toimintaan.	Olemme läsnä median eri foorumeilla sekä luomme sisältöjä ja vuoropuhelua, joilla tavoitetaan myös muita kuin seurakuntien ydinjoukkoja.	Seurakuntien ohjeistus ja tuki toteutettu laadukkaasti.
			Uusien avausten kautta tavoitettu uusia yleisöjä ja luotu uudenlaista vuoropuhelua. Kanavien ja kampanjoiden tavoitavuus kohderyhmä huomioiden sekä mediaseuranta.
Kirkkohallituksen strategian mukaiset meneillään olevat tai päättyvät hankkeet sekä Suunta-hanke	Tavoite	Keinot	Mittarit
	Kirkon sanoma on esillä yhteiskunnassa. Kirkon työ näkyy ja vaikuttaa.	Tarjoamme medialle kohdenetusti ajankohtaista ja luotettavaa tietoa kirkosta.	Mediaseuranta, neljännesvuosikatsaukset sekä toteutettujen markkinointitoimien tulokset osoittavat tavoitteen toteutuneen.
		Etsimme keinoja nostaa esiin kirkossa tehtävää työtä tunteita herättävällä tavalla.	Saadun palautteen perusteella sisällöt koskettaneet.
	Kirkon varhaiskasvatus ja perhetoiminta on noussut esiin julkisessa keskustelussa.	Tuemme Kirkkohallituksen asiantuntijoita ja muita toimijoita aktiivisesti osallistumaan varhaiskasvatuksesta ja perhetoiminnasta käytävään keskusteluun.	Kirkkohallituksen asiantuntijat ovat osallistuneet aktiivisesti varhaiskasvatusta sekä perhetoimintaa koskevaan keskusteluun ja nämä puheenvuorot saaneet tilaa mediassa.
	Positiivinen uskonnonvapaus on noussut esiin julkisessa keskustelussa ja se	Tuemme Kirkkohallituksen asiantuntijoita ja muita toi-	Kirkkohallituksen asiantuntijat ovat osallistuneet aktiivi-

	on arvioitu yhteiskunnassa tärkeäksi.	mijoita aktiivisesti osallistumaan uskonnonvapaudesta käytävään keskusteluun.	sesti uskonnonvapautta koskevaan keskusteluun ja nämä puheenvuorot saaneet tilaa mediassa.
	Kokonaiskirkon viestinnän eri tasojen yhteistyötä on kehitetty jatkona Suunta-hankkeen viestintäselvitykselle ja luotu ehdotuksia toimintamalleiksi.	Käynnistämme prosessin, jossa kokonaiskirkon viestinnän eri toimijat sekä valtakunnallisella että alueellisella tasolla etsivät malleja toiminnan kehittämiseksi ja tehostamiseksi.	Työryhmä tai muu vastaava toimintamuoto ja tavoiteasetanta tehty.
	Kirkon viestintä on pitänyt esillä kirkon toimintaa globaalin köyhyyden vähentämiseksi ja kestävän kehityksen edistämiseksi.	Teemme viestintäyhteistyötä kirkon lähetys- ja kehitysyhteistyöjärjestöjen kanssa globaalin köyhyyden nostamiseksi keskustelunaiheeksi.	Teema on näkynyt julkisuudessa mediayhteistyön kautta sekä Horisontti-ohjelmassa, hartausohjelmissa ja verkkosisällöissä.
		Tuemme Hiilineutraali kirkko 2030 -strategian toteuttamista.	Tavoitteeseen liittyvä viestintä hoidettu laadukkaasti ja kirkon työntekijät tietoisia tavoitteesta. Kerätty sisäinen palaute.
	Kirkon toiminta lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi on näkynyt yhteiskunnallisessa keskustelussa ja viestinnässä.	Teemme näkyväksi syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien todellisuutta hartauksien, verkkosisältöjen sekä journalististen sisältöjen kautta.	Teemaa käsitelty hartausohjelmissa, verkkosisällöissä sekä journalistissa tuotteissa. Teema on näkynyt myös mediayhteistyön kautta.
	On löydetty keinoja vaikuttaa vihapuheen ja rasismien torjumiseksi.	Tuotamme sisältöjä ja etsimme keinoja, joilla kannustetaan kunnioittavaan vuoropuheluun ja sanoudutaan irti vihapuheesta.	Kirkko on julkisesti irtisanoutunut vihapuheesta sekä löytänyt uusia avauksia kunnioittavaan vuoropuheluun.
	Kaste ja kummus on ollut esillä julkisessa keskustelussa ja koettu myönteisenä valintana.	Osallistumme kaste ja kummus -hankkeeseen ja toteutamme siihen liittyviä sisältöjä.	Toteutuneet sisällöt, joissa Kirkon viestintä on ollut mukana suunnittelussa ja/tai toteutuksessa.

6.12 Kirkon tutkimuskeskus

Johdanto

Kirkon roolin muuttuminen yhteiskunnassa, taloudelliset haasteet sekä suhde kirkkoon erityisesti nuorella sukupolvella ovat ajankohtaisia teemoja lähivuosina. Lisäksi yhteiskunnallisen keskustelun polarisoituminen haastaa kirkkoa ja seurakuntia.

Vuosina 2020–2022 Kirkon tutkimuskeskuksen hankkeissa tullaan painottamaan seuraavia aihealueita: 1) kirkon asema suomalaisten elämässä 2) uskonnollisen perinteen välittyminen, erityisesti kasteeseen ja kummiuteen liittyvät kysymykset 3) suomalaisten arvomaailman muutokset eurooppalaisessa vertailussa.

Vuoden 2020 toimintasuunnitelma

Tutkimuskeskus julkaisee vuonna 2020 Kirkon nelivuotiskertomuksen 2016–2019. Julkaisussa on kaksi kirjallista osaa: eri työaloja käsittelevä raportti sekä kyselyaineistoon pohjautuva tutkimusjulkaisu. Lisäksi tutkimuskeskuksen tilastosivuilla julkaistaan aiheeseen liittyviä tilastoja. Tutkimushankkeen keskeinen lähtökohta on sen selvittäminen, mikä on kirkon asema suomalaisten elämässä niin arjessa kuin elämänkaaren ja kirkkovuoden juhlissakin.

Tutkimuskeskus on toteuttanut tutkimushankkeen Kirkkohallituksen Kaste ja kummius -hankkeen yhteydessä sekä koonnut aiheesta muualla tehtyä tutkimusta. Hankkeessa on selvitetty, mitkä tekijät vaikuttavat päätöksiin kastaa tai olla kastamatta, mitä merkityksiä kasteelle annetaan sekä mitä kummius suomalaisille merkitsee. Tutkimushanke kytkeytyy pohjoismaiseen kastetutkimukseen. Tutkimushankkeen tuloksia levitetään artikkeleissa, esitelmissä ja sosiaalisessa mediassa.

Tutkimuskeskus koordinoi European Values Study (EVS) -kyselyyn pohjautuvaa tutkimushanketta. EVS on kansainvälinen kyselytutkimusaineisto, jonka teemana vuonna 2017 oli identiteetti ja yhteiskunnallinen solidaarisuus. Kyselyaineistossa analysoidaan sitä, miten suomalaisten arvomaailma on muuttunut ja mitä eroja suomalaisten arvomaailmassa on verrattuna muiden maiden tilanteeseen.

KTK on mukana eurooppalaisessa tutkija- ja asiantuntijaverkostossa (EUREL), joka kokoaa julkiseen verkkopalveluun (www.eurel.info) ajankohtaista sosiologista ja lainopillista tietoa maiden uskontotilanteesta ja sen kehityksestä. Mukana on tällä hetkellä 30 Euroopan maata sekä Turkki ja Kanada.

Tutkimuskeskus seuraa edelleen uskonnollisen monimuotoisuuden kehittymistä Suomessa. Tutkimuskeskus koordinoi Uskonnot Suomessa -tutkimushanketta, jonka sähköiseen tietokantaan (uskonnot.fi) kerätään jatkuvasti uutta tietoa Suomessa toimivista uskonnollisista yhteisöistä.

Tutkimuskeskus on aktiivisesti mukana työssä, jonka tavoitteena on lisätä tutkimustulosten käyttöä kirkon päätöksenteossa. Tiedolla johtamisen hankkeessa etsitään rakenteellisia keinoja, joilla tutkimustuloksia voitaisiin hyödyntää nykyistä enemmän kirkon eri tahoilla. Hankkeeseen kytkeytyy myös tutkimuksen raportointitapojen kehittäminen niin, että tutkimustulokset ovat nykyistä helpommin omaksuttavissa.

Vuosien 2021–2022 toimintasuunnitelma

Tutkimuskeskus aloittaa uuden tutkimushankkeen, joka nousee nelivuotiskertomuksen havaintojen pohjalta jonkin kirkon kannalta keskeisen teeman ympärille. Vuonna 2021 julkaistaan Suomalainen spiritualiteetti -tutkimusverkoston yhteisjulkaisu. Suunta-hankkeen ratkaisujen myötä tutkimuskeskuksen asema Kirkkohallituksessa on selkiytynyt.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Kirkon tutk.keskus	Toimintatuotot	-20 997,39	-10 000,00	-13 000,00	
Kirkon tutk.keskus	Myyntituotot	-18 458,02	-10 000,00	-13 000,00	
Kirkon tutk.keskus	Muut toimintatuotot	-1 800,87			
Kirkon tutk.keskus	Sisäiset tuotot	-738,50			
Kirkon tutk.keskus	Toimintakulut	998 182,74	1 008 082,00	1 005 334,00	
Kirkon tutk.keskus	Henkilöstökulut	550 554,64	562 382,00	562 934,00	
Kirkon tutk.keskus	Palkat ja palkkiot	426 926,81	429 169,00	433 560,00	
Kirkon tutk.keskus	Henkilösivukulut	131 239,19	133 213,00	129 374,00	
Kirkon tutk.keskus	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-7 611,36			
Kirkon tutk.keskus	Palvelujen ostot	128 293,73	78 800,00	89 400,00	
Kirkon tutk.keskus	Palvelun ostot - sisäiset	229,00			
Kirkon tutk.keskus	Vuokratkulut	61 777,94	65 000,00	62 500,00	
Kirkon tutk.keskus	Aineet ja tarvikkeet	11 374,68	11 400,00	9 000,00	
Kirkon tutk.keskus	Ostot tilikauden aikana	11 374,68	11 400,00	9 000,00	
Kirkon tutk.keskus	Annetut avustukset	245 731,00	290 000,00	281 000,00	
Kirkon tutk.keskus	Muut toimintakulut	221,75	500,00	500,00	
Kirkon tutk.keskus	TOIMINTAKATE	977 185,35	998 082,00	992 334,00	947 334,00

TULOSKORTTI 2020			
Kirkon tutkimuskeskus (KTK)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Uskontoa ja kirkkoa koskevan tutkimustiedon viestintä yhteiskunnan eri tahoille on tarkoituksenmukaista ja kohdennettua.	Kehitämme tapoja julkaista tutkimustuloksiamme, jotta tiedotusvälineet saavat viattomasti käyttöönsä tutkimustietoa.	KTK:n tutkimustuloksia esitellään ja niistä keskustellaan painetussa ja sähköisessä mediassa.
		Lisäämme sosiaalisen median käyttöä tutkimustulosten julkaisussa.	KTK:n somepäivitysten ja tilien seuraajien määrä on lisääntynyt.

Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Seurakunnilla on käytettävissä tutkimustietoa toimintansa kehittämiseksi.	Kehitämme helppokäyttöisiä ja hyvin visualisoituja raportteja seurakuntien käyttöön.	Uusia raportointitapoja on otettu käyttöön ja niiden käyttöä seurataan.
		Teemme yhteistyöhankkeita seurakuntien ja hiippakuntien kanssa ja jaamme tietoa esitelmien ja sisäisen viestinnän välineillä.	Julkaisemme 3-4 sähköistä uutiskirjettä vuodessa ja tutkijat vierailevat eri areenoilla esitelmöimässä.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Uskonnollisuuteen ja kirkkoon vaikuttavat yhteiskunnalliset trendit tunnetaan.	Toteutamme laajoja tutkimushankkeita ja tuemme tutkimusta apurahoilla.	Käynnissä on vähintään yksi pidempiaikainen hanke.
	Kirkon kannalta tärkeisiin tutkimusaiheisiin reagoidaan joustavasti ja nopeasti.	Tutkimushankkeemme käsittelevät kirkon kannalta ajankohtaisia ja tarkoituksenmukaisia teemoja.	GTK:n julkaisusarjoissa ilmestyy vähintään viisi tutkimusjulkaisua vuosittain.
	Tutkimushankkeet toteutetaan kansallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa.	Toteutamme kirkon nelivuotiskertomuksen.	Kaksi painettua julkaisua valmistuu ja julkaisemme sähköisesti tilastotietoja.
		Osallistumme kansainväliseen <i>European Values Study</i> -tutkimushankkeeseen.	Hankkeen tutkijaverkosto kokoontuu säännöllisesti.
		Keräämme tietoa uskonnollisen kentän muutoksesta Uskonnot Suomessa -hankkeessa.	Tietokantaan koottu tieto on päivitetty.
Kirkkohallituksen strategian mukaiset meneillään olevat tai päättyvät hankkeet sekä Suunta-hanke	Tavoite	Keinot	Mittarit
Kaste ja kummius -hanke	Kaste ja kummius -hankkeen tarpeisiin on tuotettu ja koottu uutta tutkimustietoa.	Kastetta ja kummiutta koskevia tutkimusaineistoja analysoidaan ja tutkimusjulkaisuja tehdään sopiville julkaisukanaville.	Tutkimustulokset on julkaistu ja tuloksia on aktiivisesti levitetty kirkon eri tahoilla, tiedotusvälineissä ja sosiaalisessa mediassa.
Suunta-hanke	Tutkitun tiedon käyttö on lisääntynyt kirkkohallituksessa ja seurakunnissa.	Tutkitun tiedon ja tutkimustulosten hyödyntäminen toteutuu vuorovaikutteisesti yhteistyössä Kirkkohallituksen osastojen ja seurakuntien kanssa.	Tutkimustiedon levittäminen Kirkkohallituksen sisällä on löydetty uusia rakenteita.
			Raportointia on kehitetty helppokäyttöisemmäksi ja seurakunnat käyttävät niitä nykyistä laajemmin.
Tiedolla johtamisen hanke	Tutkimustieto on otettu käyttöön nykyistä laajemmin kirkon päätöksenteossa.	Etsimme uusia tapoja, joilla tutkimustieto kytketään päätöksenteon rakenteisiin.	Hankkeessa luodut mallit ovat aktiivisessa käytössä.

6.13 Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)

Inledning

Under åren 2020–2022 fokuserar centralen på de strategiska mål som kyrkostyrelsen ställt upp för sin verksamhet och därutöver på de grunduppgifter som centralen har; att i samarbete med Yle tillhandahålla svenska andakts- och gudstjänstprogram i radio och TV samt ge ut material för och utbilda och inspirera församlingarnas anställda i deras arbete. KCSA satsar under perioden på att bistå församlingarna i utvecklingen av deras kommunikation och synliggöra kyrkan i olika medier. Dessutom arbetar KCSA särskilt för att lyfta fram kyrkans arbete inom småbarnspedagogik, kristen fostran, omsorgsarbetet och arbetet bland döva.

Utöver detta strävar centralen efter att genom olika projekt och nysatsningar utveckla församlingsarbetet och ge anställda redskap att utföra sitt arbete i en föränderlig samhällssituation. Under perioden 2020–2022 kommer KCSA att särskilt fokusera på frågor som berör dop och fadderskap. Uppföljningen av den nya konfirmandplanen och dess implementering i församlingarna fortsätter.

Verksamhetsplan 2020

Under 2020 kommer KCSA att – vid sidan av sina grunduppgifter – satsa speciellt på följande tyngdpunktsområden; Vi arbetar tillsammans med våra finska kolleger och församlingarna i Borgå stift med dop och fadderskap genom materialproduktion, utbildning och kommunikation. KCSA verkar under året likaså målmedvetet för en inkluderande kyrka och lyfter genom påverkansarbete, konsultationer och utbildningar fram vikten av att beakta olika gruppers behov i församlingarna. Samarbetet med småbarnspedagogiken, skolor och församlingar fortsätter och vi uppmuntrar församlingarna att utveckla sin relation till skolan i riktning mot skolsamverkan, där kyrkans och församlingens roll klargörs och definieras i ömsesidiga överenskommelser. KCSA verkar även för en ökad kyrklig synlighet i det offentliga rummet bl.a. genom kommunikativa samarbetsformer med olika aktörer och aktiv närvaro på Helsingfors bokmässa och Stafettkarnevalen.

Inom kommunikationen stöder KCSA de svenska församlingarna i uppgörandet av egna kommunikationsplaner för både intern och offentlig kommunikation. Enheten implementerar tillgänglighetsdirektiven i sina digitala tjänster och stöder församlingarna i att förverkliga kraven i dessa. Vi arbetar även för att kyrkans budskap noteras i samhället genom rapporter från kyrkans förvaltningsorgan och genom upprätthållande och utvecklande av evl.fi, evl.fi+, Sacrista, Klockaren och helhetskyrkans webbarbete på Facebook, Twitter och Instagram.

Vi arbetar även med kompetensutveckling och stärker professionaliteten hos kyrkans anställda genom konsultationer och information samt utbildningar och utvecklingsprojekt inom ramen för Borgå stifts personalutbildning. Kyrkodagarna hösten 2020 utgör en viktig samlingspunkt för de svenska församlingarna och kräver både ekonomiska och personella resurser i planering och genomförande.

Verksamhetsplan 2021–2022

Under åren 2021–2022 implementeras de av kyrkomötet godkända förändringarna som är avhängiga av Suunta projektet. Arbetssätt och -metoder inom KCSA genomgås och anpassas till både den nya organisationsmodellen och de krav som de nya verksamhetsutrymmena ställer. Detta för att KCSA också i framtiden kan betjäna det svenska kyrkliga livet på ett effektivt och relevant sätt.

Inom verksamheten kommer KCSA åren 2021–2022 att göra fortsatta medvetna satsningar på arbetet med dop och fadderskap, kommunikation, utbildning och kompetensutveckling av församlingarnas anställda.

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK)

Johdanto

Vuosina 2020–2022 Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KTRK) keskittyy Kirkkohallituksen toiminnalleen asettamiin strategisiin tavoitteisiin sekä keskuksen perustehtäviin, joita ovat radio ja television ruotsinkielisten hartaus- ja jumalanpalvelusohjelmien tarjoaminen yhteistyössä Ylen kanssa sekä materiaalin tuottaminen seurakuntien työntekijöille ja työntekijöiden koulutus ja kannustaminen työssä. KTRK panostaa kauden aikana seurakuntien avustamiseen niiden viestinnän kehittämiseksi sekä kirkon näkyvyyteen eri medioissa. Lisäksi KTRK pyrkii erityisesti tuomaan esiin kirkon toimintaa varhaiskasvatuksessa, kristillisessä kasvatuksessa, kehitysvammaistyössä ja kuurojen parissa tehtävässä työssä.

Keskus pyrkii myös erilaisin hankkein ja uusin panostuksin kehittämään seurakuntatyötä ja tarjoamaan työntekijöille välineitä, joiden avulla he suoriutuvat työstään muuttuvassa yhteiskunnallisessa tilanteessa. Kaudella 2020–2022 KTRK keskittyy erityisesti kastetta ja kummiutta koskeviin kysymyksiin. Uuden rippikouluverkkoalustan ja sen seurakunnissa tapahtuvan käyttöönoton seurantaa jatketaan.

Toimintasuunnitelma 2020

Vuonna 2020 KTRK panostaa – perustehtäviensä lisäksi – erityisesti seuraaviin painopistealueisiin: Työskentelemme yhdessä suomenkielisten kollegoidemme ja Porvoon hiippakunnan seurakuntien kanssa kasteen ja kummiuden alalla materiaalituotannon, koulutuksen ja viestinnän avulla. KTRK toimii vuoden aikana myös määrätietoisesti osallistavan kirkon eteen ja tuo vaikuttamistyön, konsultoinnin ja koulutuksen avulla esiin eri ryhmien tarpeiden huomioimisen merkitystä seurakunnissa. Yhteistyö varhaiskasvatuksen, koulujen ja seurakuntien kanssa jatkuu, ja KTRK kannustaa seurakuntia kehittämään suhdettaan kouluihin kouluyhteistyön suuntaan niin, että kirkon ja seurakunnan rooli selkeytetään ja määritellään keskinäisissä sopimuksissa. KTRK lisää myös kirkon näkyvyyttä julkisuudessa muun muassa tekemällä viestintään perustuvaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja olemalla aktiivisesti läsnä Helsingin kirjamesseilla ja Stafettkarnevalen-tapahtumassa.

Viestinnässä KTRK tukee ruotsinkielisiä seurakuntia sekä sisäistä että julkista viestintää koskevien omien suunnitelmien laadinnassa. Yksikkö panee saavutettavuusdirektiiviä täytäntöön digitaalisissa palveluissaan ja tukee seurakuntia niihin liittyvien vaatimusten täyttämässä. Edistämme myös kirkon sanoman huomioimista yhteiskunnassa kirkon hallintoelinten raporttien avulla ja ylläpitämällä verkkosivustoja evl.fi, evl.fi/plus, Sakasti ja Lukkari sekä kokonais-kirkon verkkotyötä Facebookissa, Twitterissä ja Instagramissa.

Lisäksi kehitämme osaamista ja vahvistamme kirkon työntekijöiden ammattimaisuutta konsultoinnin ja tiedotuksen avulla sekä toteutamme koulutusta ja kehityshankkeita Porvoon hiippakunnan henkilöstökoulutuksen puitteissa. Kirkkopäivät syksyllä 2020 on tärkeä kokoontumispaikka ruotsinkielisille seurakunnille, ja niiden suunnittelu ja toteuttaminen vaatii sekä taloudellisia että henkilöstöresursseja.

Toimintasuunnitelma 2021–2022

Vuosina 2021–2022 toteutetaan kirkolliskokouksen hyväksymät muutokset, jotka ovat riippuvaisia Suunta-hankkeesta. KRTK:n työskentelytavat ja -menetelmät käydään läpi ja mukautetaan sekä uuteen organisaatiomalliin että uusien toimintamahdollisuuksien asettamiin vaatimuksiin. Tämä on välttämätöntä, jotta KRTK voi myös tulevaisuudessa palvella ruotsinkielistä kirkollista toimintaa tehokkaasti ja asianmukaisesti.

Toimintansa puitteissa KRTK jatkaa vuosina 2021–2022 tietoista panostamista kasteeseen ja kummiuteen liittyvään työhön, viestintään, koulutukseen ja seurakuntien työntekijöiden osaamisen kehittämiseen.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Kirkon ruotsinkielis	Toimintatuotot	-144 151,54	-110 000,00	-163 100,00	
Kirkon ruotsinkielis	Maksutuotot	-89 353,75	-70 000,00	-130 000,00	
Kirkon ruotsinkielis	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-30 908,14	-30 000,00	-25 500,00	
Kirkon ruotsinkielis	Tuet ja avustukset	-6 800,00		-2 000,00	
Kirkon ruotsinkielis	Muut toimintatuotot	-14 654,91	-10 000,00	-5 600,00	
Kirkon ruotsinkielis	Sisäiset tuotot	-2 434,74			
Kirkon ruotsinkielis	Toimintakulut	1 313 985,60	1 320 700,00	1 373 765,00	
Kirkon ruotsinkielis	Henkilöstökulut	1 055 589,17	1 132 800,00	1 192 165,00	
Kirkon ruotsinkielis	Palkat ja palkkiot	813 310,93	861 900,00	916 735,00	
Kirkon ruotsinkielis	Henkilösivukulut	246 334,05	270 900,00	275 430,00	
Kirkon ruotsinkielis	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-4 055,81			
Kirkon ruotsinkielis	Palvelujen ostot	231 428,07	180 000,00	170 300,00	
Kirkon ruotsinkielis	Palvelun ostot - sisäiset	2 578,60			
Kirkon ruotsinkielis	Vuokrakulut	3 479,15	2 200,00		
Kirkon ruotsinkielis	Aineet ja tarvikkeet	18 525,26	5 200,00	11 300,00	
Kirkon ruotsinkielis	Ostot tilikauden aikana	18 525,26	5 200,00	11 300,00	
Kirkon ruotsinkielis	Annetut avustukset	2 200,00			
Kirkon ruotsinkielis	Muut toimintakulut	185,35	500,00		
Kirkon ruotsinkielis	TOIMINTAKATE	1 169 834,06	1 210 700,00	1 210 665,00	1 150 165,00
Ruotsink.työn kesk.	Toimintatuotot	-24 815,19	-8 500,00	-8 500,00	
Ruotsink.työn kesk.	Maksutuotot	-1 977,00			
Ruotsink.työn kesk.	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-14 442,46	-8 500,00	-8 500,00	
Ruotsink.työn kesk.	Tuet ja avustukset	-4 800,00			
Ruotsink.työn kesk.	Muut toimintatuotot	-3 595,73			
Ruotsink.työn kesk.	Toimintakulut	338 515,12	354 900,00	341 523,00	
Ruotsink.työn kesk.	Henkilöstökulut	286 197,47	302 100,00	294 223,00	
Ruotsink.työn kesk.	Palkat ja palkkiot	218 674,73	225 000,00	226 223,00	
Ruotsink.työn kesk.	Henkilösivukulut	67 522,74	77 100,00	68 000,00	
Ruotsink.työn kesk.	Palvelujen ostot	39 243,64	50 900,00	40 300,00	
Ruotsink.työn kesk.	Palvelun ostot - sisäiset	1 738,60			
Ruotsink.työn kesk.	Vuokrakulut	1 959,15			
Ruotsink.työn kesk.	Aineet ja tarvikkeet	7 111,44	1 900,00	7 000,00	

Ruotsink.työn kesk.	Ostot tilikauden aikana	7 111,44	1 900,00	7 000,00	
Ruotsink.työn kesk.	Annetut avustukset	2 200,00			
Ruotsink.työn kesk.	Muut toimintakulut	64,82			
Ruotsink.työn kesk.	TOIMINTAKATE	313 699,93	346 400,00	333 023,00	333 023,00
Kommunikation	Toimintatuotot	-11 013,46	-8 500,00	-5 000,00	
Kommunikation	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-4 621,53	-8 500,00	-5 000,00	
Kommunikation	Muut toimintatuotot	-5 416,93			
Kommunikation	Sisäiset tuotot	-975,00			
Kommunikation	Toimintakulut	397 061,21	397 000,00	399 368,00	
Kommunikation	Henkilöstökulut	360 597,04	368 100,00	366 368,00	
Kommunikation	Palkat ja palkkiot	280 070,41	283 300,00	281 735,00	
Kommunikation	Henkilösivukulut	80 970,39	84 800,00	84 633,00	
Kommunikation	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-443,76			
Kommunikation	Palvelujen ostot	28 161,32	26 200,00	31 000,00	
Kommunikation	Palvelun ostot - sisäiset	840,00			
Kommunikation	Vuokrakulut	350,00	1 200,00		
Kommunikation	Aineet ja tarvikkeet	7 092,85	1 000,00	2 000,00	
Kommunikation	Ostot tilikauden aikana	7 092,85	1 000,00	2 000,00	
Kommunikation	Muut toimintakulut	20,00	500,00		
Kommunikation	TOIMINTAKATE	386 047,75	388 500,00	394 368,00	378 368,00
Verksamhet	Toimintatuotot	-108 322,89	-93 000,00	-149 600,00	
Verksamhet	Maksutuotot	-87 376,75	-70 000,00	-130 000,00	
Verksamhet	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-11 844,15	-13 000,00	-12 000,00	
Verksamhet	Tuet ja avustukset	-2 000,00		-2 000,00	
Verksamhet	Muut toimintatuotot	-5 642,25	-10 000,00	-5 600,00	
Verksamhet	Sisäiset tuotot	-1 459,74			
Verksamhet	Toimintakulut	578 409,27	568 800,00	632 874,00	
Verksamhet	Henkilöstökulut	408 794,66	462 600,00	531 574,00	
Verksamhet	Palkat ja palkkiot	314 565,79	353 600,00	408 777,00	
Verksamhet	Henkilösivukulut	97 840,92	109 000,00	122 797,00	
Verksamhet	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-3 612,05			
Verksamhet	Palvelujen ostot	164 023,11	102 900,00	99 000,00	
Verksamhet	Vuokrakulut	1 170,00	1 000,00		
Verksamhet	Aineet ja tarvikkeet	4 320,97	2 300,00	2 300,00	
Verksamhet	Ostot tilikauden aikana	4 320,97	2 300,00	2 300,00	
Verksamhet	Muut toimintakulut	100,53			
Verksamhet	TOIMINTAKATE	470 086,38	475 800,00	483 274,00	438 774,00

RESULTATKORT 2020			
Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)			
Uppgift	Mål	Metod	Mätare
Intressebevakning och påverkan	Kommunikationen av kyrkomötesvalet förverkligades framgångsrikt.	Vi förverkligar tillsammans med Kirkon viestintä (KV) ett kandidatgalleri och en webbplats för kyrkomötesvalet.	Svenskt kandidatgalleri och webbplats har förverkligats.
		Vi stöder församlingarna och kommunicerar valet till medierna.	Utgivet material. Antalet nyheter, inlägg i mediekalendrar och i nyhetsbrevet i kyrkan.
	Kyrkan är synlig på publikevenemang.	Vi är utställare på Helsingfors bokmessa, Educamässan och Stafettkarnevalen.	Vi har arrangerat 5 samtal på bokmässans svenska scener och mött 5000 besökare i kyrkans monter.
			Vi har medverkat på Educamässan. Vi har mött 2000 barn, unga och vuxna i kyrkans tält på Stafettkarnevalen.
Stöd och utveckling av församlingarnas verksamhet	Kyrkans anställda är kompetenta, respektfulla och kan hantera de paradigmskiften som ett mångkulturellt och föränderligt samhälle medför.	Vi arbetar med kompetensutveckling och stärker professionaliteten hos kyrkans anställda genom utvecklingsprojekt, konsultationer, utbildningar och information.	Vi har informerat om och handlett på våra Forum, kyrkoherdekonferensen, vid seminarier, konsultationer och utbildningar.
			Vi har genomfört ett Utvecklingsprojekt inom ramen för Borgå stifts personalutbildning.
			Vi har arrangerat en utbildningsdag i "digitalisering och kyrkans arbete".
	Församlingarnas kommunikativa beredskap och förståelse har stärkts och deras professionella kunnande har utvecklats.	Vi erbjuder församlingarna fortbildning, konsultation och stöd genom bland annat två informatörsträffar, en pastoralkurs i kommunikation och växelverkan, och ett utvecklingsprojekt.	Professionstidningen Nyckeln har utkommit med fyra nummer. Förverkligade fortbildningar, träffar och utvecklingsprojekt.
Kyrkans gemensamma uppgifter	Kyrkans samtalstjänst har utvecklats och upplevs ändamålsenlig och fungerande.	Vi skapar en webbtjänst med syfte att hjälpa människor i behov av samtal och stöd i olika situationer.	Förverkligad webbtjänst och antal besök till sidan.
	Församlingarna har ett fungerande samarbete med samhällets småbarnspedagogik, skolor, läroinrättningar och	Vi erbjuder konsultation, information och utbildning för församlingsanställda kring skolsamverkan och småbarnspedagogik.	Utförda konsultationer och distribuerade broschyrer. Vi har tillsammans med Kirkon kasvatus ja perheasiat

	högskolor. Församlingen samarbetar med ledningen för det lokala bildningsväsendet.		(KKP) arrangerat en utbildningsdag i åskådningsfostran inom småbarnspedagogiken.
		Vi samarbetar med Utbildningsstyrelsen, Regionförvaltningsverket bildningsansvariga och rektorer på lokalnivå. Vi nätverkar med andra samsarbetsaktörer.	Regelbunden kontakt med Utbildningsstyrelsen, Regionförvaltningsverket och våra övriga samsarbetsparter.
		Vi inspirerar till samsarbetsavtal mellan kommun och församling.	Konsultationer och utbildningstillfällen.
	Vi har ordnat finlandssvenska kyrkodagar hösten 2020 i Mariehamn och ger församlingsmedlemmar, förtroendevalda och kyrkans anställda möjlighet att samlas och samtala om aktuella frågor.	Vi planerar, informerar om och genomför kyrkodagarna tillsammans med Mariehamns församling och Ålands gospelfest.	Förverkligade kyrkodagar med 400 deltagare. Feedback genom utvärdering.
	Förverkliga svenska andakts- och gudstjänstprogram i Svenska Yles kanaler som når dess målgrupper.	Vi koordinerar och ansvarar för de kristna kyrkornas medverkan i Svenska Yles andakter och gudstjänster. Vi producerar 15 Himlaliv för Svenska Yle.	Tittar-, lyssnar- och besöks-siffror för Svenska Yles kanaler.
	Nyhetsredaktionerna får aktuell, ändamålsenlig och tillförlitlig information om kyrkan på svenska.	Vi rapporterar från kyrkomöte, biskopsmöte och kyrkostyrelsens plenum. Vi kommunicerar med journalister, sammanställer mediekalendrar och erbjuder material och fakta i samhällsrelaterade frågor.	Publicerat material i olika kanaler och medier. Antal mediekalendrar och nyheter.
	Kyrkans budskap noteras i samhället. Kyrkans arbete syns och påverkar mångsidigt.	Vi lyfter fram uttalanden av kyrkans ledning och sakkunniga. Vi uppmuntar till att formulera kyrkans kärnbudskap på ett berörande sätt. Vi informerar via nyhetsbrev.	Publicerat material i olika kanaler och medier.
	Kyrkan är närvarande på webben och i sociala medier.	Vi upprätthåller och utvecklar evl.fi, evl.fi+, Sacrista, Klockaren och helhetskyrkans andra webbplatser. Vi ansvarar för kyrkans nationella konton i sociala medier.	Publicerat material på webbplatser och i sociala medier.
	Vårt sätt att arbeta och kommunicera är inkluderande.	Vi arbetar för att mentala, fysiska, språkliga och andra skillnader inte utgör hinder för trygga möten.	Kvalitativa utvärderingar av våra utbildningar och evenemang med fokus på gästfrihet, samtalsklimat och ett inkluderande arbetssätt.

		Dövprästen och omsorgs- prästen möter sina re- spektive målgrupper och bevakar deras intressen.	Dövprästen och omsorgs- prästen har ordnat guds- tjänster, läger, fört samtal, stött personal som jobbar med kognitivt funktionshind- rade och utbildat försam- lingsanställda.
		Vi besöker och stöder svenskspråkiga på de så kallade språköarna.	Besök, stöd och uppmuntran till deltagande i kyrkans svenska evenemang och ut- bildningar.
Projekt som pågår eller som håller på att avslutas i enlig- het med Kyrkosty- relsens strategi samt "Suunta-pro- jektet"	Mål	Metod	Mätare
	Kyrkan är gästfri och inklude- rande.	Som arbetslag förkovrar vi oss i olika modeller för hur man möter olikheter.	Vi har haft en utbildningsdag och tagit till oss verktyg om hur vi själva är inkluderande.
		Vi lyfter fram att kyrkan är gästfri genom påverkans- arbete, teologiska och ekumeniska samtal och möten i samband med våra utbildningar och kon- takter.	Handlingsprogrammet "Akti- ivisesti osaallinen" har intro- ducerats i församlingarna.
	Kyrkans svenska kommunikat- ion upplevs relevant och ända- målsenlig.	Vi medverkar i den pro- cess kring kommunikativt samarbete som Kirkon vi- estintä (KV) initierat där man ser över helhetskyr- kans olika aktörer, både nationellt och lokalt, och söker modeller för att ut- veckla och effektivera verksamheten.	Medverkan i processen. Gjord analys av möjliga åtgärder på finlandssvenskt håll.
	Vi har medverkat till att kyr- kans arbete för att minska glo- bal fattigdom och främja håll- bar utveckling har synts i of- fentligheten.	Vi har ett kommunikat- ionssamarbete med kyr- kans organisationer inom mission och utvecklings- samarbete och med andra aktörer kring aktuella äm- nen.	Förverkligat kommunikativt samarbete och genomförda kampanjer.
	Vi talar frimodigt om och arbe- tar med frågor gällande dop och fadderskap.	Vi producerar material om dop och fadderskap, till exempel affisch och video.	Producerat material.
		Vi upprätthåller en webb- plats om dop och fadder- skap.	Vi har upprätthållit och upp- daterat webbplatsen.
		Vi arrangerar regionala fortbildningsdagar kring dopet i Borgå stift.	Fortbildningsdagarna arran- gerades. Antal deltagare.
		Vi aktualiserar dopet på våra Forum och andra eve- nemang.	Dopet har behandlats på våra Forum och andra evene- mang.
"Suunta-projektet"	Kyrkostyrelsens verksamhets- modell har förnyats och samar- betet mellan avdelningar och enheter har förstärkts.	KCSA tar aktivt del i arbe- tet och söker nya samar- betsformer inom Kyrkosty- relsen.	KCSA har utvecklat samar- betsformer med andra avdel-

			ningar och enheter enligt förnyelsen av Kyrkostyrelsens verksamhetsmodell.
--	--	--	--

TULOSKORTTI 2020			
Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK)			
Tehtävä	Tavoite	Menettelytapa	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkolliskokouksen vaalien viestintä toteutettiin onnistuneesti.	Toteutamme yhdessä Kirkon viestinnän (KV) kanssa kirkolliskokouksen vaalien ehdokasgallerian ja verkkosivuston.	Ruotsinkielinen ehdokasgalleria ja verkkosivusto on toteutettu.
		Tuemme seurakuntia ja tiedotamme vaaleista medialle.	Jaettu materiaali. Uutisten lukumäärä, lisäykset mediakalenteriin ja kirkon uutiskirjeeseen.
	Kirkko näkyy yleisötapahtumissa.	Olemme näytteilleasettaja Helsingin kirjamesseilla, Educa-messeilla ja Stafettkarnevalen-tapahtumassa.	Olemme järjestäneet viisi keskustelua kirjamessujen ruotsinkielisillä lavoilla ja tavanneet 5 000 kävijää kirkon osastolla.
			Osallistuimme Educa-messeille. Olemme tavanneet 2 000 lasta, nuorta ja aikuista kirkon teltassa Stafettkarnevalen-tapahtumassa.
Seurakuntien toiminnan tukeminen ja kehittäminen	Kirkon työntekijät ovat päteviä ja kunnioittavia ja pystyvät hoitamaan monikulttuurisen ja muuttuvan yhteiskunnan mukanaan tuomat paradigman muutokset.	Kehitämme osaamista ja vahvistamme kirkon työntekijöiden ammattimaisuutta kehityshankkeiden, konsultoinnin, koulutuksen ja tiedotuksen avulla.	Olemme tiedottaneet foorumeistamme, kirkkoherrainkokouksesta, seminaareista, konsultoinneista ja koulutuksista ja antaneet opastusta niiden puitteissa.
			Olemme toteuttaneet kehityshankkeen Porvoon hiippakunnan henkilöstökoulutuksen puitteissa.
			Olemme järjestäneet koulutuspäivän aiheesta ”digitalisaatio ja kirkon toiminta”.
	Seurakuntien viestintävalmiuksia ja -käsitystä on vahvistettu, ja niiden ammatillista osaamista on kehitetty.	Tarjoamme seurakunnille jatkokoulutusta, konsultointia ja tukea muun muassa kahden tiedottajatapaamisen, viestintää ja vuorovaikutusta koskevan	Nyckeln-ammattilehteä on ilmestynyt neljä numeroa.
			Toteutetut jatkokoulutukset, tapaamiset ja kehityshankkeet.

		pastoraalikurssin ja kehityshankkeen avulla.	
		Tarjoamme Lukkari- ja Sakasti-työkalut ja jatkokoulutamme ja tuemme seurakuntia niiden käytössä.	Lukkaria ja työkalujamme käyttävien seurakuntien/seurakuntayhtymien lukumäärä. Jatkokoulutusten lukumäärä.
Kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon keskusteluapua on kehitetty, ja se koetaan tarkoituksenmukaiseksi ja toimivaksi.	Luomme verkkopalvelun sellaisten ihmisten auttamiseksi, jotka kaipaavat keskustelua ja tukea eri tilanteissa.	Toteutettu verkkopalvelu ja käyntien lukumäärä sivustolla.
	Seurakunnilla on toimiva yhteistyö yhteisön varhaiskasvatuksen, koulujen, oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa. Seurakunta tekee yhteistyötä paikallisen sivistystoimen johdon kanssa.	Tarjoamme seurakuntien työntekijöille kouluyhteistyöhön ja varhaiskasvatukseen liittyvää konsultointia, tietoa ja koulutusta.	Toteutetut konsultaatiot ja jaetut esitteet.
		Teemme yhteistyötä Opetushallituksen, Aluehallintoviraston sekä paikallistaloudella koulutusvastaavien ja rehtorien kanssa. Verkostoidumme muiden yhteistyökumppanien kanssa.	Olemme järjestäneet yhdessä Kirkon kasvatus ja perheasiat -yksikön (KKP) kanssa koulutuspäivän katso-muskasvatuksesta varhaiskasvatuksen puitteissa.
		Innostamme yhteistyösopimuksiin kuntien ja seurakuntien välillä.	Säännöllinen kontakti Opetushallitukseen, Aluehallintovirastoon ja muihin yhteistyökumppaneihimme.
			Konsultaatiot ja koulutustapahtumat.
	Olemme järjestäneet suomenruotsalaiset kirkkopäivät syksyllä 2020 Maarianhaminassa ja annamme seurakuntien jäsenille, luottamushenkilöille ja kirkon työntekijöille mahdollisuuden kokoontua ja keskustella ajankohtaisista kysymyksistä.	Suunnittelemme kirkkopäivät, tiedotamme niistä ja toteutamme ne yhdessä Maarianhaminan seurakunnan ja Ahvenanmaan gospeljuhlien kanssa.	Toteutetut kirkkopäivät, joilla oli 400 osallistujaa. Palaute arvioinnin kautta.
	Toteutetaan ruotsinkielisiä hartaus- ja jumalanpalvelusohjelmia Svenska Ylen kanavilla, jotka tavoittavat sen kohderyhmät.	Koordinoimme kristillisten kirkkojen osallistumista Svenska Ylen hartauksiin ja jumalanpalveluksiin ja vastaamme siitä. Tuotamme Svenska Ylen ohjelmistoon 15 osaa Himlaliv (Taivaallista menoa) -ohjelmaa.	Katsoja-, kuuntelija- ja kävijämäärät Svenska Ylen kanavilla.
	Uutistoimitukset saavat ajankohtaista, tarkoituksenmukaista ja luotettavaa tietoa kirkosta ruotsin kielellä.	Raportoimme kirkolliskokouksesta, piispainkokouksesta ja Kirkkohallituksen täysistunnosta. Viestimme toimittajien kanssa, kokamme mediakalentereita ja tarjoamme materiaalia	Eri kanavien ja medioiden kautta julkaistu materiaali. Mediakalenterien ja uutisten lukumäärä.

		ja faktoja yhteiskuntaan liittyvistä kysymyksistä.	
	Kirkon sanoma huomataan yhteiskunnassa. Kirkon toiminta näkyy ja vaikuttaa monipuolisesti.	Tuomme esiin kirkon johdon ja asiantuntijoiden puheenvuoroja. Kannustamme muotoilemaan kirkon ydinsanoman koskettavasti. Tiedotamme uutiskirjeiden avulla.	Eri kanavien ja medioiden kautta julkaistu materiaali.
	Kirkko on läsnä verkossa ja sosiaalisessa mediassa.	Ylläpidämme ja kehitämme verkkosivustoja evl.fi, evl.fi+, Lukkari ja Sakasti sekä kokonaiskirkon muita verkkosivustoja. Vastamme kirkon kansallisesta tilistä sosiaalisessa mediassa.	Julkaistu materiaali verkkosivustoilla ja sosiaalisessa mediassa.
	Tapamme työskennellä ja viestiä on osallistava.	Pyrimme siihen, etteivät henkiset, fyysiset, kielelliset ja muut erot muodosta esteitä turvallisille tapoille.	Koulutuksistamme ja tapahtumistamme tehtävät laadulliset arvioinnit, joissa keskitytään vieraanvaraisuuteen, keskusteluilmapiiriin ja osallistavaan työskentelytapaan.
		Kuurojen pappi ja kehitysvammaispappi tapaavat kohderyhmiään ja valvovat niiden etua.	Kuurojen pappi ja kehitysvammaispappi ovat järjestäneet jumalanpalveluksia ja leirejä, käyneet keskusteluja, tukeneet kehitysvammaisten parissa työskentelevää henkilöstöä ja kouluttaneet seurakuntien työntekijöitä.
		Vierailemme ruotsinkielisten luona niin kutsutuilla kielisaarekkeilla ja tuemme heitä.	Vierailut, tuki ja kannustaminen osallistumaan kirkon ruotsinkielisiin tapahtumiin ja koulutuksiin.
Kirkkohallituksen strategian mukaisesti käynnissä tai päättymässä olevat hankkeet sekä ”Suunta-hanke”	Tavoite	Keinot	Mittarit
	Kirkko on vieraanvarainen ja osallistava.	Työyhteisönä kehitämme osaamistamme erilaisissa tavoissa kohdata erilaisuutta.	Olemme järjestäneet koulutuspäivän ja ottaneet käyttöön työkaluja sen pohtimiseksi, miten itse olemme osallistavia.
		Tuomme esiin kirkon vieraanvaraisuutta vaikutustyön, teologisten ja ekuumeenisten keskustelujen ja koulutustemme ja kontaktiemme yhteydessä toteutettavien tapaamisten avulla.	Seurakunnissa on esitelty toimintaohjelma ”Aktiivisesti osallinen”.
	Kirkon ruotsinkielinen viestintä koetaan merkitykselliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi.	Olemme mukana viestintäyhteistyöhön liittyvässä prosessissa, jonka Kirkon viestintä (KV) on käynnistänyt ja jossa käydään läpi	Osallistuminen prosessiin. Mahdollisista tehtävistä suomenruotsalaisella taholla tehty analyysi.

		kokonaiskirkon eri toimijoita, sekä valtakunnallisesti että paikallisesti, ja etsitään malleja toiminnan kehittämiseksi ja tehostamiseksi.	
	Olemme myötävaikuttaneet siihen, että kirkon toiminta maailmanlaajuisen köyhyyden vähentämiseksi ja kestävä kehityksen edistämiseksi on näkynyt julkisuudessa.	Meillä on ajankohtaisiin aiheisiin liittyvää viestintäyhteistyötä lähetystyötä ja kehitysyhteistyötä tekevien kirkon järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa.	Toteutettu viestintäyhteistyö ja toteutetut kampanjat.
	Puhumme avoimesti kasteesta ja kummiudesta ja toimimme niihin liittyvien kysymysten parissa.	Tuotamme materiaalia kasteesta ja kummiudesta, esimerkiksi julisteita ja videoita.	Tuotettu materiaali.
		Ylläpidämme kastetta ja kummiutta käsittelevää verkkosivustoa.	Olemme ylläpitäneet ja päivittäneet verkkosivustoa.
		Järjestämme kasteeseen liittyviä alueellisia jatkokoulutuspäiviä Porvoon hiippakunnassa.	Järjestetyt jatkokoulutuspäivät. Osallistujien lukumäärä.
		Pidämme kastetta esillä foorumeillamme ja muissa tapahtumissa.	Kastetta on käsitelty foorumeillamme ja muissa tapahtumissa.
"Suunta-hanke"	Kirkkohallituksen toimintamallia on uudistettu, ja osastojen ja yksiköiden välistä yhteistyötä on vahvistettu.	KRTK osallistuu työhön aktiivisesti ja etsii uusia yhteistyömuotoja Kirkkohallituksen sisällä.	KRTK on kehittänyt yhteistyömuotoja muiden osastojen ja yksiköiden kanssa Kirkkohallituksen toimintamallin uudistuksen mukaisesti.

Lisätietoja: Kirkkohallituksen yksiköiden tulokortit

- **Kirkkohallituksen yksiköiden tulokortteja on nähtävillä netissä:**
<http://evl.fi/tulokortit>
- Hallinto-osasto: Yleishallinto
- Kansliapäällikön toimisto: Henkilöstöhallinto; messutoiminta
- Toiminnallinen osasto: Jumalanpalvelus ja yhteiskunta -yksikön tiimit; Kirkon kasvatusta ja perheasiat -yksikkö; Kirkon diakonia ja sielunhoito -yksikkö, Kirkon koulutuskeskus

6.14 Jäsenmaksut ja erityisavustukset kirkkojen kansainvälisille yhteistyöjärjestöille

	2019	2020 esitys
Jäsenmaksut		
Luterilainen maailmanliitto (LML)	250 000	250 000
Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN)	178 500	178 500
Euroopan kirkkojen konferenssi (EKK)	80 000	80 000
Euroopan kirkkojen siirtolaisuustoimikunta (CCME)	8 500	8 500
Euroopan protestanttisten kirkkojen yhteisö (CCPE) (ent. Leuenberg)	2 100	2 100
The Anglican Lutheran Society	1 500	1 500
Barentsin alueen kirkkojen neuvosto	20 000	20 000
Global Christian Forum	15 000	15 000
Al Amana -dialogikeskus	3 500	3 500
Euroopan uskontojohtajien neuvosto	8 000	8 000
Yhteensä	567 100	567 100
Erityisohjelmat		
KMN:n Faith and Order-komissio	27 000	27 000
Strasbourgin ekumeeninen tutkimusinstituutti	31 500	31 500
LML:n yleiskokousrahasto	50 000	50 000
KMN:n yleiskokousrahasto	50 000	50 000
Theobalt (Itämeren alueen kirkkojen verkosto)	2 200	2 200
Yhteensä	160 700	160 700
Kaikki yhteensä	727 800	727 800

6.15 Kirkon ulkomaiset yhteydet

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Kirkon ulkomaiset yh	Toimintatuotot	-40,46			
Kirkon ulkomaiset yh	Muut toimintatuotot	-40,46			
Kirkon ulkomaiset yh	Toimintakulut	971 903,59	967 800,00	979 800,00	
Kirkon ulkomaiset yh	Henkilöstökulut	2 314,93			
Kirkon ulkomaiset yh	Palkat ja palkkiot	1 802,06			
Kirkon ulkomaiset yh	Henkilösivukulut	512,87			
Kirkon ulkomaiset yh	Palvelujen ostot	211 130,33	240 000,00	240 000,00	
Kirkon ulkomaiset yh	Aineet ja tarvikkeet	8 236,51			
Kirkon ulkomaiset yh	Ostot tilikauden ai- kana	8 236,51			
Kirkon ulkomaiset yh	Annetut avustukset	213 935,00		739 800,00	
Kirkon ulkomaiset yh	Muut toimintakulut	536 286,82	727 800,00		
Kirkon ulkomaiset yh	TOIMINTAKATE	971 863,13	967 800,00	979 800,00	930 810,00
Ulkomainen edustus	Toimintatuotot	-40,46			
Ulkomainen edustus	Muut toimintatuotot	-40,46			
Ulkomainen edustus	Toimintakulut	228 058,59	240 000,00	240 000,00	
Ulkomainen edustus	Henkilöstökulut	2 314,93			
Ulkomainen edustus	Palkat ja palkkiot	1 802,06			
Ulkomainen edustus	Henkilösivukulut	512,87			
Ulkomainen edustus	Palvelujen ostot	211 130,33	240 000,00	240 000,00	
Ulkomainen edustus	Aineet ja tarvikkeet	8 236,51			
Ulkomainen edustus	Ostot tilikauden ai- kana	8 236,51			
Ulkomainen edustus	Annetut avustukset	6 000,00			
Ulkomainen edustus	Muut toimintakulut	376,82			
Ulkomainen edustus	TOIMINTAKATE	228 018,13	240 000,00	240 000,00	228 000,00
Kirkkojen kv. yht.t.	Toimintakulut	743 845,00	727 800,00	739 800,00	
Kirkkojen kv. yht.t.	Annetut avustukset	207 935,00		739 800,00	
Kirkkojen kv. yht.t.	Muut toimintakulut	535 910,00	727 800,00		
Kirkkojen kv. yht.t.	TOIMINTAKATE	743 845,00	727 800,00	739 800,00	702 810,00

6.16 Kirkon ulkosuomalaistyö

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Ulkosuomalaistyö	Toimintatuotot	-92 104,73	-88 200,00	-81 600,00	
Ulkosuomalaistyö	Vuokratuotot	-28 547,57	-33 200,00	-26 600,00	
Ulkosuomalaistyö	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-62 448,43	-55 000,00	-55 000,00	
Ulkosuomalaistyö	Muut toimintatuotot	-1 108,73			
Ulkosuomalaistyö	Toimintakulut	1 602 543,68	1 641 537,00	1 635 332,00	
Ulkosuomalaistyö	Henkilöstökulut	439 487,60	510 665,00	467 731,00	
Ulkosuomalaistyö	Palkat ja palkkiot	344 401,05	388 094,00	357 209,00	
Ulkosuomalaistyö	Henkilösivukulut	96 293,86	122 571,00	110 522,00	
Ulkosuomalaistyö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 207,31			
Ulkosuomalaistyö	Palvelujen ostot	44 417,26	38 500,00	30 500,00	
Ulkosuomalaistyö	Aineet ja tarvikkeet	126,00			
Ulkosuomalaistyö	Ostot tilikauden aikana	126,00			
Ulkosuomalaistyö	Annetut avustukset	1 117 596,72	1 092 372,00	1 137 101,00	
Ulkosuomalaistyö	Muut toimintakulut	916,10			
Ulkosuomalaistyö	TOIMINTAKATE	1 510 438,95	1 553 337,00	1 553 732,00	1 446 978,00
Saksa	Toimintakulut	111 261,94	100 000,00	100 000,00	
Saksa	Palvelujen ostot	11 261,94			
Saksa	Annetut avustukset	100 000,00	100 000,00	100 000,00	
Saksa	TOIMINTAKATE	111 261,94	100 000,00	100 000,00	80 000,00
Norja	Toimintakulut	1 565,85	0,00		
Norja	Palvelujen ostot	1 565,85			
Norja	TOIMINTAKATE	1 565,85	0,00		
Tanska	Toimintakulut	39 849,80	40 000,00	40 000,00	
Tanska	Henkilöstökulut		25 000,00	25 494,00	
Tanska	Palkat ja palkkiot		17 250,00	17 594,00	
Tanska	Henkilösivukulut		7 750,00	7 900,00	
Tanska	Annetut avustukset	39 657,35	15 000,00	14 506,00	
Tanska	Muut toimintakulut	192,45			
Tanska	TOIMINTAKATE	39 849,8	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Itävalta	Toimintakulut	32 000,00	32 000,00	32 000,00	

Itävalta	Annetut avustukset	32 000,00	32 000,00	32 000,00	
Itävalta	TOIMINTAKATE	32000	32 000,00	32 000,00	32 000,00
Sveitsi	Toimintatuotot	-6,83			
Sveitsi	Muut toimintatuotot	-6,83			
Sveitsi	Toimintakulut	62 767,91	62 000,00	62 000,00	
Sveitsi	Annetut avustukset	62 226,89	62 000,00	62 000,00	
Sveitsi	Muut toimintakulut	541,02			
Sveitsi	TOIMINTAKATE	62761,08	62 000,00	62 000,00	62 000,00
USA	Toimintakulut	349 031,93	315 000,00	320 000,00	
USA	Henkilöstökulut	1 091,77			
USA	Palkat ja palkkiot	1 090,00			
USA	Henkilösivukulut	1,77			
USA	Palvelujen ostot	1 031,80			
USA	Annetut avustukset	346 908,36	315 000,00	320 000,00	
USA	TOIMINTAKATE	349031,93	315 000,00	320 000,00	325 000,00
Kanada	Toimintatuotot	-1 100,61			
Kanada	Muut toimintatuotot	-1 100,61			
Kanada	Toimintakulut	36 977,12	15 000,00	15 000,00	
Kanada	Palvelujen ostot	1 975,17			
Kanada	Annetut avustukset	34 868,82	15 000,00	15 000,00	
Kanada	Muut toimintakulut	133,13			
Kanada	TOIMINTAKATE	35876,51	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Australia	Toimintakulut	134 954,19	127 000,00	127 000,00	
Australia	Palvelujen ostot	2 611,90			
Australia	Annetut avustukset	132 342,29	127 000,00	127 000,00	
Australia	TOIMINTAKATE	134954,19	127 000,00	127 000,00	85 000,00
Kanarian saaret	Toimintatuotot	-13 286,62	-13 000,00	-8 000,00	
Kanarian saaret	Vuokratuotot	-13 286,62	-13 000,00	-8 000,00	
Kanarian saaret	Toimintakulut	138 333,98	145 271,00	140 271,00	
Kanarian saaret	Henkilöstökulut	89 357,17	95 271,00	82 676,00	
Kanarian saaret	Palkat ja palkkiot	71 467,09	72 725,00	63 577,00	
Kanarian saaret	Henkilösivukulut	19 097,39	22 546,00	19 099,00	
Kanarian saaret	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 207,31			
Kanarian saaret	Palvelujen ostot	6 676,81	10 000,00	7 000,00	
Kanarian saaret	Annetut avustukset	42 300,00	40 000,00	50 595,00	
Kanarian saaret	TOIMINTAKATE	125047,36	132 271,00	132 271,00	123 326,00
Manner-Espanja	Toimintatuotot	-4 769,71	-8 500,00	-8 500,00	
Manner-Espanja	Vuokratuotot	-4 769,71	-8 500,00	-8 500,00	
Manner-Espanja	Toimintakulut	262 419,95	285 506,00	284 542,00	
Manner-Espanja	Henkilöstökulut	197 371,76	215 506,00	209 542,00	

Manner-Espanja	Palkat ja palkkiot	151 480,52	164 650,00	161 137,00	
Manner-Espanja	Henkilösivukulut	45 891,24	50 856,00	48 405,00	
Manner-Espanja	Palvelujen ostot	8 548,19	20 000,00	15 000,00	
Manner-Espanja	Annetut avustukset	56 500,00	50 000,00	60 000,00	
Manner-Espanja	TOIMINTAKATE	257650,24	277 006,00	276 042,00	255 233,00
Ranska	Toimintakulut	103 000,00	109 000,00	109 000,00	
Ranska	Annetut avustukset	103 000,00	109 000,00	109 000,00	
Ranska	TOIMINTAKATE	103000	109 000,00	109 000,00	105 000,00
Venäjä	Toimintakulut	227,06	2 000,00	2 000,00	
Venäjä	Palvelujen ostot	227,06			
Venäjä	Annetut avustukset		2 000,00	2 000,00	
Venäjä	TOIMINTAKATE	227,06	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Italia	Toimintakulut	5 307,64	3 500,00	3 500,00	
Italia	Palvelujen ostot	307,64			
Italia	Annetut avustukset	5 000,00	3 500,00	3 500,00	
Italia	TOIMINTAKATE	5307,64	3 500,00	3 500,00	3 500,00
Viro	Toimintakulut	106 361,98	100 238,00	100 782,00	
Viro	Henkilöstökulut	77 178,78	77 238,00	78 782,00	
Viro	Palkat ja palkkiot	59 035,84	58 942,00	60 120,00	
Viro	Henkilösivukulut	18 142,94	18 296,00	18 662,00	
Viro	Palvelujen ostot	1 183,20			
Viro	Annetut avustukset	28 000,00	23 000,00	22 000,00	
Viro	TOIMINTAKATE	106361,98	100 238,00	100 782,00	100 357,00
Muut maat, uud.proj.	Toimintatuotot	-62 448,43			
Muut maat, uud.proj.	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-62 448,43			
Muut maat, uud.proj.	Toimintakulut	57 381,82	54 372,00	50 000,00	
Muut maat, uud.proj.	Palvelujen ostot	3 929,23			
Muut maat, uud.proj.	Aineet ja tarvikkeet	126,00			
Muut maat, uud.proj.	Ostot tilikauden aikana	126,00			
Muut maat, uud.proj.	Annetut avustukset	53 326,59	54 372,00	50 000,00	
Muut maat, uud.proj.	TOIMINTAKATE	-5066,61	54 372,00	50 000,00	60 000,00
Ulkosuom.työn yht.	Toimintatuotot		-55 000,00	-55 000,00	
Ulkosuom.työn yht.	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat		-55 000,00	-55 000,00	
Ulkosuom.työn yht.	TOIMINTAKATE		-55 000,00	-55 000,00	-55 000,00
Belgia	Toimintakulut	38 000,00	37 000,00	37 000,00	
Belgia	Annetut avustukset	38 000,00	37 000,00	37 000,00	
Belgia	TOIMINTAKATE	38000	37 000,00	37 000,00	35 000,00
Kreikka, Rhodos	Toimintatuotot	-6 686,90	-6 700,00	-5 800,00	

Kreikka, Rhodos	Vuokratuotot	-6 686,90	-6 700,00	-5 800,00	
Kreikka, Rhodos	Toimintakulut	63 453,63	87 238,00	86 342,00	
Kreikka, Rhodos	Henkilöstökulut	40 540,65	62 738,00	41 842,00	
Kreikka, Rhodos	Palkat ja palkkiot	35 321,26	47 877,00	32 176,00	
Kreikka, Rhodos	Henkilösivukulut	5 219,39	14 861,00	9 666,00	
Kreikka, Rhodos	Palvelujen ostot	2 912,98	4 500,00	4 500,00	
Kreikka, Rhodos	Annetut avustukset	20 000,00	20 000,00	40 000,00	
Kreikka, Rhodos	TOIMINTAKATE	56766,73	80 538,00	80 542,00	61 379,00
Kypros	Toimintatuotot	-3 805,63	-5 000,00	-4 300,00	
Kypros	Vuokratuotot	-3 804,34	-5 000,00	-4 300,00	
Kypros	Muut toimintatuotot	-1,29			
Kypros	Toimintakulut	59 648,88	61 412,00	60 895,00	
Kypros	Henkilöstökulut	33 947,47	34 912,00	29 395,00	
Kypros	Palkat ja palkkiot	26 006,34	26 650,00	22 605,00	
Kypros	Henkilösivukulut	7 941,13	8 262,00	6 790,00	
Kypros	Palvelujen ostot	2 185,49	4 000,00	4 000,00	
Kypros	Annetut avustukset	23 466,42	22 500,00	27 500,00	
Kypros	Muut toimintakulut	49,50			
Kypros	TOIMINTAKATE	55843,25	56 412,00	56 595,00	52 183,00
Kaakkois-Aasia	Toimintakulut		65 000,00	65 000,00	
Kaakkois-Aasia	Annetut avustukset		65 000,00	65 000,00	
Kaakkois-Aasia	TOIMINTAKATE		65 000,00	65 000,00	65 000,00

6.17 Muut yhteiset tarpeet

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Muut yhteiset tarpeet	Toimintakulut	759 215,92	810 518,00	761 099,00	
Muut yhteiset tarpeet	Henkilöstökulut	83 195,72	81 318,00	82 099,00	
Muut yhteiset tarpeet	Palkat ja palkkiot	63 638,13	62 056,00	63 134,00	
Muut yhteiset tarpeet	Henkilösivukulut	19 557,59	19 262,00	18 965,00	
Muut yhteiset tarpeet	Palvelujen ostot	565 550,68	560 500,00	572 000,00	

Muut yhteiset tarpeet	Palvelun ostot - sisäiset	8 783,00			
Muut yhteiset tarpeet	Aineet ja tarvikkeet	4 416,12		3 000,00	
Muut yhteiset tarpeet	Ostot tilikauden aikana	4 416,12		3 000,00	
Muut yhteiset tarpeet	Annetut avustukset	96 750,40	165 000,00	104 000,00	
Muut yhteiset tarpeet	Muut toimintakulut	520,00	3 700,00		
Muut yhteiset tarpeet	TOIMINTAKATE	759 215,92	810 518,00	761 099,00	761 099,00
Nelivuotiskertomus	Toimintakulut	7 688,00	15 000,00	8 000,00	
Nelivuotiskertomus	Palvelujen ostot	7 688,00	15 000,00	8 000,00	
Nelivuotiskertomus	TOIMINTAKATE	7 688,00	15 000,00	8 000,00	8 000,00
Euroopan yhd.keh.	Toimintakulut	128 066,68	115 518,00	126 099,00	
Euroopan yhd.keh.	Henkilöstökulut	82 024,48	81 318,00	82 099,00	
Euroopan yhd.keh.	Palkat ja palkkiot	62 744,33	62 056,00	63 134,00	
Euroopan yhd.keh.	Henkilösivukulut	19 280,15	19 262,00	18 965,00	
Euroopan yhd.keh.	Palvelujen ostot	45 386,29	30 500,00	44 000,00	
Euroopan yhd.keh.	Aineet ja tarvikkeet	135,91			
Euroopan yhd.keh.	Ostot tilikauden aikana	135,91			
Euroopan yhd.keh.	Muut toimintakulut	520,00	3 700,00		
Euroopan yhd.keh.	TOIMINTAKATE	128 066,68	115 518,00	126 099,00	126 099,00
Syrjäyt. auttaminen	Toimintakulut	75 450,00	84 000,00	84 000,00	
Syrjäyt. auttaminen	Annetut avustukset	75 450,00	84 000,00	84 000,00	
Syrjäyt. auttaminen	TOIMINTAKATE	75 450,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00
Projektimääräraha	Toimintakulut	3 000,00	60 000,00	5 000,00	
Projektimääräraha	Palvelujen ostot	3 000,00			
Projektimääräraha	Annetut avustukset		60 000,00	5 000,00	
Projektimääräraha	TOIMINTAKATE	3 000,00	60 000,00	5 000,00	5 000,00
Muut yht. tarpeet	Toimintakulut	545 011,24	536 000,00	538 000,00	
Muut yht. tarpeet	Henkilöstökulut	1 171,24			
Muut yht. tarpeet	Palkat ja palkkiot	893,80			
Muut yht. tarpeet	Henkilösivukulut	277,44			
Muut yht. tarpeet	Palvelujen ostot	509 476,39	515 000,00	520 000,00	
Muut yht. tarpeet	Palvelun ostot - sisäiset	8 783,00			
Muut yht. tarpeet	Aineet ja tarvikkeet	4 280,21		3 000,00	
Muut yht. tarpeet	Ostot tilikauden aikana	4 280,21		3 000,00	
Muut yht. tarpeet	Annetut avustukset	21 300,40	21 000,00	15 000,00	
Muut yht. tarpeet	TOIMINTAKATE	545 011,24	536 000,00	538 000,00	538 000,00

*) Muista yhteisistä tarpeista maksetaan seurakuntien puolesta maksut Kopiostolle (noin 450 000 e/v.)

6.18 Kiinteistöt

Kirkon keskusrahaston omistamien kiinteistöjen talousarvioluvut voivat poiketa talousarvion toteumasta huomattavastikin sellaisten kiinteistöjen osalta, joissa keskusrahasto omistaa kiinteistön osakkeet, mutta kiinteistöyhtiö omistaa varsinaisen rakennuksen. Tällainen omistuspohja on esimerkiksi Kirkon talossa, Eteläranta 8:ssä. Huomattava ero arvion ja toteuman välillä johtuu yleensä siitä, että talousarviota laadittaessa ei ole varmaa tietoa siitä tekeekö kiinteistöyhtiön hallitus päätöksen esimerkiksi peruskorjausta varten kerättyjen vastikkeiden rahastoinnista.

Rahastoinnin edellytyksenä on, että kiinteistöyhtiö voi aktivoida investoinnin ja myös se, että päätös rahastoinnista on tehty yhtiökokouksessa. Jos vastikkeet rahastoidaan, niin keskusrahaston on kirjattava maksamansa vastikkeet lisäämään osakkeiden hankintamenoa, vaikka nämä olisikin arvioitu vuosikuluiksi.

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuo- den TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Kiinteistöt	Toimintatuotot	-144 027,60	-143 000,00	-145 000,00	
Kiinteistöt	Vuokratuotot	-143 997,60	-143 000,00	-145 000,00	
Kiinteistöt	Muut toimintatuotot	-30,00			
Kiinteistöt	Toimintakulut	364 635,43	356 150,00	372 800,00	
Kiinteistöt	Palvelujen ostot	207 892,66	192 300,00	207 500,00	
Kiinteistöt	Vuokrakulut	10 694,75	13 500,00	14 000,00	
Kiinteistöt	Aineet ja tarvikkeet	108 832,69	113 200,00	113 500,00	
Kiinteistöt	Ostot tilikauden aikana	108 832,69	113 200,00	113 500,00	
Kiinteistöt	Muut toimintakulut	37 215,33	37 150,00	37 800,00	
Kiinteistöt	TOIMINTAKATE	220 607,83	213 150,00	227 800,00	227 800,00
Toimitalo	Toimintatuotot	-30,00			
Toimitalo	Muut toimintatuotot	-30,00			
Toimitalo	Toimintakulut	2 751,32			
Toimitalo	Palvelujen ostot	2 368,40			
Toimitalo	Aineet ja tarvikkeet	382,92			
Toimitalo	Ostot tilikauden aikana	382,92			
Toimitalo	TOIMINTAKATE	2 721,32			
Sipoo	Toimintakulut	21 641,91	20 450,00	21 300,00	
Sipoo	Palvelujen ostot	8 619,88	7 200,00	7 500,00	
Sipoo	Aineet ja tarvikkeet	10 827,11	11 400,00	11 500,00	
Sipoo	Ostot tilikauden aikana	10 827,11	11 400,00	11 500,00	

Sipoo	Muut toimintakulut	2 194,92	1 850,00	2 300,00	
Sipoo	TOIMINTAKATE	21 641,91	20 450,00	21 300,00	21 300,00
Koulutuskeskus	Toimintatuotot	-143 997,60	-143 000,00	-145 000,00	
Koulutuskeskus	Vuokratuotot	-143 997,60	-143 000,00	-145 000,00	
Koulutuskeskus	Toimintakulut	340 242,20	335 700,00	351 500,00	
Koulutuskeskus	Palvelujen ostot	196 904,38	185 100,00	200 000,00	
Koulutuskeskus	Vuokrakulut	10 694,75	13 500,00	14 000,00	
Koulutuskeskus	Aineet ja tarvikkeet	97 622,66	101 800,00	102 000,00	
Koulutuskeskus	Ostot tilikauden aikana	97 622,66	101 800,00	102 000,00	
Koulutuskeskus	Muut toimintakulut	35 020,41	35 300,00	35 500,00	
Koulutuskeskus	TOIMINTAKATE	196 244,60	192 700,00	206 500,00	206 500,00

6.19 Rahastot

Talousarvio 2020

*) Talousarvion ylijäämä on etumerkillä ”miinus” (-) ja alijäämä on ilman etumerkkiä. Myös tuotot ovat miinusmerkkisiä ja kulut ilman etumerkkiä.

		Edellinen TP 2018	Kuluvan vuoden TA 2019	TA 2020	TS1 2021
Rahastot	Toimintatuotot	-187 751,22	-60 000,00	-120 000,00	
Rahastot	Maksutuotot	-168 704,56	-60 000,00	-120 000,00	
Rahastot	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-155,93			
Rahastot	Muut toimintatuotot	-18 890,73	0,00		
Rahastot	Toimintakulut	14 073,48	50 000,00	15 000,00	
Rahastot	Henkilöstökulut	2 069,45			
Rahastot	Palkat ja palkkiot	1 976,32			
Rahastot	Henkilösivukulut	93,13			
Rahastot	Palvelujen ostot	11 957,04	50 000,00	15 000,00	
Rahastot	Muut toimintakulut	46,99			
Rahastot	TOIMINTAKATE	-173 677,74	-10 000,00	-105 000,00	-105 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Toimintatuotot	-187 595,29	-60 000,00	-120 000,00	
Tekijänoikeusrahasto	Maksutuotot	-168 704,56	-60 000,00	-120 000,00	
Tekijänoikeusrahasto	Muut toimintatuotot	-18 890,73	0,00		
Tekijänoikeusrahasto	Toimintakulut	13 680,35	50 000,00	15 000,00	
Tekijänoikeusrahasto	Henkilöstökulut	1 676,32			
Tekijänoikeusrahasto	Palkat ja palkkiot	1 676,32			
Tekijänoikeusrahasto	Palvelujen ostot	11 957,04	50 000,00	15 000,00	
Tekijänoikeusrahasto	Muut toimintakulut	46,99			
Tekijänoikeusrahasto	TOIMINTAKATE	-173 914,94	-10 000,00	-105 000,00	-105 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	173 914,94	10 000,00	105 000,00	
Kirkon mus.juhlat	Toimintatuotot	-155,93			
Kirkon mus.juhlat	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-155,93			
Kirkon mus.juhlat	Toimintakulut	393,13			
Kirkon mus.juhlat	Henkilöstökulut	393,13			
Kirkon mus.juhlat	Palkat ja palkkiot	300,00			
Kirkon mus.juhlat	Henkilösivukulut	93,13			
Kirkon mus.juhlat	TOIMINTAKATE	237,20			

7 Liite, kiinteistöselvitys

Kirkon keskusrahaston omistamat sekä vuokraamat kiinteistöt ja toimitilat

Tuomiokapitulien toimitilat ja piispantalot				
Omassa omistuksessa olevat tilat	Toimintakate TA 2020 (€)	Peruskorjaukset, (ml. vastike v. 2020-2022, €)	Koko (m ²)	Piispan asuin-käytössä oleva osuus (m ²)
Arkkipiispantalo Turussa	24 000	105 000	1011	107,5
Arkkipiispan toimisto Turussa	9 100		115	
Turun piispantalo	4 900		211	143
Tampereen piispantalo	48 400		660	104
Oulun tuomiokapituli	33 000	50 000	1493	
Mikkelin tuomiokapituli	5 000		566	
Porvoon tuomiokapituli	12 700	85 000	705	
Lapuan tuomiokapituli, Lapua (myyty 14.3.2019)			1163,5	
Lapuan piispan asunto, Seinäjoki	7 830		211,5	87,3
Espoon piispantalo (ei käytössä, myynnissä)			170	
Kuopion piispantalo	10 900		271	137
Yhteensä	155 830	240 000		
Vuokratut tilat	Toimintakate TA 2020 (€)	Vuokranantaja	Koko (m ²)	Piispan asuin-käytössä oleva osuus (m ²)
Turun tuomiokapituli	218 800	Stftelsen för Åbo Akademi	667	
Tampereen tuomiokapituli	80 300	Tampereen srky	104	
Porvoon piispantalo	166 000	Porvoon kaupunki	548,9	158,7
Lapuan tuomiokapituli, Lapua	21 840	KOY Lapuan Dallas	80	
Lapuan tuomiokapituli, Seinäjoki	149 348	Smile-Invest Oy	362	
Lapuan tuomiokapituli, Jyväskylä	29 352	Keski-Suomen Maa-taloussäätiö	178	
Kuopion tuomiokapituli	94 000	Kuopion Hiippakun-tatalosäätiö	513,5	
Helsingin tuomiokapituli	232 800	Helsingin srky	694,5	
Helsingin piispan asunto	49 200	Helsingin srky	265	122
Espoon tuomiokapituli	217 500	Espoon srky	544,7	
Yhteensä	1 259 140			

Kirkkohallituksen toimitilat			
Omassa omistuksessa olevat tilat	Toimintakate TA 2020 (€)	Peruskorjaukset (ml. rahoitusvastike) 2020-2022, (€)	Koko (m ²)
Kirkon talo (omistus: Kirkon keskusrahasto 67 %, Kirkon eläkerahasto 33 %)	2 200 000 (*)		7909
Sipoon kiinteistö	21 300		310,5
Järvenpään koulutuskeskus	206 500	45 000	3310
Yhteensä	465 000	45 000	
Vuokratut tilat	Vuokra (€)	Vuokranantaja	Koko (m ²)
Tutkimuskeskus, Tampere	61 000	Pispalan Rukoushuoneyhdistys ry (toimisto), Kiinteistö Oy Hammareeni (varasto)	364
Tietohallintoyksikön toimipiste, Seinäjoki	17 000	Smile-Invest Oy	134
Kirkon palvelukeskus, Oulu	387 000	Technopolis Oyj	1528
Kirkon palvelukeskus, Porvoo	63 000	Renor Oy	269
Yhteensä	465 000		
Kaikki yhteensä	2 579 970		

*) Kirkon talon toimintakatteessa on mukana toimitilan uudistaminen, Uusi tila -hanke, vaikutus n. 2 milj. euroa.